

Карл Май
Бенито Хуарес

1. В ХАРАП

Човешкият живот прилича на море с неговите неспокойни, вечно пораждащи се вълни. Милиони и милиони променливи фигури възникват от водния масив, за да се появят на повърхността в продължение на един-единствен кратък миг и отново изчезват... къде? Знае ли някой? Застанал на брега, наблюдателят отправя хиляди въпроси към съдбата, ала до ухото му не достига и думица. Съдбата говори и отвърща не с думи, а с дела. Развитието продължава своя безспирен ход и смъртният се вижда осъден да изчаква жадуваните събития с търпение, граничещо едва ли не с безсилието. Нито един час, нито една минута, нито една секунда не може да настъпи по-рано и никое деяние не дава своите плодове преди времето, предписано от Извечните закони.

Често човек стои пред някое произшествие с привидно съдбоносни последици, но дни и години минават и вече започва да му се струва, като че съществуващите причини са изгубили своята двигателна сила. Миналото сякаш е останало без последствия, а неznайните нишки на живота са загубили своята обтегнатост. Не се чува звук, не се вижда резултат и слабият човек е почти готов да се усъмни в справедливостта на Провидението. Ала Провидението следва неотклонно своя величествен неведом път и точно, когато той най-малко очаква, то се намесва в събитията със съкрушителен пестник и смаяният от възторг човек осъзнава, че до дъното на морето на живота водят ниши, които сега изплават на повърхността и се сплитат на възел, развързането на който се предоставя в негова власт.

Така беше и със съдбите, чиито нишки се събираха в Райнсвалден. Минаха месеци, години без да се чуе нищо за скъпите същества, тръгна-ли по широкия свят. Те бяха и си оставаха безследно изчезнали. Макар и неохотно хората ги признаха за загинали и над Райнсвалден натегна атмосфера на дълбока и неподправена печал.

Когато всички, и най-обстойните издирвания, останаха безрезултатните се видяха принудени да се примирят с неизбежното. Болката беше голяма и можеше да се смекчи единствено с времето, лекуващо като балсам. Лицата изразяваха тихо отказване от радостите на живота. Вече не се оплакваха, но дълбоко в душата си съхраняваха жив спомен за безследно изчезналите и не смееха да признаят, че все пак не са съвсем изгубили надежда.

Така изтекоха нови девет години и хората вече пишеха 1866, преди за поредичата събития, която изглеждаше приключена, да настъпи най-сетне едно продължение.

До западния бряг на Адения залив, свързващ Червено море с Индийски океан, е разположена една страна, която дълго време минаваше за нещо като прочутото Тамбуку или легендарното Ел Дорадо. Най-дръзките пътешественици напразно бяха опитвали да я издирят и едва през 1866 британският офицер Ричард Бъртън бе успял да проникне до там и да донесе сведения за тази изолирана държава.

Навярно е имало чужденци, дори европейци, които са стъпвали в Харар, но не са съумявали да изнесат сведения за тамошните условия, защото никои не се е връщал – всички са ставали роби.

Наистина по инициатива на англичаните, по-точно по настояване на благородния лорд Уилбърфорс, бе постигнато всеобщо споразумение на народите за забрана за търговията с роби. Бойните кораби на всички страни имаха не само правото, но дори и задължението да секвестрират робските кораби, да освобождават пленниците и да бесят екипажа от капитана до юнгата. Но десетилетия наред само тези мерки не дадоха решаващ резултат. Имаше страни, в които търговията с роби продължаваше да цъфти. В средата на деветнайсти век например всеки посетител на Константинопол можеше да констатира, че там все още има къщи, в които се купуваха хора от всякакъв цвят. Особено доходен беше ловът на роби в местностите край Нил и териториите, разположени край Червено море и по източното крайбрежие на Африка. Към тях спадаше и Харар.

Харар не лежи непосредствено на брега. Тя може да се достигне от морските пристанища Сайла и Бербера, като се пътува през страната на сомалийците. Последните принадлежат към най-красивите представители на черната раса, горд и войнствен народ са и живеят във вечна вражда с всички свои съседи, тъй че пътуването между Харар и морския бряг е свързано с големи опасности. По тази причина много рядко се удава на някой роб да избяга от Харар и да достигне спасителното море.

Там, където Сомалийската пустиня започва да се издига на запад, сиреч към вътрешността на страната, а стърчащите досега голи скали и жълт пясък тук-таме отново показват признаци на растителност, под залязващото слънце се движеше един керван.

Той се състоеше от тежко натоварени камили и добре въоръжени мъже, почернели до тъмно – отчасти загорели от палещото слънце, отчасти мургави по природа. Въоръжението им включваше дълги фитилни арабски пушки, бойни боздугани от тиково и абаносово дърво и лъкове,

с които изпращаха опасните си стрели. Освен туй всеки бе затъкнал в пояса си дълъг, остър нож.

Камилите не вървяха свободно. Бяха вързани една за друга, като оглавникът на всяко животно бе прикрепен за опашния ремък на предходното. Всички носеха тежко натоварени самари, с изключение на една, на чийто висок гръб се виждаше ату-ша¹, затворена от четирите страни със завеси от тънък плат за свободно пропускане на въздуха. Вероятно вътре се намираше женско същество, до чийто лик не биваше да има достъп неканеният.

Редом с тази камила яздеше на силно бяло муле предводителят на кервана. Той носеше дълъг бурнус и тюрбан със същия цвят. Оръжията му бяха като на другите, само дето дръжката на ножа, прикладът и ложата на пушката бяха обковани със сребро. Докато яздеше до камилата начело на шествието, острите му очи сезираха изпитателно към западния хоризонт. По едно време опъна поводите на мулето и се обърна към един от хората си:

– Осман, виждаш ли планинската теснина там отпред? Повиканият отговори смирено:

– Виждам я, о, ефенди.

– Там ще лагеруваме тази нощ – рече повелителят. – Ти вече си бил с мен в Харар. Ориентираш ли се все още в местностите?

– Твърде добре, о, емир.

– Хубаво. От теснината не е кой знае колко далеч до село Елаода, а оттам има само един час път до седалището на султан Ахмед. Ще се отправиш нататък, за да му докладваш, че утре заран ще бъде при него! – Човекът се подчини. Докато развързваше оглавника, с който животното му бе вързано в редицата за другото, попита тихо със знак към носилката, така че само емирът да може да го чуе:

– Да кажа ли на султана какво водим?

– Кажи му, че носим тюл, коприна, месинг, медни листове, ножове, барут, захар и хартия! Искам да разменя стоката за Оглуша – тютюн, слонова кост, масло и шафран. Но за робинята няма да споменавам още нито дума!

– Да взема ли със себе си налога?

– Не. Султанът никога не се насища. Ако още отсега му пратя налога, по-късно ще ми поиска нови дарове.

Осман смушка камилата и тя се понесе на дългите си крака в най-

1. Носилка. (Б.а.)

бърз бяг. После керванът се насочи към теснината, упомената от емира. Когато ездачите слязоха от животните, приближаваше мигът слънчевият диск да докосне хоризонта. В онези райони това става някъде към шест часа и е времето, предписано от пророк Мохамед за Вечерна молитва.

Вярно, че бедуините повече или по-малко са до един разбойници, ала от друга страна са много религиозни и считат за най-голям грях някой да пропусне молитва. Ето защо членовете на кервана веднага се събраха и коленичиха да се молят. За целта е предписано обредно измиване. Но тъй като вода липсваше по тези места, те си служеха с пясък, оставяйки го да изтича между пръстите, сякаш беше вода.

Едва след като свършиха, камилите бяха освободени от товара, след което мъжете насядаха по земята да се отморят от дългата, продължителна езда. Неколцина бяха свалили носилката от камилата. Но създаването, което се намираще вътре, не се появи. Навярно имаше заповед да не напуска носилката и да спи вътре.

Емирът взе няколко от фурмите, които съставляваха неговата вечеря и наля малко вода от един мех в кожена чаша. Приблужи се до носилката, дръпна донейде завесата и запита полугласно:

– Искаш ли да ядеш и пиеш?

Не последва отговор, но една ръка се протегна и прие плодовете и водата.

– Аллах е велик, ала моят ум не е на мястото си – промърмори той.
– Все ще забравя, че тя не разбира нашия език.

Сетне пое празната вече чаша и се върна на мястото си. По негов безгласен знак се надигнаха няколко мъже и взеха пушките си. Отдалечиха се от лагера, за да го пазят както от евентуално нападение на врагове, така и да не избяга пленницата. След късо време всички бяха потънали в най-дълбок сън.

През това време Осман отдавна бе стигнал и подминал селото, без някой да го спре и препускаше към Харар. Когато пристигна, беше минал едва час, откак бе напуснал своя господар. След залез слънце портите на града се затваряха и никой не можеше да влиза или да го напуска без специално разрешение на султана. Осман похлопа, но трябваше да повтори неколкократно ритуала, преди да се появи вратарят.

– Кой е там? – запита той.

– Пратеник на султан Ахмед Бен султан Абубекр – отвърна запитаният.

– Как се казваш?

– Името ми е хаджи Осман Бен Меемед.

– Към кое племе принадлежиш? – продължи да пита пазачът.

– Аз съм свободен сомалиец.

– Жителите на Харар гледат с презрение на арабите и сомалийците, неоснователно разбира се, поради което вратарят заяви:

– Не мога да пусна никакъв си сомалиец. Ще бъда строго наказан, ако разваля рахата на султана заради един сомалиец.

– Ти наистина ще бъдеш наказан – отвърна Осман, – ако не съобщиш, че съм помолил да ми се отвори портата. Аз съм пратеник на емир Арафат.

Това изявление изглежда накара пазача да се замисли. Той знаеше, че сомалийският емир е предводител на търговски кервани и султанът винаги прави добри сделки с него. Ето причината да отвърне:

– Арафат? Тогава ще рискувам. Ще поверя портата на някой друг и лично ще отида да доложа за пристигането ти.

Едва сега Осман слезе от камилата и зачака да бъде пуснат. А пазачът остави своя помощник на портата и се упъти към палата на султана. Всъщност палат е доста силно казано. Прочутата столица – човек с пълно право би могъл да каже прочутата с лошата си слава – бе оградена от примитивни стени и имаше дължина половин час път и ширина едва ли и четвърт. Къщите наподобяваха каменни струпвания, а самият палат приличаше по-скоро на хамбар, отколкото на дом. Плътно до него се намираше едно съградено от груби камъни сводесто помещение, в което ден и нощ се чуваха да дрънчат вериги. Това беше градският затвор, в неговите дълбоки подземия никога не проникваше дневна светлина. Горко на затворника, установен там на местожителство! Той изобщо не получава от султана храна и вода, а дори и някой приятел и роднина да му носи ежедневно вода и обичайната там студена каша от просено брашно, пак му е писано да изгние с времето в собствената си мръсотия.

Тронът на владетеля – неограничен господар на живота и имуществото на своите поданици – представляваше проста дървена скамейка, като онези, които човек вижда у нас при най-бедните семейства. На нея той седеше по турски – или потънал в дълбок размисъл, или пък даваше прием, на който всеки присъстващ трепереше, защото и най-малкото влошаване на настроението на султана бе достатъчно да пролее кръвта на първия, който му падне.

И тази вечер Ахмед седеше на достолепието си място. Зад него по стената висяха стари фитилни пушки, саби, железни пранги за ръце и крака – символите на неговата неограничена власт. Пред него седеше везирът, редом с няколко мохамедански учени. На заден план клечеха

по земята многобройни окаяни фигури, оковани във вериги. Всички те бяха роби и затворници. Султанът обичаше да декорира тронната си зала с такива нещастници, като знак за неговото могъщество и величие.

Странично от него стоеше един от тези живи за оплакване мъже, със синджира на китките и краката. Фигурата му бе висока и слаба, сгърбена повече от горест, отколкото от старост. Угасналият поглед и хлътналите страни свидетелстваха за глад и дълбоки душевни страдания. Единствената му дреха бе дълга риза, прокъсана на много места. Той изглежда току що бе говорил, защото всички погледи бяха отправени към него, също и очите на султана – зловещи и заплашителни, като на инквизиторски палач.

– Кучешки син! – кресна той на стария. – Лъжеш! Как може един християнски владетел да е по-велик и могъщ от един привърженик на Пророка? Какво са всичките твои крале пред Ахмед, султанът на Харар?

Очите на роба пробляснаха.

– Аз не бях крал, бях само един поданик, но един от най-благородните в нашата страна. И бях хиляди пъти по-богат и щастлив от теб. – Султанът разпери десетте си пръста. Тукати от ъгъла изникна един от приближените му, нарамил тежка бамбукова сопа и нанесе на стария десет удара – такъв бе очевидно знакът. Робът не трепна. Изглежда бе привикнал на подобни обноски и ударите вече не му причиняваха болка.

– Няма ли да оттеглиш думите си?

– Не!

Владетелят заповяда да му нанесат петнадесет удара. След като заповедта бе изпълнена, той заговори:

– Аз ще ти докажа колко е голямо моето могъщество! Ти си едно християнско куче. Бях заповядал да се прекланяш пред Пророка, но досега ти не си го сторил. Днес ти повелявам за последен път. Ще се подчиниш ли, червей?

– Никога! – отвърна старият твърдо. – Ти ми отне свободата, можеш да ми вземеш и живота, но не и моята вяра. Как ще ми докажеш могъществото си? Точно тук то престава да съществува!

Ахмед сви постник и изрева яростно:

– Ще наредя да те хвърлят в най-дълбоката килия на зандана!

– Стори го! – рече робът, без да пада духом. – Аз искам да умра, копнея за смъртта. Тогава ще свършат моите страдания и ще намеря най-сетне мир и покой.

– Добре! Ти сам си го пожела! Отведете го в най-противната тъмница, която може да се намери!

При тази повеля на султана палачът улови стария и го изведе. Навън се присъединиха още неколцина и го помъкнаха към сградата на затвора. При отварянето на вратата насреща им бликна неопикуема смрад, задрънчаха вериги, затворниците се завайкаха. Палачът и хората му не бяха взели светлина и робът не можеше да види нищо. Той бе отведен до един ъгъл, където придружителите му повдигнаха един тежък камък, след което джелатът го бутна с удар.

– Слизай, християнско куче! – захили се той. – До два дни ще бъдеш излапан!

Старият пропадна в някаква дупка, навярно два пъти по-дълбока от неговия ръст. Той удари лицето си в стената и силно се нарани, но нема време да си обърне внимание, защото едва бе чул камъкът да ляга върху неговия гроб и ето че почувства някакви животни да скачат около него и да хапят голите му крака.

– Боже мой, няма наистина ще бъда жив изяден! – извика той ужасено.

Това бяха плъхове, кой знае от колко време гладували и сега получиша нова жертва. Нещастникът ги отръска от себе си и започна да ги тъпче с крака. Сграбчваше ги с ръце, душеше ги, ала стотиците ухапвания по краката му причиняваха страшни болки. Килията, в която бе захвърлен, едва ли имаше повече от метър ширина, а дълбочината ѝ бе някъде към три и половина метра. Той опря здраво гръб към единия зид и крака към отсрещния и опита да се изкачи по метода на коминочистачите. Успя. При придвижването му нагоре един камък от зида се разхлаби от натиска, който упражняваше и падна на земята. Няколко цвъркащи звуци дадоха да се разбере, че камъкът е пречукал някой и друг плъх.

– Ах, слава Богу! – възкликна затворникът зарадван. – Ето ти и оръжие!

Той отново се спусна долу, сграбчи камъка и заудря с него по земята наоколо. Плъховете тутакси го наваляха, получи многобройни ухапвания, ала той продължи да ги трепе методично един след друг, докато престана да мърда и последният. При опипванията наоколо, ръката му се натъкна на някакъв кръгъл, кух предмет. Изкрещя ужасен – беше хванал мъртвешки череп.

– Такава ще бъде и моята съдба! – произнесе той. – Господи, о, Господи, какво съм сторил, та да заслужавам такъв край! Проклет да е Кортейо, проклет да е Ландола!

Беше застанал в мрака на килията си, отпразил пестници нагоре. В същия миг трепна от уплаха, защото някъде над него прозвуча глас:

– Ландола? Да, нека е проклет за вечни времена!

В гласа се долавяше толкова ярост, че робът потръпна.

– Какво беше това? – попита той. – Кой си ти, дето говориш по тези места испански, езикът на моята родина?

– Първо ти кажи кой си – отекна надолу, – ти, който изби дупка в зида на килята ми!

– Аз съм испанец от Мексико – отговори робът. – Името ми е Фернандо де Родриганда.

– Santa Madonna! – прокълтя гласът. – Дон Фернандо, братът на граф Мануел де Родриганда?

– Valgame Dios! Вие говорите за моя брат Мануел! Нима го познавате?

– Дали го познавам? Ами че аз бях..., но чакай! Изобщо не е възможно вие да сте дон Фернандо. Та той е мъртъв от години!

– А аз ви казвам, че не е мъртъв, макар и да бе обявен за покойник. Истината е, че бе отвлечен от Ландола и продаден тук.

– Сеньор, това, което ми разказвате, звучи като приказка и почти не мога да го повярвам. Но като поразмисля, не ми се струва невъзможно. Та нали и дон Мануел... За това обаче по-късно! Ще слеза при вас, дон Фернандо. Може би ще ми се удаде с ваша помощ да отстраня още един камък. Сетне отворът ще е достатъчно голям да мина отвъд. Ще ми помогнете ли, дон Фернандо?

– На драго сърце. Веднага се качвам.

Старият запълзя по тесните стени нагоре и с обединени усилия двамата затворници успяха да отместят втори камък. Сега дупката беше достатъчно широка да се провре един не особено пълен човек.

– Слизайте, дон Фернандо! Идвам след вас – рече другият.

– Само да не ни заварят заедно! – предупреди старецът.

– Няма кой да ни открие. Ние сме обречени да умрем от глад или да бъдем изядени от плъховете, така че ще ни оставят сами. А и да посетят някой от двамата ни, достатъчно тъмно е да се пропълзи незабелязано през отвора. Ние трябва да поговорим. Идвам.

Старият се смъкна отново долу и другият го последва. Килията беше толкова тясна, че двамата стояха гърди до гърди, но това не ги безпокоеше. Напротив, графът бе изпълнен с блаженство, че има човек край себе си, в чието лице очакваше да намери приятел. Онзи го улови за двете ръце и пробърба:

– О, дон Фернандо, нека ви стисна ръката! Чувствам се на седмото небе от радост след дългите страдания да открия съотечественик, тъй

като аз съм родом от Манреса.

– От Манреса? Толкова близо до Родриганда? – изуми се дон Фернандо.

– Да. Аз съм само един обикновен човек и се казвам Миндрело. О, сеньор, толкова много имам да ви разказвам! Но кажете по-напред, откога сте извън Мексико?

– Отдавна, от дълго време. Нямах възможност да броя дните, седмиците и месеците, но мисля, че чезна в пленничество тук някъде от осемнайсет години.

– Dios! Но в такъв случай вие сигурно въобще не знаете, че вашият брат дон Мануел бе обявен за покойник?

– Не. Кога се е случило това?

– Преди седемнайсет години.

– Казвате, че Мануел е бил обявен за покойник. Наистина ли трябваше да е мъртъв? Като се замисля за това, което се случи с мен, струва ми се, че има хора, за които моето и неговото отстраняване е твърде изгодно.

– Мислите ли, действително ли си го мислите? – запита Миндрело припряно. – Без съмнение имате право. Но какво се случи с вас?

– Това засега може да почака – отвърна графът резервирано. – По-напред вие кажете какво знаете за родното ми място, за близките ми и как се озовахте по тия места!

– Що се отнася до вашата фамилия, сеньор, зная, че дон Мануел е смятан за покойник и че Алфонсо встъпи в наследство.

– Хайде, де! – смая се дон Фернандо.

През главата му веднага мина мисълта за второто завещание, което бе съставил в присъствието на Мария Хермоес. Беше скрито в средното чекмедже на неговото писалище. Не са ли го намерили? Той бе упоменил причините, поради които лишаваше Алфонсо от наследство, а ето, че оня все пак бе станал граф Родриганда! Завещанието беше или укрило, или пропаднало по някакъв начин.

– Алфонсо? – попита. – Как управлява той своите подчинени?

– О, като истински тиранин. Омразен е на цялата страна.

Хората се боят от него и шепнат разни неща. Не зная бива ли да говоря по тоя въпрос.

– Ще ви помоля да ми кажете всичко откровено.

– Та хората казват, че Алфонсо не е истински граф Де Родриганда.

– Не думай! – изплъзна се от устата на дон Фернандо. – И от какво си вадят заключения за такива ужасни неща?

– Носеха се разни слухове. Освен това самият аз участвах в събития, които потвърдиха, че Алфонсо не е истински Родриганда. Тъкмо участието ми е причина да се намирам тук – просто ме обезвредиха.

– Разказвайте, разказвайте! – настоя старият. Миндрело не последва веднага поканата. Изглежда искаше първо да събере мислите си. Сетне изложи известните събития от замъка Родриганда от появата на доктор Стернау и неговата самоотвержена и успешна намеса в съдбата на дон Мануел до изобличението на последния и сключването на брака между Стернау и контесата в Райнсвалден. След това Миндрело продължи:

– Княжеското възнаграждение, което получих за услугите си към дон Мануел, ме направи състоятелен мъж и аз се върнах обратно в Манреса. Към собствената си гибел! Чрез шпиони, които поддържаха в Германия, на мерзавците станало достояние по какъв начин съм разстроил плановете им и сега яростта им се насочи към мен. От дон Мануел на първо време нямаше защо да се опасяват, понеже неговите показания щяха да придобият валидност едва след като Стернау откриеше истинския Алфонсо. Но толкова повече се страхувах да не се раздрънкам аз и издам машинациите им. Един ден получих от един свой другар – трябва да знаете, че по-рано покрай другото се занимавах и с контрабанда – бележка, с която ме викаше на обичайното място за срещи. Познах подписа и поради това не се усъмних. В уговорения час се отправих нататък, но не за да приема някаква задача, а да обясня, че искам да се оттегля от тоя занаят. Едва стигнал въпросното място, ме връхлетяха и надвиха четирима мъже. Вързаха ме, запушиха ми устата и ме напъхаха в един чувал, после ме понесоха. Накъде – не можах да разбера.

Миндрело помълча известно време. Мислите по отколешните събития нахлуха бурно в него. Най-сетне той продължи да разказва:

– Когато след дълго, дълго време отвориха чувала, се оказах в едно тясно и мрачно помещение. Можете да си представите угнетението ми, когато по люлеенето и шума от вълните констатирах, че се намирам на корабна койка. Много по-късно, след като вече плавахме в открито море, ми бе позволено да изляза на палубата и да подишам чист въздух. Отведоха ме при капитана, същия онзи Ландола, който споменахте преди малко. Подигравателно ухилен, той обясни, че моето изчезване е в интересите на определени лица, затова ще трябва да стана моряк, а не се ли подчиня, ме очаква смъртно наказание. Скоро надуших, че тоя Ландола е търговец на роби и морски разбойник. Помислете, и аз да му съдействам! Да подпомагам търговията с клетите чернокожи! Да нападам и ограбвам мирни кораби и участвам в избиването на екипажите!

Противопоставих се най-категорично, вследствие на което бях отново затворен и получих удари с пръчка, които разкъсаха месата на крайниците ми. И понеже въпреки всичко продължавах да се противя да вземам участие в подобни престъпления, Ландола заяви, че ми е определил най-голямото наказание, което може да съществува. Щях да бъда продаден като роб. Тогава плавахме нагоре по източното крайбрежие на Африка, Той хвърли котва пред Горад и слезе на сушата. След късо време бях отведен. Той наистина ме бе продал. Търговецът беше груб, недосялан ловец на роби, когото трябваше да последвам – окован с вериги към вътрешността на страната, по-точно към Доло. Там бях наново продаден. Тръгнах от ръка на ръка. Последният ми господар беше един свиреп негърски властелин. Какво изтърпях при него, човешкият език не е достатъчно богат да го разкаже. Трябваше да работя за трима и да върша най-долната, често най-отвратителната работа. Бях малтретиран, не получавах храна и наполовина да се заситя, но въпреки всичко, въпреки убийствения климат на местността, издържах. По едно време моят господар взе, че умря и тъй като неговият приемник не пожела да ме задържи, бях продаден на един мъж от Харар, който ме помъкна със себе си и подари на своя султан. Ето как се озовах насам.

– Кога стана това?

– Преди четиринайсет дни.

– А-а, затова не съм ви видял. Три седмици аз отсъствах, трябваше да работя на една кафеена плантация на султана. Но какво сторихте, та ви тикнаха в затвора?

– Още с пристигането си получих заповед да стана мохамеданин.

– И при мен случаят е същият, ала аз винаги се противопоставях.

– Аз също. Подложиха ме на изтезания, но понеже и сетне отказах да се позова на Мохамед, бях хвърлен в тая дупка.

Миндрело замълча. Вероятно очакваше отговор, но такъв не последва. Стариат беше потънал в мисли, чутото бе толкова много, че му даде ключа за загадката, която до този момент бе за него неразрешима. Ако разтълкуваше нещата като Божия промисъл, неизбежно се налагаше надеждата, че ще бъде избавен от смъртта и дългогодишното робство. Неволно той бе сключил молитвено ръце и се бе отпуснал на колене. Миндрело не виждаше нищо, но го почувства и цялата му душа се присъедини към молитвата на графа. Възникналата дълга пауза бе нарушена от бившия контрабандист.

– Нека дойдем на себе си и проявим мъжество, дон Фернандо. Бог е милостив, той ще ни помогне, но само чрез самите нас!

– Да, имате право – потвърди заговореният, надигайки се от земята.
– Да се посъветваме хладнокръвно по какъв начин можем да се измъкнем.

Като премислиха в детайли бягството, стигнаха до извода, че то е възможно само от килията на Миндрело. Онзи се провикна:

– Дали да не започнем веднага?

– О, с най-голямо удоволствие! Но за жалост за днес е твърде късно. Ще открият бягството ни рано-рано заранта и ще се спуснат по петите ни. Тогава наистина сме загубени.

– Добре, ще се помиря, дон Фернандо. Но едно все пак можем да сторим още сега. Бихме могли да опитаме дали ще се справим с камъка, който затваря моята килия.

– Тук действително сте прав. Удаде ли ни се, съзнанието, че сме в състояние да напуснем задана, ще ни успокои. А не успеем ли, ще знаем, че трябва да търсим друг път за бягство.

– Хайде тогава да се прехвърлим в моята килия. Испанецът се заизкачва като гимнастик по стената и графът го последва. Без особен труд преминаха през отвора в другата килия. Тя имаше, както дон Фернандо се убеди, същата ширина и дълбочина като неговата. Значи и тук човек можеше да се изкатери по метода на коминочистачите.

Миндрело започна подем нагоре, прилепил гръб към единия зид и крака към другия. Дон Фернандо го последва по-бързо, отколкото се очакваше при неговата възраст. На метър и половина от земята килията правеше чупка встрани. Зидарията тръгваше полегато и пространството малко се разширяваше. Дватамата достигнаха каменната плоча, затваряща пътя към свободата, без да са се уморили много.

– Сега се решава, дон Фернандо – рече Миндрело. – Елате насам и да опитаме!

Те се сместиха един до друг и, тъй като стената се издигаше под ъгъл около четиридесет и пет градуса, имаха стабилна опора и бяха в състояние да употребят значителна част от силата си за преместване на плочата. Изпървом им се стори тежка, но при втория напън я помръднаха и отместиха малко настрани, така, че се образува пролука, през която съгледаха звездното небе.

– Слава на Господа и на вей светии, слава! – пророни старият. – Тук нахлува свеж въздух, вместо убийственото зловоние там долу. Струва ми се, че звездите озаряват успеха на нашето начинание. Умеете ли да познавате часа по тях?

– Да. Минава полунощ.

– Значи е твърде късно да се залавяме за нашата работа. Колко е тихо и безмълвно наоколо. Харар е потънал в дълбока тишина. Там отсреща при хаджи Амандан още стоят торбите с фурми, които днес получи. Различавам ги въпреки тъмнината.

– Торби с фурми? – оживи се испанецът. – Ех, да можеше човек да отскочи и вземе малко! Не съм ял нищичко цял ден.

Очите на стареца опипаха изпитателно видимата зона. След известно време додаде:

– Вярно, че това желание би могло да се нарече неблагоприятно, ала от друга страна трябва и да помислим, че утре ще се нуждаем от всичките си сили. При мен жаждата е по-силна от глада, а знам, че под стряхата на хаджията виси един мех пълен с вода. Да рискуваме ли, Миндрело?

– Защо не? Кой ще ни забележи?

– Добре! Да избутаме изцяло камъка, но после ще пълзим, за да сме сигурни, че никой няма да ни види.

– За по-сигурно ще взема ножа си.

– Охо, имате нож?

– Да, преди време ми провървя да задигна един незабелязано.

Миндрело слезе и скоро се завърна, стиснал ножа между зъбите. Те напрегнаха повторно сили и отместиха плочата настрани. Вече можеха да се измъкнат навън. Легнаха на земята и запълзяха към постройката, под чиято стряха бяха наредени торбите с фурми. Над тях висеше мехът, за който бе споменал графът. Той се приближи и поиска да пие, ала събратът му по неволя го хвана за ръката.

– Защо ще пиете сега, дон Фернандо?

– А кога иначе?

– По-късно. Помислете, на нас мехът ни е по-необходим, отколкото на тоя хаджи. Предлагам да го вземем с нас.

– Но на сутринта ще открият, че липсва.

– Тая работа какво ни засяга? – Миндрело метна на рамо една пълна торба с фурми и продължи: – Вземете меха, а после ще си устроим истински пир.

След тия думи той плъзна като сянка с възможно най-голяма бързина към затвора и графът ще не ще го последва с меха. Първо спуснаха торбата и меха, след което слязоха и те. Долу имаше място, колкото горе-долу да стоят прави, но поне можеха да утолят глада и жаждата. После отново се покатериха горе, където имаха възможност да подишат чист въздух до времето, когато жителите на Харар стават от сън.

Останаха да лежат под отвора за техния коптор и обсъждаха планираното бягство. Едва когато далечни шумове ги известиха за разбудялото на жителите, наместиха плочата в старото положение и се плъзнаха обратно в подземния затвор. Миндрело запита:

– Заедно ли ще останем, дон Фернандо?

– Не – отвърна старецът. – Би било непредпазливо. Много е възможно да поискат да видят или говорят с някой от нас. Ще се върна в килията си и временно ще поставим изкъртените камъни на междинната стена.

2. ПРОДАДЕНА КАТО РОБИНЯ

Докато Осман, пратеникът на предводителя на кервана, чакаше пред градската порта, пазачът отиде да докладва на султана. Стигна в палата малко след като граф Фернандо бе отведен в затвора. Когато пристъпи в приемната зала, султан Ахмед все още седеше на своята тронна пейка. Лицето на владетеля беше навъсено, гневът от непокорния роб още не се бе уталожил. Всеки, който го познаваше, знаеше, че сега е рисковано човек да се приближи до него. Той изгледа вратаря с хвърлящи искри очи.

– Какво искаш толкова късно?

Запитаният се хвърли ничком на земята и едва повдигайки глава, съобщи:

– Пред портата един пратеник желае пропуск.

– Кой го праща?

– Арафат, емирът на керваните.

– Арафат? Аха-а, тук ли е най-сетне? Доста дълго ме накара да чакам и ще изпита моя гняв. Що за човек е пратил?

– Някакъв сомалиец. Ахмед подскочи яростно.

– Сомалиец? Как се осмеляваш, кучешки син, да ме безпокоиш толкова късно заради един жалък сомалиец? Върви при портата и кажи на оня проклет сомалиец: Дано Аллах те погуби! Нека се върне при своя господар и го уведоми, че очаквам даровете му два часа след разсъмване! А по това време няма да бъде пуснат никой жител на Харар, камо ли някакъв си сомалиец!

– Когато емирът пристигне с даровете, да го пусна ли, о, повелителю?

– Не, Арафат може да помисли, че нямам търпение да го видя. Нека подреме един час с хората си пред вратата. И това е една незаслужена милост за това куче, ако изобщо му позволя да стъпи в моя град.

Пазачът се отдалечи. Пред портата Осман изтрая до завръщането му. Той определено очакваше да бъде пропуснат и остана немалко удивен, когато до него достигнаха думите:

– Върни се при твоя господар и му съобщи, че сомалийци не пускаме!

– Аллах е велик! И защо?

– Защото султанът презира сомалийците.

– Казваш да се върна при моя господар? Казваш по-нататък, че султан Ахмед презира сомалийците? – разфуча се пред портата Осман. – Знаеш ли, че аз нямам господар? Ние сомалийците сме свободни мъже, а вие сте окаяни слуги и роби. Животът ви принадлежи на вашия тиранин, той ви го взема, когато му скимне. Презирал ни, казва, ама търгува с нас и се пазари като някой евреин. Ние, ние сме тези, които ви презират. И нека Аллах те прокълне, ако не го осъзнаеш и не си го запишеш в акъла. Много ти здраве, роб на джелата си!

Осман се качи на камилата и препусна бързо. Не след дълго над града се възцари нощна тишина. Двата затворници навярно бяха единствените, които не потърсиха живителния сън.

На другото утро, два часа след зазоряване, при портата дойде пратеник на султана.

– Тук ли е търговският керван? – осведоми се той.

– Не. – отвърна пазачът.

– В такъв случай трябва да дойдеш при султана. Вратарят пребледня. Не беше на добро, дето го викаше владетелят, ала нямаше как да не се подчини. Завари го седнал на трона и се хвърли на земята, изчаквайки да бъде заговорен. Присъстваха и няколко величия на султанството.

– Пристигна ли емир Арафат с даровете? – гласеше въпросът.

– Още не, о, повелителю.

– Защо се бави това куче? Не каза ли на сомалиеца, че го чакам два часа след изгрев слънце?

– Не, не намерих време да му го кажа – отговори пазачът разтреперан...

– И защо, кучи сине? – кипна владетелят.

– Защото препусна твърде бързо.

– Значи заради теб трябва да чакам? Затова ли те назначих за вратар? Аллах е велик и справедлив. От мен се изисква също да бъда справедлив.

Владетелят даде знак и пазачът бе повлечен навън. В един ъгъл на двора му бе раздадена здрава порция тояги, която той огласи с дивите си крясъци. Веднага му бе назначен приемник, който получи ключа от султана и хукна към портата. Владетелят се намираше в много опасно настроение. Беше казал наистина, че презира сомалийците, ала не го свърташе на място от алчност и нетърпение да получи даровете им.

Така мина почти целият предиобед, докато най-сетне бе съобщено за Арафат. Сега владетелят не го остави да дреме пред портата, каквото бе намерението му снощи, а разпореди веднага да го пуснат и доведат в

палата. Не мина много време и предводителят на кервана се появи. Съпровождаха го петима мъже, които водеха една високо натоварена камила. Разговариха я. Багажът се състоеше от подаръци, предназначени за султана. Нещата бяха приети от хората на владетеля, и на Арафат бе позволено да влезе, след като предварително бе свалил оръжията и събул обувката си. Беше посрещнат със смръщена физиономия.

– Защо не коленичите? – викна султанът.

– Ние прегъваме колене само пред Аллах – отвърна емирът гордо. – Свободни мъже сме и не се прекланяме никому.

– Защо идваш толкова късно?

Тонът бе толкова груб, че тъмните очи на емира блеснаха гневно.

– Защото така ми е угодно – рече той.

– Гледай го ти, моята воля ще съблюдаваш, а не собственото си благоволение!

– Дошъл съм да търгувам с теб, а не да ме хокаш и оскърбяваш.

– Езикът ти е твърде дързък! Нима съм те оскърбил?

– Който обижда пратеника, той обижда и онзи, който го е изпратил.

Кажи, приемаш ли даровете ми и имаш ли желание да търгуваш с мен. Ако не – да продължавам пътя си.

– Какво носиш този път?

– Копринени дрехи, платове, месинг, мед, желязо, барут, хартия и захар.

– И какво искаш в замяна?

– Слонова кост, тютюн, кафе, шафран, масло, пчелен мед и гуми².

– Ще видя. Покажете даровете!

Сега пред султана бяха изложени нещата, с които Арафат искаше да го зачете преди подхващане на търговията. Те се състояха от барут, красиви дрехи и железарски изделия, изготвени най-вече в Германия. Погледът на султана бе особено привлечен от три револвера, които се намираха сред другите предмети.

– Тези оръжия са много полезни – обади се Ахмед. – Зная и как се борава с тях, но свършат ли мунициите, стават неизползваеми. Преди време оттук мина един ингилиз и ми подари един такъв пищов. Научи ме как да го употребявам, но едвам си бе тръгнал, зарядите свършиха и оръжието си стои безполезно.

– Аз имам много патрони – отвърна емирът. – Можеш да купиш всичките.

2. Гуми – смола от африкански и арабски дървета – Б. пр.

– Какво? Да ги купя? – провикна се султан Ахмед. – Подаряваш ми оръжия, а принадлежностите трябва да закупувам? Не знаеш ли, че патроните вървят заедно с тях?

– Не вървят с тях и в Аден бях принуден да броя сума пари за тях. Имам патрони и за две красиви пушки, които ти предлагам за покупка. Такива пушки тук още не е имало, с две цеви са и са правени в Америка.

– Донеси ги! – заповяда султанът.

– Ще ги донеса заедно с другите стоки, веднага щом кажеш, че си доволен от подаръците ми и може да се започне търговията.

Султан Ахмед погълна жадно още веднъж даровете с поглед и отговори:

– Аз съм най-могъщият владетел от всички страни на дълж и шир. Този налог не е достатъчен за един толкова велик султан, ала Аллах е милостив и от мен също се иска да бъда милостив. Донеси каквото имаш! Първо ще купувам аз, а след мен могат да направят покупки и моите хора.

– Тръгвам, но не си справедлив, като каза, че нямам нищо достойно за теб. Имам нещо, което никой султан не притежава.

– И какво е то?

– Една робиня.

– Много ми е притрябвала – изсмя се владетелят. – Животът и имуществото на всички мои поданици ми принадлежи. Всички жени и дъщери са мои, мога да са избира която ми хареса.

– Тук си прав. Но момиче като това, което аз притежавам, в Харар няма.

– Да не би нубийка?

– Не.

– Тогава някоя абисинка?

– Също не.

– Ами каква тогава?

– Тя е бяла – произнесе силно натъртено емирът. Ахмед трепна от радостно изумление.

– Аллах! Тя е туркиня!

– Не е и туркиня. Една туркиня би струвала най-много петстотин мариятерезиенталера³ – а цената на робинята, която искам да продам, е

3. мариятерезиенталер – монета с лира на Мария Тереза, сечена от 1753 г. в монетния двор на Виена, като след време се прибавя и годината на смъртта ѝ – 1780. Става най-важната разменна монета в Левант, Африка (особено в Етиопия) и Арабия, където е била в обръщение до близкото минало – Б. пр.

няколко хиляди.

Султанът подскочи от престола и възкликна:

– Значи е бяла християнка, неверница! Една европейска робиня по онези места се считаше за най-скъпоценната стока, която едва ли би могла да се заплати.

– Да! – кимна в знак на съгласие емир Арафат. – Тя е християнска робиня.

– Много ли е бяла?

– Като избеляла от слънцето слонова кост.

– Красива?

– Няма хурия в рая, с която да бъде сравнена.

– Дребна?

– Не, израсла е висока и стройна като палма, отрупана със златисти плодове.

Виждаше се как ламтежът на Ахмед става все по-голям.

– Опиши ми я! – повели той. – Какви са ръцете ѝ?

– Малки и нежни като на дете, а ноктите блестят като венчелистчетата на трендафил и като първия светлик на утринната зора.

– А устата?

– Устните ѝ са гранати, между които като бисери сияят зъбите. Онзи, който целува робинята, рискува да забрави живота, света, самия себе си.

– Аллах, ти си я целувал! – викна ревниво султанът, сякаш въпросната робиня вече бе притежание на неговия харем.

Арафат едва успя да потисне една усмивка на задоволство. Не бе трудно да проумее, че стоката му ще бъде продадена на много висока цена.

– Заблуждаваш се – отвърна той. – Никой мъж още не е докосвал устните на тази девойка.

– Със сигурност ли го знаеш?

– Да. Кой ще поиска да я целуне, след като не може да говори с нея?

– Аллах! Да не би да е няма и глуха?

– Не. Речта ѝ звучи по-скоро като песента на бюлбюл⁴, ала говори на език, който никой не разбира.

– Що за език е той?

– Знам ли, никога не съм чувал такива думи. Слушал съм как

4. Бюлбюл – славей. – Б. пр.)

говорят араби, сомалийци, харарци, индуси, малайци, турци, французи, англичани, персийци, но езикът на никой от тях не е като на тази девойка.

– Откъде я имаш?

– Бях в Цейлон и срещнах там един китайски търговец на момичета. Видях робинята и реших да ти я доставя, макар и да дадох висока цена за нея.

– Тогава иди я доведи и донеси и другите стоки! Арафат се отдалечи с хората си, за да приведе в изпълнение повелята на владетеля. Междувременно револверите бяха окачени на показ в тронната зала. А когато и останалите присъстващи се оттеглиха по заповед на султана, той се нахвърли алчно върху подаръците и собственоръчно ги отнесе в съкровищницата. Вестта, че е пристигнал търговски керван, подмами жителите на Харар да се измъкнат от къщите си, но площадът пред палата все пак си остана пуст. Та нали хората знаеха, че първо той трябва да направи покупките си и едва тогава идваше ред на другите. Всяко натрапничество щеше да коства живота на човека.

Не след дълго емирът влезе през портата с камилите и хората си, мина по калдъръмените улички и спря пред палата. Животните бяха освободени от бремето, с изключение на онова, на чийто гръб бе носилката. Хората разстлаха по земята големи килими и изложиха стоките. Султан Ахмед дойде да ги разгледа. Беше сам, пък и кой ли смееше да присъства, докато той правеше избора си.

– Къде е робинята? – беше първият му въпрос.

– Там, в носилката – отвърна Арафат.

– Искам да я видя.

Търговецът поклати глава.

– Първо неодушевената стока, после живата.

Ахмед направи гневна физиономия и отвърна остро:

– Тук, в Харар, аз съм господарят. Всеки е длъжен да ми се подчинява. Искам да я видя!

– На моите неща аз съм си господар, – рече Арафат спокойно. – Който купи повече стока, ще има възможност да види и робинята, иначе не. Ако няма да мога да правя с имуществото си каквото поискам, хващам си пътя.

– А ако те задържа? – заплаши султанът.

– Да ме задържиш? Да ме затвориш? Мен? – извика Арафат, отстъпвайки крачка назад.

– Да, теб!

– Хиляди са сомалийците и арабите, които ще дойдат да ме освободят.

– Ще им се удаде единствено да видят твоя труп. Отвори носилката!

– По-късно!

– В такъв случай ще ти докажа, че аз съм господарят!

Ахмед закрочи към носилката. Тогава емирът му препречи пътя и викна заплашително:

– Зная, че тук си по-силен от мен. Не бива да ти посягам, но мога да правя с имуществото си каквото ми отърва. В момента, в който отвориш носилката и погледът ти падне върху робинята, ще ѝ пратя един куршум в главата.

Арафат измъкна един пишов и запъна петлето. Султанът разбра, че се говори сериозно и отстъпи.

– Нека бъде волята ти, но те предупреждавам, поставиш ли още веднъж снизхождението ми на изпитание, ще има да се каеш! Покажи нещата си!

Ахмед бе твърде зает с мисли по момичето, за да отдели голямо внимание на стоките. Той приключи на бърза ръка с избора си без много да се пазари какъвто иначе бе навикът му. Само когато се появиха двете двувечки, купи ги на висока цена заедно с всички мунициии. Сумата, която трябваше да заплати, беше значителна, но не бе уредена веднага, та нали и емирът щеше да вземе едно-друго от него, така, че сметката щяха да уравнят накрая.

Търговецът беше много доволен от комерсиалния резултат. Беше реализирал доста по-висока цена, отколкото бе очаквал. Затова и не се противопостави, когато Ахмед най-сетне поиска да види момичето. Постави само условието това да не става тук, а вътре в палата. Султанът плесна с ръце. Тутакси се появиха неговите хора, на които даде заръка да отнесат закупените стоки. Четирима от тях свалиха носилката от камилата и я отнесоха в приемната зала, след което се оттеглиха. Самият той ги бе последвал с Арафат и когато останаха сами, му заповяда:

– Сега отваряй!

Онзи отметна завесите и пред погледите им се разкри женска фигура в дрехи от фин бял плат, чието лице султанът все пак не можеше да различи, тъй като пред него бе спуснат двоен воал. Той веднага заповяда да се отстрани и сега се показва един лик, толкова нежен, бял и красив, какъвто никога не беше виждал. Две големи, пълни със сълзи очи погледнаха към него. Руменината се бе оттеглила от страните. Той

подскочи. Реши да не допусне това неземно създание да му се изплъзне и викна властно:

– Да слезе! Искам да видя снагата ѝ.

Арафат даде знак на робинята и понеже тя не го разбра или не поиска да го разбере, той я улови за ръката и я изтегли навън. Тогава тя застана пред султана, висока и стройна, потръпваща от срам и все пак горда като княгиня.

Без да се двоуми, Ахмед заплати на търговеца покупната цена на красивата робиня от пет хиляди ашрафи⁵. След като емирът се отстрани с дълбок, почти подигравателен поклон, той хвана жената за ръка и я преведе през няколко стаи. После издърпа резето на една врата и я вмъкна в някакво помещение, което въпреки големината си, имаше за прозорец само един малък тесен отвор, през който се процеждаше оскъдна светлина. Трите страни на помещението бяха заети със сандъци и тръстикови кошници, вързани със здрави въжета, а от тавана висеше голяма глинена купа, пълна с масло, от която надничаха няколко фитила. Това помещение беше съкровищницата на султана, по чиито стени висяха великолепни оръжия и скъпи дрехи, а до четвъртата стена бе проснат персийски килим, отрупан с богато везани възглавници – достойно място за отмора за красавица като робинята. Ахмед ѝ направи знак да седне и тя го стори. После ѝ отправи различни въпроси на всички познати му езици, без да получи някакъв отговор, освен поклащане на глава, което в тамошните страни означаваше потвърждение.

– Тя не ме разбира, – заговори той на себе си – но аз знам как да си помогна. Тя е християнка, а робът, когото вчера наредих да тикнат в зандана, също е християнин. Той твърди, че е бил княз, а при това положение сигурно умее да говори всички езици на гяурите. Той ще бъде преводач. Но нека преди туй ѝ дам да разбере, че се намира при владетеля на страната.

След тези думи султанът отстрани въжетата от всички сандъци и кошници. Робинята следеше движенията му с очи и за свое учудване видя такова количество злато и сребро под формата на монети и накити, че нямаше как да не разбере, че се намира при най-богатия мъж в страната. Вярно, сред съкровищата се намираха и предмети, които в Европа едва ли биха стрували и няколко гроша, но в Харар тези неща бяха рядкост и най-повърхностният поглед стигаше да се прецени, че тук е струпано богатство за милиони. Султанът имаше основателна причина да

5. Ашрафи – малко повече от 6000 марки. – Б. нем. изд.

доведе бялата насам. Едно, дето искаше да ѝ направи впечатление още от първия миг с богатствата си и второ – вече гледаше на нея като на любимката си от харема. Ето защо не я отведе при другите си жени, избягвайки по този начин свади и сцени на ревност. Накрая Ахмед собственоръчно ѝ донесе храна и вода и след като затули отново съкровищата си, я напусна. Трябваше да надзирава хората си, заети с наместването на закупените предмети, и да заповяда на палача, изпълняващ същевременно и длъжността тъмничар, да доведе стария християнски роб.

Облегнат в килията си, дон Фернандо мислеше за планираното тази вечер бягство. Настоящото му положение бе крайно неудобно. Поради недостиг на пространство не можеше да легне, а да седне се ужасяваше, поради покриващите земята избити плъхове. И тъй, принуден беше да стърчи, поза твърде изнурителна за него. Как ли се чувстваше затворникът, обречен да очаква сред гмеж от паразити зловещата си смърт, без надежда за утеха, облекчение и спасение! По негово предположение бе някъде към обед, когато долови над себе си шум. Отместиха плочата, затваряща неговата килия. После един глас каза:

– Султанът иска да говори с теб. Пощадиха ли те плъховете дотолкова, че да можеш да ходиш?

– Ще опитам – рече мексиканецът предпазливо.

– Тогава идвай горе! Ще ти пусна стълбата. При мъждивата дневна светлина старецът успя да различи стълбата. Едва бе докоснала земята и той започна да се изкачва. Какъв късмет, че се бе разделил с Миндрело? Когато стигна горе, се намери в голо, оградено от каменни зидове помещение, където се търкаляха в оковите си над двайсет затворника. Ясно бе, че от неговата килия би било невъзможно да се измъкне незабелязано през всички тия хора. Освен това масивната врата бе снабдена отвън с две здрави резета, които нямаше начин да се отместят отвътре. Дон Фернандо благодари тихо на Бога, че го събра с Миндрело, от чиято килия се излизаше директно на открито.

Чак когато ярката дневна светлина падна върху него, старият видя как са го подредили плъховете. Цялото му тяло беше в рани от ухапвания, а ризата порядъчно разпарцалосана. Беше любопитен да узнае какво ли иска султанът от него. Завари владетеля в приемната зала. Държанието му бе сякаш се кани всеки момент да я напусне. Въпросът, който не се забави да отпрати, предизвика удивлението на мексиканеца.

– Знаеш ли колко езика говорят неверниците?

– Те са твърде много.

– Ти разбираш ли ги?

– Основните от тях мога да говоря. Ние, християните, имаме няколко езика, които всеки образован човек разбира, макар и да не са му матерни езици.

– Тогава чуй какво ще ти кажа! Купих една робиня, гяурка. Тя говори език, който тук никой не знае. Ще те заведа при нея да видиш дали ще можеш да я разбереш. Удаде ли ти се, ставаш мой преводач – тогава милостта ми ще се разпростира над теб и няма да умреш в затвора. Ще ѝ даваш уроци, за да научи езика на Харар и да може да разговаря с мен. Но нямаш право да виждаш лицето ѝ, както и да говориш лошо против мен, в противен случай те чака хилядократна смърт – предупреди Ахмед смръщено.

– Аз съм твой слуга и ще ти се подчиня – отвърна старият и докато се покланяше дълбоко, какви ли не мисли минаха през главата му. Християнска робиня? Азиатка или европейка? Какъв ли беше езикът ѝ? Сега щеше да бъде разделен с Миндрело. Не беше ли по-умно да се престори, че не разбира езика на робинята? Но може би се явяваше възможност да извърши едно добро дело.

– Ела, последвай ме! – прекъсна в този момент мислите му султанът и закрачи пред дон Фернандо.

Пред покоите заповяда на стареца да чака и влезе в съкровищницата да се погрижи робинята да бъде забулена. Едва сега Ахмед пусна Фернандо да влезе, затваряйки веднага след него вратата. Дон Фернандо обходи с изпитателен поглед помещението. Той тутакси предугади, че в сандъците и кошниците се намират богатствата на владетеля. Робинята почиваше на постелята. Над лицето ѝ бе спуснат воал, през който можеше да вижда, без да се различават нейните черти. При влизането на графа тя се приповдигна с движение, сякаш бе силно изненадана от появата му.

– Говори с нея – повели султан Ахмед. – Виж дали ще можеш да разбереш нейния език!

Фернандо пристъпи няколко крачки напред, при което светлината от амбразурата падна върху лицето му и го освети ярко. Робинята направи повторен жест на изненада. Султанът го забеляза, но остана с впечатление, че ѝ е чудно как е позволил достъп на друг мъж тук.

– *Quelle est la langue, quo vous parlez mademoiselle?* (Какъв е езикът, който говорите, госпожице?) – запита Фернандо на френски.

При тембъра на този глас тя се надигна още повече и позабави отговора. Причината вероятно се криеше в радостна уплаха. Той обаче помисли, че не разбира френски и повтори въпроса на английски:

– Do you speak English perhaps, miss? (Може би говорите английски, мис?)

– Bendito sea Dios! (Благословен е Бог!) – отговори най-сетне момичето на испански. – Вярно, че разбирам английски а френски, но нека говорим на испански!

Сега бе ред на дон Фернандо да се удиви. Но нещастieto го бе приучило да бъде предпазлив. Затова той се овладя и запита, придавайки на гласа си възможно най-голямо равнодушие:

– Dios! Вие сте испанка? Останете обаче спокойно! Не издавайте изненадата си! В нашето положение човек трябва да бъде внимателен.

– Ще се съобразявам с предупреждението ви, въпреки че ми е трудно – отвърна тя. – Небеса, възможно ли е или очите ме мамят? Да, ние трябва да се владеем! Но каква радост, какво щастие, стига да не се заблуждавам!

– Какво имате предвид, сеньорита? – попита той заинтригуван.

– О, аз съм дори мексиканка – поясни тя. Малко остана на графа да не съумее да се овладее, но все пак се съвзе и отвърна:

– Мексиканка? Сеньорита, аз не бива да издавам чувствата си, понеже сме наблюдавани от зорките очи на тиранина, но казвам ви, много усилия ми коства да прикрия вълнението, което изпитвам. Та чуйте само, аз също съм мексиканец.

– Santa Madonna! Но тогава, аз сигурно не се мамя. Когато светлината от прозореца падна върху лицето ви, то ми се стори познато, също както и гласът ви, когато го чух. Нали вие сте нашият любим, обичан дон Фернандо де Родриганда?

Вече беше свръх човешките възможности да остане хладнокръвен, но как да е му се удаде. Въпреки това гласът му трепереше от възбуждение, когато запита:

– Нима ме познавате, сеньорита? А вие коя сте?

– Аз съм Ема Арбелец, дъщерята на вашия арендатор Педро Арбелец.

Настъпи пауза, по време на която не се чуваше никакъв звук, но през тази пауза порой от чувства нахлуха в сърцата на двамата пленници, на които бе съдено да се срещнат по такъв странен начин. Графът нямаше възможност да види лицето на Ема, но усети как при последните думи гласът ѝ се прекърши. Сигурно и на него щяха да се появят сълзи в очите, ако султанът не се бе обърнал в този момент грубо към него:

– Както чувам, ти разбираш нейния език. Какъв е той?

– Говорят го в страна, която тук никой не знае.

– Как се казва?

– Мексико – рече преднамерено старият. Може би беше известно, че Миндрело е испанец и тогава имаше вероятност султанът отново да обрече Фернандо на смърт.

– Такова име не познавам. Трябва да е някоя малка мизерна държавица.

– Напротив, дори е много голяма. Във физиономията на Ахмед се четеше съмнение. Той никога не беше чувал името Мексико.

– Какво казва робинята? – попита той.

– Радостна е, че си я купил ти.

Лицето на владетеля се разведри и той продължи да се осведомява:

– От какъв произход е?

– Нейният баща е един от най-знатните мъже в страната.

– Това ми е ясно, защото тя е много красива. По-красива е от цветята и по-лъчезарна от слънцето. Как е попаднала в ръцете на емира?

– Още не сме говорили по този въпрос. Да я питам ли?

– Питай я! Нека ти разкаже, пък после ти ще го кажеш па мен.

Старецът се обърна невъзмутимо към Ема:

– Значи ти, ти си това, моя обична Ема! О, Господи, къде те виждам отново! Но да се върнем в настоящето! Султанът иска да знае как се озова по тия места. Трябва да му отговоря.

– По тия места? – попита тя. – Та аз изобщо не знам къде се намирам!

– Тази страна се нарича Харар, градът също. Мъжът, в чиято власт се намираме, е султан Ахмед Бен султан Абубекр, владетелят на страната. А сега отговори на въпроса ми!

– Бях отведена от един китайски пират в Цейлон. Там бях продадена на човека, който ме доведе тук.

– А как попадна в ръцете на китаеца?

– В продължение на много дни се носих по океана върху един сал, докато най-сетне ме прибра един холандски кораб, който пък, от своя страна, попадна край Ямайка в ръцете на китайския търговец на роби.

– На сал? Просто съм изумен! И как се озова в океана? Да не би от бреговете на Мексико?

– Не, та нали всички ние бяхме на един остров.

– Всички вие? Кой все пак имаш предвид, мила Ема?

– Е, ами сеньор Стернау, Мариано, двамата Унгер, Бизоновото чело. Мечешко сърце и Каря, сестрата на мищека.

– Цялата работа за мен е чиста загадка. Но едно име ми направи

впечатление – Стернау. Кой е този сеньор?

– Нима не го познавате? Ах, да радостта от срещата ми с вас обърка мислите ми. Забравих, че нищо не знаете за станалите събития! Сеньор Стернау беше тръгнал да издири вас и капитан Ландола.

– Боже мой, но тогава Стернау е същият, за когото Миндрело вчера ми разказа! Той е немски лекар, а моята племенница Роза е негова съпруга?

– Да.

– Той е оперирал брат ми и му е върнал зрението?

– Да. Но откъде знаете всичко това, дон Фернандо?

– По-късно ще ти кажа. Виждаш, че султанът стана нетърпелив.

Колко време мина, откак си напуснала родината?

– Вече шестнайсет години – въздъхна тя.

Шестнайсет години са дълъг период, но през тях красивата дъщеря на хасиендерото малко се бе променила. Тук, в Харар, където човек бързо се състарява, особено нежният пол, спокойно можеше да й се дадат двадесет години. И все пак бе интересно да се види какво въздействие оказва този отговор върху графа. Той стоеше вцепенен, със зинала уста. Мина доста време, преди да попита:

– Шестнайсет години? Че къде си била през цялото това време?

– На острова.

– На кой остров, Ема?

– Ох, пак забравих, че вие все още нищо не знаете! В Гуаймас Ландола успя да ни залови и ни отведе на един необитаем остров сред Великия океан, на който живяхме през цялото време.

– Боже милостиви! Като парализиран съм от смайване! В този момент султанът отново взе думата. Досега той бе слушал мълчаливо разговора. Но според него той все пак много се проточи, затова каза:

– Не забравяй, че чакам отговор! Какво ти разказа тя?

– Че се е разхождала по брега на морето и била нападната и пленена от китайски пирати.

– И емир Арафат я купил от тях на остров Цейлон?

– Да.

– Значи все пак ми е казал истината. Тя жена ли е или девойка?

– Девойка.

– Доволен съм. Каза ли тя някоя дума за мен? Графът се поклонил дълбоко.

– Аз съм твой покорен роб и мисля постоянно за теб, о, султан. Затова се наех да насоча очите й към теб и да я запitam какво й говори

сърцето, когато погледне към теб.

По лицето на султана се изписа едновременно и доволство, и любопитство. Той поглади брадата си с ръка и запита с видимо добро настроение:

– И тя какво отвърна?

– Каза, че ти си първият мъж, пред когото изобщо е доловила гласа на сърцето си.

– Как така?

– Защото твоят лик е пълен с величавост, а в очите ти е стаена сила. Твоята походка е горда, а достойнството на фигурата ти – съизмеримо с величието на халиф. Така каза тя.

– Много съм доволен от теб, робе, а също и от нея. Значи смяташ, че сърцето ѝ ще ми принадлежи без да е необходимо да налагам заповеди?

– Мъжът никога не бива да постига насилствено любовта на жената. В очите му трябва да струи ласка, когато плъзга поглед по нея и любовта ще покълне от само себе си, както растението, което слънчевият лъч пробужда за живот.

– Имаш право! Към тази робиня аз ще проявя цялата си милост.

– Знаеш ли, о, повелителю, че любовта се изявява в думите, далеч преди да е подкрепена с дела? Тази робиня копнее да говори с теб на твоя език, за да може със собствената си уста да ти каже какви чувства напират в душата ѝ.

– Желанието ѝ ще бъде изпълнено. Ти ще бъдеш неин учител. След колко време ще може да говори с мен?

– Зависи от това кога ще започнем обучението и колко ще трае дневно.

– Това момиче заплени сърцето ми, едва изтрайвам да чуя от устата ѝ, че иска да стане моя жена. Ето защо ти нареждам да започнеш уроците още днес.

– Ще се подчиня, о, султан.

– Три часа на ден достатъчно ли е, робе?

– Ако имам възможност да говоря ежедневно по три часа с нея, след една седмица тя ще владее дотолкова езика на Харар, че ще бъде в състояние да ти каже колко щастлив ще бъдеш с нея. Но дъщерите на нейната страна не са свикнали да гледат необлечени мъже. Моето облекло я стъписва.

– Ще имаш друго, много по-добро, няма да е нужно и да се връщаш в зандана. Ще получаващ също така месо, ориз и вода, колкото

поискаш, та видът ти да стане по-добър!

– Благодаря ти! Кога ще започне за днес урокът?

– Веднага щом се преоблечеш. Аз няма да имам време да присъствам. Ще ти дам един евнух да ви пази. Сега ела!

– Мога ли по-напред да ѝ кажа, че изпълняваш молбата ѝ да изучи твоя език?

– Кажи ѝ го!

Радостен, че е постигнал толкова много, Фернандо се обърна към Ема:

– Сега за съжаление трябва да тръгвам, но не след дълго ще можем да поговорим по-нашироко. Получих разрешение от султана да ти преподавам уроци на техния език. По-късно ще бъдем заедно тук в продължение на три часа. Дотогава трябва да обуздаем любопитството си. Но преди всичко друго искам да те успокоя с известието, че спасението е възможно. Тази вечер аз имах намерение да избягам. Може би ще ни се удаде да проведем все пак този план с теб още днес.

След тези думи той последва султана, който вече тръгна, заключи след себе си вратата и даде заповед на камериера си да свали синджири-те от крака! а на роба, да му даде хубави дрехи и осигури богато ядене. Това стана и едва старецът бе поел обилната храна, получи нареждане да се яви отново при султана. Онзи посрещна графа, поведе го към съкровищницата и старателно зарези вратата след него. Той така и нямаше представа в какво ще се състои езиковият урок. При влизането си Фернандо завари Ема все така забулена. Срещу нея седеше черната фигура на евнуха.

Негърът знаеше, че белият е роб и се надигна с високомерна физиономия.

– Ти ли ще ѝ бъдеш учителят?

– Да – отвърна графът късо.

– Тя обаче ще остане забулена!

– Това се подразбира.

– Не бива да я докосваш!

– Нямам подобно желание.

– И не бива да говориш нищо лошо за нас, иначе ще те доложат на султана!

– Как ще разбереш дали говоря добро или лошо, като не знаеш езика на който ще разговаряме? – усмихна се Фернандо.

– Ще го прочета по лицето ти.

Значи човекът все пак не беше толкова глупав, както някой би

отсъдил по тлъстата му външност. Той се изправи, просна една постелка близо до робинята и нареди на графа:

- Тук ще ти е мястото, така заповяда султанът. Сядай и почвай!
- Колко да продължи урокът?
- Три часа.
- С какво ще отмерваш точно времето?
- С ей тоя часовник.

Евнухът измъкна от диплите на пояса си един пясъчен часовник. Дон Фернандо се настани на земята и започна:

– Сега, скъпа Ема, можем да разговаряме в продължение на цели три часа, без някой да ни разбере и смущава. Трябва само да се постараям черното действително да смята нашия разговор за урок. Но тая причина от време на време аз ще казвам няколко харарски думи, които ти трябва да изговаряш след мен.

А за останалото не е необходимо да се насилваме толкова, както преди малко в присъствието на султана. И така, в продължение на шестнайсет години сте живели на пустинен остров?

– Когато, бяхме свалени там, той наистина бе, кажи-речи, пустинен, но ние успяхме да отгледаме дървета. Единственият ни стремеж беше да добием дървен материал, за да можем да построим лодка или сал.

– Разказвай, разказвай! Горя от нетърпение да чуя какво се е случило по време на отсъствието ми с вас и моите близки.

Ема подхвана разказа си. Той прикова във висша степен вниманието на графа. Много неща от онова, което преди тънеше в мрак, му се изясни. Разбра какъв вероломник е имал край себе си в лицето на Пабло Кортейо и отново чу, че Алфонсо не е негов племенник. Без колебание се присъедини към веруюто, че Мариано е подмененото дете и впечатлен от разказа, често с усилие се принуждаваше да си припомня, че седи тук, в качеството си на учител. Сетне все пак обясни значението на няколко думи от езика на страната и накара Ема да ги наизусти. Това бяха изразите: „Ти си един велик властелин“, „Ти си наслада за жените!“, „Твоят лик ободрява душата ми.“ и „Бъди милостив, тогава ще те обича моето сърце!“.

Ето как Ема стигна в разказа си до стоварването им на острова.

– Къде е разположен атолът? – запита графът.

– Изобщо няхмахме понятие – отвърна дъщерята на хасиендерото. – Едва след изтичането на няколко години на Стернау се удаде да изчисли от наблюдението на звездите и някои други признаци, от които нищо не разбирам, че най-вероятно се намираме на четиридесет градуса южна

ширина и приблизително на деветдесет градуса западно от остров Иерро⁶. Той каза, че атолтът ни лежи на тринадесет градуса южно от остров Пасха и че бихме могли да го достигнем дори със сал, стига да имаме материал, от който да го построим.

– Какво нещастие. Толкова близо да е до вас спасението и същевременно толкова далеч! Значи няхахте никакви дървета?

– Не. А дори и да имахме, не притежавахме никакви сечива, за да ги обработим. С много труд малко по малко ни се удаде да огладим парчетата, които откъртихме от кораловите рифове, та шо-годе да ни служат като брадви и ножове. Отстранихме най-долните клонове на наличните храсти, принуждавайки ги по този начин да придобият форма на дървета.

– Но от какво живеехте?

– Отначало от корени, плодове и яйца. Намирахме и миди, които ядахме като стриди. По-късно изготвихме мрежи и въдици, за да ловим риба. Вождовете изработиха стрели и лъкове, с които убиваха птици. Един вид заек, който се въдеше в големи количества на острова, ние буквално развъждахме, осигурявайки си варено и печено.

– Варено и печено? Мислех, че Ландола не ви е оставил дори и огниво.

– О, огън имахме скоро, Стернау е преброял много страни, чийто обитатели добиват огън с помощта на две парчета дърво. Но ние трябваше да бъдем много пестеливи, понеже се налагаше да икономисваме запасите си.

– А как стояха нещата с дрехите?

– Нашите се бяха съсипали на кораба, а на мъжете даже наполовина изгнили. Трябваше да си служим със заешки кожи, които се научихме да апретираме. Жилищата ни бяха крайно прости – землянки с отвори вместо прозорци. Несемейните се хранеха при двете съпружески двойки. Бяха при тях на храна, макар и не на квартира.

– При двете съпружески двойки? – попита графът. – Ах, да, да, разбирам – добави той усмихнато. – Храбрецът Мечешко сърце е взел Каря, дъщерята на мишеките, за жена. При индианците женитбата не се нуждае от кой знае какви формалности. Но как стоеше въпросът с другата съпружеска двойка?

Тя помълча известно време и ако някой би могъл да надникне зад воалите, щеше да забележи как по лицето ѝ се разля гъста червенина.

6. Иерро – принадлежи към групата на Канарските острови. – Б. пр.

Сетне поде колебливо:

– Ох, уважаеми сеньор, помислете за нашето положение! Захвърлени на произвола, разчитащи единствено на себе си, за дълги години без каквато и да е надежда за спасение! А аз и моят Антонио толкова се обичахме. Решихме да станем мъж и жена и другите ни дадоха пълно право. При това непрекъснато мислехме, че ако някога имаме щастието да добием свободата си, ще ни благослови ръка на свещеник. Дали ще видя пак спътниците си по несрета! Как ли са се изплашили, след като заминах и не се върнах!

– Тъкмо как си напуснала острова съм любопитен да узная.

– О, беше нещо толкова трагично и ужасно, че изобщо не съм в състояние да го опиша. Да, още настръхвам, като си помисля.

Тежка въздишка приповдигна гърдите на Ема и въпреки воалите и широките дрехи, Фернандо забеляза, че по фигурата ѝ премина трепет.

– Разказвай, Ема! – помоли той, – Макар и спомените да ти наваяват страх, все пак трябва да го науча. Това, което аз преживях, няма да е по-малко ужасно.

– Най-сетне успяхме да отгледаме такива здрави и дълги дървета, че вече можехме да мислим за построяване на сал. Ах, много мъки ни костваше, докато се справим с пашите примитивни инструменти. Но стана достатъчно голям да побере и нас, и провизиите. Бяхме го съоръжили с кормило и мачта, а от заешки кожи бяхме изготвили платно. Най-после той лежеше край брега готов за отплаване и ние смятахме да рискуваме да прекосим прибоя, който бушуваше около острова и при най-спокойно време. Но ето че през нощта преди отплаването ме събуди вой. Ослушах се. Беше връхлетяла буря. Сетих се за припасите, които се намираха на сала, а исках да видя дали и той е достатъчно здраво прикрепен към сушата. Тъй като другите бяха работили много през деня, не ми се щеше да ги събуждам и отидох сама на брега. Видях, че салът се повдига и спуска от надигналите се вълни. Въжето, с което бе вързан, беше усукано от ивици кожа. Имаше голяма вероятност да се скъса, понеже заешката кожа не е жилава. На сала лежеше още едно такова въже. Впуснах се да го взема, за да подсигурия съоръжението ни с две въжета, но едва заставах върху стеблата, една огромна вълна се втурна, връхлетя сала и го откъсна. В следващия миг вече летях навън в бурното море. Свлякох се от ужас и загубих съзнание.

– По-нататък, по нататък – помоли старецът.

– Какво се е случило в началото, не зная. Още по-малко мога да кажа как е преминал салът през коралови пръстен.

– Това е лесно обяснимо. Морето се е покачило толкова високо, че скалите вече не са се подавали и не са представлявали препятствие.

– Като в сън чувах морето да рече около мен, като в сън долавях тътнежите на бурята и виждах светкавиците да прорязват нощта. Когато най-сетне дойдох в пълно съзнание, слънцето грееше, дъждът бе престанал, а морето бе започнало да се успокоява. Сега беше жизнено важен въпрос, дали припасите са все още налице. Бяха тук, вълните не ги бяха отнесли. Как се е противопоставял салът на този ураган не знаех, но наоколо беше само вода. Накъде се намираше островът? Какво да правя? Е, заплаках и се молих часове наред, докато настъпи нощта. Плаках и се молих тая нощ и през следния ден, но това не ме върна обратно на острова. Най-после от вълнение и изтощение потънах в дълбок сън. Когато се пробудих, бях загубила представа за времето, защото не знаех колко дълго бях лежала така. Сега помислих за онова, за което трябваше да се сетя най-напред.

– За кормилното весло и ветрилото, нали?

– Да. Струваше ми се, че бурята ме е отнесла на изток, значи трябваше да плавам на запад. Сега знам, че тъкмо обратното би било правилното. С налягане на всичките си сили съумях да вдигна ветрилото. Нищо не разбирах наистина от корабоплаване, но как да е ми се удаде да придам такава посока на платното, че салът се понесе на запад. Денем стоях на кормилото, а нощем го връзвах здраво. Така минаха петнайсет дни и нощи. Да разправам ли какво изтърпях през това време? Не е възможно.

– Вярвам ти, клета моя Ема – увери графът. – За учудване е, че не си загинала или обезумяла.

– На шестнайсетия ден забелязах кораб и салът също бе видян. Спуснаха лодка и ме взеха на борда. Корабът беше холандски с курс към Батавия⁷. От капитана узнах, че се намираме близо до остров Паумоту. Той каза, че бурята трябва да е тласкала сала с неимоверна бързина. Нареди на корабния шивач да ми ушие дрехи и ме утеши с надеждата, че в Батавия сигурно ще намеря помощ. Когато по-късно прекосяха Зондийския пролив, бяхме нападнати от китайски корсари, каквито там трябва да има много. Те победиха и избиха целия екипаж, бях пощадена единствено аз. Останалото знаете, дон Фернандо. Бях отведена на остров Цейлон и продадена. Емир Арафат пък от своя страна ме препродаде на тоя султан на Харар.

7. Батавия – предишното наименование на Джакарта. – Б. пр.

– Дете – произнесе графът съчувствено, – има един добър Бог, който е в състояние да насочи към най-доброто всичко онова, което ни изглежда като нещастие. Кой знае дали ако всички вие бяхте заедно, щеше да ви се удаде да достигнете до някой остров. Светото писание казва: „Той превръща своите Ангели във вятър, а слугите си в пламък“. Волята Божия е била да ме намериш, а от това стигам до радостното убеждение, че Той ще изведе всичко до щастлив завършек.

– Ох, де да се изпълнеше тази ваша надежда! И ще ви кажа, дон Фернандо, предпочитам да умра, отколкото да стана жена на тоя човек!

– Нито ще умреш, нито ще му принадлежиш, дете мое. Довечера ние ще избягаме. Представи си само, в местния затвор се намира един честен мъж, който е живял в Манреса, близо до Родриганда! Мерзавецът Ландола е продал и него, понеже Кортейо поискал да бъде отстранен. Подозирам, че всички ние е трябвало да бъдем убити, ала ни е спасило сребролюбието на Ландола. С този испанец, който се казва Миндрело, съм уговорил бягството през тази нощ.

– Но как смятате да я захванете тая работа с бягството, дон Фернандо?

– На драго сърце бих ти казал, но чернилката за втори път вади часовника – пясъкът скоро ще изтече.

– А аз още нищо не съм чула за вашата съдба и преживелици.

– Ще ти разкажа, но за тая цел по-късно ще намерим време. Имаме на разположение само още няколко минути и трябва да ги употребим за повтаряне на думите, които научи. Тази нощ ще дойда тук с испанеца, а от теб не се иска нищо друго, освен да не вдигаш никакъв шум. А ако все пак възникне някаква мъчнотия, утре отново ще съм тук да продължим обучението.

Сега графът упражни с Ема споменатите фрази, при което евнухът кимаше одобрително с глава. Едва бе изтекъл за трети път пясъкният часовник, той се надигна, изпълнен с достойнство и каза повелително:

– Времето ти свърши. Следвай ме!

Подчинявайки се, Фернандо се изправи от своя кът. Но още преди да стигнат вратата, тя се отвори и влезе султанът.

– Аллах, вие сте точни! – рече той доволен. И обръщайки се към евнуха, запита: – Всичко ли чу?

– Всичко, о, повелителю – заяви запитаният с оня фалцетен глас, присъщ на евнусите.

– Той добро ли говори или лошо?

– Само много добро!

– Със сигурност ли го знаеш?

– С най-голяма сигурност, защото го чух. Султан Ахмед се ухили удовлетворен и се обърна към графа:

– Научи ли тя нещо?

– Да – отвърна онзи с твърда увереност.

– Какво е то? Мога ли да го чуя?

– Да, стига да заповядаш. Аз разговарях с нея много за теб. Запитай я за какъв те смята!

Изпълнен с любопитство, султанът отправи въпрос към робинята:

– Кажу ми, за какъв ме смяташ!

Графът направи знак на Ема и тя издекламира на харарски първата формула, която ѝ бе втъпил:

– Ти си един велик властелин!

По лицето на султана плъзна усмивка на блаженство и той продължи да пита:

– Знае ли още нещо?

– Питай я дали счита, че си достоен за обич! – подкани старият.

– Нима мислиш, че някоя жена може да ме мрази и да ми устои? – запита владетелят.

– Ти си наслада за жените – прозвуча иззад булото.

– Питай я също дали и тя изпитва тая наслада! – подметна дон Фернандо.

– А за теб наслада ли съм? – поде наново Ахмед.

– Твоят лик ободрява душата ми! – гласеше отговорът. Видно бе, че султанът е възхитен от първия урок. Той кимна благосклонно на роба:

– Ти си най-добрият учител! Тази робиня още днес ще стане моя жена, а ти ще бъдеш възнаграден като да си пълноправен гражданин!

– Повелителю, не бързай толкова много! – помоли Фернандо. – Размисли, тя все още тъгува по близките си и едва от днес е твое притежание! Имай търпение няколко дни и я остави първо да се успокои! Колкото си по-любезен, толкова по-лесно ще завладееш сърцето ѝ. Попитай самата нея какво ще ти каже!

– Наистина ли желаяш това от мен?

– Бъди милостив, тогава ще те обича моето сърце – гласеше последната заучена фраза.

– Тя ме обича, тя иска да ме обича! – възкликна възторжено Ахмед. – Ще направя, каквото ме помоли. А ти ще живееш в някое помещение на моя втори палат и няма да го напускаш, за да си ми под ръка винаги, когато се нуждая от теб!

Фернандо напусна съкровищницата. Евнухът обаче остана, а султанът се разпореди в присъствието на графа относно неговото пререзквартируване. Той получи за жилище една стая във втория палат. В действителност под понятието втори палат човек не бива да разбира някоя импозантна постройка. Той не беше нещо повече от една къща, съседна на главната сграда, а жилището не беше нищо повече от една гола стая с рогозка, която служеше и за сядане, и за креват.

Че днес султанът е милостиво разположен към толкова строго наказания вчера роб, стана ясно, когато му бе занесена една лула и малък запас тютюн. За него това бе наслада, от която дълги години бе жестоко лишаван. И как само се бяха променили условията от вчера! Графът бе окрилен от радостна надежда, че бягството ще успее и всичко ще приеме добър край. А вярата, че Бог ще го подкрепи е основателна, той се убеди малко преди настъпването на нощта. В този час именно бяха доведени от пасището четири великолепни камили. Е подслонени под един навес, където се намираше най-добрата част от господарската ездитна и товарна сбруя. Фернандо приближи до мъжа, който бе докарал животните, и запита:

– Защо не останаха камилите на пасището? Онзи отговори:

– Защото така заповяда султанът. Утре преди обяд той ще язди със своята най-възрастна съпруга до нейния баша, където тя ще остане за известно време. Аз трябва да държа в готовност две ездови седла, една женска агудш и един самар.

Графът се почувства като да му е направен голям подарък. Две ездови седла, тъкмо това устройваше него и Миндрело. Женската носилка беше за Ема, а на самара можеше да се натовари всичко необходимо. Ясно бе, че султанът отвежда първата си съпруга, за да има възможност да се посвети несмушавано на новата робиня.

– Мога ли да ти пометна? – попита дон Фернандо камиляря.

– Стори го! Аз съм уморен и на драго сърце бях си легнал – прозя се човекът, Какво по-приятно за графа от това. Той напои животните, даде им зоб, а когато с падането на здрача камилярят тръгна да си върви, му обеща да спи през нощта при камилите, за да не се случи нещо на любимите животни на султана. Една лула тютюн беше възнаграждението за това привидно великодушно предложение.

Междувременно Миндрело стоеше самотен в килия! а си и жадуваше да дойде вечерта. Когато според неговите пресмятания тя беше настъпила, той се покатери по стената и събори единия камък. Разкри се отворът, водещ към килията на графа.

– Дон Фернандо! – повика полугласно. Отговор не последва.

– Дон Фернандо! – повтори испанецът. Продължаваше да цари същата тишина.

– Уважаеми сеньор! Дон Фернандо! Не се чу никакъв звук.

– Боже мой, какво става? – промърмори испанецът, обзет от страх.

– Да не му се е случило нещо? Или са го измъкнали от коптора? И в двата случая лошо ми се пише. Ще отида отгатък да се убедя.

Миндрело отстрани и втория камък от междинната стена и се вмъкна в съседната килия. Графът го нямаше там. При търсенето намери само мъртвите плъхове по земята. Изпълнен с безпокойство и тревога, той се върна обратно в килията си и зачака. Накрая, когато времето му се стори твърде дълго, се изкатери до входа да разбере по някакъв шум дали е все още оживено в града. Наостри слух, но всичко беше спокойно. На драго сърце би хвърлил едно око навън, ама нали знаеше, че сам няма да успее да помести камъка.

Така мина още дълго, пропито със страх време. Чакащият вече бе изоставил всякаква надежда, когато внезапно долови пад себе си шум. Някой се трудеше покрай камъка. Кой ли беше? Палачът ила графът?

Тогава по плочата ясно доловимо се почука на няколко пъти и един глас запята:

– Миндрело, тук ли сте?

Испанецът чу думите, понеже говорещият бе положил уста до камъка и отговори:

– Да, дон Фернандо!

– Бутайте отвътре, сам не мога да се справя! Той натисна плочата с всичка сила и накрая тя поддаде. Сега вече бе лесно да се отстрани окончателно препятствието и Миндрело изпълзя навън.

– Dios, какъв страх брах! – рече той. – Промъкнах се във вашата килия, дон Фернандо, и я намерих празна. Къде бяхте?

– Отведоха ме при султана и много нещо преживях, добри ми Миндрело, Но в подробности по-късно ще ви разправя.

От предпазливост те наместиха отново плочата върху отвора и се плъзнаха като сенки към палата. Караулът стоеше пред портата. Беше толкова тъмно, че се виждаше на не повече от три крачки разстояние. Пълзейки по земята, на двамата се удаде да стигнат незабелязано до човека. Старият се изправи бързо, сграбчи го с две ръце за гърлото и стисна с такава сила, че стражът изгуби дъх и зина широко уста, обладан от смъртен страх. В същия миг в нея бе натикан един парцал, а няколко мига по-късно бе така здраво свързан, че не бе в състояние да помръдне.

Отнесоха го при навеса с камилите, които дон Фернандо вече бе оседдал.

Сега пътят към къщата беше открит. Те се прокраднаха предпазливо в приемната зала, откъдето графът откъсна един нож, да е въоръжен за всеки случай. Когато дръпна внимателно рогозката, представляваща следващата врата, завари спалнята тъмна и никакъв звук не издаваше присъствието на султана. При по-внимателното виждане обаче двамата забелязаха една отвесна светла ивица.

– Това пък какво е? – прошепна Миндрело.

– Я гледай, – отвърна дон Фернандо също така тихо – той е още буден. Останал е при робинята, която се намира в съкровищницата.

– Сагамба, така е още по-удобно!

– Днес бях вътре в продължение на три часа. Всичко ще се развие добре. Приближете се!

Те плъзнаха безшумно към леко откренатата врата, през която се процеждаше споменатата ивица светлина. Старият разшири леко пролуката и сега имаха възможност да огледат цялата вътрешност на съкровищницата. В ложето почиваше Ема, а на известно разстояние срещу нея седеше унесен в образа ѝ султан Ахмед. Графът прошепна тихо в ухото на Миндрело:

– Султанът е обърнат с гръб към нас. Днес забелязах, че вратата се отваря без скърцане. Успехът ни зависи единствено от това Ема да не се издаде при влизането ни и той да няма време да извика и да се брани. Аз ще мина напред да ѝ дам знак, Фернандо отвори по-широко вратата и тихомълком се вмъкна. Ема го видя наистина, но тя отдавна го очакваше. Затова отмести спокойно поглед от него към лицето на Ахмед, без да покаже изненада.

Сега беше решителният момент! Две бързи крачки и Фернандо пипна владетеля за гърлото. Миндрело тутакси се озова до него, сгъна на топка един ъгъл от дрехата на оня и я напъха в устата му. Двамата се бяха снабдили с достатъчно въжета от яхъра, така че и тук връзването протече бързо. Сетне свързалият султан бе захвърлен върху постелята, от която мексиканката бе побързала да се изправи.

– Най-последно! – въздъхна тя с облекчение. – Вече бях почнала да губя надежда.

Феркавдо не отговори, а пристъпи най-напред към вратата и я придърпа плътно, за да не пропуска светлина навън. После огледа султана. Онзи не беше изпаднал в безсъзнание и наблюдаваше сцената с поглед, в който се четеше необузdana ярост. Фернандо де Родриганда му се

поклони дълбоко и предупреди със снишен глас:

– Отбележи си, при най-малкия шум, който причиниш, този нож ще прониже сърцето ти! – Той отне на султана гаечния ключ, с който освободи краката на спътника си от прангите и се обърна към Ема: – За теб имаме на разположение носилка. Въпреки това ще трябва да се облечеш в мъжки дрехи за заблуда на евентуалните преследвачи. Ние също се нуждаем от добър тоалет, за да минем за знатни пътници. Като гледам, тук има достатъчен запас от дрехи. Аз ще направя избора.

Фернандо го стори. После опъна един шнур от едната стена до другата и провеси няколко бурнуса, стъкмявайки по тоя начин своего рода параван, зад който мексиканката можеше да се преоблече. Действаха бързо и нямаше и десетина минути, когато дрехите вече бяха облечени. Те бяха пищни и напълно пригодни да вдъхнат уважение на племената на сомалийците към техните притежатели.

– А сега най-напред оръжия! – посъветва Фернандо.

– Да зная какви! – обади се ликовашо Ема. – Преди малко султанът донесе два револвера, две двуцевни пушки и необходимите патрони. Прибра всичко в онзи сандък там.

Сандъкът бе отворен и оръжията извадени. Към тях графът прибави няколко великолепни ятагана и три саби с инкрустирани ръкохватки, които сигурно имаха висока цена.

– Сега да отворим и другите сандъци и кошници и да видим къде се намират парите – рече Фернандо. – Ще имаме нужда от тях.

– Знам всичко кое къде е – каза Ема. – Той днес ми показа съкровищата си.

– Има ли злато?

– Да. Сандъкът там изглежда е пълен.

– А сребро?

– Намира се в трите сандъка, разположени един до друг. Той има и скъпоценни камъни и бижута.

– А-а, виж това е по-добре. Та нали е напълно възможно да наемем кораб, ако трябва дори да закупим и да отидем при вашите приятели па острова, а за тая цел ще са ни нужни пари. – Докато снемаше въжетата от посочените сандъци, запита: – Къде се намират скъпоценностите?

– В средния сандък, тук; има няколко ковчезета и кутии. Среброто, което откриха, се състоеше най-вече в мариятерезиенталери, а златото в испански дублони, английски гвинеи и френски наполеони. А бижутата, лежащи скрити тук, без да допринасят някаква видима полза, бяха на стойност няколко милиона. Понеже заемаха най-малко място, като се

има предвид цената им, бяха присвоени всичките. Но от талерите графът взе само толкова, колкото смяташе, че ще са му необходими за из път, тъй като племената, с които щеше да влиза в досег, не признаваха друго за плащане. Останалото можеше да се състои от злато. Имаше в наличност достатъчно торбички за да наместват всичко. Към тези неща добавиха и една купчина скъпи покривки и килими, както и няколко изящни лули и тютюн.

След това двамата мъже започнаха да посят багажа за товарене при навеса с камилите, докато Ема остана на пост при султана. Пренасянето на плякосаните предмети отне доста време, понеже трябваше да бъдат предпазливи и да избягват и най-лекия шум. Необходимо беше също така да се потърсят водни мехове и няколко торби за провизии, които щяха да бъдат закупени пътем и вече минаваше полунощ, когато Ема чу най-сетне, че могат да потеглят.

– Какви ли мисли се въртят сега из главата на Ахмед? – ухили се Фернандо. – Трябва да кипи от ярост. Горко ни, ако ни догони!

– Мислите ли, че може да ни догони? – запита Ема страховито.

– Не вярвам, защото ще отмъкнем най-добрите му камили, а привечер ще сме оставили зад гърба си границата на султанството и неговата власт. Наистина е възможно да ни екстрадират, но ние ще се погрижим да си осигурим закрилник, аббан. Ха, хрумна ми една идея! Знаете ли, Миндрело, къде ще намерим най-добрия, най-верния и жертвоготовен аббан?

– Е?

– В тукашния затвор.

– Някой затворник? Ще може ли той да ни закриля? – Докато е затворник, разбира се, не. Но освободим ли го, благодарността му няма да знае граници.

– Ама разполагаме ли с време за тая цел?

– Ще се наложи да жертваме само половин час. Елате, Миндрело! Сеньората нека остане тук още малко на пост!

Миндрело изчезна с испанеца. При мекотата на обувките, които се носят в онези местности и които отмъкнаха от запасите на султана, не им бе трудно да вървят безшумно. Достигнаха вратата на затвора, без да бъдат забелязани. Стражът се бе облегал на другия ъгъл, отдаден очевидно на дълбок размисъл.

– Ще го вържем и ще му запушим устата като на другите. – прошепна мексиканецът.

– С какво, дон Фернандо? – попита Миндрело. – Имате ли още

въжета?

– Не, но с ножовете ще налепим на ленти дрехите му.

– Това ще направя аз, докато вие го държите.

– Добре. Значи напред!

С няколко бързи крачки застанаха пред човека. Преди да е успял да каже и дума, гърлото му бе здраво стегнато, а няколко мига по-късно легеше вързан на земята с топка парцали в устата. Пазачът беше въоръжен само с тояга. Вратата на затвора нямаше ключалка, а две резета, които графът издърпа. При отварянето ѝ ги лъхна ужасяваща воня. Затворниците се разбудиха и веригите им задрънчаха.

– Остани пред вратата на пост, за да не ме изненада някой! – каза Фернандо на испанеца, влезе и дръпна вратата след себе си.

В помещението зацари тишина на очакване. Хората бяха чули, че някой дойде, а при известната жестокост на султана, визитата можеше да носи смъртта на онзи, когото касаеше.

– Има ли някой свободен сомалиец тук? – запита графът.

– Да. – обади се два гласа.

– Значи двама сомалийци. От кое племе?

– От племето сароб, ние сме баща и син: Абу Мурад и Мурад Хамсади. – поясни единият.

– Добре, сега трябва да ме последвате без да вдигате шум. Колкото сте по-покорни, толкова по-добре за вас. Подчинението ще ви донесе свободата.

Фернандо измъкна гаечния ключ, който бе взел със себе си и присътпи да освободи онзи, с когото бе разговарял от приковаващите го към зида вериги. Прангите на ръцете и краката обаче не му сне.

– Къде е другият? – попита сетне. Въпросният се обади и въпреки че поради царящата тъмнина можеше да се работи опипом, скоро и той бе освободен.

– Сега излизайте! – нареди графът.

Пред вратата двамата бяха принудени да спрат, докато Фернандо пренесе стража с помощта на спътника си във вътрешността и тикна отново резетата. После ги отведоха на известно разстояние, за да нямат възможност останалите затворници да доловят нещо от разговора. Старият каза:

– Говорете тихо, така че само ние двамата да ви чуваме. Защо сте затворени?

– Ние сме мирни хора – отговори Абу Мурад, – ала султанът заповяда да ни заловят, защото някой от нашето племе му откраднал един

кон.

– От колко време сте затворени?

– От две години.

– Ужасно! Искате ли да бъдете отново свободни?

– Сърцето ни копнее да се вирнем при близките ни. Но кой си ти, о, ефенди, дошъл така тайнствено да ни разпитва?

– Понеже сте свободни сомалийци, ще ви се доверя. Аз и моят другар също бяхме затворници като вас, но надхитрихме султана и сега ще бягаме. Искаме да поемем по най-краткия път към морето и имаме нужда от водач, който да бъде и наш аббан. На морския бряг ние ще получим сребро, с което ще му заплатим. Ако искате да бъдете наши водачи и закрилници ще ви освободим от веригите и ще ви вземем с нас. Отговаряйте бързо, защото нямам време за губене!

– Ефенди, вземи ни с теб! – помолиха те.

– Добре! Ще се закълнете ли да защитавате мен и двамата ми спътници от вашите хора и от всякакви врагове?

– Заклеваме се!

– В името на Аллах и Пророка?

– В името на Аллах, Пророка и всички свети Халифи!

Е, тъй като сомалийците положили тази клетва, която никой благочестив мохамеданин не нарушава, бяха освободени и от останалите окови. Те побързаха с испанеца към яхъра, а Фернандо се върна при Ема. Тя се зарадва и успокои, когато го видя да идва. Той я накара да вдигне високо косата си и върза около главата ѝ като тюрбан парче фин индийски воал, така, че спокойно би могла да мине за юноша. Сетне графът подбра две кремъклийки, барут, куршуми, дрехи, ножове и ятагани за двамата сомалийци. Оставаше единствено да се намери верният ключ за портата. Харар имаше пет врати. И понеже към всеки ключ висете ламаринка с номер, нямаше начин графът да се обърка и вземе погрешен. Чак сега можеше да се отдалечи. Нараме багажа и помоли Ема да го последва. Когато стигнаха при навеса, двамата сомалийци ги чакаха с нетърпение.

– Ето ви дрехи, оръжия, барут и куршуми – рече графът. – Обличайте се бързо! Двата килима са за вашите камили, които ще набавим отвън. И побързайте, че времето напредна!

– Ефенди, – отвърна Абу Мурад – ние не те познаваме, но нашият живот е като твой; той ти принадлежи. На вас са ни известни всички пътища и ще те отведем до морето, без всякакви опасения за преследвачи. Ти няма да ни плащаш, защото ни даде свободата, която е много по-

ценна от всичкото злато и сребро.

– Твоята реч е реч на благодарен човек. При това положение няма да ви платя, но ще ви направя подарък – ценен колкото верността, която искате да ни окажете. Ние разполагаме с четири камили, три от тях ще ни носят, а четвъртата е предназначена за багажа. По-младият ми другар наистина не е жена, но тъй като така и така имаме в наличност атуша, той ще я ползва. Ще излезем през портата, която води към Гафра. Вие двамата ще вървите край нас, давайки вид, че сте наши слуги. При портата аз ще се представя за султана. Ето и ключа. Ти ще я отключиш и отвън отново ще я заключиш. Засега това е всичко, което се иска от вас. Напред!

Камилите бяха възседнати к ездата започна... Когато достигнаха портата, вратарят спеше. Сомалиецът отключи и този шум го разбуди. Той приближи бързо, нарамил тоягата – символ на заемания пост. Тъй като нямаше време да запали светлина, не успя да разпознае ездачите.

– Кои сте вие? – запита той. – Стой! Без разрешение на султана никой няма право да минава през портата. Забранявам ви да отваряте!

– Какво си позволяваш, кучешки син! – ревна Фернандо, правейки опит да имитира гласа на владетеля. – Не знаеше ли, че ще яздя до бащата на моята жена? Или не можеш да познаеш господаря си? Утре ще има да ми пълзиш в прахта, син на чакал!

Изпълнен със страх, човекът се хвърли на земята и не посмя да каже повече и думица. Бегълците преминаха бързо през портата и сомалиецът отново заключи. От другата страна гореше лагерният огън на търговския керван, който още не бе приключил търговията си в Харар. Графът продължи да язди още известно време, след което нареди да спрат и слезе от камилата.

– Елате! – обърна се той към сомалийците. – Отсреща пасат животните на султана, а в един навес до тях има седла и мехове. Да опитаме да надхитрим пазачите и им откънем две хубави камили.

Когато тримата стигнаха пасището, никакъв пазач не се упъти към тях.

– Къде ли може да са? – запита Абу Мурад.

– А-а, сигурно са отгатък при кервана, където не е толкова скучно като тук. – отвърна графът – Работата ни се улеснява. Вие си изберете камили, а през това време аз ще отида до навеса да подбера две седла.

Нямаше и четвърт час, и сомалийците обзидиха две бързи камили и сега бягащият керван, наброяващ шест животни, се приведе в движение. Когато Ема вчера съгледа пред себе си града и през ум не и мина, че

днес ще го напусне, преоблечена като юноша.

3. КАПИТАН ВАГНЕР

Приблизително седмица по-късно един бриг плаваше под ветрилата си по протока Баб-ел-Мандеб. На мачтата на изящно построения морски съд се развяваше немският търговски флаг. Ала и без него се виждаше, че бригът е търговски, а не боен кораб. Но на палубата бяха монтирани четири оръдия, които все пак донякъде му придаваха войнствен вид. Наличието им можеше да се обясни с обстоятелството, че сигурността по онези морски райони не беше много голяма. И особено капитанът, занимаващ се с крайбрежна търговия, гледаше да е добре въоръжен, тъй като влизаше в съприкосновение с хора, на които никога не биваше да се разчита и които бяха в състояние да завладеят с вероломство плавателния съд.

Слънцето жарко напичаше. Подухваше наистина слаб бриз, ала все пак горещината беше толкова силна, че членовете на екипажа се бяха натъркаляли под опънатите ветрила, освободени от почти всичките си дрехи. Кормчията седеше на сянка под една тента, която бе закрепил по такелажата и надзираваше моряка на кормилото. Изглежда и на капитана бе станало твърде душно в каютата. Той се изкачи бавно, хвърли кратък поглед на палубата, втори към небето и се запъти към кормчията. Онзи понечи да се изправи съгласно устава, но капитанът му направи знак да си остане на мястото и се настани до него.

– Адска жега, Хинриксен! – подхвана лаконично той.

– Вярно, кептън Вагнер! – съгласи се кормчията.

– Благословен е за мен Северът, – продължи след кратка пауза капитанът – ама къде му текна на корабоприетеля да ни прати по тия брегове. Любопитен съм да зная дали тук действително ще развъртим добра търговия, както си е втълпил той.

– Преводачът е убеден!

– Тъкмо това ме дразни, че тук няма как да минеш без преводач. Да знаеше човек арабски, нямаше да е подложен на опасността да бъде измамен от тая другоземна пасмина. Я виж, някакъв плава насам! От коя ли страна е?

Бригът държеше курс юг и в тази посока двамата сега забелязаха една точка, която не би могла да бъде нещо друго, освен плавателен съд. Кормчията посегна към далекогледа, но явно не му стана ясно.

– Никога, не се с мяркало подобно чудо пред очите ми. Погледнете

сам!

Сега и Вагнер надникна през зрителната тръба. Не след дълго изрази мнението си с пренебрежителна усмивка:

– Трябва да е арабски кораб. До един час ще се срещнем и ще го заговорим.

Моряците също бяха забелязали непознатото платно и го разглеждаха с внимание. Двата съда все повече приближаваха един към друг, докато от брига вече и без далекоглед можеха да различат, че непознатият има една-единствена мачта, която бе наклонена към носа и носеше две чудато оформени платна, По палубата стояха мъже в тюрбани и оглеждаха изпитателно брига.

– Да заредя ли? – запита Хинриксен.

– Да. Изпрати ми и преводача!

Кормчията пристъпи към едно от оръдията и махна същевременно на облечения в арабска носия човек, който седеше на една рогозка отпред до шпира и пушеше дълга лула. Той се надигна бавно и се отправи към кормилото. Там заслони очи с длан, хвърли продължителен поглед на другия съд и запита капитана на що-годе разбираем английски:

– Искате да говорите с него?

– Да. – гласеше отговорът.

– Какво желаете да знаете за него?

– Най-напред – що за съд е?

– Това можете да научите и от мен. Той е патрулен кораб на валията на Сайла.

– Значи своего рода военен кораб?

– Да. Хората до един са въоръжени.

– Какво е предназначението на този вид кораби?

– Обикновено служат за търговия и превоз, както другите съдове и само при екстрени ситуации ги попълват с бойци. В Сайла трябва да се е случило нещо важно.

– Длъжни сме да го узнаем, тъй като и ние отиваме в Сайла. Ще превеждаш стриктно въпросите, които поставям и отговорите, които получавам.

Корабите вече бяха се приближили дотолкова, че можеха да се различават чертите на хората. Кормчията тъкмо възнамеряваше да даде сигнал с оръдеен изстрел арабинът да легне в дрейф, за да могат да говорят, когато от горната му палуба се разнесе пушечен залп. Той следователно изискваше самият бриг да обере ветрилата си. Капитанът високо се изсмя. Развесели го фактът, че съдът насреща му си придава

престиж на военен кораб.

– Чухте ли го? – провикна се той към Хинриксен. – Тоя дребосък ни дава заповеди! Не хабете заряда! Нека му се подчиним и много съм любопитен какво ли ще поиска от нас. Лягайте в дрейф, момчета!

Маневрата бе проведена, бригът изгуби вятъра и направи завой. Арабинът стори същото и полегна почти борд до борд с немеца. На палубата си имаше петнайсетина въоръжени мъже. Застанал на мостика, арабският капитан викна насам:

– Как се казва кораба?

– „Нимфа“! – преведе бързо отговора на капитана преводачът.

– Откъде идва?

– От Кил.

– Къде се намира тоя град?

– В Германия.

– Това сигурно ще е някоя малка, жалка държавица, защото аз не я зная – рече арабинът самонадеяно. – Какво сте натоварили?

– Търговски стоки.

– А хора?

– Не. Пасажери нямаме.

– Нито даже избягали роби?

– Не.

– Ще дойда на кораба ви да проверя дали казвате истината.

За Вагнер това вече беше прекалено. Посредством преводача той запитва:

– Кой си ти всъщност?

– Капитан на султана на Сайла.

– В Сайла има валия, а не султан. И аз няма да се подчиня нито на него, нито на слугите му.

– Значи се противиш и няма да оставиш да претърся кораба ти?

– Да, нямаш необходимите правомощия. Виж обратното е възможно. Ако аз поискам да дойда на твоя съд, не би могъл да ми попречиш.

– И все пак нямаше да ти позволя, защото съм военен кораб – отговори арабинът високомерно. – А теб ще принудя да пуснеш мен и хората ми на борда да претърся кораба ти.

– В какво ме подозираш?

– Търсим роби, избягали от Харар. Ти ни пречиш да претърсим кораба ти, значи тези роби са на борда.

– Те не са при мен. И няма как да бъдат при мен, понеже идвам от север и още не съм бил по вашите брегове.

– Така казваш ти, ама аз не ти вярвам. Ще вържа кораба ти с въже за моя и ще те отведе в Сайла! Нека там валията го претърси.

Заканата беше смехотворна и капитанът отвърна:

– Струва ми се, че разсъдъкът ти нещо не е наред. Как ще ме принудиш да взема въжето на борда? Приказките ти ме размиват.

– Сега се смееш, но скоро смехът ти ще се обърне на плач. Заповядвам ти да приемеш трима от моите хора, които ще донесат въжето на борда ти!

На Вагнер му дойде нещо на ум. Като почти всеки немски моряк и той беше приятел на хубавата шегга. Сега му се удаваше възможност да се поразвлече и като кимна лукаво на хората си, се съгласи:

– Добре, да бъде волята ти, ще взема въжето на борда. Изпрати хората си и можеш да ме вземеш на буксир!

При един заповеден знак на арабина трима души скочиха с влекалото в една лодка, отнесоха го на брига и го привързаха здраво за носа. Държейки се като господари на кораба, те дадоха знак, че плаването може да започне.

– Проклетите хитреци! – ухили се кормчията. – Ами, че въжето им е прекалено слабо, за да ни мъкне и ще се скъса.

– Но е достатъчно здраво ние да ги помъкнем – рече капитана. – Изчакайте само да тръгнат.

Арабинът вдигна платната и обърна на юг. Вятърът изду лепените ветрила. Корабът се приведе в движение и обтегна силно влекалото. То щеше да се скъса, ако на капитанът не бе хрумнало да разнообрази шегата.

– Станете, момчета, и вдигайте платната! – изкомандва той. – Трябва да им помогнем.

Няколко минути по-късно бригът се намираше в пълен ход и понеже беше по-бърз от арабина, сблъскването беше неизбежно. Немецът сега се обърна чрез преводача към тримата араби:

– Викнете на хората си да плават по-бързо, иначе ще ги пратя на дъното!

Те поклатиха глави и не се осмелиха да предадат заповедта на предводителя си. Но оня забеляза опасността и кресна назад:

– Плавайте по-бавно, мискини! Не виждате ли, че ще ни блъснете?

– Ти плавай по-бързо, глупако! – нареди да му се викне Вагнер. – Да не си вземал на буксир съд, който те превъзхожда!

Още няколко мига и сблъсъкът щеше да последва. Тогава лично капитанът се залови за кормилото да промени малко курса.

– Не искам да ги потопявам, но все пак ще им дам един урок – каза той. – Ахой, момчета, внимавайте! Отсичайте всеки чужд такелаж, попаднал на борда ни!

В този момент бригът застигна арабина, който имаше по-ниска палуба. Ето защо не го удари по средата на широката кърма, а бушпритът му мина непосредствено над нея. Но тъй или иначе ударът беше достатъчно силен, за да послужи занапред за урок на арабите.

Ето какво стана. Десният борд на немца плътно остърга левия на стражевия кораб, повличайки цялото му стъкмяване. То се напласти по здравия такелаж на брига и бе моментално отрязано от имащите готовност моряци. В следващия миг немецът се намираще пред арабина, вместо зад него. Влекалото отново се опъна и тъй като бе здраво вързано за кърмата па арабския съд, го завъртя и обърна с носа назад.

От палубата на немца екна многогласен кикот, на който от араби-на отвърнаха с яростни крясъци. Платната му увлечени и съборени, възетата висяха на парцали и при своето обърнато положение корабът заплашваше да се наклони. Капитанът проклинаше и ругаеше, хората му крещяха и ревяха. Вместо да срежат възето, с което бяха вързани за немца, започнаха да стрелят с кремъклийките си по него, ала никой от отпавените куршуми не причини някаква вреда.

Тогава един от тримата араби, намиращи се на борда на брига, пристъпи към капитана и каза чрез преводача:

– Заповядвам ти да спреш и поправиш нашия съд! Това вече беше връх на самонадеяността и смехотворността.

– Ти не можеш нищо да ми заповядваш! – отвърна Вагнер. Мъжът измъкна ножа от пояса си и заплаши:

– Не се ли подчиниш веднага, ще изпиташ гнева ми! Покорявай се, кучешки син!

– Охо, кучешки син ли рече? Ето ти отговора!

Вагнер замахна и без да си служи с преводач, залепи такава силна плесница на арабина, че оня залитна и се отърколи по палубата. В този момент и другите двама измъкнаха ножовете си и поискаха да се навърлят върху капитана, но погрешно си бяха направили сметката. Той притежаваше моряшки пестник, което означава твърда като стомана ръка. С два бързи удара ги извади от строя.

– Вържете тези безделници за мачтите, момчета! – заповяда сетне капитан Вагнер. – Нека им дадем да разберат какво означава да наречеш един немец кучешки син!

Заповедта бе изпълнена с най-голяма бързина. Матросите отнеха

оръжията на арабите и ги вързаха така здраво, че ония не бяха в състояние да помръднат.

Междувременно положението на арабския съд бе станало по-опасно. Понеже бе теглен от брига за кърмата, бе започнал да черпи вода поради ниския си борд.

– Спрете, хаирсъзи! – ревна предводителят – Та не виждате ли, че ще потънем, ако не се подчините?

– Все ми е тая дали ще се издавите или не. – нареди немецът да се отговори. – Срежете въжето, щом искате да се спасите!

– Не бива да го режа. То не принадлежи на мен, а на валията!

– Е, тогава гълтайте морска вода за здравето на валията, додето се пръснете!

– Ама и ние самите можем да срежем влекалото. – подметна кормчията.

– Дори и през ум не ми минава! – заяви капитан Вагнер. – Аз им давам урок. Никога не съм бил по тия ширини, но много съм слушал за самонадеяността на тези хора. Тия роби и слуги, тия блюдолизци на незначителни и неизвестни владетели, се мислят за кой знае какви. Всеки друговедец смятат за куче, чието докосване ги омърсява. Аз не разбирам техния език, не зная и обичаите им, но моите обичаи те ще научат!

– Да, но ние плаваме за Сайла и значи ще влезем в контакт с валията. Той ще си отмъсти!

– Нека опита!

В този миг прозвуча многогласен крясък. Арабският съд се бе наклонил толкова, че заплашваше да потъне. Беше поел много вода, така че трудно и бавно би могъл да се изправи.

– Нима наистина сте такива глупаци? Хайде, режете въжето найсетне! – заповяда капитанът на преводача да викне.

Но те бяха толкова объркани, че не го послушаха. Тогава Вагнер нареди на хората си да отрежат влекалото и да метнат в морето по посока на техния съд, намиращите се на борда на „Нимфа“ трима арабски морски герои. Бригът вдигна всичките си ветрила и бързо се отдалечи.

Сайла не притежаваше пристанище и корабите са принудени да хвърлят котва в тамошния рейд, влизането в който е трудно поради наличните рифове. Така, че когато бригът стигна близо до града, трябваше да кръстосва цялата нощ и едва на утрото можа да се добере до входа. Поздрави града с оръдеен изстрел и пусна котва.

Сайла, наброяваща по онова време около четири хиляди жители, се състоеше може би от дузина големи, варосани в бяло, каменни къщи и

няколко стотици колиби, издигнати от най-прости строителни материали. Изградените от коралови отломъци и кал градски стени нямаха нито бойници, нито топове и на много места бяха порутени. И понеже градът бе разположен на нисък пясъчен нанос, видът му откъм морето в никой случай не можеше да се нарече импозантен. Но въпреки това той господстваше над всички селища от околността заедно с пялото крайбрежие и беше сборен пункт и цел на многобройните кеврани, които идваха от вътрешността или заминаваха оттук да пласират стоките си към отдалечени от морето области.

От горната палуба на брига моряците забелязаха много хора, камили и коне, лагеруващи край града. Вероятно бяха пристигнали търговски кеврани и това даде на капитана приятната надежда, че ще успее да направи тук добър гешефт. След като котвата бе спусната, приближи една лодка и на борда се качи един арабин, който всячески се стараше да си придаде достолепно държане. Това беше пристанищният инспектор. Той поиска да види корабните документи, за да ги представи на валията, тъй като от него зависеше разрешението за приставане. Между другото запита и откъде идва корабът, какъв е товарът му и дали е срещнал съд с бягащи роби. Капитанът му връчи документите и даде чрез преводача поисканата информация. Инспекторът изглежда остана доволен и се отдалечи. Върна се чак след няколко часа и извести, че валията е дал позволение за престой и занимаване с търговия, но очаква да се плати обичайния налог, както и един хубав подарък за него.

– Валията – продължи той – ще ви прати няколко войника да ви закрилят от всякакви опасности. Тези войници ще се водят при вас на заплата и храна.

– Нямаме нужда от войници – отвърна капитан Вагнер.

– Ако попаднем в опасност, те няма да съумеят да ни защитят.

– О, те са много храбри! – увери пристанищният инспектор.

– Не вярвам, защото наблюдавах тъкмо обратното. Те са арогантни, безразсъдни и биха допринесли повече вреда, отколкото закрила.

– Как можеш да ги познаваш, като ми каза, че никога не си бил тук!

– Скоро ще узнаеш откъде ги познавам. Стига само да поговоря с валията и ще му докажа, че умея сам да се защитавам.

Инспекторът на пристанището бе угостен, получи бакшиш, от който изглежда остана доволен и се върна в града да докладва на валията.

Доста по-късно откъм северната врата, водеща към морето, се зададе въоръжен отряд, сред който се забелязваше една носилка. От нея изпъзля някакъв мъж в богато облекло и се качи с хората си на няколко

лодки. Загребаха към брига. Когато достигнаха на разстояние, достатъчно за провеждане на разговор, предводителят нареди да спрат, извиси ръст да се види цялата му фигура и се провикна:

– Защо си искал да говориш с мен? Аз трябва да пратя войници на твоя кораб, за да го охраняват.

– Кой си ти, че се осмеляваш да изискваш подчинение от нас?

– Аз съм хаджи Шамаркай, управителят на този град, комуто са длъжни да се подчиняват всички, които се намират тук.

– Ако ти си валията, ела горе, за да мога да говоря с теб!

– Слез ти, аз съм по-високопоставен от теб!

– Не дойдеш ли, няма да има и търговия!

Това не се понрави на арабския чиновник; та нали по тоя начин щеше да му се изплъзне възприетият налог. Той се посъветва с хората си, след което се обади:

– Действията ти са подозрителни и не мога да ти се доверя.

– Давам дума, че нищо лошо няма да ти се случи.

– И ще мога да напусна кораба, когато пожелаея?

– Да.

– Б такъв случай ще помисля дали да дойда.

– Помисли. Давам ти две минути време. След изтичането на този срок вдигам платна.

Валията отново започна да се съветва. Когато двете минути минаха, Вагнер даде заповед за вдигане на котва. Дрънченето на веригата реши нещата. Валията разбра, че чужденецът не се шегува и дойде на борда, когато бе спусната бордовата стълбичка. Огледа с мрачен поглед присъстващия екипаж и като преброи всичко на всичко само четиридесет души, запита, без да е поздравил:

– Това ли са всичките ти хора?

– Да. – отвърна Вагнер кратко.

– И с толкова малко дръзваш да ми се противопоставяш?

– Както видя, мога да си го позволя. Ние сме немци, а един-единствен немец като нищо се наема с двайсетима от твоите хора.

Тези горди думи наистина бяха доста самомнително изговорени, ала произведоха нужния ефект. Чиновникът се остави да го поведат към задната палуба, където се настани на един килим. Срещу него седна капитанът, отдясно застана кормчията, отляво преводачът. Половината екипаж стоеше наблизко, докато останалите наблюдаваха лодките. Двамата преговарящи се огледаха изпитателно. Обветреното лице на капитана, с неговите порядъчни черти, приятно контрастираше с лукавата

физиономия на валията. Последният вече беше на години, ала въпреки леката отсянка на достопочтеност, която не можеше да му се отрече, голям ущърб на външния му вид нанасяше сладниково-тържественото притворство, присъщо за арабите от крайбрежието. Едва след време той започна разговора:

– Дойдох да ти подиря сметка. Ти се осмели да се мериш с моите войници и ще изтърпиш наказанието си.

– Заблуждаваш се! – отвърна немецът. – Ти последва волята ми и се яви. С приемането на войниците ти означаваше да те призная за свой господар. Не знаеш ли, че за един капитан е позор, корабът му да бъде окупиран от чужденци?

– Желанието е само да се провери дали не са при теб избягалите роби.

– Толкова ли ценни бяха робите ти?

– Те не принадлежаха на мен.

– Я гледай! Ами, че на кого тогава? Трябва да държиш много на човека, чието притежание са били!

– Принадлежаха на султана на Харар.

– Ха! Значи са били хора без стойност – отсъди капитанът пренебрежително.

– Не е тъй. Били са двама бели християни и една млада, красива християнка, великолепна като планинските върхове в утринта зора.

С разкритието си за избягалите бели роби хаджи Шамаркак захвана една голяма непредпазливост, понеже веднага привлече вниманието на капитана. Бели християни, значи европейци! По всяка вероятност се касаше за някаква подлост. Ето защо Вагнер попита:

– Знаеш ли от коя страна са били онези мъже?

– Да. Хората я наричат Исфабън. Следователно Испания. Предполагенето на Вагнер се потвърди.

– А робинята откъде беше? – продължи да пита.

– Султанът не знае.

– Какъв език говореше?

– Същият като на единия от затворниците. Те вързали султана и ограбили хазната. Отмъкнали по-нататък неговите камили и избягали с двама сомалийци, които сигурно са техни водачи и закрилници. На другото утро слугите намерили султан Ахмед и го освободили от въжетата.

– И той какво е предприел?

– Веднага изпратил много войни да ги преследват.

– В каква посока?

– Към морския бряг, тъй като бегълците нямат друга възможност да се изплъзнат, освен с кораб, а къде другаде ще го намерят, освен по крайбрежието. Цялата брегова ивица е заета. Султанът изпратил везира си към Бербера, а самият той дойде при мен в Сайла. Той е могъщ и ще не ще, човек трябва да прави каквото поиска, иначе ще отмъсти.

– Голямо ли е отмъкнатото съкровище?

– Много злато, красиви дрехи и скъпоценни камъни на стойност много милиони. Човек може да купи цяла страна с тях.

– В такъв случай робите сигурно са избягали!

– Не. Те наистина отвлекли най-добрите и бързи камили и вследствие на това стигнали брега преди преследвачите си, но ние знаем, че в последно време не се е появявал нито един чуждоземен кораб. Тия дни духаше силен южен вятър, който е толкова опасен тук, че всеки кораб трябва да отбягва нашето море. Освен това повечето мои кораби са разпратени да патрулират. Те ще срещнат бегълците, ако са намерили или още търсят плавателен съд.

Вагнер сведе замислено поглед. През главата му нахлу порой мисли. Двата мъже бяха испанци, най-вероятно и момичето. Как бяха попаднали в ръцете на султана на Харар, прословут с жестокостта си? Сигурно бяха безогледно дръзки и съобразителни мъже. Навярно се намираха в тежко положение, но може би имаше начин да им се помогне. Като християнин и почтен немец капитанът сметна за свой дълг да направи нещо за тях. По тая причина запита равнодушно:

– И вие не можахте да узнаете нищичко за тях? Не сте открили никаква следа?

Лицето на валията прие злорад израз, очите му блеснаха коварно и с диво доволство отвърна:

– Намерихме не следа, а нещо по-добро.

– Какво?

– Първо кажи, че робите не са при теб!

– Не са. Досега не знаех нищо за тях.

– Исках да кажа, че заловихме единия от двамата сомалийци, служили за водачи на бегълците.

– Хайде, бе!

– Да. Аз разпръснах воините си да претърсят цялата крайбрежна територия. В близост до планината Елмес, там, където се снижава към морето, пленили един млад сомалиец. Те го изненадали, когато си отпочивал край един извор. Той не намерил време да избяга и бил заловен, но въпреки това се бранил като шейтан и дори наранил няколко мои бойци.

Те го разпитвали, ала той не отговарял. А и когато ми го доведоха тук продължава да мълчи.

– Следователно не знае нищо за бегълците!

– О, напротив! Султанът на Харар тутакси го разпозна; той е помладият от двамата сомалийци, които били баща и син.

– Аха! Тогава трябва да го разпитват, докато проговори.

– Не ще и думица да каже. Но утре ще бъде измъчван, докато отговори на въпросите ни!

– А ако предпочете да умре, вместо да отговори?

– Да върви тогава в Геената.

– Вие няма да заловите бегълците, защото корабите ви не чинят нищо.

– Да не искаш да ме оскърбиш?

– Не. Как ще заловите бегълците, ако са намерили някакъв плавателен съд? Имате ли оръжия и оръдия като моите? Имате ли кораб като моя, който плава толкова бързо, че никой беглец не може да му се изплъзне?

Валията погледна замислено към земята. Доводите на капитана изглежда го убедиха. Той отвърна със съжаление:

– Да, де да имахме кораб като твоя!

– Но нямате! – рече Вагнер, наблюдавайки го скришом. – Бих се обзаложил, че ако се ангажирам с тая работа, ще заловя бегълците.

– Султанът е определил голяма награда за тях. Двайсет камилски товара кафе.

– Небеса! Та това е цяло богатство!

По лицето на арабина плъзна неприятна алчност, която прикова разума и вниманието му и той възкликна:

– Колко ще поискаш от наградата, ако ти се удаде да ги заловиш?

Немецът се изсмя изкуствено.

– Ба, аз съм по-богат от теб; изобщо не се нуждая от възнаграждението! Но би ми доставило удоволствие да издира бегълците.

– Стори го, стори го! – викна хаджи Шамакрай, възбуден до крайност, че ще получи цялата награда, без да си мръдне и пръста.

– Не става... – отвърна Вагнер със съжаление. – Трябва да остана тук и да продавам товара си.

– О, ако пожелаеш, ще го продадеш за няколко часа.

– И как смяташ да се захванеш?

– Тук има четири големи кервана от Амхара, Шоа, Каффа и Огаден. Аз самият имам нужда от много неща, жителите на Сайла също, а и

султанът би закупил куп стоки, само и само да потеглиш.

– Според мен той сега е беден, та нали са му задигнали съкровището.

– Султан Ахмед има в себе си много сребро, което испанците не са му откъмнали. Той е обрал всичките пари и на жителите на Харар. Всичко, което им принадлежи, е негово имущество.

– А керваните с какво ще платят?

– Със слонова кост и масло. А в Сайла ние плащаме с бисери, които вадим край бреговете си. Ако заповядам днес да купуват само от теб, до довечера няма да имаш никакъв товар.

Капитанът се позамисли. За него бе голяма изгода да разпродаде всичко за един-едипствен следобед, вместо да виси тук в продължение на седмици или да е принуден да плава от пристанище на пристанище, а от друга страна и разменните предмети му идваха добре дошли. Слоновата кост и бисерите – тук толкова евтини, в Германия имаха висока стойност, а полученото масло можете да продаде изгодно в Индия. Ето причината да каже:

– Султан Ахмед ще се съгласи ли?

– Незабавно! Трябва само лично да говориш с него. Аз ще те препоръчам, Но в този момент на валията хрумна мисъл, която отдавна трябваше да го осени. Той запита угрижено:

– Ама и ти също си християнин като испанците! В една страна ли живееш с тях?

– Не. Помежду ни има една голяма държава.

– Но религията ви е една?

– Не, вярата ни се различава от тяхната. Те са католици, а ние – протестанти.

– Какво означава това?

На капитана хрумна доста сполучливо сравнение. Той обясни:

– Нещо както при вас зунните и шиити.

– А-а, тогава няма защо да се притеснявам! – успокои се валията. – Ние зунните мразим шиитите повече от неверниците. Вие също се мразите, така, че можем да бъдем сигурни в теб. Веднага тръгвам да говоря със султана и ще издам заповед за покупко-продажбата.

– А аз пък ти повтарям, че ще получиш двайсетте камилски товара кафе, когато заловим белите роби. Виждаш, че ти желая доброто. Да се надявам, че няма да се излъжа в теб!

Надеждата да получи двадесет товара кафе заедно с камилите, заплени до такава степен алчния служител, че той възкликна:

– Аз съм твой приятел! Как е името ти?

– Казвам се Вагнер.

– Името е много трудно за произнасяне, едва ли не разделя езика на две, но това не променя нашето приятелство. Защо не дойдеш с мен до Сайла? Трябва лично да говориш със султана на Харар!

– Ще мога ли да се върна безпрепятствено?

– Заклевам се в името на Аллах, брадата на Пророка и всички свети Халифи, че ще дойдеш и ще си тръгнеш като свободен мъж и, че ще заповядам да умъртвят всеки, който те оскърби. Можеш без страх да отнесеш стоките си в града и да продаваш.

– Виж това няма да направя, понеже не всички търговци биха могли да бъдат честни като теб. Ще наредя да извадят сандъците и пакетите на палубата и да ги разтворят, като на кораба ще могат да се качват само по десет души да разглеждат стоките, които аз няма да продавам поотделно, а на едро. А сега ще се приготвя набързо и ще дойда с теб на сушата.

Капитанът даде на кормчията Хинриксен необходимите заповеди и отиде в каютата си. Там имаше да свърши две неща. Първо облече парадната си униформа и накачи по себе си цял арсенал оръжия, понеже искаше да направи впечатление на знатния мъж. И второ, той притежаваше един арабски речник, който си бе набавил, за да контролира донякъде преводача. Сега го разлисти, мърморейки си полугласно:

– Ама и кой да ти го разбере тоя език? Сега трябва да се мъча и лутам, да събирам думите една подир друга. И как ли всъщност се казва „аз“? Аха, ето го! Азе ана. Ами „съм“? Това не го намирам, но тук е написано ейда, което значи „също“. А насррани означава християнин. Следователно ако кажа:

„Ана ейда насррани“, то ще има смисъла: „Аз също християнин“ и сомалиецът веднага ще се сети, че възнамерявам да спася и него, и другите. Така ще се обнадежди. Добре де, ами „надежда“ как ли е? Тук е написано: амел. Ако изобщо е възможно да го освободя, то ще стане само през нощта. Хм! Ето ти как е и полунощ – носф еллеел. Така, него ще запиша отдолу, въпреки че ми е трудно да прерисувам тези арабски букви. Вагнер взе едно малко листче и написа отдясно наляво: „Ана ейда насррани... амел... носф еллеел.“ – Тъй – промърмори той доволен. – В свободен превод това означава: „Аз също съм християнин, имай надежда, ще дойда в полунощ!“ в случай, че ми се удаде да бутна скришно бележката на човека, той ще ме разбере. Вагнер, Вагнер, само да знаеше тоят старец вкъщи в какъв опасен роман се забъркваш, за да

освободиш една дивно красива робиня! Е, най-важното е човек да има добро сърце, порядъчен ум и чифт свестни юмруци!

Капитанът нави бележката на малко ролце, мушна я в джоба си и се върна на палубата, където го очакваше валията. По-скоро приятел, отколкото подчинен, Хинриксен се обърна към него загрижено:

– Отправяте се към голяма опасност. Какво да правим, ако ви задържат?

– Сигурно няма да го сторят! Валията се закле, а един мохамеданин никога не нарушава клетвата си.

– Е, добре. Смятам, че до час и половина визитата ще е приключила. Не се ли върнете в рамките на два часа, започвам за обстрелвам града.

– Тъкмо това щях да ви кажа и аз.

– Няма ли да вземете ескорт?

– Не. Вярно, че в Ориента се казва: „Колкото е по-голяма свитата, толкова е по-знатен човекът“, но от друга страна нехранимайковците могат да си помислят, че се страхувам. Впрочем на вас тук хората ще са по-необходими отколкото на мен. Наистина ще можете да продавате едва след завръщането ми, тъй като преводачът ще бъде с мен.

След като даде още някое и друго напътствие, капитан Вагнер слезе с валията и преводача в лодката. Скоро бяха на сушата. Пред северната порта чакаше носилката, с която беше пристигнал валията. Но, за да не оскърби госта си, той се отказа от нея и тръгна редом с него по невзрачните улички на града. Навсякъде се бяха стълпили хора и оглеждаха любопитно чужденеца. Те виждаха по богатото облекло, че той е командирът на кораба.

Когато валията и спътникът му стигнаха постройката, в която живееше, хаджи Шамакрай отведе немеца в една стая, където освен няколкото килима се мъдреше и някаква вещ, наподобяваща стол. Вагнер се настани на нея. Арабинът заповяда да донесат чибуци и кафета. Той изглежда възнамеряваше да се отдаде безметежно на тези наслаждения, ала немецът запита:

– Кога ще мога да разговарям със султана?

Седнал на една рогазка, преводачът – на него също бяха поднесени лула и кафе – преведе въпроса.

– След като се отморим и когато на него му е угодно.

– Я гледай ти, значи когато на него му е угодно? В такъв случай желая час по-скоро да му стане угодно, защото иначе ще се разкайваш.

– Защо?

– Защото не се ли върна навреме, хората ми ще започнат да обстрелват града.

Попадението беше право в целта. Валията скочи като ужилен от килима, погледна нагоре да не би полетата пече да летят насам и изстена:

– В твоята страна трябва да има много решителни мъже. Потърпи малко! Ще отида при султана да му разкажа за теб.

С тия думи чиновникът се отдалечи. Преводачът поднесе чашата до устните си, изпразни я и погледна учудено немеца. Обслужващият ги негър напълни отново чашите и поднесе други лули до връщането на валията.

– Ела! – каза той. – Султан Ахмед те очаква. Влязоха в една голяма стая. В задната ѝ част подът бе издишат и застлан със скъпи килими. Там седеше султанът и пушеше дълго наргиле. Той хвърли изпитателен поглед на капитана и се обърна сетне към преводача:

– Коленичи, робе, когато говоря с теб!

Той беше свикнал в Харар поданиците му да разговарят с него само легнали по корем и смяташе, че проявява особено благоволение, като позволява на човека само да коленичи.

Преводачът се подчини и застана на колене. Вагнер не разбра арабските думи, но ги свърза с раболепието на слугата си и го запита:

– Защо си на колене?

– Султанът заповяда.

– Тъй, тъй! А кой е твоят господар?

– Вие.

– Кому значи трябва да се подчиняваш?

– На вас.

– Е, аз ти заповядвам да станеш!

– Султанът ще нареди да ме убият.

– Я стига! Преди това аз вече да съм му теглил един куршум в главата. Стани! Ние останалите ще говорим седнали, а ти ще стоиш прав, което е напълно достатъчно уважение.

Преводачът се надигна, но отстъпи боязливо няколко крачки назад, та да не го стигне ножът на султана. Оня го изгледа с пламтящи очи, посегна към пояса си, където бяха затъкнати оръжията му и изсъска:

– Защо се изправи, кучешки син? Падай веднага на колене, докато камата ми не е пронизала тялото ти!

Преводачът погледна разтреперан немеца и пророни:

– Иска да ме намушка, ако не коленича.

– Каж ми, че моят куршум ще го улучи преди ножът му да те е

досегнал.

При тези думи Вагнер измъкна револвера си и го насочи към главата на султана. Преводачът пребледня и от страх не можа да каже нищо.

– Какво рече той гяур? – обърна се грубо към него владетелят.

– Че преди да си изтеглил камата, куршумът му ще те е улучил. – гласеше отговорът.

Лицето на тиранина прие неописуем израз. По този начин още никой не се бе одързостявал да говори с него. Но държането на немеца беше толкова решително, че той свали ръката си от пояса и след кратка пауза нареди да се пита:

– Защо забраняваш на този мъж да коленичи пред мен?

– Защото е мой слуга, а не твой – отвърна капитанът.

– При това знаеш кой съм?

– Да, понеже трябваше да бъда отведен при султана на Харар.

– Е, погледни ме, аз съм този!

Той изговори думите така, сякаш очакваше немецът да се хвърли смирено в нозете му. Онзи обаче отвърна съвсем спокойно:

– А ти знаеш ли аз кой съм?

Ахмед метна смаян поглед на немеца.

– Ти си моряк, аз обаче съм султан на голяма държава! – каза накрая.

– Държавата ти не е кой знае колко голяма – рече Вагнер хладнокръвно. – Разговарял съм с по-велики и прочути мъже от теб. Ти си господар на роби. Къде по-славно е да си владетел на свободни мъже. Аз забраних на моя слуга да коленичи пред теб. Ти трябва да съблюдаваш тази моя повеля, ако не искаш насилствено да си спечеля уважение.

След това изказване, капитан Вагнер се настани удобно до султана и положи двата револвера пред себе си. Досега валията бе стоял до него. Той никога не би посмял да седне без специална покана толкова близо до тиранина. Но в този момент се почувства окуражен от примера на Вагнер и също се настани, макар и на известно разстояние от двамата. Шашардисан, султан Ахмед изгуби и ума, и дума. Немецът явно го бе впечатлил, отделно дето го плашеха двата револвера. По тия причини той се отмести неволно от него и подметна:

– Да беше в Харар, щях да заповядам да ти теглят ножа!

– А да беше ти в нашата страна, отдавна да си изгубил главата си! – отвърна Вагнер. – В страните, където слънцето залязва, има обичай да се отсичат главите на султаните, които не се харесват на народа.

Владетелят зяпна с уста и отвори широко очи, сякаш вече се

намираше на дръвника.

– И ти си присъствал? – запита неволно.

– Не, защото не съм палач. Но, както виждам, ти пушиш, а аз не съм свикнал да се лишавам от онова, което се нрави на другите. Да донесат лула и за мен!

Никога през живота си преводачът не беше посредничил на подобен разговор. Отначало той се бе страхувал за себе си, ала безстрашното на немеца, под чиято закрила от секунда на секунда се чувстваше по-сигурен, приповдигна куража му. Затова преведе тая реч буквално, въпреки че би могъл да я облече в по-учтива форма. Валията плесна с ръце и заповяда на появилия се негър да донесе лули. Вагнер разпали своята, дръпна няколко пъти с наслада и едва сетне заговори на султана:

– Сега можеш да започваш. Да поговорим по нашата работа!

Думите прозвучаха така, сякаш той беше най-високопоставеният и знатният от тримата, който определя какво да се говори. Но въздействието на неговата личност и държане бе тъй силно, че Ахмед напразно потърси начин да го укори. Това бе причината да отвърне:

– Хаджи Шамакрай ме запозна с твоята молба.

– Моята молба? – запита Вагнер с добре изиграно удивление. – Аз не съм изричал никаква молба и мислех, че ще чуя някакво твое желание.

Ето и такъв обрат султанът не бе очаквал. Немецът беше налучкал верния способ. На тиранин като тоя човек може да вдъхне почит единствено с мъжествено поведение, защото тиранинът в дъното на душата си е страхлив. Така и владетелят на Харар заедно със страха изпита двойно уважение към капитана, което бързо се превърна в доверие. Поради това отвърна необичайно меко:

– Да, така е, имам едно желание, но не знам дали ти си човекът, способен да го изпълни.

– Опитай! – рече Вагнер просто.

– Валията разказа ли ти всичко?

– Нямам представа. По-добре да го чуя още веднъж от теб самия!

Султан Ахмед последва подканата и направи изложение на събитията от Харар, както и за стъпките, които е предприел, за да спипа бегълците. Но премълча и потули всичко онова, което можеше да урони собствения му престиж. От разказа му бликаше ярост и гняв, които даваха да се разбере към каква изтънчена жестокост ще прибегне, стига бегълците да имат нещастieto да попаднат отново в ръцете му. И накрая приключи с въпроса:

- Считаш ли за възможно да се намерят робите?
- Да.
- Как? Да не би чрез заловения сомалиец Мурад Хамсади.
- Не. Този сомалиец е храбър мъж, защото е рискувал много. Той ще предпочете по-скоро да умре, отколкото да издаде баща си.
- Ще го измъчвам до смърт.
- Няма да имаш тая възможност, още преди това той ще е свършил със себе си. На негово място бих сторил най-малкото това.
- Мурад няма оръжия в себе си.
- Човек може да се самоубие и без оръжия. Има случаи с роби, на които не е било оставяно нищо, тъкмо за да не извършат самоубийство и въпреки това са отнемали живота си. От друга страна, съмняваш ли се, че не се е уговорил подробно с баща си и останалите, преди да тръгне да следи за някой кораб? Увещавай го, придумвай го, измъчвай го, той пак ще направи онова, за което се е споразумял с тях.
- И какво ще е то?
- Не съм го виждал и не го познавам, така че не знам. Може да речем да избяга от затвора си. Нима няма да се намерят помагачи? Да не би да липсват сомалийци в града? И не би ли могъл привидно да ви обещае, че ще ви отведе при бегълците, а пътьом да ви се измъкне? Или да ви отведе на засада?
- Как би могло да се осъществи?
- Съкровището ти не е ли при испанците? Не могат ли да подкупят и вербуват достатъчно хора, за да те нападнат?
- Султан Ахмед се замисли. Той дълго стоя със сведен поглед и накрая отвърна:
- Не бях помислил за тия неща. Ти наистина си толкова умен, че можеш да станеш везир на някой султан. А аз си мислех, че каквото е трябвало, вече съм го извършил.
- А най-простото, най-лесното, най-сигурното не си свършил. Казваш, че бягството е мислимо, само, ако бегълците се натъкнат по крайбрежието на някои кораб, който да ги прибере. Е, защо тогава не е организиран един такъв прием?
- Ахмед изгледа Вагнер с най-голямо изумление.
- Да не си си изгубил акъла? Аз самият, от когото избягаха, чиито съкровища откъгнаха, който ги преследва, за да ги залови, комуто те дори отвлякоха най-красивата робиня, да ги подпомогна в бягството?
- Че кой пък ти е казал това? – ухили се немецът с превъзходство. – Нима наистина не ме разбра? На твоето място щях по най-бързия начин да

се настая в някой съд и да плавам край брега. Те сами щяха да дойдат да се молят да ги вземем. Самият аз щях да стоя скрит. Но веднага след качването им на борда със съкровищата, щях да се появя и да ги заловя.

Султанът подскочи и възкликна:

– Аллах, Аллах! Имаш право! Ти си по-умен от всички нас! Удивен, валията също направи знак на съгласие.

– Къде са били нашите умове, та не ни дойде тая мисъл! – обади се той. – Да, ти си не само безстрашен и дързък, но и умен и хитър!

– Ние ще наваксаме пропуснатото, и то веднага! – извика султанът.

– Не веднага, първо обмислете зряло нещата! – посъветва немецът.

– И защо? Та нали си прав! По този начин най-сигурно ще ги заловим.

– Сега е вече кажи-речи късно. Бегълците са изпратили младия сомалиец като съгледвач, но той не се е върнал. Следователно те знаят, че е пленен и ще бъдат много предпазливи. Сетне, те са забелязали вашите кораби. Познават ли сомалийците корабите на валията?

– Да. – отвърна хаджи Шамаркай.

– Е, тогава бегълците знаят, че ще бъдат преследвани от тези кораби. Те няма да се приближат към никой от тях.

– Така е, ти отново си прав. – рече султанът раздражено. – Изобщо ти си мъдър и находчив. Дай ни някакъв добър съвет! Ако ги спипаме, ще ти дам трийсет камили с пълни товари кафе.

– В такъв случай ще ти дам съвета си: корабът, с който ще ги търсиш, трябва да е чуждоземен, да не събужда опасения у тях, но възможност европейски. На такъв съд испанците ще се доверят още щом го видят.

– Съветът ти е добър, но къде има друг такъв кораб освен твоя?

– О, той ще ти го предостави. – подметна хаджи Шамаркай, ухилен до уши от радост.

– Наистина ли ще го сториш? – запита тиранът.

– Ще го сторя, но поставям някои условия. Понеже нямам време за губене, товарът ми трябва да бъде продаден до довечера.

– Аз ще се погрижа това да стане. – заяви валията. – Обещах ти го и ще съдржа думата си.

– Аз самият ще купя от теб неща за всичкото злато и сребро, което имам в себе си. – врече се владетелят на Харар, който искаше час по-скоро да възвърне съкровищата си и красивата робиня. Какви са стоките ти?

Вагнер изброи с какво беше натоварен.

– Много добре, аз ще купя, валията ще купи и керваните ще купят. Имаш ли още условия?

– Да, от наградата, която си определил за залавянето на бегълците, не искам нищо за себе си. Нека всичко получи моят приятел Хаджи Шамаркай. Ти ще ми дадеш писмено обещание, което аз ще му подаря, веднага щом ги пипна.

При неговото великодушно „приятел“ чиновникът бе готов едва ли не да му се овеси на шията. Султанът пък не можеше да проумее подобна безкористност.

– Правилно ли разбрах? Ти каза, че не желаеш нищо за себе си?

– Абсолютно нищо. Един обича лова, друг хазарта. А моята страст е да залавям бегълци. Радостта от улова ме възнаграждава предостатъчно. Мога ли сега да изкажа последното си условие?

– Кажи го!

– Трябва да видя пленения сомалиец. Дватама испанци сега ще изпратят неговия баща на разузнаване. Докато корабът ми плава край брега, аз ще го наблюдавам с далекогледа и няма начин да не го забележа. Бащата при всички случаи ще прилича на сина. И при положение, че съм видял сина, веднага ще позная бащата.

– Аллах е велик, а твоята мъдрост колосална! – възкликна султанът. – Ти отгатна. Те много си приличат и по единия човек разпознава другия. Аз самият ще ти покажа затворника!

– Не бързай толкова, първо дай писменото си обещание!

– Ти ще ми подсказваш, а аз собственоръчно ще го напиша. Донесете пергамент, мастило, восък и перо! Ще пиша.

– Чакай малко! – спря го немецът. – Откъде ще вземеш кафето?

– Ще го пратя от Харар.

– Колко ще трае цялата тая работа?

– Като се има предвид времето, необходимо за пътуването ми дотам, получаване на кафето и пътя на кервана насам, значи до изтичането на една луна.

– Добре, тогава пиши!

Ахмед топна послушно перото и написа следната диктовка:

„Аз, Ахмед Бен султан Абубекр, емир и султан на султанство Харар, обещавам в името на Аллах и Пророка да изпратя тридесет товара хубаво кафе заедно с камилите, като дар на хаджи Шамаркай Бен Али Салех – валия на град Сайла, не по-късно от

изтичането на една луна, след като избягалите от мен хора попаднат във властта на капитан Вагнер.“

Той постави името си отдолу, свали печата, който висеше на врата му и натисна върху восъка.

– Така! Сега доволен ли си? – попита той.

– Да – отвърна Вагнер и обръщайки се към валията, добави: – Преди малко казах, че ще получиш този документ по-късно, но за да видиш, че говоря истината, ти го връчвам още сега.

Лицето на валията просия, той посегна с две ръце към пергаментата и извика:

– Да, ти доказва, че си благороден мъж. Ти си мой приятел, ти си приятел над приятелите и благодетел над благодетелите! Каж ми какво да сторя, за да възвелича името ти и прославя добротата ти!

– Не искам нищо друго, освен да удържиш обещанието си.

– Във връзка с продажбата на твоя товар? Ще го удържа. Незабавно ще издам заповед хората да купуват до вечерта само от тебе.

Хаджи Шамаркай се изправи и тръгна устремно. След излизането му, султанът остави лулата настрана и каза:

– Ела сега да ти покажа пленника!

– Как се казва?

– Мурад Хамсади.

Тиранинът закрачи напред и напусни стаята. Вагнер го последва. Поеха по един широк двор и навлязоха в друг по-тесен, който едва ли имаше и осем квадратни метра. Зидовете имаха височина около четири метра. С изключение на една тръстикова кошница, дворът беше празен.

– Тук е. – рече Ахмед. – Махни кошницата!

Вагнер го стори и за свой ужас видя пленника. Бяха изкопали дълбока яма, в която го бяха заровили така, че само главата му стърчеше над земята. Въпреки това той изглежда още се държеше и се намираше в съзнание, защото очите му погледнаха с безкрайна ненавист към султана и с гневно любопитство към немеца. Онзи бръкна незабелязано в джоба и извади известната бележка. Виждаше, че няма как да я даде на пленника, та нали му бе невъзможно да ползва ръцете си. Но вероятно би могъл да му покаже за миг написаното. Наистина беше трудно, тъй като освен султанът, присъстваше и преводачът. Независимо от това Вагнер реши да опита. Притисна я с палец в шепата си и я разви. Тя беше толкова малка, че се губеше в ръката му.

– Хубаво разгледай кучия син! – обади се султанът.

– Няма ли да опиташ да му развържеш езика?

– Не, сега това е безполезно. Ти ще заловиш баща му и другите без да е проговорил. Пък сетне ще си получи наказанието!

– А не съществува ли все пак възможност да се измъкне от земята? Ако се поразмърда, пръстта ще се разхлаби!

– Няма начин, Мурад е вързан за кол.

– Наистина ли? На мен пък ми се струва, че вече е поработил.

При тези думи Вагнер се наведе към стърчащата от почвата глава и докато даваше вид, че опипва с лявата ръка почвата, задържа пред очите му дясната с бележката, за да я прочете, ако изобщо умееше да чете. Не забелязал нищо, султан Ахмед отвърна:

– Земята е здрава, не бери кахър.

– Но как може да го оставяш без надзирател?

– През деня стража не е нужна, ала нощем край него варди един воин, а тук до вратата стои още един. Невъзможно е да избяга.

– Ще дойда с теб до кораба. – произнесе султанът.

– И аз. – заяви повелителят на Сайла. Двамата имаха намерение да си изберат най-доброто от товара, преди да са дошли другите.

– Тогава побързайте, защото не остава време! – предупреди Вагнер, като погледна часовника си.

И едва бяха изречени тези думи, проехтя халостен оръдеен изстрел.

– Аллах, Аллах, какво е това? – запита султан Ахмед.

– Започнаха да стрелят! – извика хаджи Шамаркай.

– Защо? – осведоми се Ахмед стъписай.

– Защото мина времето и моят кормчия смята, че сте ме посрещнали враждебно. Трябва да побързам да го изведа от заблудението!

– Да, побързай, побързай! Ние идваме след теб. – викна султанът.

Капитанът напусна с преводача къщата по най-бързия начин. Навън по улиците се бяха стълпили разтревожени мъже, които при появата му се уловиха за ножовете, ала все пак го оставиха да мине необезпокоявано. Като пристигна пред портата, той извади носната си кърпа и я размаха във въздуха, при което от кораба незабавно прозвуча едно „ура“, а няколко мига по-късно се отблъсна една лодка, за да го вземе на борда. Когато стигна сушата, морякът на кормилото подпита:

– Е, как завърши разговорът?

– Всичко мина добре. – отговори Вагнер. – До вечерта, а навярно и за по-дълго, се отваря солидна работа. Но затова пък ще има допълнителна дажба и ако всичко приключи благополучно, в добавка и по една пълна месечна заплата. Отблъсквай!

– Ура за капитан Вагнер! – провикна се морякът и лодката се стрелна като чайка по вълните.

4. ИЗМАМЕНИЯТ СУЛТАН

Кормчията Хинриксен посрещна Вагнер на борда със сърдечно ръкостискане. Личеше каква радост изпитва в този момент.

– Слава Богу! – рече той. – Вече ви бях отписал!

– Стреляхте цели десет минути по-рано!

– По тия места това не е прегрешение. Поне видяха, че сме мъже на място. А ако ви бе тръгнало на зло, може би тези десет минути щяха да ви отърват. Как протекоха нещата на сушата?

– Отлично. По-късно всичко ще ви разкажа. Сега ще започне търговията. Как стои въпросът с товара?

– Е, ами огледайте се!

Хинриксен го каза с голямо задоволство и имаше основание, тъй като цялата палуба беше запълнена с отворени сандъци и бали.

– Здравата сте се потрудили! – кимна капитанът одобрително. – Погрижете се и за порядъчно количество силен грог! До вечерта вероятно всичко ще сме продали.

– Наистина ли? – усъмни се кормчията.

– Да. Погледнете към сушата! Валията вече идва.

– А другият кой е?

– Ахмед, султанът на Харар. Те ще искат да вземат най-доброто за себе си. Що се отнася до нас, правим една надбавка от двадесет процента по нашите цени и продаваме само на сандъци и бали. Отбележете си го!

– Гръм и мълния, това се казва добра търговия! – С този радостен възглас Хинриксен побърза да се отдалечи, за да поеме задълженията си.

Когато двамата високопоставени гости се появиха на борда, бяха отведени най-напред в каютата. Беше предвидена трапеза, ала те отказаха – нетърпението им корабът час по-скоро да отплава, не позволяваше такова прахосване на време. Султанът бе помъкнал цяла торба с мария-терезиенталери и едно ковчеже със златни предмети – предимно гривни за ръце и нозе и огърлици, които беше задигнал от поданиците си. От своя страна хаджи Шамаркай показа перли, които най-вероятно също не бяха дошли по най-безкористния начин в негово притежание, така, че търговията можеше да започне. Двамата мъже поискаха да видят най-доброто. Изборът и пазарлъкът не траяха дълго, след което наредиха

покупките да бъдат отнесени в лодката.

– Виждаш ли, че удържах думата си? – обърна се служителят към Вагнер, сочейки брега. – Ето ги, идват. Ако поддържах добър ред, всичко ще върви много бързо.

Целият бряг бе зает с хора, които всячески се стараеха да се сдобият с превозни средства за пренасяне разменните стоки до борда. В близост до брига вече се навъртаха няколко лодки, но не смееха да приближат, тъй като валията и султанът все още бяха на палубата. Вярно, че изстрелът на кормчията най-напред ги бе изплашил, ала доверието им бързо се бе върнало, когато забелязаха как двамата господари безстрашно се отправиха към кораба.

– Кога ще можем да отплаваме? – запита Ахмед.

– Не знам точно. – отвърна Вагнер. – Трябва да се съобразявам с вятъра и прилива. Мога ли да изпратя вестител, ако през нощта задуха благоприятен бриз?

– Прати! Аз ще чакам и ще дам заповед на вратаря да го пропусне.

С тези думи Ахмед напусна с валията кораба и другите купувачи побързаха да дойдат насам. И от този момент настъпи глъч и оживление, каквото на борда още не бе виждано. При търговията по онези местности обикновено товарът се отнасяше на сушата, където възникваше истински пазар, често траещ доста дълго. Тук обаче всичко живо напираше към малката палуба със стремежа да се използва краткото време до вечерта. Преводачът имаше много работа, другите също и когато се мръкна и последният купувач бе напуснал брига доволен, кажи-речи целият екипаж бе пресипнал и при това порядъчно изморен. Но и сега не ги очакваше немалко труд докато смъкнат разменените стоки в трюма.

Хинриксен се упъти към кърмата, за първи път да поеме свободно дъх. Там се натъкна на капитана, който, привлечен насам от същото намерение, пушеше пура.

– Следобедът беше като никой друг! – рече кормчията.

– А навярно и нощта ще бъде като никоя друга. – подметна Вагнер. – Но засега нека оставим настрана тривиалните неща! Трябва да обсъдя с вас един друг въпрос.

– А-а! Значи отплаваме?

– Вие чел ли сте някой и друг роман?

– Хм! – изръмжа Хинриксен смутено. – Какъв все пак имате предвид?

– Е, безразлично какъв!

– По дяволите, точно такъв не съм чел!

– Значи изобщо никакъв?

– Хич никакъв! На борда кой ти мисли от работа за четене, а пък на сушата предпочитам кръчмата и добрата чаша. Четенето винаги ми причинява главоболие. Кратуната ми е с много деликатна направа.

– Много не й личи. – засмя се Вагнер. И тъй, днес ще преживеем нещо като своего рода роман. Чухте ли какво разказа валията?

– Аха! За избягалите испанци и красивата робиня?

– Да. Аз ще ги спася. А сега чуйте какво исках да ви кажа! Вагнер уведоми какво беше узнал и какви са намеренията му. Хинриксен го изслуша с внимание. Когато капитанът приключи, той удари с юмрук по румпела и изруга:

– Дяволът да отнесе тия негодяи султана и валията! Испанците трябва да си ги бива и би било жалко, ако попаднат в ръцете на преследвачите. В полунощ идвам с вас да освободим оня клет сомалиец.

– Това е невъзможно. Единият от двамата ни трябва да остане на борда.

– Така е за жалост. И понеже вие знаете къде се намира сомалиецът, значи онзи, който ще остане, съм аз.

– Именно. Ще взема със себе си четирима от момчетата. Ще обмотаем греблата и ще направим една обиколка, за да пристанем от горната страна на града. Един ще остане в лодката, а ние останалите ще си хванем пътя.

– Ще имате ли нужда от кирки и лопати?

– Не, само от лизгари. Кирките вдигат прекалено много шум.

– Вярвате ли, че бегълците са още на сушата, а не са намерили някой съд?

– Дори съм убеден. По време на отсъствието ни подгответе брига за отплаване. Останалото що дойде от само себе си.

Малко след десет часа, когато по рейда и в града цареше дълбока тишина, от брига се отблъсна една лодка. Не се чуваше никакво скърцане, понеже и четирите весла бяха добре обвити. Капитан Вагнер седеше при кормилото, управлявайки така, че лодката да опише дъга. След около половин час достигнаха брега, ширнал се пуст в нощния мрак. Без да бъде разменена и една дума, един от четиримата моряци остана седнал, а капитанът слезе с останалите и се отдалечи.

След четвърт час стигнаха градската стена. Закрачиха край нея, докато откряха едно порутено място. Покатериха се предпазливо по развалините и се озоваха във вътрешността на града. Ослушаха се известно време внимателно, но не доловиха и най-малкия шум. Сега свалиха

ботушите си и продължиха да се придвижват с най-голямо внимание. Стъпвайки безшумно, немците стигнаха незабелязано до къщата на валията.

Тук се налагаше удвоена предпазливост, тъй като султанът бе казал, че ще будова. А след като той щеше да е буден, слугите не можеха и да помислят за почивка. Четиримата мъже се прокраднаха край къщата и спряха до зида на големия двор. Един от тях се закрепил стабилно, а останалите се изкатериха горе по гърба му, след което издърпаха и него. Дотук всичко беше минало благополучно. Но, когато единият от моряците скочи отвъд, за да се спуснат другите по него, предизвика доста отчетлив шум.

– Скачайте бързо всички и залягайте! – прошепна капитанът.

Разпореждането наистина беше изпълнено, но звукът явно е бил чул, тъй като се доловиха приближаващи стъпки. Беше постът от входа за малкия двор. Шумът бе привлякъл вниманието му и изпълнен с подозрения, идваше насам. Като не забеляза нищо, поиска да се обърне. Но в този момент капитанът се изправи светкавично и с един удар по тила го свлече на земята.

– Тоя е отстранен – прошепна той. – Сега нататък! Те се промъкнаха тихо напред и стигнаха входа за малкия двор, в който се намираше пленникът. Вагнер напрегна очи да пронизе мрака и се ориентира къде е вторият пост, какъвто трябваше да има според думите на султана. И ето, че чу някой да пита шепнешком и то на английски:

– Вие ли сте, кептън?

Кой ли беше? Кой говореше тук английски? И кой знаеше, че ще идва някакъв капитан? Но преди още Вагнер да съумее да даде отговор на невидимия събеседник, онзи прошепна отново:

– Можете да ми имате доверие! Аз съм постът, но приятел на пленника.

Сега и капитанът се осмели да се обади.

– Кой си? – попита той.

– Войник на валията. Абисинец съм и в Аден се научих да говоря английски. Ако не бяхте дошъл, тази нощ щях да предприема бягство с Мурад.

– Значи човек може да разчита на теб? Тогава бързо! Да го изворим!

Заловиха се за работа. Доста старания трябваше да се полагат за да не причинява лизгарът шум, но все пак се справяха. След половин час сомалиецът лежеше на земята. Да стои изправен не можеше, тъй като

краката му бяха безчувствени. Налагаше се да го носят.

– При това положение ще дойдеш ли с нас? – запита капитанът войника.

– Разбираме, стига да ме вземете!

– На драго сърце. Напред!

След като сега вече нямаше стража, от която да се опасават, за яките матроси бе играчка да прехвърлят освобождения през зида. Отвън двама го метнаха на раменете си и групата потегли по обратния път. Едва когато оставиха градските стени зад себе си, се почувстваха в безопасност и капитанът можеше да разпита войника.

– Как стигна до идеята да освободиш Мурад?

– Защото в Сайла не ми харесва, пък и ми бе жал за него.

– Бил ли си и по-рано на пост при него?

– Да, вчера. Аз съм абисински християнин и сърцето ми се късаше, като гледах как се измъчва. Заговорих го, но тихо, за да не ме чуе другият пост. Той ме осведоми за всичко и добави, че испанците ще ме възнаградят добре, ако го освободя. Тази нощ щях да избягам с него, но тъй като не може да тича, бягството навярно нямаше да успее. Когато преди малко застъпих на пост, той ми довери, че някакъв християнин му показал бележка, на която било написано да се надява към полунощ. Накарах го да ми опише християнина и тъй като ви бях видял през деня, веднага се сетих за вас.

– А-а, ето какво било обяснението!

– Значи можеш да говориш с него?

– Да. Той говори сомалийски и арабски.

– Чудесно! Налага ми се да говоря с него, но не ми се ще да въвличам моя преводач в тайната, понеже се опасявам да не ме издаде. При това положение мога да ползвам теб. А сега да потичаеме, та по-скоро да стигнем на борда.

Разстоянието до лодката бе преминало тичешком. Там се установи, че сомалиецът вече е в състояние да се държи на краката си. Тръскащите движения на неговите носачи бяха допринесли много за възобновяване на нарушеното кръвообращение. Качиха се в лодката и се отблъснаха от сушата. Под силните удари на веслата бригът бе достигнат за половин час. Кормчията Хинриксен ги посрещна при бордовата стълбичка.

– Нещо да се е случило? – попита капитанът.

– Нищо. – гласеше отговорът.

– Къде е преводачът?

– Спи. Нищо не усети.

– Това е добре. А сега изпрати боцмана с йолата до брега! Нека уведоми пасажерите, че се налага незабавно да отплаваме в открито море.

– Сомалиецът вече е при вас. Не е ли по-добре направо да ги зарежем в Сайла?

– Не. Те трябва да бъдат наказани.

Капитанът нареди да отвеждат сомалиеца и абисинеца в каютата, където имаше една камерка. В нея можеха да се крият без опасение, че ще бъдат открити. Сетне на палубата легна спокойствие, сякаш нищо не се бе случило. Отвън се чува ударите на веслата на отдалечаващите се гребци. Вагнер се отправи след двамата към каютата, след като бе дал разпореждане на кока да свари ядене. Направи го от загриженост за освободения сомалиец, който по време на пленничеството си навярно съвсем малко се бе хранил. Завари Мурад да седи с абисинеца в камерката. С помощта на последния, узна цялата история на бягството. Тя беше точно такава, каквато я бе разправил валията. Мурад бил изпратен от другите да се огледа за кораб и при извора бил нападат. Въпреки храбрата му съпротива бил победен и повлечен към Сайла.

– О, ефенди, как ще има да ти благодарят татко и останалите, дето ме спаси! – предрече той. Сигурно са брали голям страх!

– Те къде се намират сега? – попита капитанът.

– В планината Елмес.

– О, уви, сигурно са ги открили. Някъде близо до тях ли беше нападат?

– Да, току-що ги бях напуснал и исках само да напоя животното си.

– Е, където си бил ти, там ще търсят и останалите. Няма да оставят кътче от планината непретършувано.

– И въпреки това те са в безопасност, тъй като там има едно скривалище, което е известно само на племето на моя баща. Никой външен човек не е чувал за мястото.

– А то къде е? Или и аз не бива за знам? – подпита Вагнер.

– Ти си наш спасител и ще узнаеш всичко. Преди много, много време моето племе обитавало крайбрежието. Живеело във вражда със съседите и тъй като често било нападатано, нашите деди изградили едно скривалище, в което да крият на сигурно имуществото си. То се намира в една дълбока и широка цепнатина в снагата на планината. Те я зазидали, оставяйки отдолу само място за вход, а отгоре един отвор за приток на въздух. Върху зидарията нахвърлили пръст и разсадили трева и храсталаци. Пространството вътре е толкова просторно, че има място за десетина души и толкова камили.

– И сега там испанците те чакат с копнеж?

– Да. Те сигурно са подразбрали за пленяването ми наистина, но бяхме се уговорили да ме чакат пет дни, дори и да ме сполети някакво нещастие.

– Имат ли храна?

– По време на ездата бяхме купили фурми. А при извора, край който бях изненадан, ще намират вода и за себе си, и за камилите, ако напускат цепнатината нощем. Тя е недалеч от него.

– Знаеш ли имената на испанците?

– Единият нарича другия Дон Фернандо. Той самият се казва Миндрело.

– Момичето също ли е испанка?

– Не. Тя е от някаква страна, която се нарича Мексико. Името ѝ е сеньора Ема.

Сомалиецът започна да разказва сбито на капитана всичко, което знаеше от тримата, ала още не бе свършил, когато се чу шум от силни удари на весла.

– Охо, султанът вече идва с валията! – възкликна Вагнер.

– Бог да ни пази! – проплака абисинецът. – Ние сме изгубени.

– Нямай грижа! – успокои го Вагнер. – Вие сте под моя закрила.

– Но тираните ще ме разпознаят още щом ме видят – продължи да се вайка войникът.

– Те няма да дойдат в тази камера. А когато спят, можете да излизате на палубата да подишате чист въздух.

– Ама те с нас ли ще пътуват? – запита войникът още по-уплашен.

– Да. Султан Ахмед и хаджи Шамаркай искат да заловят бегълците, а аз трябва да ги подпомагам. Но вие не се страхувайте! Вземам ги на борда, само за да станат очевидци на спасението на онези, чиято гибел желаят. Това ще бъде тяхното наказание!

Капитанът отиде на палубата. Там двамата вече го очакваха в съпровод с няколко слуги. Разпознавайки го на светлината на корабния фенер, султанът веднага пристъпи към него и заговори възбудено. Вагнер не можа нищо да разбере и едва когато бе доведен преводачът, проумя за какво става въпрос.

– Знаеш ли вече какво се случи? – запита владетелят на Харар. – Нашият пленник избяга!

– Хайде, бе! – удиви се Вагнер, привидно неприятно изненадан.

– Така е. Ти право каза днес – земята вече е била разхлабена.

– Кога разбра?

– Ти беше изпратил един човек да ни вземе. Ние наистина не разбрахме неговия език, но лицето и движенията му ни подсказаха, че трябва да дойдем. Преди да тръгна, поисках да хвърля едно око на пленника, ала кучето беше офейкало. Единият пазач береше душа, а другият липсваше... сигурно е драснал с него от страх пред наказание.

– Ти какво предприе?

– Ние не биваше да пропуснем отплаването на твоя кораб. Без много да губим време, изпратихме преследвачи да яздят на юг по протежението на брега. Той ще бяха натам, понеже в тая посока се намират и другите бегълци.

– Това е добре, това всъщност е най-доброто, което сте могли да направите. А сега се настанете! Заповядал съм да се опъне една палатка на предната палуба, от която ще имате възможност денем да наблюдавате брега. Преводачът ще има грижа за прехраната ви. И понеже всеки момент ще отплаваме, напускам ви, за да поема командата.

– Нима ще минеш посред нощ през рифовете?

– Така се надявам. През деня огледах внимателно мястото, а и вахтеният отпред на носа ще ме предупреждава. Вашата лодка ще вземем на буксир.

Двамата влязоха в палатката, която беше достатъчно голяма и оборудвана с матраци за седане и спане. Скоро чуха да се разнася гласът на Вагнер. Котвеният шпил задрънча, котвата тръгна нагоре, най-долните платна бяха вдигнати и корабът бавно и предпазливо се задвижи към рифовете. Беше времето на отлива и човекът на носа въпреки тъмнината различи пенестите корони, между които се очертаваше едно по-тъмно място – безопасният изход. Скоро скалите останаха зад брига и сега можеше да се вдигнат и горните ветрила. Нощният бриз ги изду и красивият кораб гордо полетя в открито море.

Между двете пристанищни градчета Сайла и Бербера се издига планината Елмес, за която спасеният сомалиец бе говорил на капитана. На късо разстояние от морския бряг, тя се възвема нагоре от почти кръгла основа, образувайки пресечен конус. От южната ѝ страна е разположена паланката Ламал, която обаче е по-правилно да се нарече номадски лагер, отколкото паланка. Селището дължи възникването си на един малък поток, който извира от планината, но скоро се губи в пясъка. От другата страна – полуизвърнатата към морето – протича изворът, край който бил заловен младият сомалиец.

Граф Фернандо благополучно беше оставил зад себе си заедно със своя ескорт една изпълнена с опасности езда от Харар до тази планина,

от чиито височини човек можеше да обгърне с поглед морето. Сомалийците му бяха показали скривалището и бе решено тук да изчакат някой кораб. Но мина цял ден, без да се появи такъв. Тъй като в паланката Ламал живееше племе, на което човек не биваше да се доверява, през нощта бе решено Мурад да язди на северозапад с грижата да потърси кораб. Той трябваше да заобиколи Сайла и да се насочи към пристанището на Таджура, където навярно още не бяха стигнали вестоносците на султана. Младият сомалиец напусна скривалището, възседна камилата и препусна.

На следната вечер бегълците поведоха камилите на водопой към извора и намериха един строшен лък. Тук трябва да бе имало хора. Абу Мурад взе лъка и го опипа. Но едва го бе сторил, възкликна уплашено:

– Тук се е състояла борба!

– Как можеш да го знаеш? – запита дон Фернандо.

– Лъкът не е строшен, а срязан. Това би могло да стане само при битка. Нека продължим да търсим, възможно е да намерим още нещо!

Беше тъмно, така че можеха да действат само пипнешком.

Внезапно ръката на Миндрело се натъкна на някаква връв, на която висеше нещо кръгло.

– Тук намерих нещо. Какво ли е?

– Дай го насам! – повели сомалиецът. Той опипа предмета с пръсти. Но само след миг подскочи стреснато и възкликна поразен.

– Какво има? – осведоми се Фернандо.

– Това е талисманът, който висеше на врата на моя син. – проплака сомалиецът – Той е бил нападател.

– Заблуждаваш се. Сигурно е напоил тук животното си и е изгубил талисмана.

– Не, човек не губи току-така талисман с такава дебела връв, той му е бил смъкнат от врата. Заловили са го и са го отвели в Сайла. Този лък принадлежи на войник на валията. Вярно, че не мога да го видя, но познавам формата на оръжието!

Много трудно беше да се прекратят вайканията му. Сетне решиха на заранта да прегледат още веднъж мястото и подкараха животните обратно към скривалището. Ема се изплаши не на шега, когато научи за прецедента. Нощта бе прекарана в безсъние и още с първия светлик на зората всички се отправиха към извора, включително и Ема. Първото нещо, което им се наби на очи, бе парченце плат. Сомалиецът го вдигна и разгледа внимателно.

– Виждате, че имах право! – рече Абу Мурад. – Това е крайче от

дреха, и то от тая на моя син. Той се е бил тук и парчето е било откъснато по време на битката.

Яростта на бащата не бе за описване. Мина един тягостен ден. Отвреме-навреме някой от мъжете излизаше от скривалището и се изкачваше по планината да се огледа, но освен корабите на валията, които явно претърсваха крайбрежието и които сомалиецът познаваше, друг съд не бе забелязан.

– Виждате, че сме издадени! – зариде Абу Мурад. – Валията вече е наредил да ни търсят. Не се показвайте, иначе сме изгубени!

Денят мина. Той беше този, в който капитан Вагнер пристигна със своя бриг в Сайла. Дойде и нощта и си отиде, без да се случи нещо. Да изтрае още три такива дълги дни в бездействие за сомалиеца изглежда бе невъзможно. Тревогата по неговия син го съсипваше.

Поради тъмнината капитан Вагнер бе отплавал далеч навътре в морето. Едва на сутринта пое обратно към брега. Неблагоприятният вятър препятстваше бързото напредване и той бе принуден да губи времето си в кръстосване, поради което на свечеряване планината Елмес можеше да се различи само с далекоглед. Бавното пътуване действаше твърде зле на султан Ахмед и валията. И изобщо те си бяха създали друга представа за капитан Вагнер. Откак се намираха на борда, рядко им казваше по някоя дума, при това така троснато, сякаш бяха негови роби. Беше вече се стъмнило, когато той мина покрай тяхната палатка. Султанът се възползва от случая и подхвърли:

– Ако напредваме така, никого няма да заловим. Днес зърнахме бреговете само за няколко кратки мига. Как смяташ да сдържиш думата си?

– Мълчи! – заповяда му немецът чрез преводача, който постоянно се навърташе около него. – Не си в Харар, където е валидна тиранията ти. Дал съм ти дума, че ще заловя бегълците и ще я удържа!

– Как смееш да ми говориш така? – кипна султанът. Капитанът дигна пренебрежително рамене, насочи се към кока и му даде една хартийка.

– Сипи тоя прах в кафето на ония досадници! – каза той. – И те и слугите им трябва да бъдат упоени.

Беше взел праха от корабната аптека. Кокът го послуша и час покъсно пасажерите здраво хъркаха. Вагнер влезе в каютата да изчисли още веднъж къде точно се намира. После отиде в камерата на абисинеца и Мурад.

– Настана време. – рече той. – Приближаваме планината и до

четвърт час ще е в обсега на нощния далекоглед. Пригответе се!

– Аллах, как ще се зарадва татко! – засия сомалиецът.

– Гори ли светлина в скривалището?

– Да. Те имат тънки факли и лоени свещи, които направихме по време на ездата ни.

– Значи от свещи не се нуждаем. Да вървим! Придружен от тях, Вагнер се качи на палубата и взе нощния далекоглед. Дълго оглежда брега, след което пристъпи към кормчията.

– Стоп! – изкомандва. – Тук ще хвърлим котва и спуснем двете лодки. Ние сме при целта.

Ветрилата бяха обрани, котвата спусната и когато корабът преустанови движението си, лодките бяха спуснати и попълнени с екипаж. Качиха се още само Мурад и Вагнер. Капитанът носеше някаква пълна чанта. Лодките се отблъснаха от кораба и взеха направление към брега. Когато пристанаха, двамата слязоха и закрачиха към планината, издигаща се като тъмен масив пред тях. Стараеха се да заглушават стъпките си. Сомалиецът предварително беше получил указания. По едно време той спря, пхна ръка в чимовете и леко издърпа един. През отвора се процеди светлина. Капитанът надникна вътре.

Бегълците седяха на покритата с листа земя. Фернандо разговаряше с Ема. Каква почтеност лъхаше от лицето на този толкова изстрадал мъж и какъв чар предлагаша чертите на преоблечената като момче жена, каква грация и финес се долавяше във всяко нейно движение! Като всеки добър морски капитан, Вагнер владееше достатъчно испански. Поради това разбра полугласно изговорените думи.

– Искам само да видя родината и да погледна моите неприятели в лицето, после нека идва смъртта! – въздъхна Фернандо.

– Вие ще възтържествувате над враговете си и още дълго ще живеете! – окуражи го Ема. – Аз се надявам на Бог, той скоро ще ни изпрати тук спасител!

В този момент откъм входа прозвуча енергичен глас:

– Спасителят е вече тук!

Всички подскочиха смаяни, изумени, стреснати. Вратата се отвори и влезе Вагнер, ярко осветен от факела, а след него и Мурад.

– Моят син! – провиква се старият сомалиец, втурна се към него и го стисна в прегръдките си.

– Боже милостиви, кой сте вие? – попита дон Фернандо немеца с трепещ глас.

– Капитан Вагнер, бриг „Нимфа“ от Кил. – гласеше отговорът. –

Дошъл съм да ви взема на борда и да ви отведе където пожелаете.

– Господи Иисусе в Небесата, най-после, най-после! Фернандо се отпусна благодарствено на колене, Ема се наведе да го подкрепи. Обгърна го с ръце, прилепи глава до неговата и щастливите им сълзи се сляха. И Миндрело се облегна просълзен на стената, а двамата сомалийци продължаваха да стоят прегърнати. Беше покъртителна сцена, от която и очите на моряка се овлажниха. Графът пръв възвърна говора си. Той се надигна, пристъпи към капитана, протегна ръце и заговори:

– Вие сте немец? Не, не, вие сте Ангел сияен, Божи пратеник, преводен от небето да ни спаси! Но откъде знаете за нас?

– Онзи там ми каза. – поясни Вагнер, посочвайки Мурад. Младежът разбра, че става дума за него.

– Той ме спаси от пленничество с риск за собствения си живот – да де воля на радостта си на арабски. – Той се възпротиви на султана на Харар, той е герой. Аллах да го благослови, макар че е неверник!

И сега се започна едно разказване на арабски и испански, докато на сърцата олекна и двамата испанци разправиха неволите на робството си.

– Но кажете, моля, как да ви наричам? – запита капитанът графа.

Едва сега тримата се сетиха да споменат кои и какви са всъщност. Вагнер остана донейде стъписал, когато чу какъв е този дългогодишен роб.

– Аз съм на ваше разположение! – заяви той. – Каквото мога да направя и да ви услужа, ще го сторя с цялото си сърце. Но за това можем да поговорим и на борда. Сега да помислим за най-належащото!

С тези думи той отвори ръчната чанта и извади няколко шишета вино, чаши и провизии. По време на вечерята бяха обсъдени стъпките в най-близо време. Разбраха се Вагнер да закара графа, Миндрело и Ема до Калкута. Двамата сомалийци и абисинецът бяха богато възнаградени от съкровището на султана. Беше уговорено да ги отведат в Аден, където щяха да бъдат в безопасност от гнева на тирана.

По тоя повод Фернандо попита капитана:

– Навярно си мислите дали ще върна съкровищата обратно на султан Ахмед?

– Този въпрос ще си решите сам. – беше отговорът.

– В такъв случай сигурно ще ме сметнете за крадец, ако не му върна нищо. Аз ги задържам като обезщетение за изпълняваната от мен служба на роб.

– Не се и съмнявам, че на ваше място бих постъпил по същия начин.

– Ахмед си го заслужава. Впрочем аз се нуждая от една значителна сума за цел, която сега поради липса на време не мога да ви съобщя. По-късно ще узнаете всичко и ще одобрите действията ми.

Капитанът отиде до входа и остро изсвири. Моряците незабавно пристигнаха и започнаха да пренасят наличните предмети в лодката. Те останаха немалко учудени, когато съгледаха пещерата. Но изненадата им още повече нараства, когато констатираха тежестта на торбичките, подготвени за пренасяне. Въпреки това не подозряха какви ценности държат в ръцете си. Когато се качиха на борда, мохамеданите продължаваха крепко да спят. Междувременно кокът бе подредил за Ема каютата на капитана, а за графа временно бе опъната една палатка на задната палуба.

Сега можеха да отдъхнат до утрото от вълненията. Но едва слънчевият диск започна да изплува от морето на изток, бегълците вече бяха на крак. Тялото бе прекалено напрегнато, за да се отдаде на почивка. След кратка закуска, главните действащи лица се скриха, а мохамеданите бяха събудени. Те се изтръгнаха с прозявки от дълбокия наркотичен сън и наредиха да им бъдат поднесени кафетата. Докато сърбаха, капитанът случайно мина край палатката на султана. Оня не пропусна възможността да му викне:

– И днес ли ще се точим като вчера?

– Възможно!

– Тогава ти никога няма да заловиш хайманите. Ние се излъгахме в теб.

– Ти си прав, но в друг смисъл от този, който влагаш. Докато вие спяхте, аз действах. Снощи ги залових.

– Аллах, Аллах! Снощи?

– Да. Не липсва нито един, робинята също. Дори и сомалиецът, избягал вчера с абисинския пост, е налице.

– Аллах да им е на помощ, двамата лошо ще си изпатят. Трябва да ги видя веднага, всички, незабавно! Чуваш ли? Къде са? Къде?

– На брега! Ще спусна за нас лодка. Твоята, с която дойде на борда, още е отзад на буксира. Но вземи всичките си хора!

Султанът Е валията се съживиха и раздвижиха. Търчаха от единия край на кораба към другия, ревяха противоречиви заповеди на подчинените си, като не забелязваха при това странните приготовления, извършващи се на борда. Тяхната лодка бе изтеглена от страни на кораба и спусната бордовата стълбичка. От другата страна даваха вид, че спускат една лодка и за капитана, ала тя бе свалена само до половината бордова

стена. При брашпила пък се навъртаха няколко души, а останалите се занимаваха с такелаж, но както изглежда, само за да убият времето. Един по-внимателен наблюдател, обаче непременно би разбрал, че корабът има готовност всеки момент да отплава в открито море. Най-сетне мохамеданите се пооправиха и се огледаха за капитана.

– Слизай! – изкомандва той, като привидно се спусна към другата лодка.

Но едва и последният слуга бе слязъл на бордовата стълбичка, Вагнер отново се появи на палубата. Един негов знак бе достатъчен да се вдигне котвата от дъното и да се опънат платната. Сетне се отправи към отсрещната страна, погледна през релинга към лодката на валията и подвикна на султана:

– Сега ще видиш, че удържах думата си и всички бегълци са в мои ръце. Кой от тях ти е най-ценният?

– Бялата робиня – отвърна Ахмед. – Ама ти защо не идваш?

– Защото мога да ти я покажа и без да идвам с теб. Погледни насам!

В същия миг Ема пристъпи към релинга и се показа на мъжете в лодката. Султанът подскочи втрещен и викна:

– Аллах, Аллах, това е тя! Трябва отново да се кача! Той се втурна през лодката към бордовата стълбичка, за която бе прикрепена. Но в този момент капитанът даде знак на един от хората си. Човекът вече беше отвързал въжето и го държеше в ръка. Сега го метна долу в лодката. Освободена, тя се разлюля силно под бързите крачки на султана и той се търколи на дъното, ала мигом стъпи на краката си и извика:

– Стой, какво правиш? Защо се отвърза от нас? Трябва да се кача, трябва да си взема робинята! Тя е моя собственост! А другите къде са?

– Тук!

Вагнер посочи Фернандо и Миндрело, които се бяха приближили до релинга и сега се показяха. По време на кратката продължителност на този инцидент, преводачът бе поел превода на разговора. Той и понятие нямаше, че търсените бегълци се намират на борда. Забелязвайки ги сега, прошепна крайно уплашен на капитана:

– Какво сте направил, сър? Това ще бъде и вашата и моята гибел! Султанът и валията жестоко ще си отмъстят.

– Pshaw! Не се страхувам от тях!

– Вие навярно не, но аз. Та нали често идвам до Сайла и Бербера!

– Е, ами не отивай повече!

– Това означава за мен голяма загуба.

– Която ще бъде обезщетена.

– Въпреки това не бива да продължава намесата ми като преводач в тая работа.

– Не е и необходимо. Ще говоря аз – обади се графът, доловил тихите думи на преводача. Сетне приближи релинга, та султанът да може добре да го види. Последният направи жест на смайване и възкликна:

– О, Аллах, те са там! Заповядвам ви веднага да ме вземете на борда!

– Това и през ум не ни минава! – ухили се Фернандо.

– Тогава слизайте вие при нас! Заповядвам!

– Да не си си изгубил ума? Че как ще ни заповядваш? Сега ние сме свободни мъже.

– Хайдуци сте вие! Къде са парите и съкровищата ми?

– При нас на кораба.

– Върни го!

– Би било смехотворно. Един княз на християните беше принуден да ти робува дълги години. Сега пък той те принуждава да му изплатиш една княжеска заплата. Остани със здраве и не забравяй урока, който днес получи от нас!

Лодката бе отнесена от кораба. Яростта на султана беше толкова голяма, че той не можа да произнесе и дума. Вместо него се обади валията:

– Повелявам ви да ни вземете на борда! Или искате да ви принудя?

– Ами опитай! – разсмя се Фернандо де Родриганда.

– Султанът ми даде документ, според който аз трябва да получа наградата.

– Поискай да ти я изплати. Условието са изпълнени. Ти трябваше да получиш наградата, веднага щом сме паднали в ръцете на капитана. Е, ние сме в ръцете му, значи оня ще трябва да ти издължи камилските товари!

– Кучешки син! – изскърца със зъби хаджи Шамакрай. – Вие ни измамахте.

– Но не и вие нас. Твърде глупави сте за тая цел! Сбогом!

Тогава валията посочи кораба с гневен жест и изкряска на хората си:

– Хващайте се за веслата! Да се прилепим отново към тях!

Те се подчиниха. Забелязвайки маневрата, Вагнер заповяда:

– Цялата команда, стани! Платната по вятъра, обърни кормилото!

Командата бе изпълнена мигновено. В момента, когато лодката щеше да се прилепи до кораба, той направи бърз завой.

Съприкосновението се превърна в сблъсък. Лодката се обърна и изсипа пасажерите си във водата. От палубата наблюдаваха как плувците се мъчат да стигнат брега.

– Вижда се, че тиранинът ще се пръсне от злоба! – подметна дон Фернандо. – Горко на хората, върху които ще излее гнева си!

– Очаква ги моята участ, появя ли се отново в Сайла! – завайка се преводачът. – Валията ще ме затвори.

– В такъв случай има едно чудесно средство: Никога не отивай там, а аз от своя страна ще покрия достатъчно загубите ти.

5. ОСТРОВЪТ СРЕД ОКЕАНА

За късо време „Нимфа“ бе в открито море. Бригът отплава за Аден, където оставиха преводача, двамата сомалийци и абисинеца да вървят по пътя си, богато възнаградени. Сетне обърна носа си на изток, към Индия, с курс Калкута. В началото бе говорено малко, тъй като всеки бе зает със собствените си мисли. И понеже в онези ширини горещините са нетърпими, денят мина в спане и мечти, защото воденето на кораба при този благоприятен вятър не изискваше кой знае каква работа. Но, когато след краткотраен здрач настъпи вечерта, пасажерите се събраха с капитана на задната палуба да обсъдят по-обстойно бъдещите стъпки.

Вагнер беше порядъчен, добросърдечен немец, който на драго сърце даваше помощта си, още повече сега, когато великолепната търговия, извършена в Сайла, повишаваше доброто му настроение, желанието да послужи, да допринесе възможно повече за благото на ближния. Подозирайки, че нещата касаят необикновени събития, той насочи разговора в тази посока.

От своя страна Фернандо де Родриганда, осъзнаваше много добре, че дължи спасението си на капитана, че неговото понататъшно съдействие ще му е от голяма полза. Реши да го направи изповедник на своята съдба. По тая причина сега започна да разправя на немския моряк всичко онова, което смяташе за необходимо. Вагнер слушаше мълчаливо, без да го прекъсва. Само честите, гневни изплювания на дъвчения тютюн издаваха какво въздействие упражнява върху него чутото. Но, когато графът приключи, изправи се, прекоси няколко пъти напреко палубата за вътрешно успокоение и накрая даде простор на възмущението си:

– Чудовишно! Отвратително! Ужасно! Не крещи ли цялото ви сърце за отмъщение?

– Това се подразбира! Сигурно ще си отмъстим, стига ония мерзавци да са все още сред живите.

– Все още сред живите? Такива негодяи умират трудно, дон Фернандо. Бих се обзаложил, че не им е дошло още времето да се пекаат в пъкъла. Какво смятате да правите, дон Фернандо?

– Че искаме да отидем в Калкута, вие знаете...

– За да наемете кораб? – подметна Вагнер.

– Или да купим. – отвърна Фернандо. – Та нали за тая цел се подси-
гурих със съкровищата на султана. Разбирате ли от водене на параход,

сеньор Вагнер?

– Бих си помислил. Най-важното е да има кадърен машинист, защото с двигателя капитанът малко работа си има. Защо питате?

– Защото ви имам доверие. Много ми се иска вие да ни откарате до острова.

– Аз? Хола! С най-голямо удоволствие – засмя се Вагнер. – Дон Фернандо, вие говорите с мен от душа. Ако действително желаете да опитате с мен, старият морски вълк, надявам се, с Божията помощ, да останете доволен от мен.

– А този кораб?

– Не се безпокойте. Ние направихме несравним гешефт. Остава само от Калкута да взема някакъв товар и съм готов. Моят кормчия ще го отведе благополучно у дома. Хинриксен е благонадежден и ще ме извине пред корабопризежателя.

– Великолепно! Значи се споразумяхме. Топ?

– Топ! – изрази съгласието си капитанът.

Вягърът духаше благоприятно, а корабът си беше добър ветроход. Затова Калкута бе достигната благополучно за малко повече от три седмици. Капитан Вагнер намери подходящ товар и докато хората му бяха заети да го заместват, той се огледа за параход. За жалост не попадна на никакъв – цената беше без значение, но тези, които лежах в пристанището бяха или притежание на правителството или на компании, така че никой не можеше да се разпорежда на своя глава с тях. Вагнер вече започна да се съмнява дали ще постигне целта си, когато пристигна един англичанин със собствен стиймър⁸ и понеже искаше да остане тук като офицер, обяви съда за продажба.

Вагнер веднага се възползва от благоприятната възможност. Прегледа плавателния съд и като установи, че е нов с отлични качества, го купила немного висока цена, задържайки па служба наличния екипаж. При баснословните богатства, натрупани в Калкута, многобройните й милионери и значителната търговия със скъпоценни камъни и перли, която се въртеше там, за Фернандо де Родриганда не бе трудно да продаде изгодно скъпоценностите си и да се види с достатъчна сума в ръцете си. Параходът бе незабавно платен и снабден с въглища, хранителни продукти и всичко необходимо. Пътниците също се екипираха. Ема отново се сдоба с дамско облекло, а графът позволи на себе си и верния Миндрело целия онзи лукс, от който двамата толкова дълго време бяха

8. Стиймър (анал. steamer) – параход. – Б. пр.

принудени да се лишават.

Относно намеренията си, той съблюдаваше дискретност. Довери се само на испанския консул, който го снабди с паспорт и други необходими документи и въобще го подпомогна във всяко едно отношение. И най-сетне, вече можеха да вдигнат котва за спасителната операция.

Най-главното бе да се знае местоположението на самотния остров. Ема наистина го бе посочила, както го бе определил Стернау, но той не бе разполагал с необходимите инструменти, така че въпреки всичките му познания, данните можеше и да не са задоволителни. Следователно трябваше да се търси в указания район, докато се открие островът.

Тъй като духаше благоприятен пасат, подпомаганото от ветрилата плаване протичаше бързо. Пътем бяха взети въглища от Коломбо, Сингапур и Бризбейн и в крайна сметка корабът достигна остров Дюси, югоизточно от остров Памоту. Според изчисленията на Стернау атолтът трябваше да е разположен по дължината на Великденския остров.

Капитан Вагнер започна да кръстосва. Това той прави в продължение на няколко дни, по без успех. Тъй като тук лесно можеше да се натъкне на подводни коралови рифове, се налагаше да бъде извънредно предпазлив. Ето защо нощем не поддържаше пара и оставяше кораба на дрейф. По този начин постигаха двойна цел – избягваха опасността от сблъсък и икономисаха въглища, от които параходът можеше да приема ограничен запас. Една нощ Вагнер стоеше на командния мостик – сега той си позволяваше само няколко часа почивка през деня – и оглеждаше внимателно отрупания с блестящи звезди хоризонт. До него бе застанал графът с нощния далекоглед пред очите. В един момент капитанът направи рязко движение и помоли:

– Подайте ми тръбата, дон Фернандо!

– Ето! Виждате ли нещо? – попита графът заинтригуван.

– Хмм! Там отпред, съвсем ниско до океана, забелязвам една звезда, чиято светлина ми се струва необичайна. Почти съм готов да се обзаложа, че стои под хоризонта.

– Но тогава не би била звезда?

– Не, а изкуствена светлина, пламък. Вагнер поднесе зрителната тръба до очите и дълго време гледа изпитателно, Най-сетне я свали и заяви категорично:

– Не е звезда.

– Я гледай! Да не би да е фенерът на някой кораб, идващ срещу нас?

– Не. Това са пламъците на огън, който гори на суша.

– В такъв случай сме в близост до някой остров?

– Най-вероятно. Моята тръба никога не ме е подвеждала. Наистина от днешните изчисления зная точно в коя точка се намираме, и че там на моята карта няма обозначен остров, но от това мога само да заключа, че приближаваме някой непознат къс земя.

– Господи, какво ли да е търсения остров! Дали да не разбудя веднага сеньора Ема?

– Не, още не. Погледнете сега! Огънят изглежда догаря.

Фернандо също забеляза, че светлото петно бавно намалява.

– Може би е някакъв метеор, а не изкуствен огън – усъмни се той тревожно.

– О, не. Огън е, запален от човешки ръце. Погледнете, сега напълно угасна, докато преди две минути пламтеше високо! Какъв извод вадите от този факт, дон Фернандо?

– Че горивният материал е много слаб.

– Правилно. А това отговаря на търсения остров. Огън, подхранван от цепеници или някакъв друг солиден горивен материал, няма да спадне толкова бързо, а сеньора Ема ни каза, че дървата на острова са кът.

– Значи твърдите, че там, където видяхме светлината, сега се намират хора? Дали и те не са забелязали нашата светлина?

– Не. По моя преценка огънят беше отдалечен на около три морски мили от него. Неговите пламъци играеха високо, докато нашият фенер на топа дава малка, спокойна светлина?

– И ако ни забележат, ще ни сметнат за звезда?

– Много вероятно, но аз ще дам сигнал.

Вагнер заповяда да изстрелят няколко ракети. Командата беше изпълнена, но без какъвто и да е резултат.

– Не ни забелязаха. – рече капитанът. – Ако бяха видели нашият сигнал, при всички случаи щяха да отговорят, като разпалят огъня отново. Май ще трябва да чакаме до сутринта.

– Но кой може да издържи? – възкликна дон Фернандо нетърпеливо. – Не бихме ли могли да дадем пара и отидем по-близо?

– Не. Сеньора Ема каза, че островът е ограден от опасни рифове, от които сме длъжни да се пазим. Вярно, че имаме безветрие, ала от друга страна едно леко вълнение от запад на изток. Следствие на него бавно, но постоянно се придвижваме, тъй че на зазоряване ще видим какво имаме пред себе си. Известно време Фернандо остана спокоен. Но, когато в него се затвърди убеждението, че целта най-сетне е достигната, наруши възникналата пауза с въпроса:

– Дали да не изстреляме едно оръдие, капитане?

– Не бих дал такъв съвет. – отвърна Вагнер. – Ако островът не е търсеният, жителите му – вероятно канаки – ще се изпокрият, като чуят гърмежа. Но, ако с пукване на зората ги изненадаме, може би ще съберем сведения, които да са ни от полза.

– А ако все пак е търсеният...?

– Тогава с изстрела няма да постигнем нещо повече, освен дето ще смутим съня на тези клетки хора!

Вагнер изпрати един човек на носа да се вслуша в шума на вълните и предупреди за евентуален прибор. Така се точеше четвърт час след друг. Капитанът помоли графа да отиде най-сетне да си легне. Но онзи така и не можа да се реши. Не го съдржаше на едно място и неспокойно крачеше напред-назад. Минутите за него се превърнаха в часове, а часовете в дни, докато най-последно, малко преди настъпване на утрото, вахтеният предупреди:

– Прибой отпред откъм ширборда⁹!

– Обърни към бакборда¹⁰! – извика капитанът.

Корабът се обърна послушно наляво, оставяйки опасното място от дясната си страна. Не след дълго източният небосклон започна да просветлява. Няколко минути по-късно се различиха все още смътните очертания на един остров, ограден от пръстен коралови рифове, през който се забелязваше само една пролука. Океанът беше толкова спокоен, че поне днес нямаше да е трудно да се премине през този вход. След няколко минути масивът на острова отчетливо се разграничаваше. Виждаше се едно обрасло с храсти възвишение, но никаква следа от човешко жилище. И все пак храстите бяха така правилно подредени, че не възникваше ни най-малко съмнение за изкуственото им насаждение. Фернандо се изкачи на командния мостик.

– Е, капитане, какво мислите? – гласът му трепереше от вълнение.

Вагнер го погледна в очите със сериозен, овлажнял поглед.

– Ние сме при целта, дон Фернандо!

– Наистина ли? Определено ли го вярвате? – възкликна високо от радост старецът.

– Пет! – предупреди Вагнер. – Ще събудите сеньората!

– А защо не бива да бъде събудана Ема?

– Защото искам да ѝ поднеса сюрприз. Когато се събуди трябва да

9. Ширборд (нем. Steuerbord през рус.) – десен борд (Б. пр.)

10. Бакборд (хол. bakboord) – ляв борд (Б. пр.)

види приятелите си на борда.

– Какво основание имате да вярвате, че този остров е търсеният?

– Защото се съгласува с описанието, което ни даде сеньората. Започвам и по отношение на мореходството да изпитвам най-голямо уважение към Стернау. Въпреки липсата на всякакви инструменти, той е определил доста точно разположението на атола. Трябваше по-рано да потърся тази точка.

– Но аз не виждам жилища! Капитанът дигна усмихнато рамене.

– Те са зад възвишението, защитени там от бурите. Позволете да хвърлим котва и да спуснем една лодка! Жителите на това островче сигурно тънат в дълбок утринен сън.

Половината екипаж, който още почиваше, бе предпазливо разбуден, след което заповедта на капитана бе изпълнена по възможно най-безшумния начин. Той слезе с графа и четирима гребци в лодката. Моряците знаеха целта на пътуването и любопитстваха дали най-сетне търсеният остров е открит. Лодката се отблъсна и премина през отвора на рифа в лагуната. На брега бе вързана, гребците останаха в нея, а капитанът и Фернандо закрачиха навътре в острова.

Мъжете заобиколиха хълма и първото, което видяха, бе една редица ниски колиби, изградени от клони и пръст, чиито врати бяха затулени с кожи. Наоколо забелязаха предмети, чиято цел тепърва щяха да отгатват. Храстите околоръст колибите бяха по-крепки, отколкото тези горе на хълма. Повечето им клони бяха отстранени, така, че ясно личеше стремежът да израснат от тях стволоче за построяване на сал. Двамата мъже обаче забелязаха и нещо друго.

Точно пред тях, до последния храст бе застанала една необикновено висока широкоплещеста фигура. Беше облечена с панталон и жилетка, изработени от заешки кожи. Краката бяха обути в сандали, а на главата се виждаше шапка, изплетена от някакъв вид дългопереста трева. Дългата, красива брада на този мъж достигаше далеч под гърдите, а дългата, тъмна коса преливаше по раменете. Благородните черти бяха обрелени от ветровете, а големите, открити очи, отправени с израз на молитвена съсредоточеност към зараждащата се утринна зора, показваха сила на духа. Беше Стернау. За какво мислеше този мъж? Под какви чувства се надигаха и спадаха широките му гърди?

Там на изток, където се разгаряше зарята на новия ден, лежеше Америка, а още по нататък родината с всички скъпи същества – майката, сестрата, съпругата. Бяха ли все още живи, или са починали от горест и печал? На това място тук, той, като първият, който напускаше

сутрин колибата, се отдаваше на молитва в продължение на дълги, дълги години. Тук коленичи и сега. Стернау не беше забелязал двамата мъже, които стояха встрани зад буша. Не можеше да види и кораба, тъй като бе зад хълма. Сне шапка и започна да се моли на немски, без да подозира, че ще бъде чута всяка негова дума:

Своя път предостави и каквото сърцето ти измъчва, всичките си грижи съкровени на Онзи, който Небето насочва!

На облаците, въздуха и ветровете даващ пътища, посока, бяг. Той друм и за тебе ще открие, по който да върви и твоя крак?

Гласът му наистина не звучеше високо, но беше плътен, благозвучен. В него бе залегнала възвишеност, смирение и вяра в Бога, които предизвикаха сълзи в очите на капитана, а и графът бе овладян от силно вълнение. Молещият се продължи с шестата строфа на познатата песен:

Надявай се, о, клета душа, надявай се и не губи кураж!

Бог ще те изтръгне от ада, понеже тежка мъка имаш и ще те дари с милост голяма; изчакай само времето и вече ще съзреш тогава на най-красива радост слънцето!

Сега дон Фернандо поиска да пристъпи напред, ала Вагнер го задържа, защото коленичилият продължи да се моли:

– Да, Боже милостиви, Татко на всички деца. Утеха за скърбящите, Подкрепа за угнетените, твой съм аз и на теб се уповавам. Тук в пустошта на ширния. Световен океан прозвучава един глас до теб, един крясък на най-дълбока злочестина, един вик за милост и състрадание. Сърцето ми е на път да се сломи, животът гасне в дълбока печал. Спаси ни, о, Властелин на Всемира! Отведи ни оттук, където вълните на несретата заплашват да ни задушат! Изпрати някой Ангел в човешки образ да ни избави от бавна изнемога в бездните на отчаянието! Но ако волята ти е била да дочакаме тук смъртта си, смили се над онези, които у дома се молят за нашето избавление! Дай им крепко сърце да понесат, каквото си им отредил! Влей утеха и покой в тяхната душа, изсуши сълзите и успокой риданията им! Амин!

Исполинът се изправи. Сълзите се лееха по страните му, ала чертите запазваха упованието в Бога. Внезапно той трепна, като да бе получил тежък удар. На рамото му бе легнала една ръка и един глас произнесе на немски:

– Вашата молитва е чута и спасителят, който ще ви избави, е тук!

Стернау се обърна стреснато и видя пред себе си капитана, а зад него графа. Политна назад и отново падна на колене. Очите му бяха широко отворени, устните се раздвижиха в стремежа да проговорят, ала дума не произлезе. Той създаваше впечатление едва ли не на безумец, на скован от страшен ужас човек, Вагнер осъзна грешката си. Той не бе помислил, че и радостта убива. Беше постъпил крайно неблагоприятно.

– Боже Господи, какво направих? – изплаши се той. – Овладейте се, моля ви, овладейте се!

Най-сетне от устните на Стернау бавно се отрони:

– О... о...! Аа! О, Боже, о, Боже! Възможно ли е? Кой сте вие?

– Немски капитан, който иска да ви отведе оттук. Корабът ми е закотвен зад хълма.

Вагнер очакваше, че сега Стернау ще се вдигне от коленичилото положение, но това не стана. Напротив, силният мъж се стърби бавно, ръцете му се отпуснаха, главата се наклони и исполинското тяло се свлече безсилно на тревата. Двамата мъже видяха как фигурата му затрепери, чуха неговите раздиращи сърцето хлипания и не го смутиха. Капитанът предугаждаше, че в този поток сълзи ще се разтвори въздействието от неговата необмислена постъпка и имаше право. След известно време Стернау поляка се изправи, изглежда двамата все още с израз на съмнение и заговори:

– Нима наистина е вярно? Хора ли са това там? Дошъл е кораб? Господи, Боже мой, какво блаженство! Благодаря ти за него, ала то едва не ме умъртви!

– Простете ми! – помоли капитанът. – Бях твърде непредпазлив, но вие ми бяхте описан като мъж, пред когото мислех, че ще мога да се появя и без необходимата подготовка.

– Аз? Аз съм ви бил описан? Невъзможно!

– И все пак е така! Няма как да се заблудя дотолкова, че да не Ви разпозная веднага по фигурата като хер доктор Стернау.

– Вярно, вие ме познавате! Каква загадка? Кой ви е разправял за мен? Откъде идвате?

– Този хер ми разказа за вас.

С тези думи Вагнер посочи графа. Стернау го огледа. Страните му се зачервиха, а очите заблестяха.

– Вие казахте „този хер“, но не искахте ли по-скоро да кажете „този сеньор“? – попита той. Капитанът потвърди учуден.

Тогава фигурата на Стернау се изправи в целия си ръст, гърдите му поеха дълбоко дъх и той извика:

– Аз ви помолих да ми кажете откъде идвате. Но...

– Идваме от... – понечи да отговори капитанът. – ...от Харар – пре-
късна го Стернау.

– Да, от Харар – отвърна Вагнер още по-учуден.

– А този сеньор е дон Фернандо де Родриганда и Севиля? – продъл-
жи Стернау.

– Така е, аз съм – обади се за първи път споменатият, и то на
испански.

– О, Боже милостиви, аз бях тръгнал да спасявам вас, а стана така,
че вие идвате да избавите мен! Разпознах ви по чертите, приличате си
извънредно много с дон Мануел.

Стернау разтвори ръце и двамата преминали през тежки изпитания
мъже, които никога не се бяха виждали, се притиснаха здраво до сърца-
та си, сякаш бяха приятели от детинство.

– Уф! – разнесе се в този момент вик откъм една от колибите. И
след пауза на безкрайно удивление викът бе последван от едно трикрат-
но: – Уф! Уф! Уф!

Мечешко сърце, вождът на апачите, се беше събудил, доловил гла-
совете и при излизането си от колибата нададе този възглас. Кожата на
входа на съседната колиба незабавно се отметна и се появи Бизоновото
чело, вождът на мишечките. Погледът му падна върху двамата непознати
и се прикова на графа. Главатарят направи могъщ скок напред и извика
смаян:

– УФ! Дон Фернандо!

Той го беше виждал по-рано в хасиендата дел Ерина при Педро Ар-
белец и сега веднага го позна. Графът също го разпозна.

– Бизоновото чело! – извика той.

Ръцете му пуснаха Стернау и в следващия миг вождът лежеше в
прегръдките му. Един испански граф и един полудив индианец – ра-
достта изравнява всички, а по отношение на сърцето двамата бяха
равностойни.

Високите възгласи на двамата индианци разбуниха и останалите.
Появиха се двамата Унгер, а след тях и една женска фигура – Каря, сес-
трата на мишека. Всички те носеха облекло подобно на това на Стернау,
липсваха само шапките, но въпреки всичко не правеха впечатление на
подивели хора. Разнесоха се несдържани ликуващи викове, примесени
със стотици въпроси. Един политаше от обятията на друг в тези на тре-
ти. Сетне се впуснаха нагоре по хълма да видят кораба и когато го забеле-
лязаха, размахаха във въздуха ръце и не бяха в състояние да се овладеят

от възторг. Само един се отнасяше по-пасивно – Антон Унгер, наричан от индианците Гърмящата стрела. И в неговите очи блестяха сълзи на радост, но тя бе примесена с печал. Забелязвайки настроението му, капитанът приближи.

– Не се ли радвате, че най-сетне намерихте спасението?

– О, радвам се – гласеше отговорът. – Но моята радост щеше да бъде безкрайно по-голяма, ако...

Унгер не довърши изречението и замълча.

– Ако...? Продължете, моля!

– Ако можеше да се сподели от още някой.

– Мога ли да попитам кой е този някой?

Антон Унгер поклати меланхолично глава и се извърна. Вагнер не намери време да настоява, защото Стернау пристъпи към него и запита:

– Хер капитан, можем ли да отидем на борда?

– Разбира се! Естествено! – засмя се Вагнер, изпълнен с доволство.

– Но още сега, веднага?

– И да напуснем острова? – продължи да се смее Вагнер.

– Не, просто за да почувстваме под краката си съда, на който дължим спасението си.

– Така да бъде. Елате! В лодката има място за всички. Сега започна истинско надбягване до лодката. Стернау беше първият, който я достигна. Дори двамата, иначе толкова сериозни, индианци заскачаха като школници. Когато всички се качиха, лодката се стрелна към кораба. Капитанът беше оставил предварителни инструкции. Оръдията бяха заредени и при преминаването на лодката през рифовете, от борда прогърмя изстрел. В същия миг се вдигнаха всички флагове и вимпели и разреждаха изстрел след изстрел до появата на спасените на борда. Ема беше спала спокойно и не бе усетила, когато преди време лодката се отблъсна от борда. Първият изстрел я разбуди от дрямката. Тя се стресна. Какво се бе случило? Скочи импулсивно от постелята, навлече с най-голяма бързина дрехите и се изкачи на палубата. Тогава видя да се издига пред нея дълго търсеният остров. Първобитно изглеждащи фигури се качваха на борда. Една от тях застина втрещено, но затова пък с толкова по-голяма бързина после се втурна към нея. Беше Гърмящата стрела.

– Ема! – изкрещя той френетично.

– Антон! – ликоваше тя.

Паднаха в обятията си. Смееха се и плачеха. Милваха се и целуваха като деца, които не могат да овладеят радостта си. Застанал край тях, почтеният капитан се наслаждаваше на тяхното щастие. По едно време

запита:

– Е, хер Унгер, сега вашата радост достатъчно голяма ли е?

– О, тя е неизмерима! – гласеше отговорът. – Но кажете ми, как се озова Ема на вашия кораб? Всички ние я смятахме за мъртва, загинала злочесто на сала.

– По-късно ще узнаете всичко подробно. Сега елате долу в каютата. Закуската е приготвена и след дългите години ще вкусите най-сетне човешка храна.

В този момент погледът на Стернау падна върху един мъж, който бе приковал засмени очи в неговата фигура и който той най-малко от всичко очакваше да види на кораба. Отначало се сепна озадачен, ала после се втурна към него с разперени ръце.

– Миндрело, добрият ми Миндрело! Не се мамя. Това сте вие!

С плувнали в сълзи очи, испанецът отговори на поздрава на Стернау.

– Да, аз съм, сеньор, и не ми е по силите да изкажа радостта си от срещата с вас.

– Но, как тъй попаднахте на този кораб сред Южните морета?

Миндрело описа накъсо преживелиците си. Стернау го изслуша с безкрайно напрежение и накрая рече покъртен:

– Бедният Миндрело, значи аз нося косвена вина да преживеете толкова ужасии. И как само сте посивял през всичките тия години! Доколкото е по възможностите ми, аз ще сторя всичко, за да забравите изтърпените страдания. А и фамилията Родриганда умее да цени верните си служители.

Малко по-късно в каютата цареше веселие. Беше решено на острова да се състои прощален обяд, след което капитанът искаше да потегли незабавно в открито море.

– Но накъде? – запита Стернау.

– Към Мексико, при татко. – помоли Ема.

– Към Мексико, при Пабло Кортейо, измамникът! – обади се с нотка на закана дон Фернандо.

– Към Мексико, при мищеките! – викна Бизоновото чело.

– Към Мексико, при апачите! – прибави Мечешко сърце.

– Е добре, към Мексико! Отиваме всички заедно! – реши Стернау.

– А къде ще аостираме? – попита капитанът – Там, откъдето поехме в морето, сиреч към нашето нещастие.

– Значи в Гуаймас?

– Да. А когато пристигнем, ще знаем какво да правим по-нататък.

Закуската премина под смях и сълзи. Възторг и щастие в миг се сменяха с тъжните мисли по домашните. По-късно се върнаха на острова. Капитанът взе флага със себе си и даде позволение да го придружат всички от хората му, от които можеха да се лишат на борда. На трапезата присъстваха най-изисканите ястия и вина от провизиите, взети от Калкута. Облечените в кожи Робинзоновци се хранеха като князе, но когато дойде ред на шампанското, Вагнер го отмести и каза:

– Дами и господа, нека оставим тази пенлива напитка за после. Ще ви помоля преди това да се насладите заедно с мен на нещо по-сериозно и съдържателно. Последвайте ме!

Те се надигнаха от набързо стъкмените в тревата места за сядане и тръгнаха след него по хълма към най-високата точка на острова. Там бе застанал боцманът с немския флаг, а край него се виждаше кошница благородно рейнско вино. Шишетата бяха отпушени и чашите напълнени. Капитанът заговори:

– Дами и господа! Преди да се сбогуваме с острова, имам да изпълня един свещен дълг. Този остров не е отбелязан на нито една карта и лежи сред океана без име и владетел. Германия – отечество на четирима от нас, никога не е изтласкувала някой народ от собствената му страна, за да я присъедини към своите територии. Има много владетели, но няма единен господар; няма и колонии. Но ще дойде време, когато ще се сдобие и с двете и само като подсилване на моите убеждения, вземам в притежание на нашата страна от името на бъдещия немски кайзер този малък, малоченен остров и му давам честта да носи името на препатилото семейство Родриганда. Да живее Германия! Да живеят нейните владетели! Да живее Родриганда!

– Да живее, трижди да живее! – ликуваха наоколо островитяните и техните освободители.

Чашите извънтяха. Капитанът размаха флага и докато при този знак от кораба загърмяха оръдията, заби пръта на знамето дълбоко в земята.

– Така! – каза той. – Аз ще отбележа името Родриганда в моята карта и ще се погрижа то да се разпространи. А сега да се връщаме при шампанското! Вярно, че не обичам Французите, но пия вината им!

Сетне обсъдиха близкото бъдеще и взеха важни решения. Имаше много за разказване. Лицата станаха сериозни. Бяха взети някои неща, без никаква стойност, а като спомен за тъжните времена, които вече се намираха зад заточениците. Още в първата половина на следобед корабът вдигна котва и оставяйки дълъг димен шлейф след себе си понесе

щастливите пасажери към един нов живот.

6. ЧЕРНИЯТ ЖЕРАР

Приблизително 120 английски мили от горната страна на вливането на Рио Пекос в Рио Гранде дел Норте, на острия завой недалеч от Пресидио де Сан Висенте, е разположен на мексиканския бряг на тази могъща река форт Гуаделупа, който е познат от по-рано на нашите читатели. През 1947 година Ема Арбелец беше на гости със своята приятелка Каря в Гуаделупа у едно роднинско семейство. По обратния път компанията ѝ предприе един ловен излет в северните прерии, където бяха нападнати и пленени от команчите, ала сетне освободени от Гърмящата стрела и Мечешкото сърце. Споменатото семейство беше това на единствения търговец във форт Гуаделупа. Той се казваше Пирнеро и минаваше за най-богатия мъж в цялата околност. Беше дошъл кой знае откъде в страната, взел за жена една миловидна, заможна мексиканка – сестрата на Педро Арбелец – и се захванал с търговия, която бе процъфтявала все повече и повече, докато Пирнеро вече можеше да се нарече преуспял човек.

Жена му беше починала, оставяйки на неговите грижи дъщерята – тяхното единствено дете. Този смъртен случай не го засегна много дълбоко. Пирнеро притежаваше ведър нрав, който скръбта не можеше да помрачи. Той живееше щастливо и безгрижно, което ще рече без каквито и да било грижи, освен една-единствена – неговата дъщеря. Хубавичката Резидиля, изглежда нямаше желание да се омъжи. По този въпрос Пирнеро по-преди беше доста равнодушен. Сега обаче (старостта приближаваше и много му се щеше да има кадърен приемник, знаейки същевременно, че дъщеря му е задомена и обезпечена. Миловидната блондинка имаше достатъчно обожатели, с които наистина се шегуваше и веселеше, ала никого не бе поощрила и предпочела. Така бе станала на двадесет години, после на двадесет и пет и най-сетне прехвърли тридесетте. Тя все още си беше привлекателна. Сякаш не бе мексиканка, които, както е известно, в тази възраст за съжаление вече са процъфтели. Нейните руси коси също сочеха някакъв друг, вероятно германски произход, но тя и баща ѝ рядко отваряха дума по тоя въпрос, той умееше да цени интересите си. Пирнеро притежаваше голяма къща и обширни пасища извън форта, по които имаха работа немалък брой вакуероси. Освен етажа и сутерена, къщата му имаше и винарска изба. В избите държеше на склад стоките си, в сутерена беше развил магазин и една малка

кръчма, а на етажa бяха разположени жилищните и спални помещения.

Днес – един летен ден на 1866 година – по течението на реката ду-хаше силен вятър, какъвто никой ловец и пастир не обича и въпреки то-ва в салона на кръчмата, която нямаше ни един посетител при такава бу-ря предлагаше най-доброто място за пребиваване. Сеньор Пирнеро не беше в добро настроение. Той седеше до прозореца и гледаше мълчали-во навън, където прахолякът се завихряше на плътни облаци. Резидиля седеше край другия прозорец и шиеше един червен нагръдник, предназ-начен за подарък на една слугиня. В един момент башата започна да ба-рабани по стъклото. Това бе сигурен знак за неговото лошо настроение, а страдаше ли от него, Резидиля слушаше отдавна познатите упреци, за които тя обаче нехаеше. По-скоро ѝ доставяше удоволствие и я забавля-ваше начинът, по който той с чудновати встъпления и ходове все повече приближаваше към въпроса за женитбата.

– Проклет вятър! – изръмжа той навъсено. Резидиля не отговори. Ето защо след известно време онзи добави:

– Почти буря!

Тя и сега предпочете да замълчи, тогава той отправи въпроса не-посредствено към нея – Нали, Резидиля?

– Да. – отвърна тя едносрично.

– Да? Какво да? – запита баша ѝ, разсърдел от лаконичния отговор.

– Ее, ами проклета буря.

– Така! И проклет прах!

Резидиля отново премълча. Сега той се обърна с лице към нея и каза:

– Ако не си набавиш по-свястно чене, как ще я караш с твоя мъж, когато се омъжиш един ден?

– Една мълчалива съпруга е далеч по за предпочитане от някое плямпало! – отвърна тя.

Пирнеро се изкашля на няколко пъти. Той се почувства бит и беше затруднен да продължи разговора. Едва след време отново подхвана:

– Ама че вятър! Нескончаема буря!

Резидиля не сметна за необходимо да удостои с отговор тази духо-вита забележка. Оня поклати глава, забарабани по стъклото и изръмжа:

– И нито един клиент!

Тъй като дъщеря му и сега не отговори, той отново се обърна към нея:

– Да не би да нямам право? Или пък ти виждаш някакъв клиент в салона? Никакъв клиент, никакъв! Това е лошо за една девойка, за която

е време да си търси мъж! Или ти може би...

– Не! – пресече го тя. – Не желая никакъв!

– Никакъв! Хмм! Детинщини! Мъжът за момичето е онова, което е обувката за стъпалото.

– За да стъпва по него, нали? – засмя се тя.

– Глупости! Имах предвид, че не може едното без другото.

Но въпреки че намери отговор за оправдание, отново се почувства жегнат. Това го загложди и вече се бе замислил с каква обходна маневра да стигне пак до целта, когато отвън Падна един дървен ригел, съборен от бурята от покрива.

– Видя ли го? – запита той. – Мертека там отвън?

– Да. – отбеляза Резидиля едностранно.

– Сега на покрива има дупка. Кой трябва да я поправи, а? Аз сам!

– Че кой друг? Да не би аз?

– Ти? Глупости! Зетът! Защото е негово задължение да поддържа всичко в изправност. Там, където няма зет, няма и ред. Ясно?

Добрият папа Пирнеро си падаше малко нещо пестелив и дребната повреда, която беше причинила бурята, го ядоса. При подобни случаи той ставаше двойно по-приказлив и обсъждаше неща, за които обикновено си мълчеше. Това бе и причината сега да продължи.

– Но като говоря за зет, имам предвид порядъчен мъж! Не някой дрипльо и парцалко като оня дългуч, който прескача чат-пат насам!

Пирнеро не забеляза, че по страните на дъщерята плъзна лека руменина. „Дрипавият дългуч“, изглежда, не й беше съвсем безразличен.

– Нали се сещаш за кого говоря? – запита бащата.

– Да. – отвърна Резидиля.

– Така че, той не, само него не ми води! Аз съм наследил честолюбието си от моите отдавна починали родители. Знаеш ли какъв беше баща ми?

– Да. Коминочистач.

– Тъй. Това са хора, които изпълзват високо нагоре. А моят дядо?

– Продавач на хрян.

– Хубаво! Ти не може да не осъзнаваш, че в него вече е била залегнала тази предприемчивост, благодарение на която станах богат мъж. Припомняйки човек на дъщеря си един такъв произход, не може да не включи отечеството и родния град. Или си забравила откъде съм родом?

– Не. – едва потисна тя усмивката си. – От Саксония.

– Да, от Саксония, където израстват красивите девойки. Никъде другаде няма по-красиви, но те трябва да се омъжат, в противен случай

ще се спаружат. Ясно? Ти също не си паднала далеч от дънера. Аз бях хубав мъж, наследих хубостта от моята майка, тя пък от нейната и ти по себе си можеш да видиш, че се е прехвърлила по бащина линия на теб. А що се отнася до моя роден град, сигур знаеш името му?

– Разбира се, Пирна.

– Точно така, Пирна. Той е най-красивият град в целия свят. Той е прочут със своя красив език. Ето и причината да науча толкова лесно испански, защото пирнишкият и испанският са много сродни. Както вече си разбрала, аз приех честта да нося името на моя роден град: Пирна – Пирнеро. Затова майка ти веднага се омъжи за мен. А ти не искаш никой, дори и, както си мисля, да е от Пирна. Кой тогава ще закрепим покривния ригел, който вятъра събори!

Пирнеро щеше да продължи все в тоя дух, ако отвън не се бе чул конски тропот. Някакъв мъж яздеше насам, но не скочи от коня пред прозореца, а влезе в отворения двор, откъм страничния фронтон на къщата. Съдържателят видя новия клиент и изръмжа, сега истински ядосан:

– Та това е той, оня безделник! Който не ми е притрябвал дори, когато нямам посетители. Само такъв да не ми каже, че иска да стане мой зет.

Резидиля се наведе още по-ниско над работата си, за да не се забележи червенината, която я заля, а междувремежно посетителят влезе в салона. Той поздрави вежливо, настани се на една маса и поиска чаша джулеп – изстудено питие, ползващо се с популярност в южните райони на Съединените щати и граничните им територии.

Посетителят беше висок и крепко сложен, а лицето му беше обрामчено от гъста тъмна брада. Трябва да бе надхвърлил малко тридесетте, ала лесно можеше да мине за значително по-млад. Носеше доста излинял мексикански панталон, а нагоре – вълнена блуза, която беше отворена отпред и разкриваше голите му гърди, изложени допреди малко на бурния вятър. На кръста му бе опасан кожен пояс. В него бе затъкнат нож и два револвера висяха в кобурите си. Пушката, която облегна до себе си на масата, изглежда не струваше и грош, както впрочем цялото му облекло оставяше впечатление на взело-дало. Но онзи, който погледнеше неговите волеви, леко меланхолични черти и надникнеше в големите му, тъмни очи, навярно после не би съдил по дрехите. Когато положи широкополата си шапка на масата, се видя един дълбок, наскоро зараснал белег от рана, който пресичаше напреко челото му.

– Какъв джулеп искате? – запита съдържателят грубо. – Мента или кимион?

– Моля да ми донесете мента, сеньор! – гласеше отговорът.

Пирнеро отиде във от дюкяна и донесе поръчката. После отново се настани до прозореца. Посетителят отпи от чашата и също като притежателя насочи вниманието си през прозореца навън. Един по-внимателен наблюдател обаче би забелязъл, че погледът му отвреме-навреме прелиташе крадешком към девойката отсреща, която сетне свеждаше изчервена очи. Старият все пак намери проточилото се мълчание за твърде отегчително. Той се поокашля и за трети път подхвърли, разбира се, сега към госта:

– Проклет вятър!

Непознатият пропусна фразата, а когато след продължителна пауза съдържателят запита:

– А? Нали?

Равнодушният отговор гласеше:

– Не е лош.

– И какъв ужасен прах!

– Ами!

– Ами? Какво искате да кажете? Или това не е прах?

– Прах е. Но какво от туй?

– Какво от туй? Ама че въпрос! – разсърди се Пирнеро. – Като ти литне към очите...

– Ще си ги затвориш – вметна чужденецът.

– Да ги затворя?... Е, да, да, това ще е най-доброто. Забавният съдържател отново се почувствува бит, ала побърза да добави:

– Но дрехите, дрехите се съсипват.

– При такива случаи човек облича по-износени! Тези думи наляха вода във воденицата на Пирнеро. Той се обърна рязко към ненавистния посетител:

– Да, вашите са достатъчно износени. Та нямате ли по-добри?

– Не.

Отговорът бе даден с такова безразличие, че събуди негодуванието на стария. Мексиканецът много държи на външния си вид. Облича се в пъстри живописни дрехи, обича да носи лъскави оръжия и украсява конската сбруя с какви ли не златни и сребърни дрънкулки. Нищо подобно не се забелязваше по непознатия Дори нямаше шпори на големите си, недодялани ботуши, а тези на мексиканците винаги са с огромни колелца.

– И защо нямате?

– Твърде скъпи са за мен.

– А-а, значи вие сте един окаян голтак?

– Да. – отвърна запитаният с равнодушие. Но все пак забеляза, че дъщерята се изчерви и го стрелна с поглед, в който се четеше молба за извинение.

Пирнеро не видя нищо и продължи с въпросите си:

– И какъв сте всъщност?

– Ловец.

– Ловец? И от това преживявате?

– Естествено.

Стария му метна презрителен поглед.

– В такъв случай мога само да ви съжалявам! – каза той отвисоко. – Как може в днешно време да преживява един ловец? Е, по-рано беше друго. Тогава имаше мъже, които вдъхваха на човек почит. Слушали ли сте за Мечешко сърце?

– Да, той беше най-прочутият апач.

– Или за Бизоновото чело?

– Той беше Крал на ловците на бизони.

– А за Гърмящата стрела?

– Той беше немец.

– Мой съотечественик! – произнесе съдържателят гордо. – Аз, трябва да знаете, съм от Пирна, откъдето Елба протича за Дрезден. Но най-велик от всички ловци беше Господарят на скалите, също така немец. Впрочем чувал ли сте изобщо за Черния Жерар?

– Разбира се, та какво за него?

– И той трябва да е дяволски тип. Сега се скита тук по границата. Тоя уестман се казва Жерар, а за това, че носи черна брада, го наричат Черния Жерар. Той и от дявола не се страхува. Неговият изстрел никога не пропуска и ножът му винаги попада в целта. Преди време беше турил око най-вече на разбойническите банди в Ляно Естакадо. Откак дойде насам от Севера, пътищата, кажи-речи, се очистиха от измет. Аз съм му много задължен, защото по-рано на десет пъти веднъж получавах стоките си. Такъв мъж да беше мой з... – Той размисли и спря посред думата. В присъствието на тоя клиент и през ум не му минава да подхваща любимите си опявания. Ето защо продължи в друга посока: – Много ми се ще да знам какъв ли е по народност. Сигурно и той е немец, и то от края на Пирна, защото там хората са необикновени храбреци. Вие от коя страна всъщност сте родом?

– От Франция – отвърна ловецът.

– Проклятие! Значи сте французин?

– Точно така.

– Тъй, тъй! Хм! Хмм! Това е добре, сеньор!

Пирнеро се обърна рязко и не направи опит да продължи разговора. След известна пауза се надигна и напусна стаята, давайки знак на дъщеря си да го последва. Тя се подчини и го намери в килера.

– Ти – поде той, – чу ли какъв е оня?

– Да, французин. – отвърна Резидиля.

– При това положение съм длъжен да те предупредя.

Знаеш ли, че ни натресоха един австрийски принц, който ще става император на Мексико?

– Разбира се, нали навсякъде само за това говорят.

– Е, нека ти кажа, че австрийците до един са хубави хора. Те наистина смятат по гулдени, които имат стойност само седемнадесет гроша, ама мен какво ме касаят останалите три. Аз нямам нищо против австрийците и този принц Макс трябва да е добър човек. Но това, дето се е оставил да го домъкнат французите, не се харесва на мексиканците и те не искат и да знаят за него. Те казват, че оня Наполеон III е измамник, няма да изпълни обещанията си и по-късно ще изостави и принц Макс. Те не искат да имат император, искат президент и той трябва да е Хуарес.

– Който сега пребивава й Ел Пасо дел Норте?

– Да. Поради това французите дават мило и драго да го заловят. Те вече владеят цялата страна и едва не го спипаха в Чиуауа. Но той се измъкна благополучно към Ел Пасо дел Норте. Толкова далеч нагоре към Индианската граница оня наистина не смеят да отидат, но се говори, че искат да изпратят наказателен отряд и да го ликвидират. Ето защо човек трябва да е предпазлив и да се пази от всеки французин.

– Но не и ти. Какво ти влиза на теб в работата Хуарес?

– О, дори много! – отвърна Пирнеро с важна физиономия. – Досега съм премълчавал пред теб, че имам необикновен усет към политиката...

– Ти ли? – прекъсна го тя с безгранично изумление.

– Да, аз. Всички хора от Пирна сме много вещи в политиката. Трябва да ни е в наследство. Отвъд в Пресидио де Сан Висенте притежавам още някоя друга земя и тъй като там гласът ми се чува, не ми е безразлично дали ще управлява Макс или Хуарес. Макс е добър, ала не може да се задържи. Той е зависим от французите. За да основе една мексиканска империя, Наполеон е направил два заема. От тях изпрати някакви си жалки четиридесет милиона в Мексико, а за самата Франция задържа петстотин милиона. Това е очевидна измама и бедният Макс не

знае как да си помогне. Напротив, Хуарес познава нашата страна. Той иска да прогони французите, затова и ние го искаме. За тая цел обаче са необходими пари. Преди време той изпрати парламентъор до президента на Съединените щати, за да сключи съюз и да получи заем. Преди няколко дни пратеникът се завърна с известието, че Щатите не искат и да знаят за някакъв си мексикански император, насаден от французите и ни отпускат тридесет милиона долара. Няколко милиона са вече на път. Те ще бъдат доставени на Хуарес по суша. Французите са надушили за паричната пратка и е много вероятно да поискат да я задигнат. Тя ще се придвижва с възможно най-бързи дневни преходи. И ако в краен случай не може да бъде отнесена по-нататък, ще бъде докарана в Гуаделупа и временно скрита в нашата къща. По тая причина Хуарес ще разквартирува тук един силен гарнизон, и по същата причина двойно трябва да се предпазваме от французите. Те ще изпратят насам разузнавачи да ни подпитват и аз подозирам, че човекът, дето седи сега вътре, е един такъв шпионин. Той говори много малко и не отделя поглед от прозореца, за да не изтърве нещо. Нито веднъж не погледна към теб.

Резидиля много добре знаеше как стоят нещата, но не се издаде.

– Не мисля, че има очи на шпионин. – обади се тя.

– Тъй ли? Тук се заблуждаваш! Трябвала знаеш, че на един дипломат веднага му става ясно какъв човек има пред себе си. Затова предпочитам изобщо да не се показвам пред този французин. По израза на лицето ми той може да забележи, че принадлежа към голямата школа и да се усъмни. Ето защо, ти сама ще го обслужваш. Но те моля в името на Небето, не се оставяй да отгатне, че съм привърженик на Хуарес!

Резидиля потисна една усмивка и отговори:

– Не се безпокой! Аз имам от теб дипломатическа жилка. Той няма да ме оплете.

– Да, да, и аз съм убеден, че имаш такава жилка. Това е наследствена черта, която се предава от баща на дъщеря, без да се знае от кого всъщност води началото си. И тъй, връщай се в салона и хубаво си опичай нещата! Можеш да бъдеш дори малко мила с него, та да му омекне фасона! Един добър дипломат трябва да залавя неприятелите си с усмивка, това знам аз.

Резидиля се върна обратно в салона на кръчмата, където клиентът бе седял съвсем сам по време на дългия и необикновен разговор. Лицето ѝ имаше дяволит израз. Зае мълчаливо мястото си до прозореца. Но тъй като и той мълчеше, тишината стана твърде потискаща и тя реши да започне разговор, тръгвайки при това право към целта.

– Наистина ли сте французин, сеньор? – запита.

– Да. – отвърна той. – Нима ви изглеждам на човек, който ще ви излъже, сеньорита?

– Не. – призна тя чистосърдечно. – Само си помислих, че се шегувате. По тия места хората много не обичат французите.

– И аз не ги обичам.

– Я гледай! – възкликна тя учудено. – Въпреки че и вие самият сте французин?

– Да. Като казах французин, имах предвид, че съм роден във Франция, но никога няма да се върна в отечеството си.

– Нима сте бил принуден да го напуснете?

– Не, тръгнах доброволно, ала повече не искам да си имам работа с родината.

– Трябва да е много печално.

– Не толкова печално, колкото други неща, като да речем невярност и предателство.

– И вие сте ги изтърпял?

– За жалост.

При тези думи меланхоличният израз ясно си пролича по лицето и в погледа му. Но отговорът разпали любопитството на красивата девойка. Сега искаше на всяка цена да узнае нещо повече, поради което запита:

– Да не би някоя любима да е проявила невярност?

– За съжаление, да.

– Сигурно е било лошо и безсърдечно момиче, сеньор.

– Тя ме засегна много и помрачи живота ми.

– Значи сте я обичал много?

– Много – потвърди той късо и просто.

Но тъкмо това заплени чувствителната душа на девойката. Някой друг пред дама сигурно щеше да го премълчи, поне тя така си помисли.

– Трябва да се опитате да я забравите, сеньор!

– Не става. Вярно, че сега вече не я обичам, но тя ме направи толкова нещастен, че е невъзможно да я забравя.

– Нещо не проумявам, сеньор. Как може да бъдете нещастен, след като вече не я обичате?

– Защото моето нещастие всъщност не е последица от нейната невярност, а от предателството ѝ.

– Ах, тя е говорила лошо за вас? И то беше лъжа?

– Не, сеньорита, за съжаление беше истината. При тези думи

Резидиля се почувства объркана и отчуждена. Тя не можеше да си даде равностметка за своето състояние, но продължи да пита:

– Вие само се шегувахте, нали?

– Защо ще си правя шеги с вас, сеньорита? Не, не, казах ви пълната истина.

Тя сведе глава, по лицето ѝ се прочете разочарование, а и гласът ѝ прозвуча по-студено, когато каза:

– В такъв случай прощавайте, че ви отегчих с въпросите си! Но колкото пъти сте идвал при нас, винаги сте бил толкова мълчалив и тъжен, че ми е жал за вас. От очите ви сякаш всеки момент могат да се отронят сълзи.

– Да, срещат се понякога хора, които носят цял поток сълзи в себе си и все пак са горди, когато това се забележи.

– О, аз добре го забелязах. И тогава си помислих, че една приятелска дума навярно би ви зарадвала. Има лица, които не ни се виждат чужди, сеньор. Не сте ли го разбрал и вие?

– Да, но едва тук, при вас, сеньорита. Момичето се изчерви. Ето защо той продължи извинително:

– Не бива да ми се сърдите за тези думи. Но ако ви действат зле, ще си тръгна и никога повече няма да се върна.

– Не, не го правете сеньор – отвърна бързо тя. – Все пак би ми било много приятно да ви виждам по-малко тъжен, отколкото досега и ако не желаете да ми кажете нищо за себе си, на драго сърце бих узнала името ви.

– Наричат ме Мазон, сеньорита!

– Мазон? Да това е френско име. А собственото ви?

– Казвам се Жерар.

– Жерар? Ах точно както Черния Жерар, за когото татко спомена преди малко. Вие също имате такава черна брада, каквато той носел. А можете ли да ми кажете значението на името Жерар?

– То означава Силният или Защитникът, така някога ми каза моят учител.

– Силният? Да, това ви отива. А който е силен, може да бъде и добър защитник.

– За жалост аз не бях, дори тъкмо обратното.

– Какво имате предвид, сеньор?

Запитаният погледна печално навън в далечината и отвърна:

– Аз бях garrotteur¹¹.

– Garrotteur? Не разбирам, какво означава това?

– Да, тази дума сигурно никога не е стигала до вашия невинен ум. В такъв случай знайте, сеньорита, че в големите градове, в които живеят съвместно милиони хора, хиляди от тях вечерта не знаят откъде на сутринта ще намерят хляб. Но по-лошо от това са хилядите, които вечерта си казват „Ако тая нощ не си откраднеш твоя хляб, утре трябва да гладуваш“. Те са робни на престъпността. Повечето не са съвсем виновни, а много дори невинни. Бащата тласка сина, майката дъщерята, към престъпления, не се развива чувство за порядъчност и ето как тези хора живеят на стъпалото на лисицата или лъва, чиято природа повелява плячка и кражба. Те са класът хищници на човешкия род.

– Боже милостиви, трябва да е много трагично!

– По-трагично, отколкото си мислите.

– А вие, сеньор! Нали искахте да кажете нещо за себе си?

– Именно. Аз бях едно такова хищно животно.

– Невъзможно! – възкликна Резидиля стъписана.

– Напротив, за жалост! Наистина не обвинявам никого, но навремето послушах моя баща. Ние бяхме бедни, ала научени да презират работата. Баща ми беше слаб и крадеше. Аз обаче – по професия първоначално ковач – гаротирах, което ще рече: бродех нощем по улиците, мятах една примка на гърлото на срещнатия минувач и стягах, додето изгубеше съзнание, след което опразвах джобовете му.

– О, Боже мой, колко е ужасно всичко това! – промълви Резидиля трепереща.

Беше преbledняла като мъртвец. Тъй седеше мъжът, единственият, когото би могла да дари с любовта си, а той ѝ разказваше, че е престъпник. Защо бе нужна тази ужасна откровеност?

Тя трепереше с цялото си тяло.

– Да, ужасно е! – продължи Жерар Мазон с равнодушие на човек, който е оставил най-лошото зад себе си. – Но дойде още по-лошо. Запознах се с онова момиче. Залюбихме се и аз ѝ давах всичко, което ограбвах. Един ден завързах познанство с един много лош човек. Той ми предложи голяма сума да извърша едно престъпление. Аз привидно се съгласих, но защитих жертвата и отнех на убиеца за наказание всичките пари. Вече ми се искаше да стана честен човек и дадох всичко на Миньон, която обаче ме измами, заслепи се по някакъв знатен господин, предпочитайки го пред мен и прогуля с него плячката. А когато я

11. От испанската дума garrote – средновековен инструмент за изтезание и задушаване. (Б. пр.)

заплаших, каза, че ще ме доложи на властите.

– Вие какво направихте тогава? Убихте ли я?

– Не! – отвърна той презрително. – Тръгнах си и започнах работа.

О, по онова време много нещо понесох, препирах се и се борих със самия себе си, та нали аз си бях най-злият противник. Но твърдо бях решил да стана порядъчен мъж и станах, защото каквото поискам сериозно, го осъществявам. Но едва в обществото на честните хора истински осъзнах своите грехове и това ме прокуди от родината в чужбина, където желая да изкупя престъпленията си и после да умра.

Настъпи безмълвна тишина. В очите на девойката заблестяха би-серни сълзи. Бяха ли това сълзи на болка и отричане, или в техния влажен блясък бе залегнало отражението на Библейските думи за разкаляния се грешник, който за Небето е по-голяма радост от деветдесет и девет праведника? От гърдите ѝ се изтръгна дълбока въздишка, тя вдигна очи, изгледа го сериозно и запита:

– Но защо ми разказахте всичко това, сеньор?

– Исках да ви го кажа. – отговори той. – Когато мислех, че обичам онази Миньон и бях измамен, когато тръгнах за Америка, скитах из планините, пустините и саваните и станах ловец, скаут, който се ползва с добро име, опознах самотата на сърцето си. А когато сетне ви открих, разбрах какво значи истинска любов и повече не можех, без да ви зърна. Вие ме претегляте, както Божията майка привлича вярващите. Но забелязах, че и вашите очи се отправят споделящо към мен и това пробуди чувството ми за ясен дълг. Вие не бива да дарявате сърцето си на една недостойна личност, и ето защо, ето причината, сеньорита, да ви разкажа какъв съм бил, за да се отвърнете от мен. А и за мен това беше, сякаш съм говорил пред изповедник или дори пред самия Бог. Който е опознал греховете си и се разкайва те ще му бъдат опростени. Сега си тръгвам и повече няма да се върна. Вие обаче ще останете предпазена от омърсявало с прокълнатия! Но ще ви помоля да мълчите за всичко онова, което ви разказах. Иначе бихте причинили вреда на мнозина, за които сега съм полезен, понеже ще бъда принуден да напусна тази местност.

Жерар се надигна и взе пушката си. Той понечи да тръгне, без да си е доизпил чашата. В този момент Резидиля също се изправи и му препречи пътя. Лицето ѝ бе още по-пребледняло.

– Сеньор, – заговори тя, – вие бяхте толкова искрен към мен. Бъдете такъв и сега и ми кажете, нали не сте шпионин на французите?

– Не, не съм.

– И не държите на тях?

– Не. Мразя императора, който властва само с кръв и лъжи. Бих дори го убил, защото и сега води един добросърдечен, честен принц към гибел! Но неговото време все ще дойде! Аз съм на страната на мексиканците и обичам Хуарес. Това за вас достатъчно ли е, сеньорита?

– Да, напълно. Сега съм спокойна.

– Останете тогава със здраве!

– Наистина ли искате да си тръгнете, сеньор Мазон?

– Да. Завинаги от вас, но не и от Гуаделупа. Хората тук ще ме видят отново.

Погледът му се впи в нейния. Очите и на двамата бяха пълни със сълзи и бе видно, че ако разтвори ръце да я прегърне, тя няма да се оскърби. Но той се овладя – не биваше да свързва нейната съдба със своята – и тръгна. Когато напусна салона, Резидиля все още стоеше на мястото си, скри лице в шепи и избухна в хълцания, под които тялото и затрепери.

– Казва се Жерар – ридаше тя. – Да, той заслужава това име, той наистина е Силният, защото е победил сам себе си. Той е Защитникът, защото сам себе си е пожелал да защити. Колко тежко трябва да му е било! И колко тежко ще бъде и на мен... може би невъзможно, сега вече наистина невъзможно!

Жерар, още на вратата беше чул нейните хлипания, ала не се обърна и излезе на двора. Възседна коня, пристегна подбрадника на шапката, метна пушка на гърба и смушка животното. Пренебрегвайки изхода, то прехвърли с дързък скок високата ограда и полетя в галоп към реката. Оттам ловецът пое в западна посока. Не го беше грижа за бурята, която фучеше насреща му. Едва сред прерията установи коня. Просна се на земята, оставяйки изнуреното животно да попасе. Беше поискал да избяга от любовта си, без да провери дали това изобщо е възможно.

Някогашния грешник се бе превърнал в разкаяник, но не покаяник в зебло и посипана с пепел глава, а каещ се грешник с пушка в ръка, поставил си задачата да изтреби престъпната сган на саваната. Беше предпочел да премълчи пред Резидиля, че самият той е Черният Жерар.

Колко лежа така, не знаеше. Конят му се бе заситил и сега почиваше спокойно в тревата. Но ето, че внезапно подскочи, гривата му се изправи, наостри уши и запръхтя по начин, който за притежателя е сигурен знак, че наблизо има човек или някакво враждебно същество. Жерар светкавично се изправи и огледа с острите си очи далечината на прерията. Забеляза един ездач, който препускаше право към него.

Напрегнатите черти приеха израз на задоволство.

– Успокой се! – подвикна на коня. – Това е Мечешко око, нашият приятел.

Конят много добре разбра името и незабавно легна, без да проявява повече признаци на безпокойство. Още отдалеч личеше, че ездачът е индианец. Той наистина не носеше индиански дрехи и украса от пера, а ново мексиканско облекло, ала неговата фигура, лежаща далеч напред на шията на коня, безпогрешно отличаваше в него индианеца. Само човек, живял дълги години в саваната, язди по тоя начин.

Когато пристигна при ловеца, с един-единствен скок се озова до него, посред пълен галоп на коня. Той знаеше, че продължаващото да се носи като вихър животно, ще се върне в широк завой при него. Явно, че тук ставаше дума за среща и това бе доказателство за остро развитото чувство за ориентация на двамата мъже, които знаеха къде точно да се срещнат в откритата, лишена от ориентири прерия. По-малко опитни ловци не биха се справили. Индианецът беше още млад и всеки, който познаваше навремето Мечешко сърце, не можеше да не констатира голямата прилика между двамата.

– Моят брат остави дълго да го чакат – посрещна го французинът.

– Да не би моят бял брат да мисли, че Шошинте не умее да язди? – отвърна индианецът. – Забавих се, защото доста неща трябваше да чуя.

– Да чуеш? И къде?

– Бях в Пасо дел Норте при Хуарес, вождът на мексиканците, когото уведомих, че ще му предоставя петстотин храбри воители на апачите, за да си възвърне Чиуауа. Споделих с него също, че ще се срещна тук с моя бял брат и той ме помоли да ти кажа, че трябва да посетиш сеньорита Емилия в Чиуауа.

– Веднага ще го направя, защото и самият аз го считам за необходимо.

– Колко време ще ти отнеме?

– Не знам, може би една седмица.

– Ще ме срещнеш с моите воители след една седмица, считано от днес, точно по обед при големия дъб в планината Тами-сос.

– Добре. Аз коне ще си търся по пътя, а ти вземи моя със себе си, за да е бодър и силен после.

– Тогава нека Великия дух закриля моя бял брат! Хоуг!

Мъжете се разделиха. Мечешко око препусна обратно на запад, водейки коня на Жерар, а французинът се упъти отново към форт Гуаделупа, но този път пеш. Като стигна в негова близост, залови един

неоседлан кон, който пасеше в полето, метна се на гърба му по маниера на вакуеросите и пое – отначало ходом, после в карьер. Фактът, че си бе взел кон, в никой случай не биваше смятан за кражба. Където из Запада конете обикалят волно, човек може да си залови първия най-добър, стига само след като го освободи, той да е в състояние да се върне обратно. Всеки собственик разпознава животните си по жигосания знак.

Някогашният ковач и *garrotteur* с течение на годините беше станал отличен уестман. Той седя на коня до обед, след което от първото по-добро стадо, край което отмина, си залови друг. И продължи все така в галоп, докато на следващия ден, малко преди свечеряване, видя пред себе си Чиуауа. Не биваше да рискува да мине нито през деня, нито през нощта открито през разставените постове, можеше да се промъкне между тях само с опасност за живота. Ето защо върза коня си в гората и изчака напълно да се стъмни. След това се приближи до града, в който познаваше всяка къща, знаеше всеки таен ход.

Само мъж като Жерар бе в състояние да премине успешно през веригата постове и издигнатите укрепления. Доскоро се намери в една редица от градини, които му бяха добре известни. Прехвърли се през една ограда, сниши се към земята и нададе три пъти крясъка на черноглавия лешояд, когато се събужда от сън. Изглежда сигналът не беше чул, тъй като трябваше да го повтори, преди да чуе отварянето на една портичка. Някакъв тъмен женски силует бавно приближи, установи се на къса дистанция и тихо попита:

- Кой е там?
- Мексико – прошепна той.
- И кой идва?
- Хуарес.
- Изчакайте малко!

След тези думи силуетът се отдалеч и се върна едва след четвърт час, но сега се приближи съвсем до Жерар и каза:

- Ето ви дрехата, освободила съм пътя.

Тя му подаде едно монашеско расо, което той навлече и после продължи:

– Днес трябва да бъдете двойно по-предпазлив! Тя повика при себе си майора.

- Това ми е много приятно. Той при нея ли е вече?
- Не. Ще дойде едва след два часа.
- Добре. Ето ви пушката ми, съхранявайте я грижливо!

Жерар се уви в расото и закричи наляво, където в зида се намираще

една малка вратичка. Озова се в двор, в едната страна на който, се прочуваше колониада. Тясно стълбище водеше нагоре към мястото, където дворът беше най-тъмен. Той се изкачи и се намери пред отворена дървена врата. Влезе, премина в мрака през няколко други врати и най-сетне застана пред една, която беше заключена. На почукването отговори едно тихо: „Влез!“. Резето бе незабавно избутано и вратата се отвори.

Едно блестящо, ослепително море от светлина блисна насреща му и в средата на това море от блясък и светлина стоеше една женска фигура с необикновена красота. Тя пристъпи към прерийния ловец, който в последната стая отново бе смъкнал расото.

– Най-послед, най-послед сте отново тук, скъпи Жерар! – възкликна тя.

Емилия го придърпа към дивана и се настани до него. Странна картина представляваха двамата – той със старата си, мръсна, напоена с кръв блуза, а тя в скъпа копринена рокля.

– Както виждам, имате намерение да излизате? – взе думата той.

– Да. Смятах да отида два часа на тертулия и после да изчакам майора. Но на драго сърце се лишавам от това удоволствие!

– От кое удоволствие искате да се лишите? – засмя се той. – От тартулията или от майора?

– От първото. Визитата на майора не е удоволствие.

– Вярвам.

– Затова пък се надявам, толкова по-дълго да се насладя на удоволствието от вашето присъствие.

– Което изцяло зависи от това, какво ще узная днес. Изглежда се подготвят неща, за които може би ще намеря ключа в Чиуауа.

– А как стоят нещата при президента?

– Досега недобре. До този момент Хуарес беше принуден да премине към отбрана, но той само изчаква подходящия миг, за да настъпи от своя страна. Това ще стане веднага, щом пристигне очакваната парична пратка.

– Парична пратка? Ах, дано, дано пристигне! Трябва да знаете, че президентът ми е длъжник със заплата за три месеца. Тук аз минавам за богата и съм принудена да поддържам голяма къща, за да мога да служа на делото. Само, че касата ми е напълно изчерпана. Зная, че сега Хуарес живее в нищета, но аз вече бях принудена да направя няколко заема. Ореолът, с който сега съм оградена, дълго няма да се задържи.

– Да, президентът действително е почти оголен от средства. И щом въпреки всичко ви изпраща пари, можете по това да съдите, че умее да

цени изгодата, която му носите.

– Праща ми пари? – зарадва се Емилия.

– Да, чрез моя милост. В продължение на две седмици разнасям парите със себе си. Трябва да ме извините, но аз наистина не можех да дойда по-рано.

– Извинен сте, скъпи Жерар, защото зная вашата загриженост за мен. Но, я ми кажете, колко са!?

– Половингодишната заплата. Три месеца за съжаление просрочени, но затова пък и три авансово. Доволна ли сте?

– Много, много! В хартийки?

– Да. Как бих могъл да мъкна толкова монети със себе си?

– Какви са хартийките? Северноамериканските могат да ме компрометират.

– Добри банкноти на Английската банка.

– Ах, великолепно и много съобразително!

– Ето, вземете!

Жерар бръкна в кончова на окаения си ловен ботуш и измъкна един пакет. Жената го отвори, преброи парите и додаде:

– Правилно отговарят! Сега отново съм богата! А вие, скъпи Жерар, направете ми услуга първо да хапнете нещо.

– С най-голямо удоволствие, тъй като умирам от глад. Емилия излезе, сервира му обилна вечеря, на която той обърна порядъчно внимание. Докато се хранеше, тя обсъждаше странични теми. Сетне вдигна посудата, седна отново до него и го подкани:

– Сега да поговорим по нашата работа! Че има нов президент, знаете ли?

– Някой, който иска да стане президент? Още не съм чул нещо по това въпрос. Кой е той?

– Някой си Пабло Кортейо от Мексико сити. Бил е управител на граф Фернандо де Родриганда.

– Като е в Мексико сити, каква надежда може да храни? Та нали столицата се намира в ръцете на французите!

– Казах, че е от Мексико сити, а не, че е там. Понастоящем се намира там долу в провинция Чеапас.

– Има ли привърженици?

– Той беше един от първите, които се застъпваха за французите, а Пантерата на Юга още се колебае. Докато Хуарес беше още могъщ, оня не смееше да провъзгласи намеренията си, а сега явно си мисли, че обстоятелството са благоприятни за него. Той подстрекава южните

провинции, в които французите още не са отбелязали голям напредък.

– А успехите, които е реализирал?

– Изглежда, не са особено големи. Но Пантерата на Юга проявява нерешителност. Това е опасно. Вие знаете, че той има доста смишленици.

– И все пак не ми се струва тоя Кортейо да може много да ни навреди.

– Кой знае! Възможно е да има пари, а в това отношение мексиканецът е доста податлив. Но най-странното е, че самият той вербува по-малко хора, отколкото неговата дъщеря.

– Той има дъщеря? Навярно млада и красива?

– Защо млада и красива?

– Защото за тези две качества не представлява трудност да създават рекламен шум, разбира се, стига именно тях да е заложила във възните. Вие например сякаш сте създадена тъкмо за тая цел – да подкрепите някой вербувач.

– Аз вече го правя, като действам за Хуарес. Що се отнася до дъщерята на Кортейо, тя е като бостанско плашило.

– Познавате ли я? Виждали ли сте я?

– Не. Познавам я само по портрет. Хората разправят, че сеньорита Хосефа се смята за красива. И тя наистина трябва да има такова мнение за себе си, иначе не би изготвила и раздала хиляди свои портрети.

– Вие имате ли някой тук?

– Да.

– Покажете го, моля ви!

Емилия измъкна портрета от едно сандъче и го постави пред Жерар.

– Ето я, за тази дръглива особа става въпрос!

Жерар Мазон хвърли любопитен поглед и се изсмя високо.

– Грандиозно, но само като обект за изследване на грозотата. Не мога да проумея самомнителността на това женище.

– Е, нека й оставим щастieto да я съзерцават и осмиват хиляди хора! А вие какви други новини имате?

– Наполеон най-сетне започна преговори със Съединените щати върху съдбата на Мексико.

– В такъв случай ерцхерцог Макс е на края на императорската си кариера. Съединените щати няма да търпят император на Мексико.

– Мислители?

– Разбира се. Това ясно пролича от нотата, която Съюзът,

секретарят на Съединените щати, изпрати в 1864 година до Дейтън, своя пълномощен министър в Париж.

– Какво гласеше тя?

– „Изпращам ви копие от решението, което на четвърти този месец беше взето единодушно от Парламента. То изразява реакцията на тази държавна институция срещу признаване на една монархия в Мексико. След всичко, което съм ви писал по-рано за сведения на Франция с цялата си откровеност, едва ли е необходимо изрично да подчертавам, че в съдържанието на взетото решение е залегнало всеобщото мнение на народа на Съединените щати относно Мексико.“

– Охо, добре сте я запомнила! Та вие сте я научила наизуст.

– Онзи, който държи на Хуарес колкото мен, е длъжен да запечатва в ума си съвсем точно подобни ноти.

– Според нея действително всички надежди за Макс са изгубени. И как реагира френският император?

– В своето чувство за могъщество, той запитал американския пълномощен министър: „Война ли искате или мир?“ Смятал, че гражданската война в страната създава достатъчно проблеми на Съединените щати и една евентуална война с Франция ще ги стресне. Но сега явно на Наполеон е дошъл по-добър ум и, както казахте преди малко, е влязъл в мирни преговори с тях. Това е непогрешим признак, че изоставя ерцхерцога... Но, скъпи Жерар, вие отново трябва да се отправите към вашия пост. След две минути майорът ще се появи. Той винаги е точен.

– В такъв случай ми дайте ключа и фенера!

– Ето. Дрехите са отвън.

Емилия отвори едно отделение на писалището си, извади един ключ и малък дискретен фенер и му ги подаде. Той ги взе и запита:

– Колко време ще остане тоя майор при вас?

– Пита се, колко време ще ви е необходимо да приключите със записките си.

– Не мога да кажа предварително. Дайте ми един час!

– Добре, след един час, съматано от сега, майорът ще ме напусне. Не се оставяйте да ви завари! Аз ще използвам претекст главоболие.

Жерар излезе от стаята през една, странична врата и се озова в малко помещение, служещо за съхранение на излишните прибори. Беше тъмно. Ето защо запали фенера и на неговата светлина забеляза на един

стол метнати дрехи на слуга. Съблече своите и облече тях. Скоро долови гласове. Майорът беше дошъл. От тази стаичка той вече на няколко пъти бе подслушвал и познаваше гласа му.

– Dios, колко сте красива днес, сеньорита! – чу го да казва. – Ласкаете ме, – отговори Емилия, – напротив, трябва да имам доста уморен и изтощен вид.

– И каква е причината, уважаема моя?

– Целия ден страдам от силно главоболие.

– О, мигрена?

– Да. И на драго сърце бих отложила разговора, ако позволениято ми да ме посетите не бе така категорично.

– Какво нещастие! И ще ме отпратите?

– Не веднага. Искам да видя докога ще мога да контролирам нервите си. Настанете се!

Жерар остана доволен от това въведение. Затвори фенерчето и го пхна в джоба. После напусна стаичката, излезе в осветения коридор и огледа дали няма някой. Като не забеляза никой, се промъкна безшумно надолу, измъкна ключа и отвори някаква врата. Ключът беше шперц – отваряше всички врати в къщата. Жерар се вмъкна бързо и се намери в помещенията, обитавани от майора, и които той добре познаваше, понеже вече беше идвал тайно тук. Емилия беше наела цялата къща, а това жилище бе отстъпила на майора.

Жерар се заключи отвътре, измъкна фенерчето и го отвори. Намираще се в антишамбъра, където не се задържа. В съседство бе разположена работната стая на майора, ако изобщо можеше да се говори за работа на един френски майор в Мексико. Тя имаше два прозореца, чиито кепенци бяха затворени и не пропускаха светлина. Следователно Жерар нямаше защо да се опасява, че ще бъде открит отвън. Тук бяха разположени три маси, на които бяха разхвърляни карти, планове, бележници и записки. С тези неща прерийният ловец започна обстойно да се занимава. Той прегледа внимателно всичко и трябва да бе открил важни неща, защото извади листове от едно чекмедже й започна да си води бележки и прави преписи от различни документи. Всичко това ставаше с трескава бързина, тъй като явно времето от един час бе твърде късо отмерено за важните сведения, които намери.

После Жерар Мазон се постара да постави всичко в точното положение, в което го бе заварил и прибра бележките си в преписите. Угаси и фенера, понеже вече не се нуждаеше от него. В тъмното се отправи обратно към вратата на антишамбъра и внимателно отключи. По

коридора се задаваше някакъв слуга. Той го изчака да подмине, излезе, заключи бързо и се отправи безшумно към стаичката, от която беше дошъл.

Мазон стигна там благополучно, без някой да го забележи и се преоблече. Той винаги слагаше други дрехи, когато отиваше в жилището на майора, та ако оня случайно го мернеше да го помисли за слуга. Зарадван от сполучливия удар, пристъпи до другата врата и се заслуша. Майорът изглежда имаше намерение да си върви, защото го чу да казва:

– Наистина се чувствам крайно нещастен, дето не мога да остана повече.

– Аз също се чувствам нещастна, че заради болките съм принудена да се сбогувам с вас.

– Кога мога да дойда отново?

– След четири дни.

– След четири дни? – учуди се французинът. – Защо чак след толкова много време?

– Защото се надявам дотогава да съм се оправила. Мигрената е упорито зло.

– Е, в такъв случай по-добре да не уточняваме деня. Ще дойда веднага, щом оздравеете.

– Приемам с удоволствие.

– Ще имате ли добрината да ме уведомите, сеньорита?

– Разбира се.

– Благодаря. Ще бъда щастлив да дойда и ви поздравя с оздравяването. Лека нощ!

Майорът тръгна. Жерар позабави влизането си, та нали майорът би могъл да се върне под някакъв претекст или причина. Емилия обаче сама отвори вратата и запита към тъмната стая:

– Тук ли сте?

– Да. Той разказа ли ви нещо?

– Не!

– Жалко! Дойдох, за да науча колкото може повече.

– Е да, но бях принудена да бъда по-мълчалива, отколкото го налага едно ловко подпитване. От друга страна, мислех си, че днес ще откриете каквото ви е нужно.

– За щастие ми се удаде.

– Ах, открихте ли нещо?

– Да, твърде много.

Емилия го погледна очаквателно.

– Нямам време за губене, защото нещата, които узнах, изискват бързи действия. Мога само да ви кажа, че намерих копие от една Заповед на Базен, според която в близките дни оттук трябва да потеглят три роты, за да завладеят форт Гуаделупа.

– Ама, че беда! Та това е много лошо!

– Не чак толкоз! Вече съм подготвен: Все още не съм ви казал, че до няколко дни ще имам на разположение над петстотин апачи, предвождани от моя приятел Мечешко око.

– О-о! Мечешко око! Не е ли той младият вожд на апачите, който навсякъде търси дирите на безследно изчезналия си брат Мечешко сърце?

– Да, същият! С негова помощ ще унищожа трите роты.

– Само да знаех какво целят французите с превземането на тоя малък, незначителен форт! Каква полза би могъл да им допринесе?

– За да отгатне, не е нужно човек да е бил във военно училище. Този стратегически ход без съмнение касае Хуарес. Искат да го ликвидират в Ел Пасо дел Норте изотзад от Гуаделупа. Само по тази причина това място има стойност за французите. Но аз ще се погрижа да не го получат. Зная маршовите им отсечки. Нещо повече, дори се запознах с картите и плановете им.

– Тези французи забравят, че Хуарес далеч не е още на края на силите си. Половината Мексико само чака неговия знак, за да се дигне.

– И това ще стане в най-скоро време, можете да бъдете уверена. А сега тук приключих и трябва да тръгвам. Жерар се изправи.

– Сбогом Жерар! Кога ще дойдете пак?

– Не знам, но мисля, веднага щом е възможно. И тъй, лека нощ!

Той напусна стаята по пътя, по който беше дошъл и размени при старата градинарка, която го посрещна, монашеското расо срещу пушката. Нямаше и представа, че се насочва право в ръцете на голяма опасност. Когато се бе промъкнал на идване през аванпоста, Жерар мина в близост до един от часовите. Онзи долови някакъв лек шум и наостри слух, ала не чу нищо повече.

– Сякаш някой мина оттук? – каза си постът. – Сигурно е било някакво животно.

Той закрачи безшумно напред-назад и по едно време му се допуши. В края на краищата французите се намираха в страната на цигарите. Пък и те самите бяха почитатели на това удоволствие и му се отдаваха без изключение. Дори и някой пост да бе заварвал, че пуши, командирите с охота затваряха очи.

Човекът измъкна цигара и кибрит. И на светлината на клечката му се стори, че забелязва по разхвърляната земя до един окоп няколко дълбоки стъпки. Наведе се и освети.

– Я гледай, значи наистина! – промърмори той. – Следите са още пресни. Оттук се е промъкнала гадината. Кой ли може да е?

Палейки клечка след клечка, ясно проследи посоката, която беше взел човекът.

– Тоя обесник е минал между нас и се е промъкнал в града – измърмори си той. – Значи е наумил нещо опасно и аз съм длъжен незабавно да докладвам тая история.

Той повика най-близкия пост и сподели какво е забелязал, Съобщението тръгна от човек на човек и стигна до офицера, който, от своя страна, го предаде на коменданта. Той прие нещата сериозно. Като командващ най-външните постове на разгънатите френски войски, той веднага се отправи с необходимия конвой на самото място да вземе съответните мерки.

– Разказвай! – нареди на войника.

– Чух някакъв шум... – започна онзи.

– И не извика? – прекъсна го комендантът.

– Беше толкова тих, като мишка. Не можех и да помисля, че е причинен от човек. – оправда се човекът.

– И после?

– Тогава ми хрумна да хвърля едно око. Почвата тук е рохкава. Ако беше минал човек, нямаше начин да не остави следи. Запалих една клечка и наистина открих отпечатыци.

– Добре! Първоначалната немарливост ще ти се размине, защото си се постарал да я коригираш. Запалете фенерите!

Това стана и дирята бе проследена до мястото, където се губеше по твърдата почва.

– Шпионинът е в града, но още не е излязъл – констатира комендантът. – Където веднъж му се е удало да влезе, ще опита и да излезе. Всички вие оставате тук! Щом дойде, залавяте го без каквито и да било предупредителни викове! Но залагайте, хората в тия местности са опитни! В противен случай като дойде, може и да ви види. Междувременно аз ще препоръчам и на останалите външни постове най-голяма предпазливост.

Той тръгна. Беше оставил петнадесет мъже до един въоръжени, следователно повече, отколкото бе нужно за залавянето на един-единствен, който при това щеше да попадне в клопката, без да подозира нищо.

Войниците лежаха безмълвно на земята и чакаха. Нижеха се час след час. Вече си мислеха, че онзи, когото очакваха, изобщо няма да напусне града или пък се е измъкнал от някое друго място. Тогава до ушите им достигна лек шум, като бучка пръст изхвърлена от подметката на ботуш.

– Той идва. Внимавайте! – прошепна предводителят, един капрал.

Непосредствено след това видяха да се промъква тихо и предпазливо някаква фигура. Следния миг фигурата лежеше на земята, притисната от трийсетина ръце.

– Nom d'un chien!¹² – изруга човекът на френски. – Че какво пък искате от мен?

– Теб самия. – отвърна капралът.

– Аха, да видим дали ще ме получите!

Жерар направи огромно усилие да се освободи, но не успя. Твърде много народ се бе струпал върху него. Разбра, че трябва да се примири. Оръжията не желаше да ползва, защото това само би влошило сетнешното му положение. А тръгнаше ли доброволно с тях, шансовете му се увеличаваха. Ето защо след кратък размисъл се обади:

– Тогава ме пуснете, момчета! Та аз изобщо не възнамерявам да бягам. Нямам никаква причина да се крия от вас.

– Охо! – отвърна сержантът. – Запалете фенерите и го осветете!

Французите светнаха и огледаха заловения.

– Я гледай, той бил и въоръжен! Отнемете му оръжията и го вържете!

Един от войниците свали пояса на Жерар и притегна с него двете му ръце към тялото, като мислеше, че тази мярка е достатъчна. Но опитният прериен ловец умее да се възползва от всяко обстоятелство. Когато човекът опаса колана около тялото и ръцете му, той ги задържа колкото може по-настрани, така, че оня не го стегна здраво. При това загрижен за сигурността на китките, войникът не постави пояса около гърдите и мишниците, а под лактите, което осигуряваше по-голяма свобода на Жерар. Още докато ставаше от земята, почувства, че с един по-сериозен напън ще му се удаде да издърпа дясната ръка от пояса, а лявата сетне от само себе си щеше да се измъкне.

– Кой си? – започна капралът разпита.

– Вакуеро – заяви Мазон.

– Не приличаш на такъв. Откъде си?

12. Nom d'un chien!! (Фр.) – Дявол да го вземе! – Б. пр.

– От Алдама.

Алдама е отдалечена само на няколко часа езда от Чиуауа.

– Какво търсеше в града?

– Посетих годеницата си.

– Защо не дойде по правия път?

– Не си ли отивал и ти скришом при твоето момиче?

– Не ми говори на ти иначе ще отнесеш някой приклад!

– Към всеки се обръщам така, както той към мен.

– Ама аз съм войник на императора! Впрочем ти говориш дяволски добре френски, като някой парижанин. Какъв е номерът?

– Много просто, аз съм си парижанин.

– И вакуеро в Алдамо? Това ми се струва подозрително. Нека мою комендантът реши какво ще прави с теб! Напред!

– Да, да вървим при коменданта, защото и аз мисля, че ти самият нищо не можеш да решиш – отвърна Жерар.

– Хм, не ми изглеждаш на обикновен вакуеро!

– Възможно!

– Добре, добре, ще те отведем в караулното, пък там ще си покаже. Напред!

Закрачиха. Беше тъмно и ако на Жерар се удадеше да освободи едната си ръка, вероятно би успял да избяга. Но трябваше да зареже оръжията си, а те му бяха израсли на сърцето. Старата двуцевка години наред го бе придружавала, изхранвала и защитавала. Можете ли сега да я изостави? Не. Уестманът държи на пушката си точно толкова, колкото и на самия себе си. И тъй, Жерар се остави да го водят, без да направи опит за бягство. Той се надяваше, че все ще се набери някакъв изход.

Стигнаха града. Главната квартира бе установена в зданието, което ние у нас наричаме кметство. Тук се помещаваше и комендантът, беше заел първия етаж, чиито прозорци бяха ярко осветени. Там бе организирана тертулията, в която бе искала да вземе участие и Емилия. В сутерена се намираще караулното помещение. Вътре седяха на чашка няколко подофицери, а сред тях и една военна лавкаджийка. Мъжете беседваха шумно и гръмогласно.

– Да, с Хуарес е свършено! – предвеща един сержант. – Той изпуши последната си лула и да видим как сега червените обесници ще го направят свой император.

– Ха, какво ли зависи изобщо от него! – обади се друг. – Та целият този поход беше една детска игра. Все едно да пропъдиш мухи с носна кърпа. Пък повече труд и не бих си дал за оня ерцхерцог.

– За кого? Че какво ли разбираш ти! Най-малкото за него е цялата тая дандания. Той беше взет само за парлама, за да не се разглежда нахлуването на войските ни от Великите сили като френска окупация. Чу-челото скоро ще се умори от работата и на драго сърце ще абдикира. Да, сигурно ще има възможност да каже още някоя и друга добра дума и сетне да се омиа вкъщи. После Базен става президент и неговата задача е да създаде такива търкания, че Наполеон да е принуден да се намеси и да обяви страната за френско владичество.

– А Великите сили?

– Ба! Нещата тогава вече ще са опечени и никой няма да може да ги промени. Разбира се, преди това ще трябва да падне още някой друг под ножа, а сред тях и она нехранимайко Черния Жерар!

– Да, нехранимайко е. От него нашата войска има повече страх, отколкото от десетина други шпиони. Как ми се ще да пипна наградата, която е определил Базен за главата му!

– Колко беше тя?

– Отначало три, а после пет хиляди франка. Той е по-полезен на Хуарес от цяла армия. Този човек е по-опасен от Пантерата на Юга, който е също прочут, ала по-скоро с лошата си слава... Хей, кого ли ни водят там?

Жерар бе тласнат от конвоя през вратата. Погледът му пробяга по подофицерите и се прикова на лавкаджийката. Траперът се стъписа. В нейно лице той разпозна Миньон, своята някогашна любима. Нещата с нея отиваха твърде далеч. Тя не само, че го беше предала и измамилa, че му беше отмъкнала парите и се лепнала за някакъв аристократ, ами сега се бе довяклa след него в Мексико.

– Спипахте ли го? – запита сержантът стражата.

– Да, ей го! – отговори капралът. – Вакуеро е от Алдама, както твърди. Но на мен ми се струва, че под тая блуза се крие нещо друго.

В този момент лавкаджийката се изправи, изгледа още веднъж с остър поглед пленника в очите и извика:

– Вакуеро ли? Не се оставяйте да ви измами! Това е Жерар Мазон, ковачът от Париж?

– Мазон? Ковачът? От Париж? – заваляха въпроси наоколо.

– Да, той беше garrotteur – изсъска тя.

– Garrotteur? – удиви се сержантът – Nom d'une pipe¹³, ще му се сго-рещи положението! Че е парижанин, той си признал. Е, как стоят

13. Nom d'une pipe! (Фр.) – Мътните го взели! – Б. пр.

нещата, приятелче? Истина ли е, което каза мадроазел?

Въпросът беше отправен към Жерар, който, откак позна момичето, повече не я удостои с вниманието си. Сега отвърна:

– За вас има ли тежест онова, което заявява една повлекана?

– Повлекана? – кресна лавкаджийката вбесена. – Очите ще ти издере, мерзавец такъв!

Тя поиска да се нахвърли върху Жерар, ала сержантът я задържа.

– Спри! – повели той. – Който оскърбява теб, оскърбява и нас. Той ще се разкайва за думите си. Преди всичко трябва да доложи на коменданта.

Той вече се канеше да излезе, когато на вратата се появи един лейтенант.

– Каква е тая врява? Какво се е случило?

Войниците отдадоха чест, а сержантът докладва:

– Тук има един пленник, който се промъкна в града, а после искаше отново да се измъкне.

– А-а, онзи, за когото бе съобщено преди три часа?

– Тъй вярно!

Лейтенантът изгледа Мазон проникателно в очите.

– Кой е той? – попита.

– Представя се за вакуеро от Алдама. Лавкаджийката обаче твърди, че бил ковач от Париж. Оказа се твърде непокорен.

– На всичкото отгоре и непокорен? Това влошава положението му. Как се казва?

– Жерар Мазон.

Офицерът отстъпи крачка назад и възкликна:

– Жерар? Войници, знаете ли кого сте заловили? Този мъж вероятно е Черния Жерар, който ни създава толкова проблеми.

– Черният Жерар! – разнесоха се наоколо възгласи. Офицерът направи знак за тишина и запита пленника:

– Правилно ли е предположението ми? Отговаряй!

В Жерар заговори чувство на гордост. Дали да им тръсне една лъжа, отричайки се по този начин от името си? Не. А да признае и да влоши положението си? И това не вървеше. Искаше му се първо да види как ще го посрещне комендантът. Ето защо дигна рамене и отвърна:

– Установете го, лейтенант!

– Казва се мосю лейтенант. – сопна му се офицерът. – Впрочем е все едно дали ще признаеш или не. Веднага ще разбере каква е работата. Мълви се, че прочутата пушка на Черния Жерар има приклад, излят от

злато, покрито отгоре с олово, и че ударите, които раздава с нея, са винаги смъртоносни, понеже прикладът е много тежък. Взехте ли оръжията му?

– Да. Ето ги. – извести сержантът.

– Вземете един нож! Оловото е меко. Вижте дали отдолу не се крие злато!

Жерар видя, че е издаден. Онова, което разправяха хората за пушката му, си беше факт. Този приклад му служеше не само като оръжие, а същевременно и като портфейл. Ако имаше някакъв разход, достатъчно бе само да дялне приклада и да се разплати. Беше станал известен с него.

– Diable¹⁴, затова значи пушката е толкова тежка! – обади се сержантът.

Той измъкна ножа си и отстрани част от оловото. Отдолу тутакси се показва блестящо злато.

– Злато е, чисто злато! – смая се сержантът.

– Сиреч това е Черният Жерар! – заяви лейтенантът ликуващо. – Аз лично ще отида при коменданта да му занеса тази токова важна новина.

Той тръгна. Останалите заоглеждаха пленника със страхопочитание. В караулното помещение цареше тишина. Дори лавкаджийката мълчеше. Нейният някогашен любим беше станал прочут и опасен горски скитник. Този факт така завладя мислите ѝ, че тя забрави говора си.

Без да губи време, лейтенантът се отправи нагоре към коменданта. В залата се бе събрал голям брой дами и господа. Дамите бяха мексиканки, а господата мексиканци и френски офицери. Сред исконните жители имаше сърца, които бяха истински предани на Хуарес и пламтяха от омраза към чуждите нашественици. Но тук тези душевни пориви трябваше да остават прикрити, не биваше да проличават и в погледа. В момента, когато лейтенантът се появи, във всеобщото веселие бе настъпила пауза. По тая причина всички очи се впериха в него. По вида му ясно се виждаше, че носи важна новина. Комендантът викна насреща му:

– Толкова развълнуван, лейтенант! Какво носите? Лейтенантът застава чинно.

– Имам честта да доложа, мосю полковник, че заловихме Черния Жерар.

– Черния Жерар? Възможно ли е?

14. Diable (фр.) – дявол – Б. пр.

Известието предизвика всеобща възбуда. Французите бяха във възторг, че най-върлият враг е в ръцете им, докато мексиканците тъкмо обратното – бяха неприятно засегнати. Ако този прочут съмишленник наистина беше пленен, отечеството и Хуарес понасяха голяма загуба. Но в желанието си да видят опасния мъж, всички бяха единни, ето защо изслушаха с внимание съобщението, което лейтенантът предаде на коменданта. Последният заповяда да отведат пленника в служебната му стая. Лейтенантът вече искаше да се отдалечи, а събраните се спогледаха, когато една дама, която се славеше с благоразположението на коменданта, се обърна към него с молбата:

– Мосю, не ни огорчавайте?! Всички ние горим от желание да видим този мъж. Нима ще постъпите толкова нерицарски, като отблъснете молбата на присъстващите дами?

Комендантът се замисли за миг. Беше поласкан от мисълта да представи на отбраната компания пленника си, поради което нареди:

– Така да бъде, доведете го тук, лейтенант! Донесете и оръжията му! Нека огледаме тая прословута пушка.

Лейтенантът се отдалечи и след кратка пауза на безмълвно очакване влезе с ловеца, придружаван от група въоръжени войници.

– Ела насам! – заповяда комендантът. Жерар не даде вид да е чул заповедта.

– Насам, казах!

Полковникът посочи с пръст мястото, където трябваше да застане пленникът. Но понеже той и сега не се подчини, лейтенантът му нанесе силен удар. В същия миг Жерар се извъртя и му тегли един здрав ритник в стомаха. Она залитна и се строполи, изтървавайки оръжията, които носеше.

– Ще ви науча как се посяга на Черния Жерар! Инцидентът и думите на пленника предизвикаха голямо вълнение. Французите насочиха вниманието си към опозорения другар, докато мексиканците вече отписаха дръзкия ловец. От своя страна дамите бяха въодушевени от безумната смелост на този мъж, който макар вързан, заобиколен от врагове се реши на подобна постъпка. Офицерите нададоха гневни викове, а лейтенантът поиска да се нахвърли върху Жерар, ала полковникът заповяда тишина.

– Да пропуснем този акт на грубост, – заговори той, – наказанието няма да остави дълго да го чакат. Обещавам, че за деянието си той ще бъде нашибан до кръв! – И обръщайки се към Жерар, запита: – Заповядах ти да се приближиш. Защо не се подчини?

Пленникът го изгледа мрачно, без следа от страх.

– Не съм наемник под ваша команда, а мъж от саваната, който заслужава уважение. Хората са свикнали да разговарят с мен на „вие“ и аз няма да дам нито един отговор, ако не употребявате учтивата форма.

Комендантът се усмихна презрително.

– А аз съм свикнал да разговарям с хора, които раздават ритници, само на „ти“.

– Това въобще не ме интересува, мосю. Човек съблюдава обичаите на страната, в която се намира. Присъстващите сеньори и сеньорити ще ми дадат правото, че мексиканската нация е учтива и кавалерска. Един способен уестман не стои по-долу от кой да е офицер. Преди малко вече ме заплашиха с приклад, а сега преминаха към истински удари. Задължение ми беше да приуча вашия лейтенант на по-добри обноски в присъствието на мексикански дами.

Погледите на дамите се отпавиха към дръзкия ловец, изпълнени с възхита. Офицерите обаче заръмжаха гневно, докато комендантът не даде знак за мълчание и отвърна на пленника:

– Бих могъл да продължа с моето „ти“ и да приемам мълчанието като признание на моите въпроси. Но нашите дами са любопитни да чуят какво ще кажете по-нататък, затова ще ви говоря на „вие“, щом е толкова голямо желанието ви. Вие ли сте Черния Жерар?

– Да.

– Каква работа имахте в града?

– Направих едно посещение.

– На кого?

– Това си е моя тайна.

– С каква цел?

– Прогонване на враговете.

– Охо! И кои разбирате под „врагове“?

– Французите.

– Трябва да се признае, че сте доста откровен. Бих го окачествил едва ли не като нахалство. Наричате французите врагове, и то след като самият сте французин.

– Бях французин, но никога не съм бил оръдие на императорска жажда за кръв. Обичам Мексико и неговите жители и на драго сърце рискувам живота си, за да се освободят от настоящето неправомерно правителство.

Комендантът застина от това убийствено пренебрежение. Накрая каза:

– Повече нищо няма да можете да направите за така нареченото „освобождение“, защото това, което току-що изказахте, е напълно достатъчно за произнасяне вашата присъда. Ще напуснете тази зала, само за да бъдете разстрелян. Но преди това ще бъдете нашибан за ритника, докато месото се отдели от костите ви. Имате ли нещо да кадете във връзка с последната си воля?

– Сега не. И изобщо ще ви помоля да предоставите на мен сам да реша кога ще произнесе последната си воля.

– Вие наистина сте невменяем! Откъде сте родом?

– От Париж, откъдето се домъкнаха толкова безумци.

– Не се подигравайте, в противен случай бих могъл да утежня присъдата! Действително ли имате съюзници в града?

– Ако знаехте колко са, щяхте да се ужасите.

– Говори се, че сте се сприятелил с Хуарес. Знаете ли плановете му?

– И неговите и вашите.

– Хайде стига сте ги разтягал! Какво ли пък ще знаете за нашите планове!

– Всичко. Последниците ще го покажат!

– Нещо се преситих да слушам гръмките Ви фрази, затова да сменим темата! Ония оръжия ваши ли са?

– Да.

– Покажете ги, лейтенант!

Споменатият нареди пушката, револверите и ножа на трапера на масата пред коменданта. Онзи взе пушката и огледа приклада.

– Това е злато. Откъде го имате?

– В планината открих една златна жила.

– Хайде бе! Не желаете ли да продадете сведенията си!

– Че за какво? Благодаря, нямаште ли намерение да ме разстреляте? Никога не бих казал мястото, дори да ми предложите пълната стойност на жилата. Никой почтен мексиканец не би го сторил.

– Злостен сте. А убивал ли сте и французи с тая пушка?

– Да.

– Много?

– Броя само едрия дивеч, французите не.

– Morbleu!¹⁵ – избухна комендантът. – не забравяйте пред кого се намирате!

15. Morbleu! (фр.) – По дяволите – Б. пр.

– Пред човек, от който ни най-малко не ме е страх!

– Тъй, тъй, виждам, че си търсите по някаква причина смъртта И тя наистина няма да ви отmine, макар и не толкова скоро, както казах преди малко. Както изглежда, много нещо може да се узнае от вас, но тъй като от досегашното ви Държане предугаждам, че няма да отговаряте доброволно, ще трябва да ви подложa на малко мъчения.

– И какво толкова искате да узнаете?

– На първо място, кои са тукашните ви познати.

– Е, това наистина няма да узнаете.

– Ще видим, ще видим! – ухили се подигравателно офицерът. – Сетне пък ще имате добрината да ме осведомите за плановете на вашия приятел Хуарес.

– Я стига, та това е напълно излишно! Вие и без това ще ги узнаете, още щом ги приведе в изпълнение.

Мексиканците попиваха всяка дума на ловеца, кажи-речи без дъх да си поемат. Французите скърцаха зъби от ярост и беряха срам заради полковника, впуснал се в един такъв недостоен разговор. От последния отговор и той самият така се разгневи, че подскочи и ревна:

– Търпението ми вече преля! Разговарях тук с вас само за да ви покажа на присъстващите дами и господа. Сега обаче ще демонстрирам как се укротява подобен обесник. Ще получите петдесет удара, петдесет удара, от които и костите ви ще запращят, а после отново ще ви представим?!

Жерар поклати презрително глава, а очите му заискриха.

– Преди малко доказах, че не търпя да ме удрят и блъскат – отвърна той – защото по тоя начин бих се опозорил!

– Какво ми влиза в работата вашата чест! Отведете го!

– А мен пък вашата! – викна Жерар. – Ще ви покажа кой ще получи удари и ще изгуби честта си!

В следващия миг той измъкна ръцете си от пояса. Откъсна пагоните на коменданта и му нанесе такъв юмручен удар, че онзи рухна като пън на пода. Веднага след това сграбчи оръжията си – тикна ножа в пояса, револверите в кобурите и стисна пушката за цевта. Всичко това се случи, преди някой да е успял да се осъзнае.

– Да видим сега как ще се понрави златото ми! С този възглас той връхлетя като буря войниците, разпиля ги с един-единствен удар на ужасния приклад, стрелна се между тях към най-близкия отворен прозорец и изчезна с подигравателен смях:

– Буенас ночес, сеньоритас!

Войниците се търкаляха по земята. Офицерите и всички останали известно време стояха като вцепенени. Сетне обаче се разрази суматоха, неподдаваща се на описание.

– Навън! Надолу! След него! Незабавно!

С тези викове офицерите се втурнаха към вратата и войниците ги последваха. Но нито един не дръзна да възпроизведе скока през прозореца. Останаха само мексиканците и докато вън пред къщата безредни викове и крясъци огласиха нощта, неколцина от тях пристъпиха да прегледат коменданта.

– Ама че удар! Та той е мъртъв! – оповести един.

– Не, само е в несвяст – обади се втори. – Да го сложим на дивана!

Няколко от дамите бяха изпаднали в безсъзнание. Част от другите останаха да ги подпомогнат, споделяйки си тихи, възторжени забележки за Жерар, някои побързаха към прозорците да видят дали се е изплъзнал дръзкият ловец. Не беше необходимо да се безпокоят. Жерар се бе приземил благополучно и отскубнал поводите на най-близкия от вързаните долу коне. Възседна го с пъргав скок и препусна с такава бързина, че беше стигнал близката улица, преди първият от преследвачите да се е появил на стълбището.

Сега въпросът бе да се измъкне от града и премине през постовете. Град Чиуауа тънеше в мрак, ала това не представляваше затруднение. Той се носеше вихрено по улицата. На изхода ѝ бе застанал един пост. Преди да е успял да пита кой е и да насочи пушката си, ездачът профуча край него. Но часовоят знаеше дълга си. Изстреля цевта, давайки сигнал за тревога и скоро полето се огласи от високи подвиквания, насочени към Жерар:

– Стой! Кой е там?

Той не отговори, после непосредствено пред него блеснаха няколко изстрела и ловецът веднага усети, че конят му е улучен. Смушка го с пети и продължи главоломния бяг. При всеки скок обаче животното все повече отпаднаше. Когато крясъци, викове и изстрели заглъхнаха назад и пред него се ширна свободното поле, Жерар остави зад себе си още едно известно разстояние и обузда коня, за да избегне някое злополучно падане, ако той рухнеше посред галоп. Животното спря, олюлявайки се. Траперът скочи и продължи бързо пеша. Познаваше добре местността и нямаше как да сбърка мястото, където бе скрил коня си на идване. Единствено оставаше някой да не го бе открил случайно. Продължи да крачи със същата бързина. Достигна гората и намери животното здраво и читаво. Отвърза го, измъкна се от дървесата и се метна на гърба му. Едва

сега се почувства в пълна безопасност. Преметна пушката през рамо и се разсмя.

– Еех, ама че номер беше! Ще има да помнят Черния Жерар! Сега нека дойдат да ме заловят!

Той насочи коня на север и препусна – отначало в тръс, сетна в галон. Животното си бе отпочинало и го отнасяше напред с неотслабващ темп. Човек изобщо не може да си представи на какво е способен кон, роден на воля. Утрото не беше настъпило кой знае колко отдавна, а траперът имаше едно значително разстояние зад гърба си. Малко след обяд забеляза едно хергеле.

Откачи ласото, устрои малък лов и след десетина минути имаше под себе си свеж кон, с който продължи пътя към Ел Пасо дел Норте.

7. ПРИКЛАДЪТ

Късно следобед в неделя старият Пирнеро седеше до прозореца си и зяпаше улицата. Навън се лееше обилен пороен дъжд – причина, достатъчна да влоши някому настроението. А при търговеца и кръчмаря то бе стигнало върха. За да го потисне донейде, той издебна дъщеря си, когато излизаше и нареди да му донесе халба царевична бира, която сам вареше. Тя му поднесе бирата и се отправи към обичайното си място, където се занимаваше с някакво ръкоделие. Старият направи порядъчен гълток, остави халбата и извести:

– Проклет дъжд!

Както обикновено дъщерята не отговори. Ето защо той скоро продължи:

– Също потоп. Нали?

Понеже и сега не последва отговор, той се обърна към нея и запита ядосано:

– Как? Каза ли нещо? Или нямам право?

– О, да. – отвърна Резидиля късо.

– Ако бях навън и се удавех, на теб нямаше хич да ти пука, а?

– Но, татко! – възмути се тя.

– Че какво? Да не би да не е възможно? Да допуснем, че се удавя и те оставя сама. Каква ще я караш, а? Ще продължиш да въртиш заведението и всичко останало? Без мъж? Как ли не!

Ходът на мисълта на бащата беше забавен. Принудена да се размее, Резидиля се пошегува:

– Сигурно няма да излезеш и се удавиш само и само да ми докажеш, че се нуждая от мъж?

– И защо не? Напълно съм в състояние! Един добър баща трябва да направи всичко възможно, за да вразуми детето си. Но... я гледай, кой ли идва?

Отвън се разнесе тропот от копитата на кон. Някакъв ездач препускаше насам под дъжда и спря пред вратата.

– А-а! възкликна старият. – Дрипльото, шпионинът! Днес няма да излизам заради него, та ако ще десет пъти да забележи моята дипломация. При такова време човек си стои в салона.

Новодошлият наистина беше Жерар. Резидиля се изчерви още щом го видя. Когато той влезе, старият Пирнеро едва-едва отвърна на

поздрава, ала дъщерята му кимна мило. Поръча си чаша джулеп, която му донесе Резидиля и се настани. Дълго време в салона цареше тишина, единствено старият барабанеше по стъклото. Най-сетне все пак му дойде охота за бърбрене и той подхвана:

– Проклет дъжд!

– Да. – отвърна Жерар, потънал в мисли.

– Също потоп!

– Е, толкова лошо чак не е!

– Какво, не е като потоп? Вие сте на друго мнение от мен? – Пирнеро се извърна да изгледа посетителя гневно, защото днес не му беше много до дипломатически усмивки. Тогава видя как водата се стича от прогизналите дрехи на ловеца по пода, – Не е като потоп, казвате? само се погледнете! Още двама такива клиенти да дойдат и сме се удавили!

Жерар едва сега забеляза локвата и се извини.

– Прощавайте, сеньор Пирнеро! Но не можех да остана и въвн!

– Кой го иска? Но можехте да дойдете в сухи дрехи. Та нямате ли си жена, която да ви натъкми?

– Не.

– Не? Да, това сега ви е от полза. На други хора да мокрите стаите! Човек трябва да се задомява! Прав ли съм?

– На драго сърце съм съгласен с вас.

– На драго сърце? В такъв случай виждам, че сте разумен, макар и да не сте такъв ловец като Черния Жерар. Много ми се ще да го видя!

Ловецът се подсмихна.

– До неотдавна трябваше да бъдете в Чиуауа. Той е бил там.

– Тоя съвет не ми върши работа. Сега там са французите.

– Той тъкмо заради французите отишъл. Така чух.

– И какво ще търси при тях, а?

– Да разкрие плановете им.

– Значи да ги шпионира? Глупости! По-скоро си мисля, че французите идват при нас да правят шпионаж. На тях по им подобава.

Пирнеро метна един гневен поглед па клиента. Черния Жерар не се подведе и продължи равнодушно:

– И все пак той е бил там, само че са го заловили.

– Sagamba! Вярно ли?

– Да. – потвърди Жерар с лека усмивка.

Той от сърце се радваше, че старият е така пристрастен към Черния Жерар. Онзи обаче забеляза усмивката и запита начумерено:

– И вие сигурно се радвате? Не сте ли и вие Французин?

– Действително, ала въпреки това не одобрявам решението на императора да изпрати войски в Мексико.

– Как? Какво? Не го одобрявате?

– Не.

При този отговор старият забрави политическите си дарования, подскочи от стола, прекрачи към посетителя и викна:

– И вие наистина смятате, че ще го повярвам? Аз вярвам само едно, а именно – вие самият сте френски шпионин, който се мъкне при нас да подпитва. Нарочно говорите против вашия император. Ама аз не съм толкова глупав, колкото си мислите! Тия работи са ми ясни. Прозрях Ви, защото се издадохте.

Резидиля се разтревожи и пребледня. Жерар обаче запита спокойно:

– И с какво толкова съм се издал?

– С радостта си, че французите са заловили Черния Жерар.

– Е, да но и вие самият ще се зарадвате, като ви кажа, че му се е удала възможност да натрие носа на французите. Той веднага им избягал.

– Хайде бе! Наистина ли? Тогава бъдете така добър да разкажете!

– С най-голямо удоволствие, сеньор Пирнеро. Жерар Мазон разказа приключението си, без да даде да се разбере, че самият той е героят. По понятни причини пропусна да спомене и съвместната работа с Емилия. Пирнеро го изслуша с пълно съпричастие.

– Да, да! – възкликна той накрая, – Черния Жерар те не могат да заловят. Знае си работата той! Значи им казал истината? И дори вие се радвате?

– Естествено. Вярно е, че съм роден във Франция, но обичам Мексико и завинаги ще остана тук. Ето защо мразя Наполеон, който залива в кръв тази красива страна и ще дам всичко от себе си за неговото прогонване.

– Вие ли? – запита старият с особено натъртване. – Я оставете това! Вие не сте в състояние да сторите абсолютно нищо. Тия неща се вършат от мъже като Жерар. Аз съм му много благодарен, задето очисти пътищата от всякаква сбирщина. А не знаете ли случайно дали е семеен?

– Доколкото знам, още не.

– Хмм, това е добър ход от негова страна, който ми харесва. Но пък не бива да продължава много дълго. Такъв мъж трябва да има жена, която да му донесе състояние. Така ще си има домашно огнище, нещо твърде ценно, когато някой път вятърът събори някой ригел от покрива. А да

знаете в кои местности най-вече обича да ловува?

– Навсякъде, където се среща дивеч, Но научих, че в близко време ще има работа насам при реката.

– Насам при реката? Sagamba! Да не би и във форт Гуаделупа? Това наистина ще ме зарадва безкрайно много. Обича ли Черния Жерар да пие джулеп?

– Най-много една чашка.

– Или много или малко! Онзи, който иска да пие джулеп във Форт Гуаделупа, непременно трябва да се отбие при мен и ето как, мисля, ще мога да го видя.

– Убеден съм, че той ще наmine към вас.

– Наистина ли? Чуваш ли Резидиля?

Щерката не отговори. Намираше се в твърде неловко положение. Начинът, по който баща ѝ говореше за женитба, за нея беше цяло мъчение.

– Е, не чу ли? – изръмжа старият сърдито.

– Да – отговори тя.

– Добре. А най-доброто е, че аз веднага ще го позная по пушката. Нейният приклад е от чисто злато, от който той отчепква, когато му се налага нещо да плати. Ето това се казва пушка! Не като оная стара цепеница, която сте облегал там до вас. Ама я кажете, вие къде всъщност нощувате, а?

– Навсякъде и никъде.

– Което ще рече, нямате постоянно местожителство! И все пак трябва да имате къща или поне някоя колиба, където да се подслоните през зимата.

– Когато се заснежи, си строя там, където се намирам. През зимата се ловува, през пролетта се обработват кожите, след което се отнасят до някой форт или град за продажба.

– Това знам аз добре, ала благодаря за такъв живот. Вземете си жена, та да се застоите някъде! Вие наистина сте французин, но ако не приемате нищо от Наполеон, все ще си намерите жена – някоя индианка или пък някое бедно, трудолюбиво момиче. Богата, разбира се, напразно ще търсите, защото самият вие надали някога ще имате една прилична жилетка. Къде всъщност ще дѐне при това отвратително дъждовно време, сеньор?

– Тук.

Старият удължи физиономия и изгледа посетителя подозрително.

– Тук, при мен? Хм, хмм. Че имате ли пари? Вие винаги пиете само

по една чаша джулеп. Това не е признак за богатство.

– Татко! – осмели се да се обади умоляващо дъщерята.

– Какво пък? – попита оня. – Е, да, ти имаш състрадателно сърце. Аз обаче предпочитам да заложа на сигурно. Ако този сеньор заплати предварително постелята, може да остане у нас.

– Ще платя. Колко ще струва? – запита Жерар усмихнато.

– Един кuartильо.

Един кuartильо възлиза приблизително на десет наши пфенига.

– Само един кuartильо? – учуди се ловецът.

– Да, защото все пак ще лежите на слама.

– Защо? Та аз мога да си заплатя леглото.

– Няма да я бъде. Я се погледнете само! Резидиля се изчерви до ушите, но не посмя да направи забележка.

– Добре. – съгласи се Жерар. – Ето ви един кuartильо за постелята и едно тлако за джулепа. Сега доволен ли сте, сеньор Пирнеро?

– Да. Едно тлако е половин кuartильо.

– И тъй като сега всичко е наред, – рече Жерар – позволете да отида да си легна.

– Да спите? Още сега? Посред бял ден? В ред ли сте?

– Уморен съм. А това, както разбирате, може да се случи понякога на един ловец.

– Да, да, най-малкото на някой добър. Всъщност какво застреляхте днес?

– Още нищо.

– Ето ти на! Ама хайде да не ви задържам, вървете в името Божие и спете колкото щете! Резидиля, отведи госта при вакуеросите!

При вакуеросите? Значи трябваше да спи в пристройката. На ловеца впрочем това беше безразлично, макар, че повече би го зарадвало след дълги месеци най-сетне да отпочине в прилично легло.

– Буенас ночес, сеньор Пирнеро! – каза ловецът, вземайки пушката си.

– Буенас ночес, сеньор! – отговори старият и се настани отново до прозореца, за да продължи скучните метеорологични наблюдения. Резидиля спря Жерар отвън до вратата.

– Простете на баша ми! – помоли тя. – От време на време той става особен, ала иначе е много добър.

– Няма какво да прощавам, сеньорита. – отвърна ловецът.

– Негово право е да настанява клиентите си където му е угодно.

Аз и на сламата ще спя добре, защото съм яздил за шест дни едно

разстояние от триста левги.

Резидиля плесна изумено с ръце.

– Триста левги! Как е възможно?

– За целта ми бяха необходими осем коня, не съм слизал от гърбовете им.

– О, тогава е цяло чудо, че не сте признали. Елате бързо!

– Останете тук, сеньорита! Навън вали и ще се измокрите. Зная къде да намеря вакуеросите.

– Ах, действително ли мислите, че ще ви оставя да спите на сламата? С тези мокри дрехи? На, елате с мен!

Момичето тръгна нагоре по стълбите и Жерар я последва. Резидиля отключи горе някаква врата, пропусна го да влезе и той се озова в стая с едва ли не аристократична обстановка.

– Ама това не е спалня за непознати! – смая се той.

– Действително не. – усмихна се тя доволно. – Тук преспиват нашите роднини, когато ни идват на гости. Тук се бе установила й моята братовчедка Ема Арбелец, когато бе последния път у нас. Оттогава тя изчезна. Седнете засега! Гладен ли сте?

– Не, но съм много уморен.

Резидиля излезе за малко. С тия негови дрехи той наистина никак не пасваше на това прелестно помещение, ала все пак се настани в едно меко кресло. Когато Резидиля се върна, той беше заспал. Тя постави един свещник на масата, наля вода в легена и огледа съчувствено Жерар.

– Бедният! – съжали тя ловеца – Колко ли трябва да е уморен, за да заспи толкова бързо! Тук обаче е пушката му и аз мога да се убедя.

Тя посегна внимателно към карабината и я вдигна. Беше много тежка. Огледа съсредоточено приклада и погледът ѝ се прикова към мястото, където френският сержант беше отстранил оловото.

– Злато, истинско злато! – прошепна тя. – Значи това е той! Моето предчувствие не ме подведе! Ох, как се радвам! Но след като самият той не говори по тоя въпрос, аз също ще си мълча и ще се правя, че не знам.

Тя остави отново пушката и докосна леко спящия, за да го събуди.

– Резидиля! – прошепна той насън. Момичето се изчерви, бутна го по-силно и той се разбуди.

– Я гледай, заспал съм! Извинете ме, сеньорита! – помоли я.

– Няма защо да молите за извинение. Желая ви приятна и дълга почивка. Буенас ночес, сеньор Мазон!

– Буенас ночес, сеньорита!

Загрижеността, проявена към него от Резидиля, му подейства безкрайно благотворно. Въпреки голямата умора, полежа още известно време буден в леглото, но със затворени очи наистина. Сетне потъна в дълбок сън.

По това време Резидиля седеше отново долу при баща си, който, както обикновено, правеше наблюдения на времето. Тя си мислеше за спящия горе мъж и за откритието, което бе направила с помощта на неговата пушка. От мислите я откъсна гласът на баща ѝ.

– Проклето време!

Резидиля не се отзова, поради което след кратка пауза онзи продължи:

– Чу ли?

– Да. – отговори тя. – Лошо време.

– Да не би да нямам право?

– Напротив, скъпи татко!

– Ето на! Отвън зле, а в салона още по-зле!

– Как тъй?

– Как тъй ли? – възнегодува той. – Специално ли искаш да го знаеш на всичкото отгоре? Тогава изслушай всичко! Че какво вижда човек, като зяпа там навън, а? И какво вижда, като се озърне в стаята? Теб, все теб, отново и отново само теб, столовете и пейките, старите чаши и шишетата и повече нищичко!

– Добре де, но ти какво друго всъщност искаш да видиш тук?

Въпросът бе твърде необмислено зададен, защото старият само дебнеше как да си дойде отново на любимия разговор. Тя го осъзна, ала прекалено късно, тъй като той тутакси отвърна:

– Какво друго искам да видя тук! По дяволите, че какво друго, освен един зет? Той ми липсва, само той. Не го ли схващаш?

– И чак толкова ли ти е притрябвал? – усмихна се тя.

– На мен не, на теб!

– На мен? – възкликна тя, размивайки се гласно. – Зет? За тая работа би трябвало все пак да имам дъщеря!

– Ама, че дивотии! Да ме осмиваш ли искаш, а? Не ме прави зъл! Кротува си човек тук, вперил поглед в мизерното време навън или в старите пейки и маси вътре, и какво получава в замяна? Нищо, ама нищичко! Да имаш барем един зет тук, та човек да може да се поразговаря с него, когато е в лошо настроение!

– Стига на него това да му харесва!

– Защо не? За какво ще е тоя зет, ако не да закрепим мертека на

покрива и да служи като гръмоотвод при лошо настроение? Ако ти в най-скоро време не си вземеш мъж, аз самият ще ти доведе един, който щеш не щеш, ще трябва да приемеш. И знаеш ли кой ще е той? Отгатни!

– Че кой може да отгатне! Кажете си го по-добре ти!

– Е, кой друг, освен Черния Жерар!

– Черния... Жерар? – запитва тя бавно и с особено ударение.

– Да, той! Него здравата си го бива, точно каквото трябва да е моят зет.

– А ако не ти допадне?

– Той ли? Охо, ще ми допадне и още как. Само като си помисля за пушката му от чисто злато!

– Това е страничен въпрос. Ако той изглежда например като... като...

– Ее, като...?

– Да речем като ловеца, който току-що отведох да спи?

– Я стига тъпи вицове, момиче! Черния Жерар изглежда другояче. За оня хич не ми говори! Кога е застрелял нещо? Какви са възможностите му за пиене и плащане? И сега се е опънал на сенцето и хърка посред светъл, бял ден. О, не, не, Черния Жерар сигурно изглежда съвсем другояче. Аз си го представям... ах... пак идва някой.

В същия миг премина някакъв конник, който спря пред пътната врата и слезе. Съдържателят го огледа, без да се надигне от мястото си, и подхвърли на дъщеря си:

– Знаеш ли какво е психология?

– Да. Наука за душевността.

– Така. Аз съм психолог, познавач на хората. Погледни тоя кон! Как го намираш?

– Много изпостаял.

– А ездача?

– Още по-сух и много дребен.

– А облеклото му?

– Съвсем изпокъсано.

– А оръжията му?

– Стари и не лъснати до блясък.

– Е, виждаш ли, това е достатъчно за един психолог. Този човек има дръглив кон, значи е стипца; дрехите му висят на парцали, значи е мърляч; оръжията му са калпави, значи е гол като тояга. Сигурно и той ще изпие само един джулеп като сънльото. Хич не са ми дотрябвали такива клиенти: – Той отвежда коня си в конюшната. Следователно ще

поиска да остане.

– Може и да му секне желанието. Най-напред ще се убедя дали е в състояние да плати. Ние, хората от Пирна, сме умни и хитри. Тоя факт ще му направи впечатление още от самото начало.

След няколко минути непознатият влезе. Той имаше такъв невзрачен вид, че би могъл дори да се стори малко подозрителен на някой, непознаващ условията на саваната. Той поздрави учтиво на завален испански, настани се, освободи се от пушката и попита:

– Нали това място е форт Гуаделупа?

– Да. – отвърна съдържателят късо.

– А вие навярно сте сеньор Пирнеро?

– Да.

– Би ли могъл човек да получи един джулеп?

– Да.

– В такъв случай ми донесете един!

– Добре, но само един.

– Защо не повече? – запита клиентът учуден.

– Това си е моя работа.

При тези думи съдържателят метна изразителен поглед на външността на клиента и полека се надигна. Непознатият забеляза погледа. Той потисна усмивката си, дигна рамене и поемайки мълчаливо чашата, отпи порядъчно. Пирнеро се настани отново до прозореца и се загледа навън. Тъй като гостът си мълчеше, а и дъщерята не се обаждаше, тая тишина накрая все пак му стана тягостна. Ето защо, след известно време изръмжа на себе си:

– Проклето време!

И понеже никой не отвърна, той се обърна, изгледа предизвикателно посетителя и проточи:

– Ее?

– Какво? – отзова се непознатият.

– Проклето време!

– О, напълно прилично! – засмя се онзи.

Пирнеро подскочи. Помисли си, че го занасят.

– Как го рекохте? – запита гневно.

– Така, както го чухте. – гласеше отговорът. – Времето си е съвсем прилично.

– А-а, да ме ядосате ли искате?

– И през ум не ми минава!

– Пък сте и последният, на когото бих се ядосал.

– Как тъй?
– По различни причини! На първо място вашият кон е един козел.
– Хубаво. По-нататък!
– После нямате един свестен парцал по тялото си.
– Много правилно! И още какво?
– И трето, оръжията ви не струват и пукната пара.
– Откъде знаете?
– Та то се вижда от пръв поглед. За тая работа не е нужно човек да е психолог или да притежава кой знае какви дипломатически дарби.

Непознатият кимна усмихнато и отвърна:

– Вече съм напълно убеден, че съм при сеньор Пирнеро.
– Как така? – слиса се съдържателят.
– Разказвали са ми за вас и намирам, че всичко отговаря на истината.

– Каква истина? Саганба, какво са ви надрънкали за мен?

– Че сте добряк.

– Да, да, такъв съм наистина! По-нататък!

– Че постоянно седите до прозореца.

– И това отговаря. После?

– И съзерцавате времето.

– Правилно, Нататък!

– Че вследствие на това започвате всеки разговор с времето, сеньор Пирнеро.

– Така ли? Хмм! На мен още не ми е направило впечатление. Сетне!

– Че с голяма охота говорите за женитби и зетьове. Пирнеро изглежда събеседника си изпитателно. Не му беше ясно дали да се радва или сърди.

– А вие как мислите? – попита.

– Изобщо не мисля, така ми го предадоха моите другари. Ама я дойте още един джулеп, сеньор!

Непознатия допи чашата си и я протегна на съдържателя. Оня го измери отново с поглед и бавно поклати глава.

– Повече не наливам. Платете първия!

– Аха, смятате ме за някой безделник, който не може да плати? – засмя се клиентът. – Добре, добре! Ще се уверите. – Той бръкна в джоба, измъкна една кожена торбичка и я отвори. – Ето ви сметката. – При тези думи измъкна едно нъгит с големината на лешник и го подаде на съдържателя. Този посегна зарадван, огледа го от всички страни,

претегли го на ръка и възкликна смяяно:

– Злато, действително чисто злато! Ascuas! Имате ли още?

– Няколко пълни торбички.

– Откъде?

– От мините го накопах.

– Къде?

– О, това си е моя работа, сеньор Пирнеро! – ухили се посетителят.

– Ама че нъгит! Оценявам го по приятелски на двайсет долара.

– Трийсет.

– Да го претегля и обменя?

– Иска ли питане.

Съдържателят се надигна и отиде да донесе взните. Дватама постигнаха съгласие за цена от двадесет и пет долара, които Пирнеро веднага наброи.

– Значи искате още един джулеп? – попита той услужливо.

– Незабавно ще го получите.

Нъгит бе причина посетителят да израсне толкова бързо и високо в очите на Пирнеро. То бе причината да го обслужи с такава готовност. Той вече се разкайваше за предишното си държане и се намести до прозореца да поразмисли по какъв начин да оправи нещата. И понеже не му хрумна веднага нещо подходящо, подхвана по обичая:

– Проклето време!

– Хмм! – изръмжа посетителят.

– Но си има и добра страна – промени тона Пирнеро.

– Много правилно. Особено за мен, тъй като идвам от Ляно Естакадо.

– Вярно ли?

– Да. А когато човек дни наред е издържал без вода в зноя на оная местност, можете да си представите каква живителна подкрепа е един дъжд.

– Да, действително – съгласи се охотно съдържателят. – Но я кажете, сеньор, сам ли дойдохте насам?

– Да.

– Невъзможно! На подобно начинание може да се осмели само някой безумно дързък мъж.

– Е, аз се осмелих. Пък и виждате, че съм съвсем сам.

– Наистина. Но аз си помислих... хм!

– Какво? Какво си помислихте, сеньор Пирнеро?

Съдържателят изгледа клиента си проницателно и отвърна

замислено:

– Сигурно знаете какво е политика и дипломация?

– Да.

– В такъв случай знаете, че един мъж, който притежава политическа и дипломатическа дарба, не може всичко да каже.

– Правилно! Аха, вие навярно притежавате такава дарба, сеньор?

– Това исках да кажа. Вероятно знаете откъде съм?

– Не.

– Е, аз съм от Пирна.

– От Пирна? – запита другият припряно. – Пирна към Дрезден?

– Знаете ли го?

– Гръм и мълния! Знам го, разбира се. Та аз също съм немец – провикна се непознатият на немски.

– Немец! – смая се зарадван Пирнеро. – И откъде по-точно?

– От Рейнска Бавария.

– Свети небеса! Наистина ли?

– То се знае. Бях пивовар и три години работих в Дрезден. После бях нает от един американец, който искаше да вари като нашата отлежала немска бира в Сейнт Луис. Но беше твърде неблагодарен, започна погрешно и цялата история отиде по дявола. Сетне се помъкнах към Запада и сам не знам как станах златотърсач и ловец.

– Хола, това е добре, това ми харесва. Един немец, с когото да мога да си побъбря за родния град. Сега, от мен да мине, да вали порой, докато си ще. Резидиля, донеси вино, днес имам празник! Съотечественико, вие сте мой гост, нищо няма да плащате. Имате ли родители или някакви близки?

– Само брат.

– А как е името ви?

– Щраубенбергер, Андреас Щраубенбергер.

– И Ви брат също е в Америка?

– Не. Няколко години нищо не съм чувал за него. Той сигурно изобщо не знае къде съм, защото аз никога не съм бил приятел на драккането. Исках да забогатея като златотърсач и после да го изненадам. Той живее край Майнц.

– Също като пивовар?

– Не, като помощник-лесничей в замъка Райнсвалден при един лесничей фон Роденщайн.

– Добре, да го оставим да си лесничейства! Ние с вас сега имаме доста работа. Но преди всичко друго трябва да ми отговорите правдиво

на един въпрос. Въпреки калпавите си дрехи не изглежда да сте някой нехранимайко, а и старостта още не ви е налегнала. Колко сте годишен?

– Трийсет и шест.

– Хмм! Женен?

– Ахааа! – подсмихна се ловецът. – Най-сетне дойде ред и на прословутото подпитване. Аз, слава на Бога, още не съм си метнал жена на врата.

– По дяволите! Имате ли жилище?

– Не.

– Можете ли да манипулирате с бира и ракия?

– Като пивовар? И още как!

– Да поправяте мертеци на покрива?

– Защо не?

– Да го вземе дяволът! Като можете всичко това, защо се скиторите самотен по света? Та нали имате достатъчно злато да се заседите, пък и сигурно има някой тъст, при който да сте добре дошъл.

– Благодаря. Имам си други задължения.

– Че какви ли пък?

Щраубенбергер се засмя, направи комична гримаса и запита, изпълнен с тайнственост:

– Знаете ли какво е дипломат, какво е политик? Е, в такъв случай не може да не знаете, че който притежава политически и дипломатически дарби, не казва всичко. Мога да споделя с вас само дотолкова, че съм дошъл да издирия някого.

– Да издирите някого? Кого?

– Хмм! Познавате ли Черния Жерар?

– Лично още не. Но недочух, че в близко време ще наmine насам.

– А-а, това е добре! Бях убеден, че ще го срещна при вас.

– Познавате ли го персонално?

– Не.

– Тогава нека ви кажа, че тия дни той отново е погодил един от своите номера – яздил е до Чиуауа.

– Всички дяволи! Там сега трябва да са французите.

– И наистина са там. Те са го спипали и взели в плен.

Щраубенбергер направи движение на уплаха и възкликна поразен:

– Ах, значи няма да го срещна! Трябва незабавно да се връщам.

– Накъде? – попита съдържателят, не по-малко изплашен.

– Нагоре на север. Длъжен съм да докладвам, че Черния Жерар е заловен от французите.

- На кого?
- Виж, това си е моя работа!
- Гръм и мълния, Вие действително сте добър дипломат. Но аз мога да ви помогна. Не е нужно да се връщате, защото... Черния Жерар е отново свободен. Той веднага се измъкнал на французите.
- Наистина ли? – видимо се разведри ловецът.
- Знаете ли със сигурност?
- С най-голяма сигурност. Научих го от един ловец, който сега дреме при мен на сламата.
- Що за ловец е?
- Знам ли? Но няма много нещо по него. Не разполага с пари, дрехите му никакви, а за пушката му не бих дал и четвърт долар.
- Човек не бива да съди по външния вид. Често такива пушкала са по-добри от модерните карабини. А що се отнася до облеклото и въобще за екипировката, видяхте по мен какво става, когато човек преценява някой уестман по външността. Слънцето на Ляно изгори дрехите и ботушите ми и ей ги – висят на парцали по тялото. Конят ми е издръглявял като козел, както казахте преди малко, а пушката ми изглежда по-скоро на сопа на ношен пазач, отколкото на оръжие. Но това не ми пречи да имам в себе си шест торбички нъгитс и пари в Ню Йорк. Златото, което намерих в мините, продадох, и предадох на съхранение в Ню Йорк. Там ще го пазя за други времена. Мога ли да видя ловеца, за когото споменахте?
- Не, той спи. Утре сутринта ще имате възможност да разговаряте с него.
- Добре, значи оставам тук.
- Еех, това е много хубаво. Вие сте мой гост. И няма да ви струва нито пфениг, защото за мен е радост да си побъбря с вас за Саксония. Та сте били в Дрезден, казвате?
- Да.
- И в Пирна?
- Няколко пъти.
- В такъв случай сигурно знаете, че Дрезден получава Елба от нас?
- Естествено.
- Моите предшественици бяха значителни хора в Пирна. Баща ми беше коминочистач.
- Хайде бе!
- Да, вие се учудвате, и то с право. Коминочистачът е символ на смъртта от високо. Той има професия, която контролира най-опасните

елементи на сградата и закриля човечеството от пагубното въздействие на саждите. А моят дядо... отгатнете какъв беше той?

– Не е ли по-добре вие да ми го кажете?

– Хубаво. Той търгуваше с хрян. Удивлявате се? Хрянът именно е символ на пикантността. Той подправя наденицата и свинските котлети, а когато е настърган, принуждава човек и да се поразреве. В него има нещо възвишено трагично, което напомня за Шилер, Гьоте и Хайне, ето защо моят дядо е бил носител на пикантното и трагичното. Аз се гордея с моите предци и ще хвърля всички сили, достойнствата на родословното ми дърво да продължат да се развиват от мен и моята дъщеря. Ако сте любител на хряна, скоро ще видите какви успехи се постигат с него. Храните ли се вечер?

– Това се подразбира.

– Добре, тогава ще се запознаете с моята кухня и моята дъщеря. Един зет би бил извънредно доволен от двете.

В този дух двамата продължиха разговора, а по време на вечерята Щраубенбергер имаше достатъчно време да опознае чудатостите на своя домакин. Резидиля се държеше далеч от тях. Тя предпочиташе да мисли несмушавано за мъжа, който спеше горе и който ѝ беше по-близък от всички коминочистачи и продавачи на хрян по света. По тази причина тя бе потърсила стаята дълго преди двамата мъже да решат да се разделят.

На заранта Жерар бе първият, който се появи в салона. Резидиля го усети и побърза да отиде и му пожелае добро утро.

– Спахте ли добре, сеньор? – попита тя.

– Повече от добре. Благодаря ви, сеньорита! – отвърна той, облягайки пушката си на масата.

– Вие също не сте яли. Да ви донеса ли един шоколад?

– Бъдете така добра.

Резидиля се упъти към кухнята, а той се настани край масата. Не след дълго влезе Пирнеро и поздрави кисело:

– Добро утро!

– Добро да е! – отвърна Жерар.

– Наспахте ли се?

– Да.

– Има си хас. Още не бях виждал такъв поспанко като вас. Всъщност спите ли по толкова много и в саваната?

– Може би.

– Е, тогава не е за чудене, че още не съм видял някакъв дивеч в

ръцете ви. Един добър дипломат от пръв поглед ще познае, че не сте никакъв уестман, а истински мармот.

Както мнозина, Пирнеро притежаваше неприятното качество сутрин след ставане да бъде в лошо настроение. Жерар бе принуден да играе ролята на изкупителна жертва. Съдържателят се намести на стола си до прозореца и се вторачи навън. Все още продължаваше да вали, макар и не толкова силно като вчера. След известно време той се обади вкиснат:

– Проклето време!

Жерар не отговори. След малка пауза оня продължи:

– Почти като вчера!

А когато Жерар и сега не се произнесе, саксонецът се обърна към него и подвикна:

– Е-е?

– Какво има? – попита ловецът спокойно.

– Проклето време! Почти като вчера.

– Действително!

– Не вярвам да дойде.

– Кой?

– Кой ли? Ама че въпрос! Черния Жерар. Кого другиго ще имам предвид?

– Охо, за него времето е без значение. Ще дойде, ако изобщо има такова намерение.

– Мислите ли? Трябва да знаете, че го чакат тук. Вчера, докато вие си нанкахте, дойде един ловец, който иска да се срещне с него тук.

– Откъде идва?

– От Ляно Естакадо. Май ви впечатли, а? Така е, вие едва ли сте човекът, който ще язди по оная територия, въпреки че сте три пъти по-голям и силен от него. И само какъв мъж! Джобовете му са пълни с нъгитс.

– Наистина ли? От коя страна е? Сигурно янки?

– Не, немец.

– Те са благонадеждни хора. Как се казва?

– Андреас Щраубенбергер.

– Не ми е известно това име.

– Възможно е, защото... а, ето го, идва!

Щраубенбергер влезе. Поздрави, после плъзна един поглед на времето и втори на Жерар. Констатацията, изглежда, го задоволи, тъй като седна до него и запита:

– Вие ли сте сеньорът, който спеше вчера следобед?

– Да. – потвърди Жерар.

– Това наричам аз великански сън. Трябва да сте били адски уморен.

– Вярно.

– Хмм! Мислите ли да поостанете тук?

– Вероятно само няколко часа.

– И после накъде?

– Отвъд, към планините.

– Sagamba! Тогава молете Бога да ви закриля! Там гъмжи от червенокожи.

– Това не ме засяга.

– Не бъдете лекомислен, сеньор! Ако държите на перчема си, не може да не ви пука. Но щом въпреки всичко сте си наумил да се повлечете нататък, можете да ми свършите една услуга. Познавате ли Черния Жерар?

– Много се чува за него.

– Добре! Опитайте да узнаете къде се намира и ако го срещнете, кажете му, че тук има един, който го чака!

– А ако ме запита кой е този един?

– Тогава му кажете, че той е Малкия Андре.

– Ascuas, Вие сте Малкия Андре?

– Така е. В действителност се казвам Андреас Щраубенбергер. Френските ловци обаче трансформираха Андреас в Андре и понеже по фигура не съм исполин, бях преименуван в Малкия Андре. Това е моето прерийно име.

– Чувал съм го, сеньор, и зная, че сте способен ловец. Впрочем можем в краен случай да разговаряме и на немски.

– На немски? Знаете ли немски, сеньор?

– Малко, независимо че съм французин.

– Как е вашето име?

– Мазон.

Съдържателят бе изслушал мълчаливо разговора. Сега се обади:

– Как, вие знаете немски?

– Да.

– Но в такъв случай вие не сте толкова смотан тип, както си мислех.

Дребосъкът се усмихна и подхвърли, с комично намигане:

– Вероятно дори намирате, че той има данни да стане ваш зет!

Съдържателя отново го прихванаха.

– Зет? Той? – разрази гнева си. – С един-единствен джулеп? Човек, който дори не притежава цяла жилетка? Нека само посмее! Не се нужда от зет като тоя бродяга ни в дъжд, ни в пек. Погледнете го как окаяно стърчи там! Само да кажа „пфу“ и е припаднал! Не, няма да я бъде!

Пирнеро започна да шари напред-назад из салона, спря по едно време пред Жерар и изпълнен с подозрение, запита на испански:

– Сеньор, да не сте хвърлили око на дъщеря ми?

– И двете – отвърна Жерар спокойно.

– Тогава си вземайте гърмящата цепеница и се смятайте! И ако се мернете още веднъж при мен, жив ще ви скалпирам! Ясно?

– Тъй да бъде! – отговори Жерар. – Ще ви послушам, сеньор Пирнеро. Но така, както си „стърча“, все пак няма да ме изгоните!

Жерар прокара ръце по себе си.

– Какво имате предвид? – удиви се старият.

– Имам предвид – в тези дрехи. При лошо време – иди-дойди, няма кой да ти обърне внимание. Ама при хубаво време веднага бие на очи колко е скапана тая жилетка. Нямате ли в дюкяна никоя друга дреха като за мен?

Старият навъси чело и запита:

– Сеньор, с просия ли ще ме задявате? Защото вие изобщо нямате пари!

– Кой ви го каза? Аз нещичко съм поспестил и за едни дрехи все ще стигне.

– Да, за памучен панталон и памучна жилетка може и да стигне. За вашия ръст обаче имам един-едничък костюм и той е скъп.

– От какво се състои?

– Индиански мокасина, панталон от еленова кожа, също такава ловна риза – ошавена в красиво бяло, и ловно яке от лосова кожа. Към тях шапка от ниско остригана боброва кожа, отделно пояс и всичките му принадлежности.

– Хм, устата ми пресъхна от съблазните ви!

– Помоему ще има да си седи разсъхната десетина години. Костюма никога няма да получите, че и с какво ли пък ще платите!

– Хмм! Но човек сигурно може поне да го види?

– Да го види? Е, да, в края на краищата това няма да му навреди. Може пък да срещнете някого, когото да препратите при мен. Ще ви го покажа.

– Добре, да вървим тогава в дюкяна.

– В дюкяна? О, не, не! – отвърна бързо – бързо старият. – Човек, който пие само един джулеп и флиртува с очи с дъщеря ми, няма работа в дюкяна. Ще ида да донеса костюма. Изчакайте тук, преди да съм ви разкарал!

С тия думи той излезе. След малко се върна с дрехите и ги просна на дългата маса. Двамата ловци разгледаха нещата и ги намериха отговарящи на всички изисквания.

– Demonio! – възкликна в заключение Малкия. – Подобна работа е рядкост. Да имах вашата фигура, сеньор, веднага бих си купил тоя тоалет!

Той имаше предвид Жерар. Пирнеро се провикна:

– Той и да купи! Изобщо да си го избие от главата!

– Но нека поне облече нещата, та да видим как стоят – помоли Малкия Андре.

– Хмм, нямам нищо против! – отвърна старият. – Аз самият съм любопитен да огледам кройката. А възможност като днешната едва ли скоро ще се удаде. – И обръщайки се към Жерар, продължи: – Можете да отидете зад стария шкаф и да облечете дрехите. Но само за две минути!

Жерар ги взе усмихнат и отиде зад шкафа, който беше достатъчно голям, за да го прикрие напълно. Когато беше готов и бе нахлупил дори широкополата шапка, се върна. Двамата мъже го зяпнаха с изумление, сякаш не бяха го виждали.

– Ascuas! – обади се Малкия, – какво преобразяване!

– О, едва сега се вижда какво прави дрехата от човека! – извика Пирнеро. – Не изглежда ли като истински, като същински уестман? Не му ли стои всичко като излято?

При тези думи той завъртя Жерар насам-натам и рече.

– Тъй, сега бъдете така добър. Преоблечете се отново и се измитайте! Сега поне се видя за какво ставате.

– За какво? – любопитства Жерар.

– Поставка за боне или окачалка за дрехи.

– Благодаря, сеньор! Но все пак мислите, че нещата ми стоят добре?

– Превъзходно. Ама за вас това е без каквато и да е полза!

– Но нека чуем поне каква е цената!

– Защо не? Това е моят най-хубав и скъп костюм. Струва осемдесет долара.

– Не е ли малко?

– Да не сте мръднали? Сметнал съм осемдесет долара за напълно достатъчна цена. Сваляйте!

– Това и през ум не ми минава, сеньор Пирнеро. Чувствам се много добре в дрехите и ги задържам.

– Ахаа, такава ли била работата? – развика се старият заплашително. – Смъквайте всичко! Старият Пирнеро на вересия не дава!

– Кой пък е казал, че не искам да платя?

– Вие? И откъде ще вземете такава сума?

– Само ще трябва да поизчакате малко. Значи осемдесет долара? Имате ли везни за злато подръка?

– Не е нужно да отивам и да ги мъкна. Да не би и вие да имате нъгитс?

– Потърпете!

– Е, добре! Отивам за везните. Но, сеньор Андре, вас упълномощавам този човек да не офейка междувременно!

– Вървете спокойно, сеньор Пирнеро – отвърна дребосъкът с цялата си сериозност. – Понечи ли да напусне салона, преди да сте се върнали, ще му тегля един куршум в главата.

Думите дадоха кураж на стария да тръгне за везните. Когато излезе, Резидиля се приближи безшумно. Тя беше чула разговора от кухнята и сега идваше да стане свидетел на победата на Жерар. Какво впечатление правеше той сега в сравнение с по-рано!

В този момент бащата се върна.

– Е-е, къде са вашите нъгитс? – подигра се той.

– Не става въпрос за нъгитс.

– Че за какво тогава?

– Веднага ще видите!

Жерар взе ножа си, посегна към пушката, положи я на масата и замахна два пъти по тежки приклад. При втория удар отскочи голямо парче чисто злато.

– Demonio! – изплъзна се от устата на слисания старец.

– Ascuas! – извика дребосъкът. – Сеньор, кой сте вие?

– Купувачът на този костюм – усмихна се Мазон и издяла още няколко парчета.

Пирнеро стоеше вцепенен.

– Е, сеньор, – подсмихна се Жерар – тази пушка действително ли е толкова старо и негодно пушкало, както се изразихте?

В този миг Андре го улови за ръката и възкликна:

– Вие сте Черния Жерар или мътните да ме отнесат!

– Можеше да се отгатне – кимна прочутият ловец.

– Но защо не казахте по-рано?

– Исках да се позабавлявам.

Пирнеро се удари с длан по челото.

– Ох, ама че магаре съм, трижди пъти магаре!

– Аз пък мислех, че сте голям дипломат? – погледна го Жерар засмян.

– Скакалец – ето какъв съм, не политик – призна старият.

– Но аз веднага ще поправа грешката си.

Той улови дъщеря си за ръка и поиска да я издрпа насам.

Тя се възпротиви.

– Ето я, сеньор! – оповести онзи. – Бъдете мой зет. Лицето на Резидия пламна в дълбока червенина. Жерар забеляза и поклати глава.

– Сеньор Пирнеро, не правете втора грешка! Сеньоритата има правото да си избере мъж, когото тя хареса.

– Но я кажете, сеньор, защо не открихте по-рано кой сте? – запита старият смутено.

– Никой не биваше да знае, че Черния Жерар очаква някого тук.

– И този някой съм аз? – осведоми се Андре.

– Вероятно!

– Е, в такъв случай искам да ви кажа, че...

– Стой! – повели Жерар с предупреждаващ поглед към Пирнеро. – После ще говорим за това. Сега да си вървя ли, сеньор Пирнеро?

– Боже опази! – възкликна съдържателят бързо.

– И мога по-късно отново да се върна? Но нали щяхте да ме скалпирате, ако се появя пак?

– О, сеньор, това беше само една шега. Ние от Пирна обичаме да се шегуваме.

– Е, тогава претеглете това злато и ми върнете остатъка, ако е в повече от за осемдесет долара.

Така и стана, след което старият отнесе возните. Докато търчеше нагоре-надолу из къщата, разгласявайки на прислугата, че непознатият скитник е прочутият Черен Жерар – дясната ръка на президента Хуарес, Малкия Андре се обърна към Жерар:

– Защо ми дадохте знак да мълча, сеньор?

Жерар се настани срещу него и отвърна:

– Преди всичко останало, ето ръката ми! Ние сме ловци и вече сме слушали един за друг. Не е необходимо да спазваме учтивата форма и нека бъдем просто на „ти“ и се обръщаме по име.

- Топ Топ! – изрази радостта си Малкия, подавайки ръка.
- Добре. И после трябва да знаеш, че е по-добре да си мълчиш пред Пирнеро, понеже охотата му към приказки е твърде голяма, за да му се повери някоя важна тайна.
- Това ми е много неприятно. Знаеш ли защо съм тук?
- Очаквах пратеник на генерал Хънърт. Ти ли си този човек?
- Да – кимна Андре.
- И носиш пари на Хуарес?
- Да и то милиони.
- Зная го от Хуарес, той ме натовари да те издиря тук и се поставя на ваше разположение.
- Същото ми каза и генералът, че именно тук ще те срещна. Сега чакам от теб последните указания.
- Каква сила сте? – попита Жерар.
- Шейсет човека. Четиридесет войници на Съединените щати и двамайсест способни уестмана.
- Как носите парите?
- На мулета. Но те са много изтощени.
- Проклятие! Значи преди всичко друго трябва да се погрижим за бодри животни. Колко ще са ни необходими?
- Петдесет, драги Жерар.
- Още днес ще ги събера. Останалото, най-вече как ще стигнете до Хуарес, е моя работа!
- Генералът смята, че е най-добре парите да бъдат доставени тук, откъдето Хуарес ще може да ги прибере.
- Така мислех и аз. Но междувременно възникнаха неща, които налагат промяна в първоначалния план. Следващите дни във форт Гуаделупа очакваме посещение на французите.
- Сагајо! При тези обстоятелства, тук действително не са в безопасност.
- Не мисля точно така. Ние не сме толкова неподготвени за тяхната визита и французите ще си строшат главите. Имам на разположение петстотин апачи, с чиято помощ се надявам да се справя с тях.
- Малкия Андре се разпали.
- Може би не се нуждаеш от нас? Горя от желание да присъствам на хубавия урок, който ще получат червените панталони.
- Жерар се усмихна.
- За съжаление не става. Вие не бивате да се застоявате, тъй като парите са крайно необходими на Хуарес, пък и едно вмешателство на

чужди войски би било опасно. Лесно би се стигнало до дипломатически усложнения, каквито Хуарес си има повече от достатъчно. Не, остава си статуквото – отправяте се по директния път към Хуарес. Вярно, този път води през териториите на команчите, но няма защо да се опасявате от тях, тъй като ще яздите в компанията на моите петстотин апачи.

– Наистина ли? Това е великолепно. А къде ще ни посрещнат апачите?

– Днес по обед ще обсъдим този въпрос с моя приятел вожда Мечешко око. Имаме уговорена среща в планината Тамисос.

Ако желаш да ме придружиш, стъпки се за ездата, след половин час потеглям!

Когато малко по-късно Жерар напусна салона, за да се отправи към планината, Резидиля го очакваше в коридора.

– Сеньор, заминавате ли вече? И след като сте дошли едва вчера!

– Нима не бива? – усмихна се той. – Та вашият баща ми посочи вратата!

– О, не го вземайте толкова сериозно, той и понятие нямаше, че сте Черния Жерар! Сега ще мине за вас през огън и пламък?

– Сърдите ли ми се, че скрих името си?

– Как бих могла, сеньор? Вие сте си имал причини, а аз... та нали аз знаех кой сте... от вчера!

Жерар я изгледа изненадано.

– Как отгатнахте?

– Спомняте ли си, че горе, в стаята, бяхте заспали на стола?

– Да.

– Е, аз през това време огледах внимателно вашата пушка.

– Наистина ли? И защо?

– За да видя дали прикладът е от злато.

– Sapristi¹⁶ – възкликна той изумен. – Каква причина имахте да го направите?

– Вече подозирах кой сте. Ще ми простите ли нескромното любопитството?

– На драго сърце, сеньорита. Имах съображения да не давам гласност. Вашият баща обича да бърби, независимо че е голям политик и дипломат.

– Мога ли поне да зная закъде заминавате? Жерар забеляза с каква загриженост го наблюдава и се изпълни с щастие.

16. Sapristi (фр.) – Дявол да го вземе! – Б. пр.

– Защо, сеньорита?

Тя се изчерви и премълча. Тогава той я улови за ръцете и промълви:

– Благодаря, Резидия! Виждам, че сте угрижена за мен, а това ми дава кураж да се надявам, че сте простила миналото ми. Девојката отправи поглед, изпълнен с топлота към него и отвърна:

– Та вие се изповядахте така искрено, че би било грохота да ви се сърдя, Жерар. Аз виждам само онова, което сте, а не което сте били.

Той притисна ръката ѝ до устните си, поиска да каже нещо в отговор, ала вълнението го завладя и устните му само се раздвижиха безмълвно. Сетне напусна къщата. Резидия дълго гледа след него с туптящо сърце, докато един завой на пътя скри и кон и ездач.

8. ЕДИН ЗАСТРАШЕН ТРОН

Когато Ернаудо Кортес завоювал Мексико, кралят на Испания му рекъл да изкаже някоя своя молба, която веднага ще бъде удовлетворена. Тогава хитрият испанец се сетил за Дидо, основателката на Картаген. Той сторил същото, което направила прочутата царица – изпросил си толкова земя, колкото може да обхване една кравешка кожа. Тъй като молбата прозвучала доста решително, била удовлетворена. Тогава той наредил да нарежат една голяма кравешка кожа на тънки като косъм ивици и хванал по тоя начин площ, която била далеч по-голяма, отколкото предполагал кралят. Тези владения и основания там град все още съществуват. Като спомен за онзи остроумен номер е наречен Куернавака, сиреч „Кравешка кожа“.

Старият замък е един голям четириъгълник, който от архитектурна гледна точка няма никаква стойност. Превърнат сега в казарма, той не притежава нищо, което да напомня за миналото великолепиe и разкош. Градът е малък и, както всички мексикански градове, регулярно построен, макар улиците да са къде лошо павирани, къде изобщо не. За тротоари и светилни газ и дума не може да става, няма дори петролни лампи по улиците. При все това в малкото невзрачно селище се намираще резиденцията на императора на Мексико, Макс, който отседна тук като частно лице. Причината се криеше във великолепното местоположение на градчето.

То е разположено в една долина, отдалечена едва на тридесет левги от столицата Мексико, защитена от всички страни от ветровете. Заплена от красотата и изобилието на тропическата природа, поетичната душа на императора бе избрала това Ел Дорадо като място за отмора. То бе любимото му кътче за пребиваване. Когато държавните дела и императрицата позволяваха да се отърси за няколко дни от праха на столицата. Негово Величество бързаше да потърси в Куернавака покой за духа и тялото. От време на време Макс се оттегляше тук с няколко доверени лица, за да се посвети далеч от френските интриги и влияние – на подобрението на своите проекти. Трудно е да се измисли нещо по-малко императорско от скромната вила, която императорът беше наел.

Но каква околност! Градината създаваше впечатление за някакъв възшебен свят. Съзерцателят оставаше с илюзията, че е пренесен в царството на феите. И въпреки това всичко беше природа, нямаше нищо

изкуствено! Ничия градинарска ръка не бе осквернила дивата девственост на ограждащите вилата розови горички. Огромни кактуси и алое, могъщи палми от най-различни видове, диви лимониви и портокалови дървета, самотни величествени кипариси извисяваха снага над шир високостеблени рози, които сияеха в какви ли не цветове. И сякаш Кралицата на цветята изпитваше ревност към тези горди представители на едно преливащо от тъмно до светлозелено листно царство, та около стволите и клоните им бяха увидели вейка всевъзможно оцветени рози – тук снежнобели, там тъмночервени, пурпурно пламтящи, виолетови, розови... стремящи се всички към висините и изпълващи ефира с пъстро оперени птици, виеха ленти дълги пътечки. Това беше един Рай в умален вид, един Едем, който би екзалтирал дори Хафез¹⁷ – персийският поет, възпял любовта и розите.

По една от тези пътечки се разхождаше император Макс, придружаван от мъж в напращяла от злато национална носия. Човекът беше тъмнокош, чернооко, с невисока, ала жилеста фигура. Обветреното му лице проявяваше силна подвижност, а в очите му гореше онзи плам, който е присъщ само на южняка. Това беше генерал Мехиа – индианец по произход, верният приятел на императора, който го придружаваше във всички страдания чак до смъртта. Двамата разхождащи се бяха вглъбени в сериозния разговор.

– Вероятно придавате на нещата твърде черен рисунък, драги генерале – рече императорът по своя благ начин, докато късаше една роза, за да се наслади на аромата ѝ.

– Да пожелае Бог Ваше величество да е прав! – отвърна Мехиа. – да пожелае Бог да мога да говоря, както бих искал!

Императорът преустанови крачките си, изгледа изпитателно генерала и запита учудено:

– Кое ви пречи?

Запитаният плъзна поглед по розовия порой, помълча известно време и отвърна бавно:

– Забранява ми го величието на императора.

Макс погледна към земята и рече полушеговито, полутъжно:

– Толкова ли е блестящо моето величие, та чак да заслепява? Не бих казал, че съзercанието на моя трон оказва такова съкрушително

17. Хамсад Дин Хафез 325–1390) – персийски поет, следвал и учил в родния си град Шираз литература и религия, при което в началото се радвал на благоволенieto на Двора, впоследствие обаче изпада в немилост. Майстор на газела – ориенталска поетическа форма. – Б. пр.

въздействие!

– И все пак аз държа на изявлението си.

– Но в Куернавака аз не съм император, а частно лице!

– Това е милост, която привържениците на Ваше величество оценяват с благодарност. Въпреки всичко, човек не бива да казва на частното лице онова, което би могло да засегне и оскърби императора.

Тогава Макс положи неспокойно ръка на рамото на индианеца и помоли:

– Говорете в името Божие, скъпи генерале! Императорът няма да ви се разсърди.

– И все пак, Ваше величество!

– В такъв случай заповядвам ви! Думите бяха изговорени с тон, който изключваше всяко противоречие. Ето защо верният генерал заяви:

– При това положение ще се подчиня, дори да се подхвърля на риска да загубя най-височайшето благоволение.

– Благоволението ми към вас ще се запази. Приемете, че разговаряте с приятел, с доверено лице, което може да понесе и неприятности. Бяхме стигнали до моите реформаторски проекти. Вие не ги одобрявате!

– За жалост не ми е възможно! Един от августейшите предци на Негово Величество е бил проникнат от същото усърдие.

– О, имате предвид Йосиф II?

– Да. Възнаграждението за неговия стремеж било неблагодарност и разочарование.

– Той е процедираше твърде прибързано. Изпреварил е условията.

– И все пак е бил роден и израсъл в тези условия. Не са му били чужди, познавал ги е добре. Но неговият порив за щастието на народа го накара да не дооцени тези условия.

– Вие съдите строго, но може би не съвсем несправедливо, генерале.

– Благодаря за одобрението и ще си позволя едно сравнение.

– Между него и мен?

– Да.

– В такъв случай сравнението надали ще може да се направи в моя полза! – подметна императорът с блага усмивка.

– О, Ваше Величество е наследил патоса на благородния праотец, но се намира на една напълно чужда земя. Мексиканците казват за Вас: „Emperador que guiso lo mejor“ „Императорът, който иска най-доброто“, но те са убедени, че Ваше величество не може да наложи правилно

разбиране на политическите отношения.

– Искате да кажете, че аз имам много повече причини от Йосиф да действам бавно и да се предпазвам от всяка прибързана стъпка?

– Такава е аналогията. Ще приведа примера за новия учител, който в деня на назначението си искал да направи реорганизации, без да познава учениците си.

– Благодаря за сравнението! – усмихна се императорът.

– Простете! – помоли Мехиа. – Но не каза ли някога самият Негово величество, че свещен дълг и висша наслада за един владетел е да бъде учител и възпитател на своя народ? Ние се намираме в страна, чиято земя дими от кръв. Заобиколени сме от народ, който действа насилнически повече от всеки друг. Присъствието ни е незаконно, тъй като тепърва възнамеряваме да създаваме закони. Христос е влязъл в Йерусалим и цялото население е крещяло „Осанна“, ала три дни по-късно бил прикован на кръста!

Императорът отново закричи бавно и мълчаливо и едва след дълга пауза запита:

– Имате предвид осанната при моето тържествено влизане?

– Да, Ваше величество.

– Следователно се съмнявате в истинността на тогавашната екзалтация?

– С пълно право, Ваше величество. Кой посрещна Негово величество? Населението? Не. Французите и техните клакьори! Възторжените възгласи бяха предизвикани изкуствено, сега за съжаление го зная. Един владетел на Мексико не бива да бъде креатура на друг. Той трябва да черпи своята сила и власт от самото Мексико, не бива да се предоверява, нито да фантазира и бленува, и не да броди из страната с любвеобилни реформи, а с меч в ръката.

Генерал Мехиа бе говорил разпалено. Беше казал истината, до която сам бе проникнал. При това бе забравил да придаде па лицето си онова одеяние, което човек си налага, когато разговаря с коронована глава. Император Макс крачеше замислено до него. Лицето му беше станало сериозно, но той и с дума не намекна, че се е оскърбил. Индианецът продължи:

– Призовете мексиканците! Те ще въстанат и последват възванието. Тогаво Негово величество ще стане истински предводител и император на народа и ще покаже, че е владетел със собствена сила. Хората ще признаят Негово величество, ще се подчинят. Да, те ще ликуват за Негово величество! Макс поклати глава.

– Не мога да споделя вашия ентузиазъм. Помислете за Хуарес, Пантерата на Юга, за множеството други водачи на банди, които желаят да си играят на императори! Помислете по-нататък за Англия, Съединените щати, за Испания... други да не споменаваме.

– О, – възрази генералът – над Мексико може да владее само мечът. Който иска да се разпорежда на едни или други партии, трябва да има здрава, безцеремонна десница, да не се поддава на мекушавост. Едва неговите сетнешни приемници могат да помислят да сменят меч с палмовата клонка.

– Значи на вас ви е нужен един Атила, един Тамерлан?

– Не, един Карл Велики, който умее и да побеждава и да обединява, без да прибягва към опустошение.

– Сега човек е длъжен да се съобразява с политиката.

– Какво могат да направят дипломатите пред свършен факт?

– А Хуарес, моят най-силен противник?

– Ще бъде обезвреден. Яд ме е като си помисля за дребните селяндури, които се титулуват генерали и имат единствената цел да смъкнат вълната на стадото. Да вземем например оня Кортейо...

– Аха – прекъсна го императорът, – който се умилква на Пантерата на Юга?

– Да, онзи Кортейо, чиято дъщеря разпространи своите портрети, за да съумее с красотата си да привлече привърженици.

– Вие виждали ли сте портрета й? Аз за жалост още не – усмихна се императорът.

– Не? Ах, Негово величество не бива за дълго да се лишава от това върховно удоволствие.

Генералът бръкна в червения копринен шарф и измъкна един портфейл.

– Да не би да притежавате някой екземпляр? – запита императорът.

– Да, позволете да ви го представя, Ваше величество. Човек трябва да познава противниците си.

Той подаде портрета на императора. Последният го разглежда в продължение на няколко мига, сетне го върна отново на генерала и промълви състрадателно:

– Клетата девойка!

Мехиа само смръщи чело. Той обичаше императора, ала беше човек на действието и ненавиждаше добродушието. Отвърна с натъртване:

– Клетата? О, Ваше величество, аз не съчувствам на тази дама. Да, тя наистина се осмя, но е една опасна интригантка, която аз при всички

случаи бих обезвредил.

– Значи смятате и нейният баща за опасен?

– Съвсем определено.

– Като претендент за короната?

– О, не – разсмя се Мехиа. – но намирам за опасен всеки, бил той мъж или жена, който не е с мен, а против мен.

Индианецът мислеше да продължи, но не успя, тъй като зад тях прозвучаха стъпки и когато се обърнаха, съгледаха камериера на императора. Той се казваше Грий, играеше в Куернавака ролята на управител и беше станал по онова време често споменавана личност. По лицето на императора пролича, че това обезпокояване не му е приятно. Очакваше да чуе от Мехиа още откровени неща.

– Какво има? – попита Макс.

– Прощавайте, Ваше Величество, мою маршал Базен е тук – доложи Грий. – Той желае да говори с Негово величество.

– Идвам веднага.

– О, Негово Превъзходителство ме следва.

– Тогава да се връщаме.

Макс понечи да тръгне към вилата. Лицето на Мехиа помрачня. Императорът го забеляза.

– Да ви освободя ли, генерале? – попита.

Той много добре знаеше, че двамата мъже много не могат да се понасят.

– Ще помоля Негово Величество да остана, за да не се създаде впечатление, че се страхувам от французите. При положение, разбира се, че не се касае за някоя секретна работа.

– В такъв случай останете! – кимна императорът. – Впрочем, трябва да е важно онова, което е накарало маршала да ме потърси в Куернавака. Той не обича това място.

В този момент Базен се зададе. Не беше в униформата си на висш офицер и когато стигна до императора са поклони, дълбоко наистина, но не по начина, който налага една искрена преданост. Погледът и лицето му изразяваха самочувствие, което в близост до императора би трябвало по-добре да овладее.

– Простете, Ваше Величество – каза той, – че се осмелявам да наруша красивата идилия на това място!

– О, вие винаги сте добре дошли, драги маршале – отвърна вежливо на френски Макс.

– В такъв случай толкова повече съжалявам за носените от мен

неприятности.

– Напоследък не са много приятните неща, които получавам от вас, така, че и настоящите няма много да ме сюрпризират!

В думите се долавяше лека язвителност, ала Макс погледна толкова добродушно, че Базен нема време да се докачи. Той запита:

– Ще заповяда ли Негово величество незабавно представяне на нещата?

– Умолявам за това.

– В присъствието на генерала?

Базен стрелна Мехиа с не особено приятелски поглед и се поклони пред него кажи-речи формално. Този въпрос всъщност представляваше една безцеремонност спрямо императора и оскърбление за мексиканеца. Двамата обаче не го взеха под внимание. Макс отговори:

– За важна тайна ли се касае?

– Не, напротив, за публично достойние.

– Е, мосю льо марешал, тогава започвайте веднага!

– Отнася се за онзи Пабло Кортейо, за когото на няколко пъти съм споменавал на Негово величество.

– Спомням си – кимна Макс.

– Този човек досега беше достоен само за присмех, но вече има изгледи да стане опасен. Той набира хора.

– Това би било върхът! – възкликна императорът изненадан.

– Дори в самата столица. Вчера са били заловени няколко негови вербовчици. Изглежда, притежава агенти и в Главната квартира.

– Значи Пабло Кортейо надлежно трябва да се следи!

– Той вероятно е свързан с Пантерата на Юга, Ваше Величество.

– Това вече зная.

– Научих още, че с помощта на един американски бриг на Пантерата са били предоставени няколко хиляди пушки заедно с голямо количество куршуми и барут.

– Къде е станало това?

– В Коацалкос. Подгонили са брига, но той бил превъзходен платноход и се изплъзнал.

– Неприятен признак за живот от страна на президента на Съединените щати.

– Ще уведомя императора в Париж за случая.

– Наполеон надали ще се занимае успешното тая работа.

Маршалът пропусна забележката и отвърна:

– Убеден съм, че доставките на оръжие са в непосредствена връзка

с появата на този Кортейо, толкова повече че арогантността му стигна дотам, та наредил да разлепят през нощта по кръстовищата афиши.

– Доста дръзко начинание! – заяви императорът. – Къде е станало?

– В самата столица. Аз веднага взех ответните мерки и лично побързах да дойда при Ваше величество и помоля да се даде ход на предложението, което вече имах честта неколкократно да направя.

– Кое предложение имате предвид?

– Относно Кортейо. Самият той се намира на юг, ала дъщеря му живее в Мексико сити. Оставена е необезпокоявана и въпреки това се одързостява открито да подстрекава против правителството и Ваше величество.

– Не желая да воювам с жени!

– Аз също! – Извести маршалът гордо. – Но не бих посъветвал една държавна измяна да остане ненаказана. Мога ли да предоставя един екземпляр от онзи афиш на Негово величество за един поглед?

– Дайте!

Маршалът измъкна листа от джоба си и го предаде на императора. Той се зачете, наблюдаван зорко от Базен. Когато на едно място ликът на императора внезапно потъмня, по лицето на французина пробяга светкавица на доволство. Той можеше да изпрати афиша и по някой друг, но бе дошъл лично, за да си достави това удоволствие.

Императорът привърши й връчи афиша на Мехиа.

– Прочетете и вие, генерале!

Генералът взе листа и прочете следното:

„До всички честни мексиканци и волни индианци! Неприятелят нахлу в нашата страна. Той вече дълго време се намира в нея. Опустошава нашите реколти, разрушава плодовете ни нашия труд, прелъстява нашите жени и дъщери и избива нашите мъже, братя и синове.

Човекът от Париж, някога сам презрян беглец, се осмели да ни прати регент, който се титулува император на Мексико. Този човек е креатура на Наполеон, чиито храчки най-покорно лиже. Мексиканци, ще търпим ли всичко това? Не! Ние ще се вдигнем като един и ще прогоним тези чужденци от страната!

Пантерата на Юга вече точи своите нокти и е готов за скок. Нека и ние грабнем оръжията! За всичко, необходимо за победата над враговете, е погрижено. Притежаваме оръжия, муниции и

провизии, ала липсват мъже, които желаят да покажат, че са честни мексиканци и свободни индианци.

Ето защо е наложително набиране на хора във всички селища. За кратко време ние ще сформираме армия, пред която французите ще си плюят на петите. Вербовчиците са разпратени. Вие ще чуете техните гласове и ще ги познаете по това, че ще споменават моето име. Присъединете се към тях, последвайте ги до сборните пунктове, към които ще ви поведат! Сетне слънцето на свободата ще изгрее над Мексико, а ние ще изхвърлим угнетителите на отечеството от планините след вълните на морето, което ще ги погълне, както е станало някога с фараона.

Пабло Кортейо“

Когато Мехиа прочете написаното, императорът запита:

– Е, генерале, какво ще кажете?

Запитаният вдигна презрително рамене.

– Жалко скалпена работа!

– Но във висша степен опасна! – вметна Базен. – Открито се проповядват размирици. Трябва да се направи нещо повече от дигане на рамене.

Думите се отнасяха до Мехиа. За да предварди едно остро отвръщане от негова страна, императорът побърза да се намеси:

– Аз съм напълно съгласен. Но какво ще кажете да се предприеме?

– Най-напред да се арестува дъщерята на този човек – обяви Базен.

Макс поклати глава.

– Тя е безопасна.

– Доказа тъкмо обратното, Ваше величество! – напомни Базен.

– Просто е смешна. Вече го казах на генерала.

– После трябва да се претърси жилището на Кортейо.

– Това може да стане.

– По-нататък – да се конфискуват именията му.

– Има ли той такива?

– Доста значителни.

– Извинете! – намеси се Мехиа. – Доколкото зная, тези имения са на граф Родриганда, на когото Кортейо беше само секретар.

– Смятам Родриганда за отговорен, дете е назначил един държавен изменник – отвърна маршалът.

Императорът направи отбранителен жест.

– Никакво насилие, драги маршале! – викна той. – Вие сте,

главнокомандващ и можете да вземете необходимите военни мерки. Но тази работа подлежи на моята компетентност. Ще наредя да се направи домашен обиск, ала момичето няма да бъде задържано. Нека бъде изпратена в изгнание. Да излезе от страната и да даде друга насока на прелъстителското си изкуство.

Базен се възпротиви, но не успя да се наложи и в крайна сметка си тръгна с потиснат гняв. Когато си бе заминал, императорът се обърна към Мехиа:

– Прочетохте ли внимателно афиша?

– Да, Ваше величество.

– Също и онова място?

– Кое място има предвид Негово величество?

– В което се казва, че съм креатура на Наполеон и лижа плюнките му.

– За съжаление бях принуден да прочета и това оскърбление!

– По него съдя, че преди малко имавте право. Но аз ще докажа на тези господа, че в никой случай не съм креатура на Наполеон. Наблюдавахте ли Базен, докато четях?

– Много внимателно, Ваше величество.

– Забелязахте ли нещо?

– А-а, Негово величество има предвид онзи поглед на доволство?

– Който той ми хвърли, когато прочетох това място! Аз неволно го погледнах. Какво ще кажете по въпроса?

– Мисля, че един маршал не е най-подходящият човек да носи някакъв конфискуван плакат в качеството на куриер. За тая цел си има достатъчно подчинени.

– Имате право. Той го стори от злорадство. Да вървим вкъщи, скъпи Мехиа! Все пак малко се поразвълнувах и искам да поговоря с императрицата. Нейната близост винаги оказва успокоително въздействие на моята душа.

Те напуснаха градината и закрачиха към вилата.

Това се случи в предобедна. Следобедът ни отвежда в столицата Мексико. Хосефа Кортейо стоеше в стаята си пред огледалото. Възнамеряваше да се облече за излизане.

С течение на времето, въпреки цялата си съпротива, бе принудена да се откаже от плановете си за сключване на брак с Алфонсо. Той от години пребиваваше в Испания, беше останал несемеен наистина, но повече не се и появи в Мексико. Ето как страстта на Хосефа постепенно бе утихнала и нейният импулс за дейност се бе насочил към висшата

политика. Цялото ѝ същество напираше да стане дъщерята на президента на Мексико, до която всички се домогват.

– Не ти ли се струва, че нещо измършавях, Амайка? – попита Хосефа старата си прислужница – индианката.

– О, не, сеньорита.

– Значи смяташ, че съм станала още по-красива?

– Съвсем сигурно! Въобще има хора, които с годините стават все по-красиви и вие принадлежите към тях, сеньорита.

– Тогава ме облечи, но много изкусително, скъпа Амайка!

Смятам да отида до литографа. Поръчала съм нови десет дузини портрета.

– И те са отново предназначени като подарък за привържениците на вашия баща?

– Да. Не намираш ли, че идеята да се дава моят портрет на всеки привърженик е доста сполучлива?

– Съвсем определено! Нещо повече, идеята е грандиозна! Те навярно щяха да продължат този разговор на небивалици, ако отвън не бяха прозвучали стъпки. Появи се една прислужница, зад която се виждаха няколко души. Беше алкалдът с неколцина полицаи.

Когато служителите нахълтаха, без някой да е доложил за! тях, Хосефа се надигна и извика властно:

– Какво означава това, сеньори? Не знаете ли как следва да се отнася човек с една дама?

– Знаем много добре – отвърна алкалдът, – и ще се отнасяме с вас точно така, както сте заслужили. Познавате ли ме?

– Да – отговори тя.

– И тъй, идвам от името на императора...

– Императора? – пресече го тя стреснато.

– Да. Къде се намира вашият баща?

– Замина. Към Оаксака, както ми каза. Но не зная точно къде.

– Кога смята да се върне?

– Не беше определено.

– Познавате ли Пантерата на Юга?

– Не.

– И той никога не е бил тук?

– Никога.

– Но вашият баща го познава?

– Това не знам.

– Хм, значи излиза, че сте невинна, сеньорита. Вероятно все пак сте

мярнали афиша, който днес беше разлепен по къщите?

– Не.

– Да, но на него се чете името на вашия баща.

– Не зная нищо по този въпрос, сеньор. Когато баща ми отсъства, тук живеем доста уединено. Нима афишът произлиза от моя баща?

– Много вероятно, тъй като е подписан с неговото име.

– Та не може ли някой друг да използва името, сеньор алкалд?

Човекът я изгледа объркано. Мисълта, която тя подхвърли, изглежда го убеди.

– Хмм, да, това действително е възможно – призна той.

– И каква е прокламацията на афиша, сеньор? – запита го тя.

– Бунт и държавна измяна.

– О, в такъв случай баща ми със сигурност не е съпричастен. Той не е държавен изменник.

– Но въпреки това се намира в съюз с Пантерата на Юга, сеньорита!

– На мен не ми е известно. Най-вероятно се касае за клевета.

– То ще си проличи. Ще хвърля едно око най-напред при вас.

– О, Santa Madonna! Тук в моята стая?

– Да, и изобщо в цялата къща.

– Тогава търсете, за Бога! Няма да откриете нищо, защото сме невинни.

Чиновникът започна да изпълнява дълга си по чисто мексикански маниер, което ще рече, бавно и през пръсти, макар да му бяха необходими няколко часа. Когато приключи, вече се свечеряваше.

– Не открих нищо, сеньорита – рече той чистосърдечно.

– Знаех си – потвърди надменно Хосефа.

– Аз мисля, значи, че вие сте невинна, сеньорита.

– Напълно сигурна съм, сеньор.

– При това положение много съжалявам, че трябва да ви съобщя нещо неприятно.

– Да ме плашите ли искате, сеньор?

– Далеч съм от тая мисъл, но съм длъжен да изпълня заповедта на императора.

– О, Dios! Сега вече наистина ме обхваща страх, сеньор!

– Няма защо да се страхувате. На вашата личност все пак няма да се случи нищо. Необходимо е само да смените местожителството.

– Местожителството? Как да го разберам?

– Е-е, ще бъдете екстернирана.

При тези думи Хосефа пребледня. Такова нещо не очакваше.

– Екстернирана? – запита. – И каква е причината, сеньор?

– Бунт и държавна измяна.

– Добре де, ама вие сам казахте, че съм невинна.

– Вие да, но не и баща ви. Впрочем раздали сте ваши портрети.

– Само на приятели.

– Тези приятели обаче по някакво нещастно стечение на обстоятелствата са до един държавни изменници. И тъй, уведомявам ви, че трябва да напуснете града в рамките на двадесет и четири часа и страната до не повече от седмица.

Слисана до немай-къде, Хосефа едва не се свлече.

– Ама аз не мога да тръгна. Татко не е тук! – извика тя. – И него ли интернират заедно с мене?

– Не. Него спипаме ли го, ще увисне на бесилото.

– О, Madonna, какво нещастие! А какво ще стане с имуществото ни?

– Можете да го вземете със себе си.

– А прислугата?

– Могат да тръгнат с вас или да останат – тяхна воля. Не приемайте нещата толкова лошо, сеньорита! Някои вече бяха прокудени от страната и все пак отново се върнаха.

Служителят се отдалечи с полицаите. Индианката беше изслушала целия разговор. Когато онзи си замина, тя подхвърли с лукаво намигане:

– О, сеньорита, колко сте умна и хитра!

– Нали, Амайка? Той действително ме смята за невинна!

– Да, да, тези мъже често са много глупави! Но нима сега вие наистина ще трябва да напуснете страната?

– Може би, а може и не. Татко ще реши довечера.

– Ах, непознатият пратеник вчера беше от него?

– Да. Татко има намерение тази вечер да се вмъкне преоблечен вкъщи. Ти ще се погрижиш да не възникнат затруднения. За никого не съм си у дома, Амайка!

Заповедта на алкалда все пак я изведе от равновесие. Чувстваше се безпомощна и с копнеж очакваше пристигането на баща си.

Беше късна вечер, а Хосефа продължаваше да седи в очакване в стаята си. Беше изпратила индианката долу до входа, за да отвори вѐд-нага, щом се появи Кортейо. Внезапно врата се отвори тихо и влезе някакъв мъж, когото Хосефа не познаваше. Тя се стресна не на шега, ала бързо се окопоти.

– Кой сте вие? И какво търсите тук?

Непознатият направи къс поклон и запита с глух глас:

– Тук ли живее сеньор Кортейо?

– Да. При него ли идвате?

– Не, при вас.

– Я гледай, и какво желаете от мен? Как се вмъкнахте?

– През дворната стена.

Този отговор предизвика у Хосефа ужас. Та нали през стената можеше да се промъкне само крадец или някакъв друг подозрителен тип.

– Защо не влязохте през входа? – запита.

– Защото не исках да ме забележат – поясни той. – Но сега разбирам, че тази предпазливост е била ненужна, тъй като едва ли друг би ме разпознал, след като и ти самата ме сметна за непознат.

С тия думи смъкна перуката и фалшивата брада и чак сега Хосефа позна баща си. Полетя към него. Той я стисна в обятията си и я дари с целувка, на което тя отговори. Подобни нежности бяха рядкост при тях.

– Ти ли си? – извика тя. – Наистина не те познах!

– Да, дегизировката ми е отлична – наду се оня. – Но е и крайно необходима, защото видят ли ме тук, свършено е с мен!

– От Пантерата на Юга ли идваш?

– Така е. Ти как я караш?

– Добре, до днес. Но следобед дойде алкалдът за домашен обиск.

– Домашен обиск? Действително ли ме смятат за толкова глупав – да се присъединя към Пантерата и напусна града, без да съм привел работите си в такъв порядък, че да не ме сполети беда? И естествено нищо не намериха?

– Абсолютно нищо. Та нали всички неща са заровени.

– Е, значи всичко е наред, Хосефа.

– Напротив, не е. Аз съм интернирана.

– Хайде бе, наистина ли? – понита Кортейо без проява на страх. – И сигурно по заповед на императора?

– Да.

– Това е последица от днешния ми афиш. Смехотворно!

Колко надалеч всъщност се разпростира властта на тоя император Макс. Необходимо е само да се поотдалечиш и той вече не е в състояние да те досегне. Тогава ще бъдеш в пълна безопасност. Впрочем ти ще напуснеш града още днес.

– Още днес? Защо? – запита тя.

– Ще ме придружиш до хасиендата дел Ерина.

Кортейо изрече думите с равнодушие, но с лека усмивка. Хосефа подскочи, сякаш бе паднал гръм пред нея и извика:

– До хасиендата дел Ерина? Вярно ли? При стария Педро Арбелец? И какво се каниш да правиш там? Та нали Арбелец е наш върл враг!

– Тъкмо затова се радвам да го посетя.

– Нещо не схващам.

– Ще ти обясня. Преди това обаче ми донеси нещо да ям и пия, но не издавай никому моето присъствие!

Дъщерята тръгна да приготви една бърза закуска за баща си. Сетне се настаниха един до друг в нейната стая и продължиха разговора.

– Моят пратеник благополучно ли пристигна при теб? – запита той.

– Да. – отвърна тя. – Каза, че днес ще се вестиш.

– Е, тогава чуй кое ме накара да дойда, да те взема от Мексико си-ти! Пристигнаха са оръжия за нас. Пантерата вече започна бой. За съжаление успехът е съмнителен, тъй като французите са твърде много. Трябва да се нападнат от две страни – от север и от юг. Ето защо наредих да вербуват хора и по същата причина ще тръгна нагоре на север, за да сформирам един голям отряд.

– Но аз защо ще идвам?

– Защото имам нужда от теб, пък и нали трябва да напуснеш града.

– И защо към хасиендата дел Ерина?

– Защото е разположена извънредно подходящо за целите ми. Знаеш ли къде се намира сега Хуарес?

– Казват, че е в Ел Пасо дел Норте.

– Така. Трябва да отида при него и да постигна обединение. Задължително е да го направя наш приятел, понеже само с обединени сили можем да се справим с французите.

– Но, татко, аз мислех, че искаш да ставаш президент? Ако обаче се уловиш за Хуарес, никога няма да станеш!

– Глупости, тъкмо това ще оправи нещата! Веднъж да сложа ръка на ресурсите му, после... хмм!

– А-а, разбирам – после може да вдърви по дяволите.

– Да. По-нататък узнах, че на път за Хуарес е един английски еми-сар. Той му носи оръжия, муниции и пари. Трябва да го избедна и да му отнема всичко. Като притежател на тези средства ще бъде добре дошъл за Хуарес.

– А ако научи, че само притежаваш онова, което всъщност е било предопределено за него?

– Кой ще му го каже? Аз не. Аз съм единственият, който го знае.

- Къде се намира емисарят?
- Ще отпътува с кораб от Ел Рефугио нагоре по Рио Гранде. Там ще го заловя. Познай как се казва този човек!
- Как ще позная. Кажи го ти!
- Лорд Дридън.
- Хосефа подскочи.
- Дридън? Той?
- Да, комуто откъгнахме милионите.
- И когото Хуарес освободи от ръцете на Пантерата?
- Да! – кимна Кортейо с просияло лице.
- Какъв късмет, какъв шанс! Значи ще дойда с теб до Рио Гранде?
- О, не, Хосефа. Ще останеш в хасиендата дел Ерина.
- Ще се съгласи ли Педро Арбелец? Кортейо се изсмя грубо.
- Ще бъде принуден. Да не мислиш, че ще му оставя хасиендата?
- Че тя е негова собственост!
- Сега. Но ще стане моя. Тя ще бъде отправна точка, база за моите начинания. Там ще вербувам и събирам хората си. Оттам ще се появя като изневиделица и там... нали знаеш най-важното? В нейна близост се намира Пещерата на кралското съкровище.
- Ах, искаш да го извадиш? – възкликна възторжено тя.
- Да, но първо трябва да го намеря. Доколкото узнах от Алфонсо, мястото е тайна на мишеките. Ще заловя неколцина от това индианско племе и ще ги мъча и изтезвавам, додето издадат тайната. Тогава ще съм богат, неимоверно богат и ще ми е лесно да стана президент на Мексико.
- Искаш да купиш хасиендата от Арбелец?
- Това и през ум не ми минава. Просто ще му я отнема. Извън града ме чакат триста храбри мъже. Аз ги вербувах. Те ще образуват ядрото на въоръжената сила, която ще събере около себе си. С тях лесно ще превзема хасиендата. Ако Арбелец рече да се отбранява, ще намери гибелта си.
- Така е разумно. Значи ще яздя с тези хора? Още тази вечер?
- Да. Нямаме време за губене.
- А какво ще стане с къщата, мебелите и всичко останало?
- Ще остане така, както си е. Погрижил съм се да се запази в порядък.
- Трябва да взема Амайка със себе си, татко!
- Не става. Старата само ще ни пречи.
- Необходима ми е като прислужница.

– Сама ще си прислужваш по пътя.

– Ама това е абсолютно невъзможно, татко! Дъщерята на един... президент!

– Ба! Все още не си.

– Но щом ще яздя с триста сеньори, искам все пак да се понаглася. Наистина ми е нужна слугиня за обличане.

– В такъв случай трябва да си останеш тук. На мен дъртата хич и не ми е дотрябвала. Сега опаковай онова, което смяташ да вземеш със себе си! През това време аз малко ще си отпочина. Точно в полунощ потегляме.

Кортейо говореше толкова категорично, че Хосефа не посмя да противоречи. Тя се подчини на заповедта и малко след полунощ един отряд от триста мъже, сред които се намираше една-единствена дама, галопираше на север.

9. МАТАВА-СЕ СЕ ЗАВРЪЩА

След шестнадесетгодишно изгнание на самотния остров в океана, Стернау и спътниците му отново слязоха в Гуаймас и решиха да се отправят най-напред към хасиендата дел Ерина. Капитан Вагнер получи задача да заобиколи нос Хорн и да пристане във Веракрус, където да очаква нови заповеди. Сетне останалите потеглиха на път.

В Гуаймас чуха, че Мексико е окупирано от французите и човек рискува да се натъкне на бандите, който се скитат из страната, за да грабят и убиват. Ето защо се погрижиха преди всичко да се снабдят с добри оръжия и по предложение на Стернау избраха не пътя през Сиера де лос Аламос, а се насочиха по протежението на река Яки на североизток, за да стигнат Чйуауа. Този пункт беше разположен толкова далеч на север, толкова отдалечен от столицата, че се предполагаше да не е обхванат от политически и военни размирици. Те не подозираха, че Чйуауа вече е завзета от французите. В Ла Хунта, където реката се разделя на два ръкава, те възнамеряваха да завият на север. Но тук узнаха, че Чйуауа вече е въввлечена във войната и че президентът Хуарес се е изтеглил в Ел Пасо дел Норте, за да събере сили за нов удар. Във въздуха витаеше смътната угнетеност на предстоящи боеве.

– Сега какво? – запита дон Фернандо. – Вече сме изстрадали твърде много, за да се впускаме в някоя сериозна опасност.

– Убеден съм, че няма защо да се страхуваме от французите – отвърна Стернау.

– Затова пък от гверилисите¹⁸, които налитат от всички страни французите.

В този момент думата взе Мечешко сърце:

– Нека моите братя не яздят към Чйуауа, а дойдат с мен до пасищата на апачите. Там ще бъде голяма радостта от завръщането на Мечешко сърце и той ще може да събере много воители на апачите, с които моите бели братя ще отидат без всякакъв риск до хасиендата.

– Далеч ли са пасищата на апачите от Чйуауа? – осведоми се дон Фернандо.

– Апачът язди един ден до града – гласеше отговорът.

Стернау кимна в знак на съгласие.

18. Гверилия (исп. Guerilla) – название на партизанска война в Испания и страните от Латинска Америка; партизански отряд. – Б. пр.

– Аз познавам онази местност – каза той – и смятам, че най-доброто е да последваме съвета на нашия приятел.

– Да, нека отидем при апачите! – помоли и Ема. – Недалеч оттам се намира форт Гуаделупа, където имам роднини, които ще се зарадват като ме видят. При тях бях тогава, когато Мечешко сърце и Антонио ме спасиха от пленничеството при команчите.

– Как се казват тези роднини? – запита Стернау.

– Семейство Пирнеро. Той е немец, а неговата съпруга беше моя леля, сестра на татко.

– За нас действително е от голяма полза, че имате роднини във форт Гуаделупа. Ако бъдем принудени да направим престой, за вас няма да е нужно да оставате при апачите. Предложението беше прието. Последваха левия ръкав на реката, след което завиха към Сиера Мадре. Тези планини бяха успешно преодоляни и пътниците взеха направление към Рио Кончос. Видът на кервана беше доста войнствен. Бяха снабдени с добри коне и силни, издръжливи товарни животни. Както мъжете, така и жените бяха въоръжени и не се бояха от срещи по пътя. В близост до Рио Кончос стигнаха до пътя, който води от Чиуауа за Ел Пасо дел Норте. Под път обаче в случая не бива да се разбира някоя добре построена съобщителна артерия. Едва се забелязваше следата на потока, но всеки, който искаше да отиде от единия от двата града до другия, трябваше да язди по тези равни прерии.

Намерението им всъщност бе само да прекосят този път, но тъй като трябваше да се съобразяват с близостта на френски отделения, предпазливостта беше наложителна. И за да не бъде пропусната някоя следа, Стернау и Мечешко сърце яздеха напред. Вярно, че се намираха в откритата прерия, ала тук-там се мяркаше по някой гъсталак, който закриваше гледката. Един такъв се налагаше сега да се заобиколи. Те завиха около него и моментално се заковаха – едва не се бяха сблъскали с един ездач, който идваше от другата страна на храсталака. И той дръпна незабавно юздите на коня си, изненадан не по-малко от тях.

Беше дребен мъж в траперско облекло. Оръжията му бяха стари, цевта на пушката заръждавяла и изобщо правеше впечатление на човек, който принадлежи на тези диви местности, още повече, че бе яздил добре. Конят му бе благороден мустанг и притежаваше индианска школовка, което лесно можа да се забележи, когато го накара да отскочи пъргава встрани, за да се подготви светкавично за боя.

– Zounds!¹⁹ – извика на английски. – Кои сте вие?

Стернау бе подновил дрехите си в Гуаймас и тъй като там не се

намери нещо друго, носеше като всички свои спътници обичайната мексиканска носия; Мечешко сърце и Бизоновото чело не правеха изключение. Ето защо човекът сметна двамата за мексиканци. Той мигновено бе вдигнал пушката си и я държеше готова за стрелба.

– Good day!²⁰ – отговори и Стернау на английски. – Питате ни кои сме. Ние обаче сме двама и следователно имаме пълното право първи да зададем този въпрос. И тъй, кой сте, сър?

Дребосъкът бе принуден да гледа отдолу нагоре високата фигура на Стернау, ала по лицето му не се забелязваше и следа от страх. Той отвърна с готовност:

– Имате право, сър. В прерията двама срещу един имат предимство, макар на мен да не ми пука дали насреща ми са един или петима. Освен това нямам причина да се срамувам от името си. Може би сте слушали за един ловец, когото хората наричат Малкия Андре?

– Не.

– Хм, в такъв случай сигурно не сте от тази хубава местност?

– Наистина не.

– Тогава нещата се изясняват. Този Малък Андре съм аз, но всъщност се казвам Андреас Щраубенбергер.

– Щраубенбергер? – запита Стернау изненадан. – Та това е немско име!

– Да, аз съм немец.

– Добре, свалете за бога пушката! – заговори Стернау на немски. – Аз също съм немец.

Дребосъкът направи движение на радостна изненада и отпусна цевта.

– Немец? Ах, каква радост! От кой край?

– От околностите на Майнц.

– На Майнц? Там живее моят брат.

– Къде по-точно?

– В една дупка, наречена Райнсвалден.

– Я гледай, да не би почтения Лудвиг Щраубенбергер? При този бърз въпрос на Стернау Малкия Андре подскочи на седлото.

– Какво? Как? Вие познавате моя брат Лудвиг? – запита той.

– Много добре!

– Гръм и мълнии! А аз исках да ви застрелям!

19. Zounds (англ.) – Дявол да го Вземем! – Б. пр.

20. Good day (англ.) – Добър ден. – Б. пр.

– Тая работа все пак щеше да ви се удаде малко трудничко – засмя се Стернау.

– Охо, вие сте израсъл достатъчно на дължина и ширина – рече лукаво дребосъкът. – Значи нямаше начин да дам сватбарски изстрел. Но откъде всъщност идвате и накъде отивате?

– Идваме откъм морето и искаме да отидем до Ел Пасо дел Норте или форт Гуаделупа, както намерим за по-удобно.

– При кого в Ел Пасо дел Норте?

– При Хуарес.

– А във форт Гуаделупа?

– При някой си Пирнеро.

– А-а, познавам го добре! Той е немец от Пирна в Саксония. Но, хер, Хуарес вече няма да го намерите в Ел Пасо дел Норте.

– Нима? Че къде тогава?

– Тук или там, в гората или прерията, Стернау изглежда остро събеседника си.

– Вие знаете мястото, но го премълчавате!

– И така трябва да бъде, защото още не ви познавам.

– Името ми е Стернау.

– Стернау? – запита дребосъкът замислено. – Хм, струва ми се, че вече съм чувал това име. Ах, да! Сеньорита Резидиля го спомена. Един Стернау бил преди години в хасиендата дел Ерина и после изчезнал.

– Аз съм този.

Малкия разтвори широко уста и се втренчи в лицето на събеседника.

– Вие? Вие сте същият? Невъзможно!

– Защо да е невъзможно?

– Ами, че тогава вие щяхте да бъдете онзи ловец, който някога беше наричан от всички устмани и червенокожи Господарят на скалите.

– Имате предвид Матава-се? Аз съм.

– Ами нали бяхте безследно изчезнал! – извика Малкия поразен.

– Вярно! Но ето че отново се завърнах.

– Направо не е за вярване! Знаете ли с кого сте изчезнал?

– Естествено! Че нали аз най-добре трябва да го знам.

– Е, и с кого?

– О-о, искате да ме изпитате, за да видите дали действително говоря истината?

– Да – отвърна Андре откровено. – Та то ще е истинско чудо Господарят на скалите из един път да се появи. Я гледай, кои ли идва? Кои са

онези там?

Тъкмо в този момент се приближиха останалите. Скрит досега от храсталака, Андре не можеше да ги види.

– Точно тези, с които бях изчезнал. Този до мен тук е Мечешко сърце, вождът на апачите.

– Гръм и мълния! – удиви се дребосъкът.

– Онзи, който язди е Бизоновото чело, вождът на мищеките.

– Ама че новини!

– Зад него яздят двама братя. Единият е зетът на хасиендерото на дел Ерина, ако сте слушали за него.

– Гърмящата стрела?

– Да.

– Поспрете за малко! Иначе умът ми ще откаже да служи!

Каква среща! Не съм го и мечтал!

– Сега вярвате ли, че съм истинският Стернау?

– Да, определено. Ето ръката ми! Нека слезем, искам да ви кажа нещо, което е от особена важност за вас.

Андре скочи от коня, а Стернау и Мечешко сърце последваха примера му. Сега пристигнаха и всички останали.

– О, кого пък сте срещнали тук? – запита дон Фернандо.

– Един немец, мой съотечественик – поясни Стернау. – Като ловец той е наричан Малкия Андре и иска да ни съобщи нещо важно. По този повод нека си дадем малка почивка!

Слязоха и се настаниха на тревата, а конете бяха оставени свободно да пасат. За свое учудване, сега Андре видя и две дами, ала очите му бяха привлечени от външността на стария граф, чиито снежнобели коси се спускаха на вълни по раменете, а брадата достигаше пояса.

– Може би говорите испански? – попита Стернау дребния ловец.

– Да, колкото да се оправя – отвърна Малкия.

– В такъв случай ще ви помоля да си служите с този език, за да бъдете разбран от всички. И тъй, какви новини носите?

– Най-напред, че Хуарес вече не се намира в Ел Пасо дел Норте. Той е недалеч оттук. Но нека първо ви запitam: за кого държите – за французите или мексиканците?

– Нито за едните, нито за другите. Щом сте чувал за мен, сигурно ви е известно, че никога не съм вземал нечия страна.

– Да, това е вярно и напълно достатъчно. Трябва да знаете, че французите държат Чиуауа в окупация. Оттам са тръгнали три роты на път за форт Гуаделупа, за да го завладеят. Това обаче няма да им се удаде, тъй

като Хуарес потегли с петстотин апачи на помощ на форта.

– Уф! – възкликна Мечешко сърце, като чу за апачите.

– Предводителят на апачите е Мечешко око.

– Мечешко око? Кой е той? – запита вождът. Индианецът приема своето същинско име едва, когато стане воин. Когато Мечешко сърце видя за последен път брат си, той още беше момче без име. Малкия Андре се досети. Той обясни по индианския начин на изразяване:

– Когато Мечешко сърце изчезна, той имаше един малък брат. Той стана храбър боец. И понеже търсеше своя брат, се нарече Мечешко око. Не го намери, но не губеше надежда и продължаваше да издирва безследно изчезналия. Сега е най-прочутия главатар на апачите.

– Уф!

Само тази сричка излезе от устата на Мечешко сърце, ала в нея се съдържаха чувства на братска любов, благодарност и задоволство. Никой не умее като индианеца да изрази цял свят от чувства с един-единствен звук.

Малкият Андре продължи изложението си:

– Сега Хуарес разполага с необходимите средства за ефективни действия срещу французите. Съединените щати изпратиха няколко милиона долара, които апачите отнесоха на президента в Ел Пасо през териториите на команчите.

– Уф! – извика индианецът. – Малкият мъж лично ли присъства?

– Да, аз бях с тях.

– Значи ти си брат на моя брат?

– Да.

– Уф! Тогава бъди и мой!

Индианецът протегна ръка на Андре, която той сграбчи и разтърси.

– Ние отнесохме парите на Хуарес – поде наново дребосъкът. – Той незабавно потегли да пресрещне французите с всичките си налични хора и апачите. Ще ги унищожи, където и да ги срещне, а сетне ще предприеме директен поход към Чиуауа, за да я превземе. Оголен от войски след заминаването на тези триста войника, градът ще бъде принуден да се предаде.

– Защо не останахте при Хуарес? – попита Стернау.

– Бях изпратен от него да разузная как най-добре може да се превземе това селище. В действителност беше определен Черния Жерар, ала той си измоли да отиде във форт Гуаделупа. Там има познати, които иска да защити.

– Черния Жерар? Кой е той? – осведоми се Стернау – Прочут ловец

от френски произход, но които малко обича своите съотечественици.

И този Жерар сега е във форт Гуаделупа? Колко е далеч дотам? Два дни езда?

– Почти толкова. Вдруги ден по това време спокойно можете да бъдете там.

– А къде се намира Хуарес?

– Някъде южно от форта. Той язди срещу французите – В такъв случай сигурно ще се натъкнем на неговата следа, ако яздим оттук по права посока към форт Гуаделупа.

– Непременно.

– Добре, така и ще направим. Да се надяваме ли, че ще ви видим отново, когато сме при Хуарес. Човек не знае на каква опасност ще се подхвърли.

– Имате право и вероятно ще последваме съвета ви. А я кажете как се озовахте в Америка! Вашият брат никога не е споменавал за вас.

– Вярвам. Ние сме скарани.

– О-о! Колко жалко! И защо!

– Заради едно момиче. Аз я обичах, Лудвиг също. Дора предпочете мен и тогава той стана войник. Писахме си на няколко пъти но кратко само най-необходимото. И нещата си останаха такива.

– Значи сте женен?

– Не. Дора ми измени. Да върви по дяволите любовта! Сетне и аз тръгнах по други краища. В крайна сметка се озовах в Америка като пивовар. Ама работата не стана. Тогава нарамах пушкалото и станах ловец. Това е накратко целият ми живот. И след като ви казах всичко, ще трябва да тръгвам, защото нямам време за губене.

Андре стана и се запъти към коня си. Другите също се изправиха и си взеха сбогом, а Ема се възползва от възможността да поразпита накъсо за роднините си. Срещата с дребния ловец допринесе различна полза на Стернау, както и надеждата в известната тъмнина скоро да настъпи просветление. Когато Андре подаваше ръка, на всеки се струваше, че се сбогува със стар познат и те гледаха след него, додето изчезна от хоризонта. Не след дълго пътниците отново възседнаха конете.

– Сега ще е най-добре да понапрегнем животните – посъветва Стернау. – Щом искаме да открием дирята на апачите, необходимо е да стигнем до нея на дневна светлина. После можем да си починем. Хайде, в галон!

Тогава Мечешко сърце застана начело. Въпреки че не каза нито дума, на всички стана ясно, че местността му е позната и иска да поеме

водачеството. Един час след обяд на животните бе позволена кратка почивка. Веднага щом се повъзстановиха, пътят отново бе поет със същата бързина. Конете в онези райони постигат кажи-речи невероятното.

Стана така, че те издържаха почти до вечерта на следващия ден, когато бе достигната планината Тамисос. Още не бяха стигнали прохода, водещ през нея – виждаше се само неговият излаз на запад в прерията – и в този момент Мечешко сърце спря коня си и се наведе към земята.

– Уф!

Стернау яздеше отпред и огледа тревата. Беше отъпкана. Следата бе толкова тясна, сякаш оттук е яздил един-единствен конник. Но опитният устман никога няма да се подведе.

– Пътят на апачите – обади се Стернау.

– Тук са яздили моите воини – потвърди Мечешко сърце с просветнали очи.

– Какво ще прави моят брат?

– Ще последва гласа на неговото сърце – заяви вождът на апачите.

Без да каже дума повече, той смушка коня си и препусна на юг, по следата, която се проточваше право към подножието на сьерата.

– Накъде тръгна? – попита граф Фернандо угрижено.

– Следва своите апачи – отвърна Стернау.

– О, те са яздили оттук?

– Да. Ще продължим без него към форт Гуаделупа, но преди това някъде ще пренощуваме.

– А Мечешко сърце?

– Него оставете! Той е индианец и знае как стоят нещата. Пък и ще ни намери.

Тези думи успокоиха графа и ездата бе продължена. Времето на другата сутрин бе чудно хубаво. Когато слънцето издигна своя диск, по стръковете и листата като милиарди гранати заблестяха капчиците роса. Небето беше чисто, а цветята възнасяха нагоре ухание, като великолепен на утринна молитва към своя Създател.

Пирнеро се бе измъкнал от постелята и чудесното време го примами да излезе пред къщи. Той закрачи бавно надолу по късата уличка, мина през портата на укреплението и се озова пред талазите на Рио Гранде, край която бе разположен форт Гуаделупа. Докато се наслаждаваше по този начин на великолепието на утрото забеляза по водите надолу от форта една тъмна точка, която бавно приближаваше и хвърляше от двете си страни блестящи лъчи.

– Я виж, ти лодка! – измърмори Пирнеро учуден. – А онова, което

проблясва и искри отдясно и ляво, е водата, раздвижена от веслата.

Той изчака, докато дойде по-наблизо. Тогава удивлението му нарасна. Прокашля се, сякаш се намирал пред изключително събитие и продължи да мърмори:

– Кану от дървесни кори, каквито имат индианците и траперите! По тукашните места това е рядкост. Само един човек седи в него. Кой ли може да е?

Едва когато кануто още повече приближи, се видя каква голяма бързина развива. Пасажерът трябвала притежаваше не само изключителна сила, но и необикновено умение в управлението на един такъв съд. Сега той приближи. Забеляза Пирнеро и насочи кануто към брега. Там скочи от него и го изтегли от водата с обиграно движение, Носеше само някакви стари полуразпарцалосани панталони и жилетка, по която нямаше ни едно копче. И тъй като беше без риза, гърдите и жилестите ръце оставаха голи. Той взе от лодката едно кожено ловно яке и го облеche. Тази дреха само навяваше предположения по-рано да е била яке, сега по-скоро имаше вид на кожен мех, който в продължение на години е лежал в някоя локва и вече бе наполовина изгнил. Сетне се присегна и измъкна още една вещ, която, изглежда, някога е била шапка. В момента приличаше на стара, изпокъсана пунгия, която той нахлузи на черепа си. В пояса си човекът носеше два револвера, нож, томахавка, торбичка за тютюн, куршуми и няколко други дреболии. Накрая извади от лодката и една пушка, която хвана грижовно, човек би казал, с един вид почителност. Виждаше се, че много цени старото пушкало. А когато се обърна, разкри своеобразна гледка. Слабото му лице бе оцавено като кожа от вятъра, слънцето и природните условия; малките сиви очи имаха остър и пронизващ поглед; дългият, голям нос наподобяваше клон на лешояд и въпреки всичко в тази необикновена физиономия имаше нещо, което незабавно будеше доверие.

- Good morning!²¹ – поздрави той на английски.
- Buenos días!²² – отговори Пирнеро на испански.
- Това е форт Гуаделупа, предполагам!
- Да.
- Малка дупка?
- Неголяма.
- Много войници?

21. Good morning (англ.) – Добро утро! Б. пр.

22. Buenos días (исп.) – Добър ден! Б. пр.

- Мито един.
- Хубаво. Има ли тук store²³ и boarding-house²⁴?
- Да. През вратата навътре – третата постройка.
- Благодаря, сър.

Непознатият премина край Пирнеро, който го бе насочил към собствения си дюкян, и влезе през портата. Крачките му наистина бяха лениви, ала широки и спорни, каквито са на истинския скитник на Запада. Някой несвикнал трябва да подтичва в тръс, за да върви в крак с такъв мъж. Ето защо ловци от този сорт издържат и на най-продължителните пеши странствания.

- Янки – изръмжа Пирнеро.

Той имаше право. Дори да не бе поздравът и въпросите за store и boarding-house, то изразът „предполагам“ все пак би бил сигурно доказателство. Докато немецът казва: „мисля“, „допускам“, „струва ми се“, северноамериканецът употребява: „I calculate“ – „предполагам“, „смятам“, „считам“.

Когато Пирнеро се върна, завари непознатия седнал в салона пред чаша. Той зае мястото си до прозореца и се загледа навън. В помещението цареше дълбока тишина, нарушавана единствено от шумните, невъздържани изплювания на чужденеца. Мнозина от тези хора се пристрастяват към дъвчене на тютюн, а един янки малко го е грижа дали неговото кашляне и плюене е неприятно за другия. Пирнеро беше любопитен да разбере кой е непознатият. Но тъй като онзи и дума не обелваше, най-сетне той самият поде:

- Чудесно време!

От непознатия се изтръгна някакво изсумтяване, чието значение бе невъзможно да се разбере. Поради това след известно време Пирнеро повтори:

- Несравнимо време!

– Хрррммрррухм! – изкашля се чужденецът. Пирнеро се обърна към него и запита:

- Казахте ли нещо, сеньор?

- Не, но вие!

Този отговор отне възможността на добрия Пирнеро да продължи в същия тон. Той забарабани по стъклото след което все пак опита късмет а си с една по-нататъшна забележка:

23. store (ам.) – магазин – Б. пр.

24. boarding-house (анг.) – странноприемница. – Б. пр.

- Днес е много по-хубаво от вчера!
- Пхтзихххххх! – плю непознатият. Пирнеро се извъртя и рече:
- Не ви разбрах, сеньор!

Непознатият прехвърли тютюна от дясната страна на лявата, присви уста и изстреля плюнката с такава сигурност, че кафявият тютюнев бульон като от шприц прелетя край носа на Пирнеро към стъклото. Съдържателят дръпна шокирано глава.

- Сеньор – викна той, – там до шкафа има плювалник!
- Не е нужен! – гласеше отговорът.
- Така мисля и аз! Който плюе по прозореца, не се нуждае от плювалник. Но при мен и в Пирна тая мода никак не е в добрия тон!
- В такъв случай отворете прозореца! Флегматичният отговор накара кръвта на съдържателя да закипи от гняв. Той обаче успя да се овладее и запита:

- Отдалеч ли идвате, сеньор?
- Да.
- Тогава трябва да сте изключителен гребец.
- Защо?
- Е-е, срещу течението!
- Pshaw!
- Откъде потеглихте, сеньор!
- Задължително ли е да знаете?
- Е, хайде – рече Пирнеро донейде смутен – човек все пак би желал да знае кой е отседнал при него. Или може би не съм прав?
- Пхтзихххххх! – освободи отново устата си чужденецът и рядката кафява струя прелетя край носа на Пирнеро към прозореца.
- Demonio, че внимавайте де! – подскочи съдържателят.
- По-добре се махнете!

Пирнеро отвори двете крила на прозореца и издърпа стола си до стената далеч от него. По този начин мислеше, че може да се спаси от обстрела. Отново мина известно време. Чужденецът дъвчеше, плюеше и мълчеше. Тогава Пирнеро подхвана:

- Оставате ли тук?
- Надали, предполагам.
- Имате предвид за днес?
- Да.
- Искате да посетите някого?
- Хмм.
- Или имате да свършите тук някоя специална работа?

– Пхтзихххххх! – плю отново запитаният, и то толкова точно, че струята улучи медната гравюра над главата на Пирнеро.

За съдържателя това вече беше прекалено. Той подскочи и изрева разгневено:

– Ама какво ви хрумна, сеньор! Та вие ми похабихте красивата гравюра!

– Махнете я!

– Плюйте по-добре в джоба!

– Елате и си го отворете!

– И плюенето е единствения разумен отговор на моите въпроси, а?

– Да. Който досажда, ще бъде оплют. Отбележете си го!

– Знаете ли че сте един грубиянин?

– Не.

– Е, тогава нека ви го кажа!

– Не си правете труда, нищо няма да ви помогне. Не съм дошъл при вас, за да ме разпитвате. Когато аз искам нещо да знам, ще ви запитам. Налейте ми по-добре още едно!

Пирнеро се подчини, загубил самоувереността си. Когато постави пълната чаша на масата, каза:

– Ще останете ли тоя ден и тая нощ при мен? Това поне сигурно имам право да попитам?

– Ще помисля! В безопасност ли е човек при вас?

– От кого?

– Хмм, от индианците да речем.

– Напълно.

– От мексиканците?

– О, те изобщо не ни задяват. Нали принадлежим към тях.

– От французите?

– Ахаа, значи и вие сте им неприятел, сеньор?

– Това не ви влиза в работата! Но я кажете къде се намира Хуарес?

– В Ел Пасо дел Норте, мисля.

– Мислите? Значи не знаете със сигурност?

– Със сигурност наистина не.

– Колко далеч, смятате, е оттук нагоре до Ел Пасо дел Норте?

– Шейсет часа добра езда. Да не би да възнамерявате да яздите дотам?

– Възможно.

– Ах, сеньор, тогава навярно имате някоя секретна работа с президента?

– Пхтзихххххх!

От мигновено присвита уста на непознатия кафявият бульон тютюн се стрелна покрай лицето на Пирнеро, и то в такава непосредствена близост, че онзи отскочи уплашен.

– Дявол го взел, вече се преситих! – избухна съдържателят разядосан. – Не съм навикнал на подобно отношение. Произходът ми е твърде добър за тая цел. Знаете ли откъде съм?

– Ее? – запита равнодушно посетителят.

– От Пирна.

– От Пирна? Не я знам. Да не се намира някъде зад Северния полюс?

– Не там, ами в Саксония.

– Малко ме засяга тая Саксония. Днес обаче оставам при вас.

– Сеньор, няма да я бъде.

Чужденецът изгледа съдържателят учуден.

– Нещо не ми се нравите – продължи Пирнеро.

– Затова пък вие ми се нравите и нещата се компенсират.

– От такъв заплувач не се нуждая.

– Желаете някой по-добър? Мога да ви помогна, предполагам.

– Не, не! Не искам да имам нищо общо с вас. Вървете някъде другаде където ще можете да си плюете! Погледнете прозореца и картината ми! Тя е стара наследствена вещ. Няма да оставя да се оплюва една такава достопочтеност. Разбрахте ли ме?

– Не.

– Е, тогава ще ти го кажа по-ясно: Ако не напуснете веднага салона, така ще ви изхвърля навън, че всичките ви осемдесет и шест ребра ще изпращат!

Пирнеро говореше извън себе си от ярост. Беше застанал със свити юмурици пред необикновения посетител, сякаш имаше намерение да се нахвърли върху него.

– Пхтзихххххх! – изстреля се насреща му нова струя тютюнев сироп, която го принуди да отскочи мълниеносно назад.

– Какво? И това ли още? – ревна той. – Хайде омитайте се, иначе ще разберете как пасторът застрелял кмета!

– Pshaw! – обади се непознатият спокойно. – Без дандании, че оплюя ли ви, сосът ще ви отнесе през дувара чак на пътя! Дали ще остана тук или не, не е ваша, а моя работа. Гребал съм цяла нощ и съм уморен. Ще поспя един час.

С тези думи той облегна пушката до себе си и се изтегна на

пейката, която се простираше край стената. Това Пирнеро не мислеше да претърпи.

– Стой, хич няма да стане – новели той. – Спете, където си искате, само не и при мен! Аз самият няма да ви посегна, ама ще доведе хората си и те ще ви покажат кой е собственикът на заека.

Чужденецът измъкна револвера си и каза:

– Правете каквото искате, но ви предупреждавам, че всеки, който се приближи повече, отколкото ми отърва, ще бъде застрелян.

Това направи впечатление на съдържателя, той постоя известно време, размишлявайки, и накрая отвърна:

– Хмм! Вие сте много опасен тип, хайде от мен да мине, дремнете един час, но да се надявам, че не плюете и по време на сън!

– Не, стига да не ми се присъни някой любопитен въпрос.

Непознатият тикна револвера в кобура и се изтегна на една страна. След късо време равномерното дишане показа, че е заспал. Човекът трябва да бе много изморен.

Пирнеро здравата се бе изпотил. Той си наля чатка джулеп и тъкмо се намери да се намести отново до прозореца, отвън долетя тропотът на кон. Някакъв ездач скочи от животното си, върза го и влезе. Беше вече на години, но още як и държелив и носеше облеклото на вакуеро. Настави се, поръча чаша пулке и огледа внимателно съдържателя. Онзи не забеляза погледа, защото вече седеше до прозореца и зяпаше навън. Изглежда се питаше дали и вакуерото не е някой плювач на тютюн. Скоро обаче се реши и забеляза:

– Превъзходно време!

– Да – отвърна вакуерото.

Тази отзивчивост зарадва съдържателя извънредно много. Лицето му се разведри. Той се обърна, кимна любезно на човека и продължи:

– И най-вече за ездача.

– Е, да, но аз съм яздил и през цялата нощ.

– Ама това звучи, сякаш сте куриер?

– То си е и почти така, тук имам да предам нещо. Вие вероятно сте сеньор Пирнеро?

– Да, така е, аз съм.

– Сеньорита Резидиля жива ли е още?

– Естествено! Вие познавате ли я?

– Не, но заради нея съм тук. Известна ли ви е хасиендата дел Ерина?

– Това се подразбира, та нали дон Педро Арбелец е мой шурей.

– Е-е, дон Педро Арбелец ме изпраща при вас, сеньор Пирнеро – поясни старият вакуеро. – Казвам се Анселмо и съм на служба при него.

– При него? Ах, това ме радва много. Ще отида да наредя да ви приготвят нещо за ядене и пиене и ще доведе дъщеря си.

– Да, да, доведете я, та да мога да изпълня веднага мисията си!

Пирнеро забрави гнева си. Той се впусна към кухнята, измъкна Резидиля и я поведе към масата, където седеше вакуерото.

– Тук, Резидиля – рече той, – има един вакуеро на добрия вуйчо Арбелец. Дошъл е да изпълни някакво поръчение. Яздил е цяла нощ. Погрижи се за него!

Момичето подаде ръка на госта и запита за мисията му.

– И тъй – заговори онзи, – знаете, че моят господар е стар...

– Да, по-стар от мен – вметна Пирнеро.

– Той няма деца. Сеньорита Ема изчезна безследно и така и не се върна. Това нещастие подрива живота на господаря и го състарява преждевременно. Вие сигурно знаете, че хасиендата вече не принадлежи на граф Родриганда.

– Зная. Графът я подари на моя шурей.

– Дон Педро ще си отиде бездетен...

– Аз се надявам, че той още дълго ще живее! – прекъсна го Пирнеро чистосърдечно.

– На тази възраст и времената, в които живеем, не е за чудене човек да мисли за смъртта. Та сеньор Арбелец няма деца, но пък наследници или по-точно наследница...

– Коя имате предвид?

– Сеньорита Резидиля. Тя ще наследи хасиендата. – Резидиля се позвърна. Тя искрено обичаше вуйчо си, поради което думите на вакуерото ѝ причиниха болка.

– Нека все още не губим надежда, че Ема ще се намери! – произнесе. – Моят повелител я изгуби. – отвърна вакуерото. – Ето защо определи вас за наследница и нареди да ви предам, че има голямо желание да ви види преди кончината си.

– Това ли е поръчението, което имахте да изпълните? – осведоми се съдържателят...

– Да, и ще помоля сеньоритата час по-скоро да посети господаря. Освен това трябва да предам едно писмо.

Анселмо бръкна в якето си и измъкна четириъгълно сгъната кожа, в която се намираше писмото. Пирнеро я взе и поиска да я разгърне.

– Не тук, татко, не тук. – помоли Резидиля. – Ела с мен! Такива

писма човек чете сам.

Резидиля се оттегли с баща си. Когато след известно време се върнаха, очите на девојката бяха зачервени, а и Пирнеро изглеждаше дълбоко развълнуван.

– Прочетохме писмото – каза той.

– И какво решихте, сеньор? – запита вакуерото.

– Това не може да се каже в момента. Знаете каква е конюнктурата – войната, войната!

– Смятате, че за сеньората е опасно да предприеме едно пътуване до хасиендата дел Ерина? Що се отнася до това, не е нужно да се безпокоите. Господарят издейства съпроводително писмо, което французите със сигурност ще уважат.

– Но другите, индианците?

– И те не ни притесняват, понеже сеньор Арбелец възнамерява да изпрати известен брой опитни вакуероси и ловци на бизони, които да отведат благополучно синьоритата при него.

– Хмм, по този начин човек би могъл да рискува, но въпреки всичката опасността си остава. Колко време ще престоите тук?

– До утрешния ден.

– Е добре, тогава ще поразмисля. Утре ще имате моя отговор и ще получите писмо до шурей. Сега се погрижете за коня си и отидете в кухнята да ви сервират нещо!

Анселмо го стори. Резидиля също побърза към кухнята, а Пирнеро се настани до прозореца, за да осмисли току-що получените вести. Не можа обаче да се посвети задълго на мислите си. Изобщо имаше всички изгледи днешния ден да е пълен с вълнения, тъй като сега пристигна втори ездач, който скочи от коня и влезе. Беше Черния Жерар. Когато Пирнеро го съгледа, поздрави коренно различно отпреди.

– О-о, сеньор Жерар! – провикна се той любезно, като се надигна и се отправи бързешком към ловеца. – Вие ли сте? Слава Богу! Резидиля и аз брахме истински страх.

– И вие? – запита Жерар усмихнат. – Как стана тъй? Ами, че аз пия само един джулеп!

– Я стига плоски вицове. Тогава нали още не знаех кой сте. Сега обаче сте добре дошъл, дори и изобщо да не пожелаете да пиете джулеп. Веднага ще повикам Резидиля.

Но това не бе необходимо, понеже тя позна гласа на Жерар, влезе със светнало от радост лице и му подаде ръка.

– Добре дошли! – поздрави. – Вече се тревожихме за вас, защото не

пожелайте да ми кажете накъде отивате. Слава Богу, че се върнахте отново здрав и читав!

– Да, слава Богу! Бих искал да можем да си кажем същото и утре или други ден. Дойдох да ви обърна внимание на една голяма опасност.

– Опасност? – запита Пирнеро. – Сериозно ли говорите, сеньор Жерар?

– За съжаление с цялата си сериозност. Французите са на път за насам.

Резидиля пребледня. Баща ѝ плесна с ръце и извика:

– Боже мой, наистина ли? Кога ще дойдат?

– Това още не знам.

– О, в такъв случай ще опаковам всичко веднага и ще го натоваря на конете. Ще бягаме при Хуарес.

Пирнеро се нагани да напусне трескаво помещението, ала Жерар го задържа.

– Стойте! Почакайте малко! – посъветва той. – Чак дотам още не се е стигнало. Дори французите да превземат форта, ще бъдат принудени да съблюдают неприкосновеността на личното имущество, за да не ожесточават срещу себе си и населението на този опасен, толкова далеч напред изнесен пост. А и помощта вече е на път.

– Каква помощ?

– Самият Хуарес. Петстотин апачи има при себе си.

– Ах, тогава ние сме спасени!

– Не бързайте да ликувате! Хуарес не знае точно по кой път е поел неприятелят. Много е възможно да го пропусне. Той със сигурност ще открие дирята на французите, но може би ненавреме, за да ги настигне преди тяхната цел. При това положение се касае неприятелят да не бъде допуснат във форта, та Хуарес да може да пристигне с апачите и да го унищожи.

– Искате да кажете, че фортът трябва да се отбранява? Но кой за Бога, ще го стори? Ние нямаме войски!

– Ние ще го сторим, всички ние, а и вие с нас, сеньор Пирнеро.

Лицето на съдържателя стана два пъти по-дълго.

– Аз? – запита той стъписай. – Аз да стрелям? Да трепя хора? О, не, това няма да направя! Нямаме такъв навик в Пирна! Който застреля там французин, си подписва смъртната присъда или най-малкото доживотен строг тъмничен затвор. Може да се случи и тъй, такъв човек да бъде осъден на смърт, отделно десет години затвор и пет години лишаване от граждански права и полицейски надзор.

– Подобни неща се случват и по други места – засмя се Жерар – макар да превишава онова, което човек физически може да понесе.

– Значи така! Аз не стрелям.

– В такъв случай ще ви разстрелят. – Пирнеро пребледня.

– Аз идвам като пратеник на Хуарес и току-що се представих в кметството. Хуарес заповяда всеки жител да се въоръжи за отблъсване на неприятеля. Алкалдът тръгна от къща на къща да сведе достойние тази заповед. На вас исках лично да ви го кажа...

– Но, сеньор, та аз през живота си и заек не съм застрелял!

– От такива хора изобщо няма нужда! – прозвуча откъм ъгъла:

Жерар се обърна. Още не беше забелязал спящия. Онзи се бе събудил от разговора и чул всичко. Сега седеше на пейката и гледеше равнодушно към другите отсреща. Жерар го огледа внимателно и каза:

– Извинявайте, сеньор! Мога ли да ви запитам кой сте?

– Да.

Запитаният изрече само тази дума. После изплю тютюна, който и в съня си бе държал в устата, извади от торбичката друг грамаден кравай и отхапа ново парче:

– И тъй името ви? – настоя Жерар.

– Хмм! Вие ме попитахте дали можете да запитате кой съм. Аз ви позволих, но не съм обещавал, че ще отговоря.

– Добре! Тогава си задръжте името и не се бъркайте в нашия разговор!

– А, ако е възбудил любопитството ми?

– В такъв случай не бива да се учудвате, ако и вие възбудите моето любопитство.

Непознатият кимна бавно и избута тютюна от едната страна на устата към другата.

– Предполагам, че не сте съвсем неправ, но си имам причина да не споменавам името си, преди да съм узнал вашето. И как го казахте преди малко? Хуарес ви праша?

– Да.

– Значи го познавате? Бил сте при него? Знаете къде се намира?

– Да.

– Свързан сте с него, а не с ония проклети французи?

– Да, така е.

– Е, тогава ще бъдете ли и така добър да ми кажете кой сте?

– Можете да научите. Наричат ме Черния Жерар.

– Ее, при това положение всичко е наред. Името ви ми е известно.

Ето предната ми лапа, дайте си и вие вашата!

Той протегна ръка на Жерар. Онзи се поколеба, но я пое.

– Изглежда, сте придирчив в запознанството. – каза му – Аз също съм такъв. Сега знаете името ми. Как е вашето?

– А, да, почти щях да го пропусна. – ухили се другият – Моето същинско име не Ви е познато. Аз самият вече кажи-речи съм забравил, че се казвам Уилям Саундърс. Но червенокожите ми дадоха друго име, което навярно сте чувал. То наистина не звучи красиво, но се надявам да е честно. Искам да си доставя едно удоволствие, като не ви го назова, а оставя вие да го отгатнете. Огледайте ме, мистър Жерар!

– Това много няма да помогне, сеньор. – отговори Жерар – Досега само констатирах, че сте американец.

– Янки, искате да кажете? Да, такъв съм. Но вие разглеждате целия човек, а то е погрешно. Вгледайте се само в муцуната ми!

Мършавият посочи с два показалеца лицето си. Жерар не можа да отгатне. Той поклати глава.

– Все още не? – попита чужденецът. – Е, нека ви облекча и направя ребуса по-понятен. Не гледайте нищо друго, освен моя нос! Как го намирате?

– Хм, растежът не е лош.

– Мислите ли? Но към кой сорт носове принадлежи?

– Орлов нос е малко да се каже – засмя се Жерар. – Може би лешоядова човка би било... ааа, *nom d'une pipe*, отгатнах!

– Хайде, давайте тогава!

– О, сеньор, бих могъл да ви обидя – рече Жерар.

– Да ме обидите? Глупости! Червенокожите ми дадоха името заради този нос и аз ще си го запазя за цялата вечност. Така, че не е нужно да се опасявате. Кой съм?

– Ако съм отгатнал правилно, вие сте един от най-прочутите трапери и скаути на Щатите и аз сърдечно се радвам за възможността да ви стисна ръката, сеньор.

– И аз също вашата, мистър! Кажете името!

– Нарекли са ви „Лешоядовия клон“?

– Е, най-сетне! Да, аз съм човекът, който мъкне насам-натам това име. Сега ще отблъснете ли лапата ми?

– О, не! – възкликна Жерар зарадван. – Ето ръката ми. Лешоядовия клон беше известен като един от най-добрите, но и най-чудати ловци на Запада. – Жерар изпита истинска радост да го срещне тук и му разтърси „предната лапа“ с извънредно голяма сърдечност.

– Но какво всъщност ви води във форт Гуаделупа?

– По този въпрос може би ще поговорим по-късно. Засега нека е достатъчен фактът, че търся Хуарес. Преди всичко останало е необходимо да обсъдим настоящето. Сега съм във форта, поради което изпитвам задължението да се включа в отбраната. Французите действително ли настъпват насам?

– Да.

– И Хуарес идва след тях?

– Или срещу тях. Както го възприеме човек.

– И на вас е поверил защитата?

– Да. При алкалда се намира неговата писмена заповед.

– Е, добре, значи хората са длъжни да ви се подчиняват – обобща Лешоядовия клон. И обръщайки се към Пирнеро, запита: – Та желанието ви да светите маслото на някой французин хич го няма, а?

– Не, не и не! Не съм подготвен за такива неща! – оплака се съдържателят.

– А кураж да изхвърляте посетители имате! Ама нейсе, няма да бъда злопаменен към вас. Останете да се гушите кротко на дюшека и си гризкайте лаврови венци. Аз ще застана на ваше място.

Пирнеро сграбчи ръката му.

– Сеньор, благодаря ви! Наистина ли ще го сторите? Ще се биете на мое място?

– Да.

– О, при това положение ви давам разрешение да плюете колкото си искате!

До този момент Резидиля бе слушала мълчаливо. Тя се страхуваше и тъкмо се нареди да се възползва от настъпилата в разговора пауза, за да разкрие тревогата си на Жерар, тя бе нарушена. Отвън прозвуча тропот от множество копита и ниските прозорци почти бяха затъмнени от спрелите пред тях коне.

– Какво е това? – стресна се Пирнеро – Да не би французите?

Жерар пристъпи към прозореца, погледна навън и отговори:

– Не. Според облеклото, мексиканци са.

– Но толкова много! Резидиля, тогава на работа! Вратата се отвори и гостите влязоха. Беше Стернау със спътниците си. Очите на тримата в салона се приковаха с удивление във фигурата му. Гъстата му брада беше израсла на острова далеч под гърдите и той продължаваше да я носи такава, Зад него идваше графът, който също така привлече погледите на трите чифта очи. Двете дами бяха забулени.

- Вие ли сте съдържателят? – обърна се Стернау към Пирнеро.
- Да, сеньор.
- Имате ли помещения за всички нас?
- О, стаи на разположение има достатъчно!
- А конете?
- Те ще имат добра конюшня и грижи – обеща Пирнеро.
- Стига само да знам, че дамите и господата действително ще останат. Сеньор, дългът ми повелява да ви обърна внимание на една голяма опасност: французите имат намерение да нападнат форта.
- Откъде го знаете?
- Хуарес е изпратил онзи сеньор да отбранява форта до идването на апачите.
- Стернау огледа двамата мъже. По лицето му пробяга лека усмивка.
- Как се казва сеньорът, когото имате предвид? – попита той съдържателят.
- Черния Жерар.
- Тогавя Стернау прекрачи към двамата ловци и поздрави вежливо:
- Ако не се лъжа, тук виждам хора, които не се страхуват от французите и ще помогнат в отбраната на форта.
- Откъде вадите тези заключения, сеньор? – запита Жерар.
- Мисля, че Лешоядовия клон няма да обърне гръб на никой французин.
- Какво, познавате ли ме, сър? – удиви се ловецът. – Откъде?
- От по-раншни времена, когато правехте първите си стъпки като трапер. Лице като вашето не се забравя. Но да поговорим за настоящето! Какви приготовления са направени за отбраната на форта?
- О, почти никакви – поясни Жерар.
- В такъв случай бързината е крайно необходима. Или имате намерение да дочакате неприятеля в открито поле?
- За тая цел сме твърде слаби.
- Значи в укреплението?
- Да.
- Кои са защитниците?
- Малкото жители. Но аз веднага ще изпратя за вакуеросите от околността.
- Правилно ще постъпите, сеньор. Впрочем можете да разчитате и на нас.
- О-о, искате да се включите в битката?
- Ако стане необходимо, да.

Жерар понечи да даде израз на учудването си, когато откъм кухнята долетя силен вик. Вакуерото Анселмо от хасиендата дел Ерина беше отворил от любопитство кухненската врата да види посетителите. Сега стоеше там, вперил широко отворени очи в главатаря на мишките. Индианците имат оскъдна окосменост но лицето. Ето защо вождът малко се бе променил и с лекота би могъл да бъде разпознат от някой стар познайник.

– Бизоновото чело! – извика вакуерото.

При назоваването на това име Жерар и янкито скочиха да видят какво става там. Вождът хвърли един изпитателен поглед на вакуерото. Въпреки дългия промеждутък от време, той го позна.

– Анселмо! – викна.

– Santa Madonna! Наистина ли си ти, Бизоново чело? С този възглас вакуерото се втурна към главатаря и сграбчи ръцете му.

– Да, аз съм. – потвърди сериозно мишекът.

– Ама хората говорят все пак, че си мъртъв!

– Бизоновото чело е жив.

– Но другите, другите?

– Те също са живи.

Резидиля изкрещя и улови ръката на вожда.

– Какво каза човекът? Ти си Бизоновото чело, главатарят на мишките?

Аз съм – повтори той с ненарушимото спокойствие на индианеца.

– Боже милостиви, извършват се знамения и чудеса! Татко, това е Бизоновото чело, който беше изчезнал с Ема и другите. Вожде, правилно ли чух? Ти каза, че те са живи.

– Всички са живи.

Преди говорещата с трескава бързина девойка да успее да зададе нов въпрос, вниманието ѝ беше отвлечено. Вакуерото бе спрял поглед върху фигурата на Стернау.

– Сеньор Стернау, о, Сеньор Стернау!

С този вик човекът подскочи към исполина. Онзи му протегна ръка.

– Значи познахте и мен, Анселмо?

– О, кой не би познал спасителят на хасиендата дел Ерина!

В миг и Резидиля стоеше до него.

– Истина ли е? Вие сте сеньор Стернау?

Зачервеното ѝ от вълнение лице се дигна с преобразен израз към него. Той ѝ кимна топло:

– Да, аз съм, сеньорита.

– Heigh-day²⁵, Стернау, Господарят на скалите – прозвуча откъм масата. – Ето защо ме позна!

Тия думи изговори Лешоядовия клон, след което изстреля надалеч дълга струя тютюнев сок зад пейките и масите.

– Матава-се! – провикна се и Жерар. Сграбчила ръката на Стернау, Резидиля сякаш нямаше намерение да я пусне.

– Сеньор – заговори момичето възбудено, – понеже вие отново се появихте, вече вярвам, че и останалите са живи. Но къде са? Кажете бързо, за Бога!

Той описа кръг с ръка:

– Скъпо дете, всички те са тук. Не липсва никой. Ема вдигна воала. Тя беше понапълняла, но не много състарена. Резидиля я позна тутакси.

– Ема, моята Ема!

– Резидиля, скъпа!

Хлипайки високо, двете жени полетяха в обятията си. Те стояха прегърнати в продължение на минути, докато най-сетне Ема попита полугласно:

– Жив ли е още татко?

– Жив е. – потвърди Резидиля радостно. Ема освободи ръце от братовчедка си, отпусна се бавно на пода и с молитвено дигнати ръце промълви:

– Благодаря ти, о, мили Господи, благодаря!

Нито едно око не остана сухо.

– Преди малко получихме писмо от вуйчо. – забеляза по едно време Резидиля – После ще го прочетеш, скъпа Ема. Сетне се наведе към братовчедка си и я вдигна от пода.

– Няма ли да поздравяш и татко? – попита тя.

Сега всички се огледаха за Пирнеро. Той беше изчезнал или поне половината от него. В салона се намираше само долната част от тялото му, горната висеше навън към улицата. От вълнение той не знаеше къде да се дене, не беше в състояние да удържи плача си, но и не искаше това да се забележи. По тая причина беше отишъл до любимия си прозорец и подал глава и рамене навън, за да не се чуят хлипанията му. А когато дъщерята със сила го издърпа вътре, разплака се шумно като дете, прегърна Ема и извика:

– Пуснете ме, хора, иначе ще се задуша от радост! После притисна бързо и племенницата и изскочи през вратата.

25. Heigh-day (анел.) – Какъв ден! – Б. пр.

– Но, Ема, представи ме и на останалите сеньори – помоли дъщеря му.

Братовчедката избърса сълзите си и попита:

– Кого искаш най-напред да поздравя, Резилили?

– Дон Антонио Унгер, твоят годеник.

Ема се усмихна дяволито и подкани все още през сълзи:

– Потърси го! Искам да видя дали ще го откриеш!

Резидиля огледа изпитателно мъжете и посочи Мариано:

– Този е.

– Не отгатна! Този е сеньор Алфонсо де Родри..., исках да кажа, мосю де Льотровил.

– Де Льотровил? Мариано? – запита в същия миг един глас от задната маса. Лешоядовия клон беше задал въпроса.

– Да. – отговори Мариано – Познато ли ви е името ми? Янки бързо приближи.

– Зная го много добре. Един англичанин го спомена пред мен.

– Англичанин? – запита Мариано припряна – Как се казва?

– Лорд Дридън.

Мариано улови събеседника си за ръката и извика възбудено:

– Къде го видяхте? В Англия?

– Не, тук в Америка, долу край морето в Ел Рефугио?

– Всъщност това е тайна, но като виждам как стоят нещата, мога или по-скоро съм задължен да говоря по въпроса.

– Говорете спокойно, сър, няма да си навлечете беда.

– Бях препоръчан на лорда като водач – поясни Лешоядовия клон. – Той се яви в Мексико като английски пълномощник и стовари незабелязано от французите големи запаси от оръжия и муниции. Освен това носи и много пари. Целият този товар трябва да потегли нагоре по Рио Гранде дел Норте.

– За кого? – прекъсна го Стернау.

– За Хуарес – обясни американецът. – Аз бях изпратен напред да уведомя президента за пристигането на тези неща и да попитам на кое място желае да ги прибере.

– Ах, и лордът лично ли ще присъства? – запита Мариано. – Трябва да говоря с него. Кога ще пристигне?

– Това още не може да се каже определено. Налага се да отида първо при Хуарес и после да се върна. Лордът ще се съобрази с волята му.

– Благодаря ви за радостната новина и ще използвам всяка възможност да изразявам признателността си.

– Значи не беше този! – прошепна Резидиля на братовчедка си – Но той тогава?

Ема посочи Антон Унгер:

– Този тук. Отскоро ние вече не сме сгодени, а се венчахме тихо-мълком в Гуаймас. Сеньорът до него е капитан Унгер, моят девер.

Резидиля отиде до двамата и им подаде ръка с благопожелания.

– А този сеньор? – попита тя, посочвайки дон Фернандо.

– О, тук ще има да се маеш! Нали някога беше в течение на нещата в хасиендата дел Ерина?

– На всички.

– Чула си също, че дон Фернандо де Родригандо е починал?

– Да.

– Е, ето че дон Фернандо е тук. Той е жив! – Изумлението на Резидиля не можеше да се опише. Старият граф ѝ кимна усмихнато и помилва красивите ѝ коси.

– Имам много да ти разказвам – каза Ема. – А последният сеньор е Миндрело, който беше затворен заедно с дон Фернандо.

– Да, но липсва още един, скъпа Ема! Мечешко сърце, мъртъв ли е?

– Не, той е жив. Но вчера временно се отдели от нас, за да последва дирята на апачите, които предвожда неговият брат.

Тези думи сякаш бяха специално изговорени да привлекат обекта на разговора. Вратата в този момент се отвори и влезе Мечешко сърце. Никой не беше доловил стъпките на коня му. С един-единствен поглед той схвана нещата и пристъпи към Стернау.

– Какво ще прави моят бял брат? – попита. – Ще вземе ли участие в борбата на тази страна?

– Аз съм твой приятел – заяви Стернау. – Твоят враг е и мой враг.

– Тогава нека белият ми брат вземе оръжията си, защото французите скоро ще дойдат.

– Видя ли се с Мечешко око?

– Не. Очите ми не видяха нито един апач. Вървах по тяхната следа вчера до мръкване и тази заран веднага щом денят започна да сивее. Тогава техните дири се съединиха с пътеката на французите, които се бяха изтеглили на изток. Едните следи бяха само от четвърт ден, а другите около един час по-стари.

– Следователно воините на апачите са непосредствено зад французите. Но врагът не е яздил към форта, а се е отправил към планините на Рио Гранде. – Моят червен брат не продължи ли да следва дирите?

– Не, трябваше да яздя бързо към форта, за да известя, че

неприятелят приближава.

– Само конници ли бяха?

– Да.

– Имаха ли оръдия?

– Стрелящи коли не са имали със себе си.

– Тогава нека видим какво може да се направи. Кога ще стигнат до форта?

– Ще мине повече от час.

Стернау кимна на Жерар да се приближи.

– Поставям се на ваше разположение. – заговори му той – Сега ще ви кажа кои сеньори ще се бият с вас. За Бизоновото чело, вождът на мищеките вече сте чувал?

– Да.

– Е, този тук е Мечешко сърце, вождът на апачите, а следващият е Гърмящата стрела, за когото сигурно също така сте слушал. Другите двама сеньори също ще вземат участие в битката. Само дон Фернандо ще помоля да остане като закрила на дамите.

– Кой ще командва? – запита Жерар.

– От само себе си се разбира – Вие – отговори Стернау. – Хуарес ви е поверил този пост.

– О, не, сеньор – отвърна Жерар. – Не настоявайте! Какво съм аз, когато е тук Господарят на скалите, ами Бизоновото чело, Мечешко сърце и Гърмящата стрела! Ще ви помоля да поемете водачеството!

– В такъв случай бих носил и отговорността.

– Убеден съм, че това не ви плаши.

– Е, добре, нека не губим време в спорове. Ще изпълня желанието Ви, но първо да огледам форта.

– Аз ще Ви водя.

Двамата мъже се отправиха да разгледат отбранителните съоръжения. Фортът беше малък, разположен край брега на реката, върху тясно, стръмно спускащо се скалистото възвишение, по което водеше само един път за ездачи. Единствената му укрепителна линия се състоеше от дървени колове, но поради естественото си положение бе лесен за отбраняване, доколкото нямаше да бъде нападнат с оръдия или със значително преимущество в силите. Бяха се събрали едва двадесетина въоръжени мъже, но все пак достатъчно да удържат за известно време триста французи.

След отдалечаването на Стернау и Жерар, Мечешко сърце също излезе от салона. Той скоро намери онзи когото търсеше – Пирнеро, който

се бе отправил обратно към дюкяна да овладее на спокойствие вълнението си.

- Белият мъж има много неща – заговори го апачът.
- Имам всичко, което е нужно – увери Пирнеро.
- Какви пари най-много обича да взема белият мъж?
- Всички, които вървят тук.
- Има ли моят брат също и бои?
- Да, всякакви видове.
- А има ли и орлови пера?
- Налице са.
- Има ли той дрехи за червените мъже?
- Имам красиви индиански костюми, изработени от бели скуав.
- А има ли също така наметала, направени от кожа?
- Не, но имам кожата на една сива мечка.
- Тогава нека бледоликият ми позволи да потърся каквото ми е необходимо. После веднага ще заплатя.

Мечешко сърце заключи грижливо отвътре и започнала избира различни неща.

През това време възбудата от срещата беше поулегнала. Ема стоеше в кухнята при вакуерото, който не смогваше да и разказва за хасиендата и баща ѝ. Резидиля донесе писмото.

- Значи толкова твърдо е вярвал в моята смърт! – въздъхна Ема.

От очите ѝ отново започнаха да се ронят сълзи. За да я разсее, Резидиля донесе писмото.

– Сега трябва да се погрижа за ядене и напитки. Искаш ли малко да ми помогнеш?

- С удоволствие.

– Благодаря! Но нека преди това ти покажа стаята. По този начин мислите на Ема се насочиха към делнични неща и душата ѝ полека се успокои.

10 САБИ И ТОМАХАВКИ

След като бе огледал форта, Стернау поиска да се върне, ала Жерар помоли:

– Почакайте още няколко мига! Макар и да ви познавам едва от днес, изпитвам безгранично доверие към вас, а самият аз се чувствам странно размекнат. Моля ви, оставете ме да ви разкажа накратко миналото си! Дотолкова можем да отделим време.

И Жерар осведоми за живота си като *garrotteur* в Париж и как за възмездие дошъл в Америка и си поставил задача да прочиства саваната от нейните негодяи.

– С това станах известен – заключи той. – Но разкаянието продължава да ме гложди.

– Жерар, Бог не се гневи вечно! – подчерта Стернау сериозно.

– Но хората!

– Какво ви касаят хората?

– О, твърде много! Тук се запознах с една невинна мила девойка. Тя ме обикна, ала аз бях достатъчно честен да призная, че съм бил *garrotteur*, сиреч професионален престъпник.

– Не бих искал да съдя, но ще запитам: Необходимо ли беше това признание?

– Да, моята съвест ме подтикваше. Тя се затвори в себе си, но аз виждам, че напразно се бори с любовта си. В края на краищата ще протегне ръка на някогашния *garrotteur* и по този начин духовно ще пропадне.

Стернау се удивляваше на бившия *garrotteur*, който сега проявяваше толкова изтънчен такт.

– Но тя няма да пропадне! – продължи Жерар. – Аз съм ловец, хиляди опасности застрашават моя живот. Колко лесно, колко скоро мога да загина. После тя ще бъде свободна. Ще ми окажете ли една милост, сеньор Стернау, за която аз и на онзи свят ще се моля за вас?

– С най-голямо удоволствие, стига да мога.

– Ако чуете, че съм загинал, кажете й, че тя е била моята последна мисъл и, че се надявам да намеря опрощение в Съдния ден, защото любовта към нея, невинната, ме е пречистила!

От тази молба Стернау се почувства особено.

– Мислите за смъртта? Я стига! – сгълча го той – Пък и много се

съмнявам, че ще се случат край вас, когато умирате.

– Но и аз говоря само за възможност, сеньор!

– В такъв случай все пак бих искал да зная коя е дамата.

– Резидиля Пирнеро.

– О-о! Не се учудвам, че обичате това момиче. И предполагате, че любовта ви се споделя?

– Не само предполагам, а го зная.

– На ваше място при това положение бих оставил любовта да се разпорежда. Щом Бог я е оставил да поклъне в сърцето на онази девойка, това е сигурен признак, че той ви е простил.

– Така си казвах и аз. Но от няколко минути съм на друго мнение. Резидиля е братовчедка на Ема Арбелец, позната на графа и други високоставени личности. Тя не бива да се принизява с мен.

– Не сте прав. Вашата деликатност Ви заблуждава. Ако в момента се чувствате леко стъписай, скоро ще го преодолеете.

– Съмнявам се. И тъй, ще ми окажете ли тази милост?

– Но вие няма да умрете!

– Знае ли се? Не се ли отправяме сега на бой?

– Е, добре. Давам ви обещанието си.

– Благодаря. Вече можем да се връщаме. Те закрочиха обратно. Резидиля междувремежно бе подредила стаята с помощта на Ема. Тя тъкмо се качваше по стълбите, когато двамата мъже влязоха. Не ги забеляза. Жерар тръгна след нея да я види и поговорят. Раздвоението между минало и настояще в последно време разкъсваше душата му. Той вече нямаше надежда да се освободи от вътрешната борба и упреците на съвестта. Днес това трябваше да намери своя завършек. Виждайки, че любимата е сама в една от стаята, влезе при нея. Тя тъкмо подреждаше един букет.

– Сеньор, не се ли радвате и вие на завръщането на Ема? – посрещна го тя.

– Радвам се заедно с вас!

– И помислете! Тъкмо днес получих писмо от нейния баща, в което ме известява, че ще наследя хасиендата. Трябва да го посетя.

– В тези опасни времена?

– Разчитам на Вашата закрила.

– О, с какво удоволствие бих ви я посветил, сеньорита!

– Зная, Жерар. И аз от цялото си сърце ще я приема.

Резидиля го изгледа толкова мило, че му премаля от този поглед и той сведе очи.

– Не го казвайте, сеньорита! – отвърна. – Това не може да стане. Вие не бива да храните добри мисли към мен.

– Кажете ми причината!

– Едва днес го осъзнах толкова ясно. Когато бяхме преди малко долу със сеньорите и очите на всички бяха отправени към вас, озарени от топлота, аз стоях настрана и почувствах, че завинаги трябва да остана надалеч от вас. Вие сте толкова благородна, високопоставена, а моето стъпало просто и ниско. Свързването ви с мен би било едно падение, едно унижение.

Резидиля внезапно пребледня. Жерар видя, че тя се изплаши.

– Боже мой, кой ви го каза? Кой ви навя тези мисли? – докато изговаряше тия въпроси, тя отстъпи няколко крачки назад и го изгледа окорително.

– Мислите си дойдоха от само себе си – призна той.

– Не им давайте простор, Жерар! Нима вече не си спомняте какво сте изповядал и, че всичко съм ви простила?

– Зная. Вие бяхте толкова мила и добра. Ето защо мисля, че и днес ще бъдете такава и ще изпълните една голяма моя молба.

– Ще я изпълня! Само кажете каква!

– Тогава затворете очи, сеньорита!

– Аха – усмихна се тя, – мислите да постъпите като децата? Искате да ми поднесете изненада?

– Да. Но струва ми се, че тази изненада няма да Ви се понрави.

– Е, нека опитаме. Ето, погледнете! Очите ми са затворени.

Резидиля действително бе затворила очи. Жерар бързо приближи, ръцете му я обгърнаха и притиснаха, и преди да е намерила време да отвори очи, почувства устните му върху своите... веднъж, втори, трети, четвърти път. Сетне той прошепна в ухото ѝ:

– Благодаря ти, скъпа моя, любима Резидиля! Не ме забравяй напълно, когато един ден бъдеш истински щастлива!

Тя почувства как ръцете му я освобождават, а когато отвори очи, отново беше сама в стаята. Жерар стремително слезе по стълбите долу до салона, където бе оставил пушката си. Когато я грабна и понечи да се отдалечи със същата бързина, Лешоядовия клон запита:

– Какво се е случило? Да не би неприятелят вече да приближава?

– Не зная, но е по-добре да сме нащрек. Ще изляза да наблюдавам.

– Тогава идвам с вас.

Янки също взе пушката си и двамата се отправиха навън да, застанат някъде на пост, където могат да обгърнат околността с поглед. Но

вече не бе необходимо, тъй като в същия миг се разнесе силен вик:

– Те идват, идват!

Всички грабнаха оръжията и се втурнаха нататък. Скоро пред портата се събраха всички защитници. Стернау незабавно изпрати няколко жители при Пирнеро да донесат достатъчен запас муниции и разпредели хората зад палисадата, която се проточваше непосредствено до ръба на скалите. Откъм водата нямаше защо да се опасяват от атака, понеже неприятелят настъпваше само по суша.

Французите бяха на коне. Дори пехотинците бяха превърнати в кавалеристи. Пристигнаха в галоп и спряха в близост до форта. Около петдесетина души се отделиха и продължиха по пътя към отворената врата в тръс. Изглежда мислеха, че ще могат да превземат малкия форт с изненада. Но едва бяха стигнали на двайсетина крачки от портата, срещу тях излезе Стернау – съвсем сам, без всякакъв ескорт. Отделението водеше един капитан. Забелязвайки високата фигура, облечена в богата мексиканска носия, той неволно опъна поводите на коня.

– Какво желаете, месю? – запита Стернау вежливо, но със сурова нотка.

– Да влезем във форта – поясни капитанът.

– С мирни намерения ли идвате?

– Разбира се!

– В такъв случай можете да влезете. Но ще ви помоля преди това да свалите оръжията си.

– Morbleu, кой всъщност сте вие, та се одързостявате да ми говорите така?

– Комендантът на форта.

Офицерът козирува с подигравателна усмивка.

– Наистина голяма чест, мосю другар. И над колко човека заповядвате? Пет или шест?

– Моите шест души са напълно достатъчни!

– И какъв чин имате?

– Прочете със сабята!

– А, добре, добре! Изисквам с цялата си церемониалност да предадете форта.

– А аз изисквам от вас да напуснете това място.

– Давам ви десет минути да обмислите нещата.

– А аз ви давам две минути за оттегляне.

– Parbleu, ако дръзнете да окажете и най-малка та съпротива, всичко ще падне под остриетата.

– Много ми се иска да се запозная с тези остриета.

– Ето ги! Напред, войници!

Капитанът изтегли сабята си и пришпори коня. Останалите се накачиха да препуснат след него. В същия миг Стернау посегна към кобура и светкавично измъкна револвера си. Първият изстрел свали капитана от коня, а всеки следващ костваше живота на един човек. Сетне Стернау отскочи пъргаво назад и портата се тръшна зад него. От амбразуриите на палисадата незабавно проблеснаха изстрели. Хората, които бяха застанали тук, умееха да боравят с пушка. Ездачи рухваха от конете си. Освободените животни се изправяха на задните си крака и се премятаха, изплашени от пукотевицата. Възникна невъобразима бъркотия, сред която се разнасяха все нови и нови гърмежи. Французите се обърнаха и потърсиха спасение в бягството.

Жерар стоеше до Стернау. Пушката му още димеше от последния изстрел.

– Беше добър урок. – рече той – Ако войниците са умни, няма да дойдат повторно.

– За съжаление няма да са толкова умни – отвърна Стернау. – Виждате ли, че офицерите се събират да се посъветват?

– Да, но там в подножието на планините нещо се мъти! При тези думи Жерар посочи към източния хоризонт. Един внимателен наблюдател, ако притежаваше остри очи, би могъл да забележи там една тъмна лилия, която бавно се разтягаше надясно и на ляво.

– Охо, апачите! – усмихна се Стернау.

– Те ще образуват полукръг, за да обгърнат неприятеля.

– За тая цел им е необходим поне четвърт час, стига да не обърнат преждевременно вниманието на врага върху себе си.

– О, французите няма да забележат нищо. Намират се твърде ниско. – рече Жерар – Впрочем, изглежда, взели са някакво решение.

– Възнамеряват да шурмуват – потвърди Мариано, който стоеше наблизо.

Той имаше право. Французите слязоха от конете, отведоха ги назад и натъкнаха байонетите. Сетне образуваха полукръг да превземат форта с шурм. Стернау се? обърна към един от обитателите и му заповяда да наблюдава страната откъм реката и незабавно да доложи, ако неприятелят опита да проникне оттам. Един офицер сега приближаваше на кон. На върха на сабята му се виждаше бяла носна кърпа, но въпреки всичко спря на разстояние, колкото да може да се чуе гласът му. Беше командирът.

– Я гледай, самият майор! – извести Жерар, когато го видя да идва.
– Познавате ли го? – запита Стернау.
– Да. Ще ми позволите ли да говоря с него?
– С удоволствие.
– Ще слеза долу при него.
– Твърде рисковано е.
– За мен съвсем не. Та нали се намирам под закрилата на пушките ви!

– Тогава вървете!

Стернау нареди да се отвори вратата. Жерар взе пушката си и закрочи навън. Спусна се спокойно по скалите и скоро застана до коня на офицера, който немалко се удивляваше на тая дързост. Когато огледа мъжа, машинално дръпна юздите.

– За Бога, Черния Жерар! – извика той.

– Да, той е – отвърна невъзмутимо ловецът. – Моето присъствие ще ви подсказе какво ви очаква.

– Какво друго, освен завладяването на форта!

– Ба, не се поддавайте на мечти! Комендантът ме праща да Ви запитам какво имате да съобщите.

– Искам незабавна капитулация, при това безусловна, тъй като изгубихме доста хора.

– И повече нищо? Твърде непретенциозен сте! Загубите възникнаха, защото капитанът извади сабя срещу нашия комендант. Да се говори за капитулация е безсмислено, а споменаването за безусловност си е чисто безумие!

– Мосю, не забравяйте с кого говорите!

– Ба! Някакъв незначителен майор разговаря с прочутия Жерар. Повече нищо. Не се дръжте толкова надменно, защото и вашата войскова част подлежи на унищожение.

– Какви ги дрънкаш там, обеснико? Само на някой смахнат могат да хрумнат подобни приказки! Отнеси нареждането ми на вашия командващ!

– Не е необходимо. Нали вече получихте отговора.

– Окончателният? Е, добре, тогава ще ти кажа, че няма да проявим никаква милост.

– Звучи смехотворно, понеже чак дотам няма да се стигне.

– В такъв случай незабавно започваме!

Майорът вдигна нагоре сабя без кърпата и французите тутакси се приведоха в движение. Беше мерзка постъпка, тъй като Жерар – все още

в качеството си на парламентърор – не се бе оттеглил. Майорът размаха сабя и се нахвърли към него.

– Ето ти, негоднико, възнаграждението за всичко! – извика той и замахна за удар, ала не познаваше Жерар. Онзи отби удара с цевта на пушката, смъкна с мощно движение ездача от коня и му отне сабята.

– Умри за вероломството си и наблюдавай, прикован към земята, как ще бъдете отблъснати!

С тези думи Жерар захвърли майора на земята и заби до ефеса сабята в тялото му, при което острието проникна дълбоко в почвата. После започна да се катери по скалите, под свистящите куршуми на настъпващия неприятел.

– През портата! Бързо, по-бързо! – провикнаха се отгоре от няколко места.

– Твърде късно. – отговори Жерар – И тук ще се настаня добре.

Без да губи време, той потърси укритие зад единственото дърво, което растеше там горе под палисадата. Залегна зад него и започна да изпраща куршум след куршум към шурмуващите французи.

– Този човек си търси смъртта. – каза Стернау на Мариано.

– Май така излиза! – отвърна онзи. – Знаеш ли причината?

– Да. Трябва да подпомогнем Жерар! Той не бива да загине. Ела!

Гарнизонът на форта броеше шепя хора, ала мъже като Стернау, Жерар, Лешоядовия клюн. Гърмящата стрела, Бизоновото чело, струваха колкото мнозина. Неприятелят още не бе стигнал подножието на скалите и редиците му започнаха да редят. Но той напредваше неудържимо. Когато французите опитаха да се покатерят по скалите, се видя на какъв ефикасен огън са способни прочутите ловци. Много от нападателите се бяха свлекли на земята.

Непосредствено до Жерар битката се разгаряше най-бурно. Един от офицерите го бе разпознал и обърнал вниманието на хората си към него. В желанието си да пленят опасния ловец, те се закатериха по скалите. Но сигурната му пушка ги поваляше един след друг. А удадеше ли се на някой да стигне ръба на скалите, тежкият златен приклад на Жерар го поразяваше. На това място в укреплението застана Стернау с Мариано, а недалеч от тях Лешоядовия клюн. Тримата не пестяха сили да държат нападателите на разстояние от Жерар. Особен интерес представляваше да се наблюдава американеца. Той зареждаше и стреляше с магическа бързина и при това говореше толкова силно, че чак неприятелят го чуваше.

– Охо, там отново някакъв се кани да почерпи Жерар с олово! –

тъкмо казваше той – Жалко за труда, защото моят куршум по-напред ще го улучи, предполагам.

Той насочи цевта, дръпна спусъка и прицелващият се французин се отърколи.

– Тук пък, друг пълзи нагоре. Мисли, че никой не го вижда. Смятам, че ще се смъкне по-бързо, отколкото се е качил – продължи да нарежда той и изстреля втората цев, а французинът се хързулна надолу.

Жерар кървеше от няколко места, тъй като повечето изстрели биваха отправяни към него. Ето че го улучиха два куршума едновременно и защитниците видяха как се свлича на колене. В този момент прозвуча мощният глас на Стернау:

– Вдигнете очи! Помощта идва!

Въпреки численото надмощие, на никой французин още не се бе удало да напредне до укреплението. Сигнал от рог оповести, че трябва да се съберат. Те не бяха забелязали какво става зад тях. И когато сега се обърнаха, видяха за свой ужас широк полукръг от диви ездачи, които препускаха в бесен галон към тях. На няколко места войниците успяха да образуват карета и това бе цяло щастие за тях, защото в противен случай щяха да бъдат пометени още при първата атака. Стернау наблюдаваше отгоре хода на събитията. Близостта на апачите и северноамериканските ловци даде възможност на гарнизона да отдъхне.

– Дали да не направим излаз – подхвърли Мариано.

– Това е най-доброто.

В същия миг откъм улицата прозвуча конски тропот. Някакъв индиански вожд препускаше насам, с орлови пера в развяващите се коси и лице, изрисувано с цветовете на апачите. Беше облечен в нови индиански дрехи, а от раменете му се спускаше тежката кожа на сива мечка.

– Мечешко сърце! – удиви се Мариано. – Откъде ли има това облекло?

– Сигурно от Пирнеро, Той ще иска да се покаже на апачите.

Мнението му веднага се потвърди, тъй като вождът посочи безмълвно вратата, която му бе отворена и препусна по пътя надолу в галон към най-гъстата купчина врагове.

– Какво чакаме? – извика Мариано. – След него!

– Да, след него! – повтори Лешоядовия клюн.

– След него! – викна и Бизоновото чело.

Те се втурнаха след апача. Стернау не беше в състояние да ги спре. Като комендант той остана с обитателите на форта, на които и през ум не минаваше да подложат живота си на такъв риск. Нападащите апачи

се натъкнаха на съпротивата на отделни групи. Това разпокъса порядъка на редиците им. Докато на едни места, връхлитайки вкупом групите, проникваха напред, на други бяха задържани от образуваните малки карета. Тези карета бяха обкръжени, ала битката стигна до застой. Тъй като индианците не бяха свикнали да се бият в затворени редици човек срещу човек, на някои места бяха в неизгода пред французите.

Те нищо не можеха да постигнат срещу плътните редици и изглеждаше, като че на французите ще се удаде да си пробият път.

Зад бойната линия беше спрял коня си с отряд ездачи президента Хуарес. Пламтящите му очи бяха приковани към биещите се. Малко поназад стояха около шестдесетина бели ловци. Това бяха силни фигури, вербувани в Съединените щати. До този момент те още не бяха взели участие в битката, тъй като Мечешко око бе запазил правото върху сдобиването скалповете на французите за себе си и апачите. Хуарес повика със знак предводителя на ловците.

– Виждате ли, че битката стигна до застой?

– За жалост – отговори уестманът.

– Вярвате ли, че апачите ще победят?

– Съвсем определено. Но те не са в състояние да предотвратят един пробив на неприятеля. Намеренията на французите относно форта са осуетени, ала на мнозина от тях ще се удаде да се изплъзнат.

Хуарес кимна мрачно. Устните му се свиха.

– Това не бива да се случва. Какъв съвет ще ми дадете?

– Оставете ме да действам с моите хора! Нашите куршуми скоро ще разпокъсат тези опасни карета.

– Добре, атакувайте!

Ловецът се върна при хората си. За да не предлагат цел на неприятеля, те се разпръснаха и тръгнаха напред в този боеви порядък, използвайки грижливо всяко прикритие по маниера на уестманите.

Мечешко око се намираше в средата на полукръга, който бяха образували апачите. Той беше проникнал победоносно през редиците на французите и сетне отново се бе обърнал, поваляйки с томахащата един след друг враговете пред себе си. Яхнал коня, той приличаше на някой бог на войната; срещу когото никой не можеше да противостои. Сега преследваше бягащите врагове и увлечен от плама на битката, се бе отдалечил от нейното същинско огнище. Нямаше време да се огледа за сражението. Ето как стана, че не забеляза преимуществото на неприятеля на едно място.

Тъкмо бе повалил един от бегълците и чу шумния тропот на

галопиращ към него кон. Огледа се и видя някакъв непознат апач, носещ отличията на голям вожд, който препускаше насам откъм форта. Опъна удивено поводите и в следващия миг другият спря пред него. Те не можеха да разпознаят чертите на лицата си, понеже бяха изписани с цветовете на войната.

Непознатият апач запита:

– Ти ли си вождът Мечешко око?

– Да – кимна запитаният.

– Ти си храбър. Но не виждаш ли, че войните ти напразно се мъчат?

С тези думи говорещият посочи каретата. Погледът на Мечешко око проследи ръката.

– Уф! – извика той. – Кучетата на французите въпреки всичко ще умрат. Но ти кой си?

– Аз съм Мечешко сърце, когото ти от години търсиш!

– Напред!

Той обърна внезапно коня си и полетя. Действаше като индианец. Битката бе по-важна. Беше се отказал от радостта на срещата, за да изпълни дълга си на вожд. Въпреки присъщото на индианците самообладание, Мечешко око за миг загуби от смайване способността си да говори. После препусна след брат си.

– Арку Шош-ин-лайт! Гутеснонселкхи Франца! – извика той с гръмотевичен глас към бойното поле, който бе чул и от приятели и неприятели.

Преведен този вик означава: „Тук е Мечешко сърце! Стократна смърт на французите!“ Погледите на всички червенокожи се насочиха към мястото, откъдето прозвуча възгласът. Видяха Мечешко око непосредствено зад своя брат. Двамата препускаха в бесен карьер към едно от каретата.

– Арку Шош-ин-лайт! Тастса франца! – Тук е Мечешко сърце! Смърт на французите! – проехтя от всички уста.

Те отново нападнаха, и то в миг, когато французите бяха дали залп и се готвеха да заредят наново. По тая причина само в няколко цеви имаше куршуми. По тиловете им пробяга хлад.

– Prenez les crosses – „заемете се с прикладите!“ – изкомандва предводителят.

Войниците извъртяха пушките. В този миг вождовете вече бяха при тях. Мечешко сърце пришпори коня си и се откъсна от земята. Той полетя в дълга дъга и вряза посред карето, а Мечешко око го последва със също такъв дързък скок. В същото време влязоха в ход и томахащите, а

конете им, принудени да се движат, поваляха и стъпкваха всеки, озовал се в тяхна близост. По този начин възникна пролука, през която апачите проникнаха в карето.

Мечешко сърце беше проправил път на своите. Той проби редиците на обезкуражените французи, следван от брат си, за да се вреже в друго каре. Тогава видя конете на французите, пазени от няколко chasseurs²⁶ недалеч от бойната арена.

– Инесе франца шли, сестш нагоя – „да отнемем конете на французите и сразим пазачите!“ – извика той на брат си, посочвайки животните.

Онзи веднага се подчини на заповедта. Свика група апачи и се спусна с тях към конете. За кратко време chasseurs бяха повалени.

Междувременно белите ловци разреждаха с пушките си редиците на французите. Когато Мечешко сърце стигна до второто каре, то вече бе дотолкова унищожено, че той не засили коня си за скок, а се вряза в неприятеля, разпилявайки настрани уплашените французи. Апачите бяха въодушевени и насърчени от появата на своя изчезнал преди толкова години вожд. Те не виждаха оръжията на враговете, нехаеха за оказваната от тях съпротива. Завръщането на прочутия вожд трябваше да се отпразнува с една голяма победа и завладяване на множество скалпове.

При започване битката за форта французите бяха настъпвали в полукръг, при което двете им крила досягаха брега на реката от горната и от долната страна на укреплението. Откъм горната страна имаше силно течение и тъй като скалите стръмно се разрастваха нагоре, оттук бе трудно, ако не и невъзможно да се превземе с изненада форта. Затова пък откъм долната страна водите бяха спокойни, с разхвърляни из тях големи каменни отломъци и скални блокове. С плуване и газене човек можеше да се придвижва от един към друг, намирайки достатъчно укритие, за да не бъде забелязан веднага. Освен това откосът на скалите, върху които бе построен фортът, не бе така стръмен, както от другата страна. Можеше без големи усилия да се изкачи.

Краят на дясното крило, достигащо водата, се командваше от един сержант, който даваше мило и драго малко да поиграе ролята на офицер. По-късно той се намерило мястото, което Жерар така храбро отбраняваше, а когато апачите атакуваха, предугади какво може да се случи.

26. chasseurs /фр./ – наименование на различни подразделения от френската пехота и кавалерия – Б. пр.

– Следвайте ме! – заповяда на хората си. – Ние ще бъдем обкръжени, но аз зная едно средство, което ще ни помогне.

– Какво е то? – запита един, бършейки потта от челото си.

– На неприятеля дойде помощ и той вероятно ще направи излаз. През това време ние ще проникнем през оградата откъм водата и ще отворим портата.

– За Бога, това е вярно! Следваме те.

Десет бяха мъжете, които се изтеглиха надясно към реката и от камък на камък стигнаха откоса на крепостта откъм водата. По тази страна растяха дървета и храсти. Горе бе застанал човекът, когото Стернау бе отредил като часовой. Той не беше дарен с кой знае какъв ум. Вместо да се настани долу до брега, откъдето би могъл да вижда всичко, той бе останал горе, където дърветата препятстваха видимостта. По тая причина не забеляза сержанта. Онзи запълзя с хората си нагоре по откоса. Почти бяха достигнали последните дървета, когато един от тях спря и посочвайки напред, прошепна:

– Стой! Виджте! Някакъв човек. Там зад дъба. Очите на сержанта проследиха указаната посока.

– Наистина! – каза той. – Има пушка, сигурно е пост.

– Да го застрелям ли? – запита един.

– Не. Трябва да избягваме всякакъв шум. Изстрелът би обърнал внимание. Ще го поваля с приклада.

Промъквайки се безшумно и предпазливо от дърво на дърво, той стигна само на няколко крачки от човека и се засили. Скок... удар... и постът бе ликвидиран.

– Сега напред! – изкомандва сержантът на хората си. Те приближиха и скоро достигнаха ограждението. Сержантът измери височината с поглед.

– Тук няма да успеем да се прехвърлим. – каза той – Невъзможно е. Да вървим по-нататък!

Замъкваха се по протежение на палисадата и почти бяха стигнали източната страна на форта, когато откриха една амбразура, оставена отворена за директно влизане и излизане на защитниците. Промъкнаха се през нея и озовавайки се във вътрешността, останаха немалко учудени, като не видяха нито един човек. Въоръжените обитатели стояха от другата страна, а жените и децата се смееха да напуснат жилищата си.

– Фортът е наш! – изрази радостта си сержантът. – Чувате ли как се реве долу? Вилазката се е състояла, точно както казах. Сега да отворим на нашите портата!

– Наистина ли мислиш, че ще им е необходимо да се оттеглят?

– Хм, кой може да знае. Индианците бяха твърде много.

– Индианците?

– Ба! Никой французин не бяга пред червенокож!

– И – рече друг, – каква ни е ползата да отваряме веднага?

Да пристигнат всички и да делим плячката!

– Имаш право! – съгласи се сержантът. – Преди туй можем да откъмнем едно-друго. Но тази наша дяволия не бива да става достояние.

– Че кой ще я издаде?

– Е, някой от вас, може би. Не всеки може да сдържа устата си.

– О, и все пак никой няма да издаде сам себе си. Поне аз, не.

– Аз също не... и аз – присъединиха гласове и останалите.

– Е добре, тогава ще рискувам – реши сержантът. – Но не бива да се разпръсваме, понеже сме малобройни, а и все пак не знаем още колко неприятели са намират във форта.

– В такъв случай да вървим от къща на къща.

– Това ще отнеме твърде много време. Най-добре ще е да претърсим най-богатото жилище.

– Но как ще разберем кое е?

– Хмм! В кръчмите и дюкяните винаги има най-много пари в брой.

– Това е вярно. Значи трябва да потърсим такава сграда, ако тук изобщо я има.

– Във всеки форт има магазин, следователно при всички случаи ще има и тук.

– Мисля, че испанците наричат вента сградата, в която се гуляе и продава.

– Вента? Тази дума сигурно ще е изписана над вратата. Хайде да потърсим!

Правилно беше отгатнал човекът. Думата „Вента“ се мъдреше над вратата на почтения Пирнеро, оставил Лешоядовия клон да се бие вмес-то него. Тъй като сградата притежаваше и етаж, и бе високо построена, от мансардата ѝ, издигаща се над укреплението, можеше да се наблюдава бойния плац. По тази причина граф Фернандо се бе качил горе. Каря и Резидиля бяха при него.

Пирнеро седеше долу до обичайния си прозорец и запушил уши с длани, зяпаеше навън. Всеки изстрел пронизваше душата му. От всеки друг той изискваше да е храбър. Самият себе си считаше за най-големият храбрец, ала много се пазеше да прояви това свое голямо достойнство. Да седи така сам в стаята, все пак му стана доста злоещо. Вече бе

взел решение да повика Резидиля, но не се оказа необходимо, тъй като току-що влезе старият вакуеро Анселмо, който бе взел храбро участие в първия акт на битката. Той понечи да се отправи към кухнята, ала Пирнеро го задържа.

– Почакайте! Останете тук! – каза той – От касапницата ли идвате?

– От касапницата? – запита каубоят. – Че то си беше обикновен бой, макар и увертюра към голяма битка.

– Но дано на Хуарес се удаде да разкара от страната французите и техните протежета и да донесе на клетите мексиканци жадувания мир!

– За съжаление и след прогонването на врага, няма да се стигне толкова скоро до спокойствие, драги Пирнеро. Помислете за предишните времена. Когато след сгромолясването на Хуарес издигнаха контра-президента Сулоага, който пък от своя страна бе свален от предателя Мирамон. И едва през 1861 Хуарес успя да се настани в столицата.

Изслушал думите на вакуерото с отворена уста, Пирнеро се удиви:

– Ама вие много добре я разбирате политиката! Анселмо се засмя самодоволно.

– Дон Педро Арбелец често ни говори за тия неща, понеже се счита за един от приятелите на Хуарес.

– В такъв случай не може да не знаете и, че президентът няма никаква вина за тази зловеща война!

– Зная го наистина. Фактът, че Хуарес преустанови за две години погасяването на външните дългове на Мексико, послужи на третата на Наполеон само като претекст, за да задоволи честолюбивите си проекти и жаждата за завоевания на чужди земи. А заслепения император Максимилиан е само марионетка на французите.

– О, горкият! – въздъхна Пирнеро. – Като си помисля за бедствията през последните години – генералите на Хуарес избити; той самият изтласкан в най-северните области на страната; тържественото влизане на клетия Макс, който вече две години носи нашата корона по милостта на Наполеон – едва се осмелявам понякога да се надявам, че справедливостта ще победи.

– Справедливостта накрая винаги побеждава! Горе главата, стари Пирнеро!

– Но дълго трябва да се чака – изръмжа съдържателят раздразнено.

– Все пак не може да не отчетете, че някои неща напоследък тръгнаха на подобрене. Съединените щати приключиха с тяхната гражданска война и като република държат за Хуарес. Трябваше да видите как тези американски ловци помогнаха в отбраната!

- Да, да, как всъщност се развиват нещата навън?
- Добре, много добре.
- Виждам, че имате пушка, сигурно и сте стреляли с нея? Колко човека пречукахте?
- Шест или седем.
- Не е прекомерно много. – отсъди Пирнеро, преливащ от храброст
- Французите още ли се отбраняват?
- Да. Но апачите пристигнаха.
- Demonio! В такъв случай с французите е свършено!
- С тях имаше и американски ловци. Лично Хуарес води армията.
- Президентът? А, да, да, нали и Жерар каза, че президентът ще дойде с тях. Вие виждали ли сте го досега?
- Да. Преди много години в нашата хасиенда. Той дойде и предостави на господаря съседната хасиенда Вандакуа.
- Аз още не съм го виждал, но се надявам да дойде след окончателната победа да изпие при мен чаша пулке или джулеп. Аз именно съм... ах, ах!

Пирнеро секна ужасен по средата, защото в момента вратата се отвори и влезе сержантът, следван от десетимата си войника. Той удари с приклад по пода и запита на завален испански:

- Това тук вента ли е?
 - Да – отвърна пребледнелият съдържател, треперейки.
 - Как се казвате?
 - Пирнеро. Но, сеньор, нима врагът е вече във форта?
 - Та нали виждате.
 - Ама не побеждаваме ли ние?
- Французинът се ухили подигравателно.
- Дяволът ще ви даде на вас победа. Колко хора има в къщата?
 - Аз!
 - По-нататък!
 - Този сеньор.
 - Какъв е той.
 - Вакуеро.
 - Аха, тогава да си предаде пушката!

Анселмо стисна оръжието си още по-здраво и навъси лице. Той не можеше да проумее как е възможно вече наполовина победените французи да се озоват във форта. Реши да се отбранява. В този момент към него пристъпи Пирнеро и прошепна:

- В името Божие, не правете глупости! Ще ни докарате гибел!

С тези думи той издърпа пушката и я даде на сержанта.

– Ето, сеньор, имате пушката. – каза – Нека за вас това е знак, че форт Гуаделупа ви посреща с радост.

– С радост? – запита сержантът. – С куршуми бяхме посрещнати! Кой още се намира в къщата?

– На първо място три сеньорити...

– Охо! Къде са?

– Един етаж по-горе. Сигурно са се заключили.

– Ще бъдат принудени да отворят! Още кой?

– Граф Родриганда.

– Граф? Ола-лаа! Богат ли е?

– Много.

– Добре, ще видим какво притежава. Вържете вакуерото! Chasseurs приближиха към вакуерото. Той се изправи и измъкна ножа си.

– Няма да позволя да ме връзват! – заяви.

– Santa Madonna! Какво ви скимна? – извика Пирнеро. – Един срещу десет.

Анселмо осъзна невъзможността да остане здрав и читав. Подаде ръце и бе вързан.

– Сега и съдържателя! – разпореди сержантът.

– И мен? – запита Пирнеро ужасен. – Заблуждавате се нещо, сеньор! Та аз съм най-верния поданик на Негово Величество императора!

– Щом наистина сте такъв, няма да се противите и ще се подчините – захили се войникът. – Хайде протегнете ръце!

– Ето – рече съдържателят обезкуражено. – Но ще ви помоля да си отбележите, че не съм враг на французите. Аз не съм мексиканец, родом съм от Пирна.

– Къде е това? Къде се намира?

– В Саксония.

– В Саксония, значи в Германия? Тогава толкова повече да ви отнесат мътните! Хайде бързо! Дайте ръцете!

Така и съдържателят бе вързан. Той се остави без повече да противоречи.

– А сега ни отведете при другите! – заповяда сержантът. Той остави двама души при вакуерото. Входът на къщата бе заключен отвътре, след което се изкачиха по стълбите.

Черния Жерар лежеше до дървото, край което се беше бил. Пробод от тежък байонет, прибавен към предишните наранявания, го беше проснал. Той смяташе, че бе длъжен да умре. Но не искаше да издъхне

тук, а там горе, до портата, която така дръзко и енергично бе отбранявал. Повлече се нагоре и остана там проснат, докато долу битката все още се люшкаше насам-натам. С какво удоволствие би допълзъл и до вентата, за да умре пред очите на любимата! Но, не, Жерар искаше да й спести грозния лик на смъртта. За това остана да лежи тук. Той виждаше как кръвта му изтича, без да направи опит да я спре. Чувстваше как с червените талози на живота силите му чезнат; затвори очи; мислеше за приближаващата смърт, която ще го освободи от всякакво съмнение и самоупреждане. В този момент от бойното поле прозвуча триумфиращ рев. Той отвори очи.

Хуарес стоеше с щаба си. Вдясно край завладените коне на французите се виждаха няколко индианци, а на преден план апачите преследваха увлечено последните врагове. Жерар отново си помисли за Резидиля. Поиска му се все пак още веднъж да я види. Опря ръце на земята и се изправи. Тежко раненият ловец се олюляваше застрашително, но съумя да се подпре на палисадата. Постепенно успя да се застои, без да се обляга. Опита да върви. Удаде му се. Първо бавно, със залитане, после все по-бързо и сигурно. Жерар Мазон стигна амбразура и пропълзя вътре. Не обръщаше внимание, че раните му кървят.

– Резидиля, о, Резидиля!

Тази дума действаше като чудо. Жерар стисна по-здраво пушката и продължи влаченето си към вентата. Не знаеше, че предната врата е заключена. Като я намери затворена, надникна през прозореца в салона и забеляза френските войници, които сержантът бе оставил на стража при вакуерото. Ловецът бе пронизан светкавично от мисълта, че над любимата му е надвиснала опасност и зареди пушката и револверите. Без да се замисля разби прозореца. В следващия миг Мазон стоеше в салона пред двамата войници.

– Стой! – извика единият и наведе пушката си.

– Негодяй!

Само тази дума произнесе Жерар и свали човека с приклад. Преди другият да се осъзнае, беше проснат и той.

– Развържете ме, сеньор! – помоли вързаният Анселмо.

– По-късно! – Жерар нямаше време да се занимава с него. Трябваше да отиде на помощ на любимата, докато силите още го държаха. Той излезе в коридора и се помъкна нагоре по стълбите.

Воден от Пирнеро, сержантът се изкачи на мансардата със своите осем души и видя стария и трите дами да стоят до прозореца на капандурата и да наблюдават хода на сражението.

- Французите ще бъдат избити до последния човек!
- Охо! Толкова далеч още не се е стигнало – изсъска той.

Четиримата се огледаха и стреснаха, когато видяха войниците, дърпащи вързания съдържател.

– Татко, скъпи татко! – извика Резидиля, спусна се към Пирнеро и го прегърна.

- Стой! Назад! – повели сержантът. – Няма място за подобни сцени.

Графът пристъпи към него.

- Сержант, какво искате?

– Не сте вие, който ще пита! – ухили се оня. – Кой сте?

– Граф Фернандо де Родриганда.

– Тъкмо него търсим! Вие сте мой пленник!

– Заблуждавате се. Аз не съм враг на французите.

– Това ще се види. Вържете го!

– Мен да вържат! – запита дон Фернандо негодуващо. – Кой ви е дал заповед?

- Не ви засяга!

Въпреки съпротивата си, графът бе вързан.

– Сега и жените! – нареди сержантът.

– Какво ви хрумна! – извика Резидиля. – Та ние нищо не сме ви сторили!

– Покори се! – посъветва бащата предпазливо. – Съпротивата няма да помогне.

Тя се остави да бъде вързана. Ема също. Един войник приближи към Каря с връв в ръка. Очите на индианката заискриха. Тя беше истинска сестра на Бизоновото чело. С мълниеносно посягане сграбчи щика на войника и го измъкна от ножницата.

- Само посмей! – викна тя с проблясващото острие.

– Parbleu, ама че са зловни тук жените! – възкликна сержантът. По-валете я!

Войникът поиска да улови Каря, ала тя заби острието в тялото му. Веднага след това получи удар от приклад от един друг и се строполи.

- Съпротива срещу победителите! – изкряска сержантът.

– Ще си заплати за деянието! – И като се обърна към графа, продължи: – Чух, че сте богат, а графе? Готов съм да ви освободя срещу откуп.

- Колко искате?

– Колко имате у вас?

– Чухте въпроса ми, сержант. Отговорете!

– Охо! Ама това направо си звучи, сякаш вие сте този, който запоядва тук! Къде имате собственост?

– В Мексико сити.

– Но сигурно имате у вас пари за из път?

– Ще стигнат да се откупя, щом на един син на „Великата нация“ му се е приискало да поиграе на разбойник.

– Сдържайте си езика! Война е и господарите сме ние. Щом твърдите, че наличните ви пари ще стигнат, трябва да притежавате значителна сума и бих бил глупак да посоча определено число. Къде са парите ви?

С тези думи сержантът пристъпи заплашително към графа. Фернандо замълча.

– Е, добре, тогава ще ви принудя да дадете отговор. Смъкнете го на пода и налагайте, докато проговори!

Старецът бе уловен от войниците. Един от тях се обади:

– Сержант, текна ми една хубавичка идея. Какво ще стане, ако понапердашим женорята! От състрадание старият скоро-скоро ще даде отговор.

– Ти си безценен! Имаш право! Една подир друга. Първо онази там!

Той посочи Резидиля.

– Боже мой, не е възможно! – извика Резидиля, във висша степен изплашена.

– Сеньор, бъдете разумен, бъдете човечен – помолите Пирнеро.

– Хванете я! – заповяда в отговор сержантът. Четиримата от хората му посегнаха към нея. Ръцете на Резидиля бяха вързани, но въпреки това тя се бранеше с всички сили срещу грубото насилие.

– Спрете! – провикна се графът. – Ще ви кажа къде се намират парите!

Сержантът му кимна ухилен.

– Виждате ли колко покорен станяхте! Но сега аз вече малко се тревожа за парите ви. Ще доставя едно прекрасно развлечение на хората си, а и тях ще имам. Нанесете на мадмоазел десет удара, сетне и останалите по толкова! – Гръмък, брутален кикот прозвуча от устните на французите. Те отново уловиха Резидиля, която бяха освободили при думите на графа и грубо я задърпаха към земята. Резидиля се бранеше отчаяно, ала без успех.

– Дяволски изчадия! – ревна дон Фернандо и въпреки възрастта и вързаните си ръце, се хвърли към войниците, но получи от сержанта един приклад, който го просна в безсъзнание на пода.

– Хайде! Действайте! – заповяда сержантът. Заслепени да осъществят мерзките си намерения, тези хора изобщо не мислеха за собственото си положение. Един поглед през прозореца би ги осведомил, че са безвъзвратно изгубени, ако не се възползват незабавно от единствения път за бягство – плуване по реката. При последното подвикване на сержанта Резидиля бе смъкната на земята. От страх тя нададе силен крясък за помощ, към който бащата присъедини своя вик на болка.

– Най-сетне сме готови! – извика един от войниците.

– Да, най-сетне! – прозвуча откъм вратата дълбок глас.

В същия миг проехтя изстрел и войникът, който още ликуваше, се строполи.

– Стой, какво значи това? – викна сержантът.

– Черният Жерар значи!

С тези думи ловецът, сам полумъртъв и едва крепящ се, простреля следващия от тримата войници, които още държаха Резидиля. След това пусна тежкото оръжие на пода и измъкна револверите. Два, изстреляни в бясна последователност изстрела, проснаха и другите двама и почувствувала се свободна, Резидиля скочи. В първия миг сержантът р останалите трима от хората му стояха стъписани. Сега той се окопоти и изрева:

– Черния Жерар! Върху него!

– Той размахва пушка да повали врага, ала прикладът закачи ниския таван. Подведен сержантът погледна нагоре посред скок, препъна се в един от повалените французи и падна. Това даде на Жерар малко време и застреля още един от тримата, които го бяха уловили. Сетне бе съборен. Опита да се освободи и да стреля. Два куршума отидоха нахалост, след което револверите му бяха изтръгнати.

Наистина все пак му се удаде с последни чезнещи сили да измъкне ножа от пояса и да мушка с него наоколо, ала краят му се виждаше, тъй като сержантът се бе изправил и сграбил отново пушката си. Той вече не възнамеряваше да удря – изстрела беше по-сигурен. Ето защо насочи цевта и заповяда на хората си, ранени на много места от ножа но Жерар:

– Отстранете се да не улуча вас!

Те се подчиниха и той вече беше поставил пръста на спусъка, когато Резидиля изкрещя диво и хвана с вързаните си ръце цевта. Изстрелът се разнесе, ала пропусна целта.

– По дяволите! Махнете тая тигрица от мен! – При тези думи сержантът сграбчи все още незаредената пушка на един от подчинените си. Единият се хвърли да издърпа Резидиля, а другият коленичи до Жерар,

който понечи да се изправи, но не успя и се свлече безсилно.

– Жерар, добрият ми Жерар! – извика Резидиля с напразно усилие да се отскубне.

Дулото на пушката зина точно пред челото му. Той затвори очи.

Когато Бизоновото чело, главатарят на мишечките, видя че вече не е необходим на бойния плац, метна пушката на рамо и запълза нагоре по скалите, отправяйки се към сестра си Каря. Вмъкна се във форта през амбразура в написалата и закричи към вешата. Тъй като входната врата бе заключена, метна се през разбития прозорец. Забеляза французите, повалени от златния приклад на Жерар и вързания Анселмо, който го помоли да го освободи. Тъкмо се бе захванал да развързва вървите и горе проехтя изстрел. Беше онзи, който Резидиля сполучливо бе отклонила от Жерар.

Бизоновото чело мълниеносно изкачи стълбите. Пристигна в мига, в който сержантът отправи дулото към челото на Черния Жерар.

– Куче!

С тази дума вождът нанесе такъв приклад в страната на французина, че она бе отхвърлен на няколко крачки. Втори удар освободи Жерар от клекналия до него войник. В миг вождът се извъртя. Видя последния, който държеше Резидиля. Пушката му подскочи, ека изстрел и стъпсалият французин рухна. Следващата стъпка на мишека беше Каря. Тя все още лежеше в безсъзнание на пода от получения удар. Челото и беше отекло и кървясало.

– Французите ли го сториха? – запита вождът със злост.

– Да – прошушна Резидиля. – Тя се отбраняваше, прободете един войник със щика.

– Е, да, тя е истинска дъщеря на мишечките! – обяви той гордо. – Бизоновото чело ще отмъсти. Кой е предводителят на тези кучета.

– Онзи сержант – Резидиля посочи споменатия, който се превиваше от болки.

– Какво искаше от вас?

– Искаше парите на графа, а нас трите заповяда да бият. Сеньорита Каря бе повалена с удар. Сеньорита Ема изпадна в несвяст, а мен хвърлиха на пода да си получа ударите.

Бизоновото чело изскърца със зъби.

– Малко ще му е смъртта на това куче, то ще има да се кае! Той пристъпи към сержанта, който се бе полуизправил, събори го с един здрав ритник и коленичи до него с изваден нож.

– Небеса, какво искаш да правиш? – разтрепера се сержантът.

– Ти не си човек, а звяр – отвърна вождът. – Ударил си дъщерята на мишеките и аз ще те скалпирам жив.

– Господи, о, Боже, само това не! – изрева отчаяно французинът.

– Не призовавай твоя Бог, защото ти си сатана!

– Убий ме по-добре!

– О, не го прави, сеньор! – помоли Резидиля ужасена.

– Той е заслужил повече – прогърмя индианецът с леден глас. Бизоновото чело не е палач, ала дъщерята на мишеките трябва да бъде отмъстена!

С пронизителни писъци, осъденият на такова ужасно наказание французин умоляваше за милост. Резидиля и баща ѝ също се молеха и накрая гневният главатар отстъпи.

– Ти си страхлив и хленчещ като някоя стара скуав. Такъв скалп не струва нищо – изръмжа Бизоновото чело и заби ножа в сърцето му.

Пирнеро се бе облегнал на стената със затворени очи. Мишекът приближи до него, разтърси го и каза:

– Моят бял брат може да отвори очи, защото всичко свърши. Ще те освободя от вървите, другите също.

Той срязва шнуровете, с които французите бяха вързали жертвите си. В този момент се чуха бързи стъпки, изкачващи стълбите. Влезе Стернау с Гърмящата стрела и Мариано – и тримата с оръжия в ръка.

– А-а, Бизоновото чело вече е разчистил терена! – въздъхна облекчено Стернау.

– Черния Жерар го беше сторил преди мен – скромно отклони похвалата червенокожия.

Гърмящата стрела видя Ема да лежи на пода и се втурна към нея.

– Боже Господи, мъртва ли е? – запита той. Стернау коленичи и я прегледа.

– Само е в безсъзнание – успокои го той.

– А дъщерята на мишеките? – обади се Бизоновото чело. Стернау прегледа и нея.

– Силна контузия, повече нищо – заяви лекарят. После отиде до графа, който бе започнал бавно да се възстановява от удара. Когато лекарят отпрати поглед към Жерар, челото му помръкна.

– Боже, толкова надупчен от куршуми и изпонамушкан човек едва ли съм виждал! На първо време той трябва да бъде превързан, за да се спре по-нататъшния кръвоизлив.

– Значи не е мъртъв? – запита Мариано.

– Засега още не. Едва по-късно мога да вида дали раните му са

смъртоносни или не. Подхванете го, приятели! Ще го пренесем внимателно на някое легло.

Тъй като на полесражението повече нямаше какво да се прави, скоро се намериха ръце да пренесат изпадналите в безсъзнание в отделни стаи. Сега започна главната работа на Стернау.

Мъртвите французи бяха свалени и положени в общия гроб, в който бяха погребани и падналите на бойното поле, след като им бе свалено всичко, което можеше да влезе в употреба.

11. СЛЕД ИНДИАНСКОТО СРАЖЕНИЕ

Когато вече нямаше воински задължения за изпълнение, Мечешко око започна да язди надолу към реката, където над един гъсталак стърчаха няколко дървета. Няколко минути по-късно и Мечешко сърце яздеше, привидно без всякаква цел, към същия шубрак. Зад него пасеше конят на Мечешко око. Самият той бе застанал на брега и наблюдаваше течението на водите, когато долови шума от приближаването на другия, който скочи и освободи коня.

Един вожд не бива да проявява пред трети нежни пориви към член от семейството. За двамата братя бе невъзможно да открият пред очите на други радостта си от срещата. Ето защо Мечешко око се изтегли към това скрито местенце, и ето защо Мечешко сърце го последва с една акуратност, сякаш срещата предварително бе уговорена.

Докато Мечешко око стоеше така, две ръце легнаха на раменете му и Мечешко сърце произнесе с преливащ от любов глас:

– Ши тише – братко мой!

– Ши нта-йе – братко мой! – отговори Мечешко око и от своя страна обви ръце около него.

В действителност тези думи не означават само „братко“. Апачите имат отделни изрази за стар и млад брат. Също такъв е случаят и за сестра и други роднини. Ши тише означава „моят по-млад брат“, а ши нта-йе значи „моят по-стар брат“. Братята помежду си никога не се заговарят просто с думата „брат“, а винаги добавят определението „по-стар“ или „по-млад“. Първото обръщение изразява непринудено уважение, докато във второто се крие една искрена нежност.

Той седна на ръба на брега и неговият брат стори същото. Те оплетоха ръце и се погледнаха в очите. Тогава Мечешко сърце притисна крепко брат си и каза:

– Ти носиш цветовете на войната.

– Ти също – отвърна Мечешко око, който веднага отгатна желанието на по-стария си брат и сърдечно се зарадва.

– Цветовете на войната скриват лицето ти – продължи Мечешко сърце.

– Под нозете ни тече вода.

– Боите отстъпват пред водата.

– Искаш ли да ми покажеш лицето си?

– А ти на мен твоето?

Те отидоха до водата и отстраниха синьото, червеното и черното, които преиначаваха лицата им. После се спогледаха. Забелязаха колко много си приличат! Мечешко око беше точното, макар и по-младо копие на Мечешко сърце.

– Твоето лице е красиво! – заяви вождът Мечешко сърце на брат си.

– А твоето, е лице на велик главатар.

– Аз не съм главатар, аз съм твой брат!

Те бяха щастливи, радостни, като две деца, които оставят да говори гласа на сърцето.

– Ти замина преди шестнадесет зими. – каза Мечешко око.

– Ти беше дете, когато тръгнах.

– А ти един голям вожд. Защо не се върна?

– По-късно ще ти разправа. Когато тръгнах, моят баща беше още жив.

– Той е мъртъв.

– Как умря?

– В бой, след като бе убил единадесет команчи.

– В такъв случай той е отишъл във Вечните ловни полета, където душите на команчите ще му слугуват. Те ще бъдат негови роби. Беше ли при него, когато душата му напусна тялото?

– Неговата глава лежеше в скута ми, когато издъхна. Последната му дума беше твоето име.

Мечешко сърце помълча известно време, дълбоко развълнуван.

– Издигна ли му надгробна могила?

– Да. Той седи в гроба на бойния си кон, накачен с всички скалпове и тотеми, с оръжията си в ръка.

– Аз ще посетя неговия гроб и ще се помоля там на Великия дух. С неговата смърт апачите са изгубили един Добър баща и един велик вожд.

– Те ме помолиха да стана негов приемник.

– Ти стана ли?

– Не веднага, защото ти беше по-достоеен от мен. Нашето племе беше пет лета и пет зими без същински вожд. И понеже ти не се върна, не можех да се противя повече на молбите, макар и да не престанах да те търся.

– Значи все още си хранел надежда да ме откриеш?

– Проследих дирята ти, додето изчезна. Узнах, че за последен път си бил видян в Гуаймас.

– Правилно си чул. Ще те осведомя подробно какво се случи.
– От днес ти ще бъдеш главатар!
– Не!
– Ти си по-големият!
– Ти си толкова храбър, колкото и аз!
– Но не толкова мъдър и опитен!
– Това го казваш само ти, братко! Сега аз имам още твърде много работа. Трябва да придружа моите приятели и да воювам с техните врагове. Когато се върна, ще намеря някое друго племе, което ще помоли да стана негов главатар.

– Братко ти си не само храбър и мъдър, а и сърцето ти е сърце на добър брат. Затова моят живот ще ти принадлежи до последния дъх.

Те отново се прегърнаха с искрена топлина. Настъпи пауза, през която двамата „червенокожи“ се отдадоха мълчаливо на чувствата си. Сетне Мечешко сърце заговори:

– Когато тръгнах, беше жива и моята майка. Тя беше най-добрата майка, докдето стигат ловните територии на червените мъже.

– Ти говориш истината. Аз съм виждал много майки, но нито една не е като нея.

– И тя ли е призована от Великия дух?

– Не. Тя е още жива.

Мечешко сърце простря ръце напред и извика, преливащ от радост:

– О, майко, майко! Маниту, ти си добър, милостив дух, благодаря ти, че си ми запазил тази, която ми даде живота. Когато я напуснах, тя броеше пет пъти по десет зими.

– Сега тя брои шест пъти по десет и още шест зими – добави Мечешко око.

– Как е силата на нейното тяло?

– Тялото ѝ е здраво и душата светла, ала очите ѝ са тъмни.

– Не може да гледа добре?

– Тя вече не може да вижда светлината на слънцето.

– О, Маниту! Сляпа ли е? – запита Мечешко сърце уплашен. – От колко време?

– От две зими и едно лято.

– Кой носи вината за отнемането на светлината ѝ?

– Злия дух я облъхна и спусна една ципа над очите ѝ.

– Какво казва шаманът?

– Лечителят и даде много лекарства. Той ѝ приготви сладки и горчици отвари, наложи ѝ треви и корени, ала Злия дух не иска да се махне.

– Аз зная едно средство, което може би ще ѝ помогне. Имам един бял приятел, който е велик лекувател.

– Бледолик? Злия дух не бяга от никой бледолик.

– Уф! Този бледолик обаче струва колкото четирима вождове на червените мъже.

Мечешко око го изгледа удивен.

– Да не би моят брат да се шегува с мен?

– О, не. Този бледолик вече е върнал зрението на някои слепи.

– Как се казва този мъж?

– Стернау.

– Това е чуждо и непознато име. Мъжът ще е като стрък трева в прерията – те са милиони.

– Известно ли ти е името Матава-се?

– Господарят на скалите? Кой не го знае! Някога той беше най-великият ловец в планините и прериите.

– Господарят на скалите е наречен от своя народ Стернау. Той беше с мен по време на моето отсъствие.

– Уф! Господарят на скалите е твой приятел? – запита Мечешко око смаян. – Къде е той?

– Тук! Във форт Гуаделупа! Той командва форта и отби атаката на французите.

– Кога дойде във форта?

– Днес, в първата четвърт на слънцето.

– Има ли много воители при себе си?

– Не, но тези, които са при него са прочути.

– Как се казват?

Лека усмивка премина по лицето на Мечешко сърце, когато отговори:

– Шош-ин-лайт...

– Мечешко сърце? Ти самият си дошъл с него?

– Да през тези последните шестнадесет зими бях заедно с него на един остров сред Голямата вода. По-нататък ще ти разкажа. С него са още Гърмящата стрела и Бизоновото чело.

– Те са много прочути воители.

– Има и другар които ще видиш. Той е вожд на всички болести. Притежава един малък нож, с който като прореже отвор в някое невиджашо око, светлината отново започва да прониква в него.

– Тогава аз ще помоля Господаря на скалите да язди до вигвамите на апачите и да върне слънцето на моята майка.

– В такъв случай да потегляме и веднага да вървим при него. – Лицето на индианеца сияеше от щастие, че неговата майка ще може отново да вижда. Вече се канеше да възседне коня, без да е помислил за най-важното.

– Чакай! – все пак се сети Мечешко око. – Ние се измихме!

– Уф! – усмихна се Мечешко сърце и извади паничките с боите, които всеки индианец носи със себе си по време на война. Брат му също извади своите и двамата взаимно можеха да си окажат помощ. Застанали край реката зад гъсталака, толкова прилични по фигура, лице и начин на държане, въоръжени до зъби, двамата братя си шареха един друг лицата с такава сериозност и старание, сякаш се касаеше за някое значително произведение на изкуството.

Когато се измъкнаха иззад храстите, и сериозни и сдържани се върнаха на бойната арена, навярно малцина бяха заподозрели, че преди малко на брега на Рио Гранде се бе разиграла една толкова сърдечна сцена.

Отправиха се първо към президента Хуарес, който тъкмо пресичаше полесражението. Индианците бяха отнесли своите убити, за да запечат вечерта за тях оплаквателните си песни. Загиналите французи в по-голяма си част вече бяха погребани от жителите на форта.

Когато индианецът е с членове от семейството, винаги казва „аз“, следователно говори в първо лице. Пред някой друг, обаче винаги се назовава с името, така, че непосветеният лесно би могъл да помисли, че говори за някое трето лице, което изобщо не присъства.

Когато видя приближаващите индианци, Хуарес спря коня си, посочи наоколо и каза:

– Томахавките на апачите пожънаха богат урожай.

– Хоуг! – отговори Мечешко око просто.

Погледът на президента измери Мечешко сърце.

– О-о – запита той, – това ли е вождът Шош ин-лайт?

– Да – потвърди братът.

– Бях чул, че е изчезнал безследно.

– Правилно си чул, днес обаче вождът се завърна. – Лицето на президента прие замислен израз.

– Сега знам, сетих се. Известна ли е на моят брат хасиендата дел Ерина?

– Той я знае. – отвърна запитаният.

– Когато бях още Върховен съдия, собственикът дойде при мен и ми разказа за изчезнали хора, сред които беше и Мечешко сърце. – и

прекъсвайки отново, запита: – Сдобиха ли се апачите с много скалпове и плячка?

Хуарес веднага бе преминал на друга тема на разговор, защото от опит знаеше, че индианците не обичат да бъдат разпитвани.

– Мечешко сърце предостави плячката на своите воители, той не знае дали е голяма – гласеше гордият отговор.

– Навярно са налице около триста пушки? – Мечешко око кимна.

– И също толкова коне, отделно муниции? – Повторно кимване.

– Искате ли моят брат да си ги продаде? Вождът поклати глава.

– Воините на апачите се нуждаят от пушки и патрони. – отвърна той.

– Имаш право. Но конете мога да купя?

– Те принадлежат на моите бойци. Питай тях!

– Аз трябва да се отправя към Чиуауа. Ще ме придружи ли моят брат Мечешко око?

– Да, защото той ти е дал думата си.

– При това положение, ние ще прогоним французите оттам. Но понапред ще си отпочинем. Чух, че във форта има вента. Аз ще отседна там. Ще дойдат ли с мен моите братя?

Вместо отговор двамата апачи обърнаха конете и започнаха да яздят към форта, оставяйки Хуарес помежду си. Встрани от укреплението техните войници бяха издигнали бивака си и разпределяха плячката. Когато ездачите стигнаха вентата, там цареше голямо оживление. Повечето ловци бяха насядали в салона и пиеха и пушеха. От време на време идваха индианци, но не за да пият – Мечешко око им беше забранил, а да оползотворят плячката си. По тази причина Пирнеро имаше извънредно много работа. Няколко вакуероси му помагаша, а и Резидиля го подкрепяше с всички сили. В момента, когато Хуарес се канеше да слезе от коня, Пирнеро излезе от магазина; забързан към кръчмата, но погледът му попадна на тримата мъже пред вратата. Хуарес имаше остри очи, той веднага позна в Пирнеро надалеч известния съдържател.

– Вие ли сте сеньор Пирнеро? – попита.

– Да – отговори старият.

– Познавате ли ме?

– Не.

– Казвам се Бенито Хуарес.

Съдържателят ококори широко очи.

– Сеньор Хуарес! Президентът?

– Да.

– О, какво щастие сполетя моя дом! Влизайте, моля ви, влизайте, сеньор!

– Щастието, сполетяло дома ви, малко ме касае – усмихна се Хуарес. – Бих предпочел мен да сполети щастието на вашия дом. Имате ли една стая за мен?

– О, дори салон! – Ще мога ли да се нахраня и поспя?

– Така добре, както в самата столица.

– В такъв случай ме отведете в стаята и се погрижете за коня!

С тези думи Хуарес слезе от животното, предаде го на един вакуеро последва съдържателя нагоре, докато двамата главатари влязоха в пивницата. Пирнеро поведе Хуарес към една голяма стая, която той наричаше своя „салон“. Тя беше същата, която бе предоставил на Черния Жерар. Когато влязоха, графът и Мариано – седнали един до друг на дивана – се изправиха – Присъстваше и Стернау.

– Това сеньор, ще бъде вашата стая – извести Пирнеро.

Хуарес го изгледа учуден.

– Ама тя е вече заета – отвърна той. – Кои са... кой... кой е...

Погледът му падна на стария граф и се прикова с изумление в него.

– Дон Фернандо де Родриганда, вие ли сте? Но не, не може да сте вие, та този човек от години е мъртъв и погребан. Тук е налице такава прилика, която наистина граничи с феноменалното!

– Сеньор, Хуарес, вие не се заблуждавате. Аз съм този, когото споменахте – отвърна старецът усмихнато.

– Но как е възможно? Нали отдавна сте погребан?

– Бях погребан действително, но не мъртъв.

– Не ви разбирам.

– Скоро ще разберете, сеньор. А аз благодаря на Пирнеро, че ме срещна с вас и ще ви помоля днес да посветите един час на моите работи. Те са от голяма важност.

– Ах, вие все повече ме изненадвате! Но ще бъдете ли така добър да ме представите на тези сеньори?

Графът назова имената на Мариано и Стернау. При споменаването на последното Хуарес, който притежаваше великолепа памет, се послуша смян.

– Стернау? Някъде вече съм чувал това име. Вие сте лекар. А, да! Сетих се! Познавате ли Педро Арбелец?

– Хасиендерото? – отвърна Стернау, към когото бе отправен въпросът. – Познавам го, бил съм при него. Тогава имах честта да ви бъда представен.

– Започвам да си припомням и все повече се удивлявам, Арбелец обаче ме осведоми, че вие заедно с редица други лица сте изчезнали безследно по някакъв мистериозен начин?

– Арбелец е казал истината. Тази история е пряко свързана с нещата на граф Родриганда. Ние трябваше да изчезнем по същата причина, поради която бе отстранен от пътя и дон Фернандо.

– Тук май се крие някакво ужасно престъпление!

– Не едно-единствено, а цял низ престъпления.

– И дон Фернандо иска да говори с мен по този въпрос.

– В такъв случай тази вечер ще бъда на вашите услуги, докогато пожелаете.

– Ще наредите ли да се преместим, сеньор?

– Не, не, ще взема някоя друга стая. Ние сме на фронта, а там човек се устройва, както намери.

– Тогава позволете, сеньор, да дам необходимите разпореждания за настаняването на вас и ескорта ви!

– Не си правете труда! За това ще се погрижи Черния Жерар, комуто съм предоставил командването.

– Ловецът отстъпи командването на форта на мен, въпреки, че не исках да се съглася, а и освен това не е в състояние да прави разпореждания, тъй като лежи тежко ранен.

– Жерар ранен? Този храбър и верен мъж! Мога ли да го видя?

– Наистина, не бива да позволявам. Той е толкова слаб, че се опасявам за най-лошото.

– Ще бъде внимателен.

– Тогава ме последвайте, сеньор! – Стернау пристъпи с президента към леглото. Там лежеше Жерар. Пред него седеше Ема Арбелец. Стернау попита тихо:

– Някаква промяна?

– Не – прошепна Ема.

– Не е ли отварял очи?

– Не.

– Не е ли изговарял нито дума?

– Една дума, струва ми се, успях да разбера. Но не зная дали бива една болногледачка да се разбърба!

– Пред лекаря няма място за дискретност. Впрочем мисля, че бих могъл да отгатна думата. Тя е... Резидиля. – Ема се вгледа изумено в Стернау.

– Всезнаец ли сте? – нашепна му тя.

- Не, но обръщам внимание на подробностите.
- Коя е всъщност Резидиля? – любопитства Хуарес.
- Дъщерята на съдържателя.
- Я гледай ти! И той я обича?

– Вярно и искрено – поясни Стернау. – Сега елате да го видите!
Жерар, силният ловец, лежеше като восьчйна фигура. Човек би помислил, че във вените му няма капчица кръв.

Хуарес застана мрачен до леглото. Подаде десница на Стернау и прошепна:

- Ако го спасите, можете да разчитате на моята благодарност.

Отвън чакаше съдържателят, за да посочи на Хуарес друго помещение. Когато застана пред него, Хуарес запитва:

- Имате ли семейство?
- Само една дъщеря.
- Какво ще стане един ден с работата ви, когато починете?
- Ще я наследи Резидиля.
- И ще се грижи за всичко сама?

Това наля вода във воденицата на стария. Той отвърна мигновено:

– Тъкмо тоя проблем със зета, ми е мъката! Момичето не иска да се омъжи!

- Тогава я принудете.
- Да принудя Резидиля? Как не! Каквото си науми, това прокарва.

Президентът изгледа Пирнеро усмихнат и отвърна:

– Хм! Хубаво щеше да бъде да е Черния Жерар! Има ли той някакъв недостатък?

– Не. Той е способен мъж. Аз обаче се отнесох лошо с него. Отбиваше се при мен, без да знам кой е. Имах го за някой глупав, немарлив пройдоха и го гълчах, че пие само един джулеп. Тия проклетни женитбени истории отварят на някои хора доста работа.

Хуарес, иначе толкова скъп на думи и сериозен мъж, все пак обичаше понякога малката шега. Този разговор му доставяше удоволствие. Ето защо запитва:

– Следователно не мислите, че Черния Жерар ще ви стори услугата да се ожени за вашата дъщеря?

– Със сигурност, не. За съжаление аз погубих всичко с него. Ох, сеньор, де да бяхте пожелали да подхвърлите пред него някоя добра дума за мен.

– Лоша работа наистина. Но все пак бих могъл да опитам да оправя нещата.

– Да, сеньор, направете ми тая услуга! – помоли Пирнеро. – А аз на драго сърце съм готов да се отплатя за нея.

– Добре! Но я кажете, стари Пирнеро, как всъщност се оставихте да ви изненадат тези французи? Нима не помислихте за съпротива?

– Съпротива ли? Разбира се! Първо поисках да се спусна в оръжейния склад, където държа пушките за продан. Ама после бързо размислих дипломатически, че ще дойде помощ. Така, че не беше необходимо да се кося и заради французите, за тях други щяха да се погрижат. Пък и на кой добър дипломат ще му хрумне да се остави да го претрепят на полесражението. Той прави войната, а я води народът. Това е дипломатическа традиция.

Хуарес стана сериозен.

– Имате право, Пирнеро. „Наполеон Малки“ ни създаде войната в Париж! Той е дипломат. И вследствие на това нашият народ трябва да бъде изтрепан. Аз дадох на Мексико мир и щях да го запазя. Хората ме слушаха, защото ме обичаха, почитаха и се бояха от мен. Тогава дойдоха силом тези рушители на обществения ред. Всеки народ има правото сам да се управлява. Това беше изписано на моето знаме, а аз бях принуден да бягам с това знаме до Ел Пасо дел Норте – най-външното кътче на страната. Някой друг щеше да абдикира. Аз не, защото моето право е достатъчно силно да излезе насреща на френския окупатор. Ето защо оставих знамето си да се вее и отново ще се върна да го издигна в столицата – по-бързо, отколкото тръгнах – като знак, че всяка нация сама трябва да сътворява историята си и, че тук на западния материк все още има отворени очи, които френските лъскави залъгалки няма да могат да заслепят Хуарес подаде ръка на съдържателя и с шеговит поврат каза:

– Виждате, сеньор Пирнеро, че не всички дипломати са щастливи. Ала вие не пропускайте да бъдете добър, защото когато човек има честно отношение, удържа победата.

– Да, ние ще победим! – извика съдържателят. – Вие в Мексико, а аз с моята женитбена история? Ще победим, понеже вие се заемате с моята, а аз с вашата. На това можете да разчитате!

– Ха така! Сега вървете и ми пратете нещо за ядене и пиене, а ако мои служители питат за мен, кажете им в коя стая съм!

Съдържателят побърза да слезе. Резидиля отиде в кухнята да се погрижи за президента, а баща ѝ по-останалите задължения. Едва привечер на двамата се предостави свободно време, тъй като всички излязоха да гледат траурната церемония на апачите. Тогава старият седна до

прозорца си да изпие един джулеп за отпускане на душата. Резидиля шеташе напред-назад, слагайки в ред стъklarията. Тя тъкмо се бе озовала отново в негова близост, за да отнесе няколко чаши и той извика:

– Резидиля!

– Да.

– Погледни ме!

Пирнеро направи тържествена физиономия и Резидиля го изгледа с любопитство.

– Е-е? – запита той. – Как изглеждам? Как ме намираш в този миг?

Резидиля пръзнаваше слабостите на баща си. Поради това отговори:

– Като един голям дипломат, татко.

– Наистина ли? Да? Виждаш ли, Резидиля, сега ти се прояви като дипломат. Този дипломатически, проницателен ум го имаш от мен – резултат от наследствеността, предавана от баща на дъщеря. Но чуй по-натък! Ето, че най-сетне и аз ще стана тъст!

Пирнеро направи изявлението с такова достойнство, че Резидиля с мъка удържа смеха си.

– Че откъде пък го знаеш?

– От президента Хуарес! От неговата собствена уста!

Но за Резидиля това бе твърде много. Тя погледна баща си в лицето с безгранично изумление.

– От Хуарес? Шегуваш се!

– И през ум не ми минава. Знаеш, че за един изкусен дипломат като мен не представлява никаква мъчнотия да вкара дори най-трудните неща в правилния коловоз. Просто помолих президента да ми издейства един зет и той обеща. Даже открито заяви кого би желал да види като мой зет.

Резидиля се изчерви.

– Е, не искаш ли да знаеш кой е? – ласкаво запчта той.

– Би било безполезно – отвърна тя.

– Безполезно? О, ама това е вече нечувано! И сигурно няма да искаш да го вземеш?

– Дали ще го искам или не, в края на краищата не е най-важното. Той обаче дали ще ме иска?

Старият прокара бавно ръка по косата си и се покашля.

– Да, това действително е най-важното. Ти какво мислиш по този въпрос?

– О, все още никой не ме е поискал, татко!

– Глупости! Ти не си оставила някой да се приближи. Впрочем в

цялата тая работа ми тегне една грижа, една голяма грижа. Кажи, Резидиля, да не си хвърлила око на Лешоядовия клон, а?

– На Лешоядовия клон? – стъписа се тя.

– Да, който смята целия свят за плювалник и само мисли как да изстреля соса си току край носа на някой!

– И как пък ти хрумна тази мисъл?

– Хмм! Та нали знаеш, че съм дипломат.

Резидиля звънко и весело се разсмя:

– Само не се кахъри! Нямам желание той човек да става мой мъж!

– Това страшно много облекчава сърцето ми. Онзи, когото съм си наумил, и когото и Хуарес одобрява, е свестен мъжага. Само да не бях извършил толкова глупости! Съвсем не се отнасях към него като към зет. Помисли само! Нима наистина е възможно да упрекваш един такъв мъж, че пие само един джулеп!

Сега на Резидиля изведнъж стана ясно кого има предвид баща ѝ. Пламна чак до тила и се извърна да прикрие смущението.

– Сега досети ли се? – запита той. – За Черния Жерар ми е думата.

– Нали ти казах кое е най-важното в тая работа.

– Дали той те иска? Да, това е вярно! Ама на мен ми се струва, че ти хич и нехаеш за него. Напоследък не го поглеждаш, а днес, когато той така ни помогна, ти нито веднъж не се позаинтересува за него.

Застанала край другата маса, Резидиля обърна гръб на баща си и не отговори.

– Е, хайде, защити се! – подкани той.

В този момент в стаята прозвуча покъртително стенание, сякаш някой хвърляше всички усилия да потисне някакво чувство, могъщо напирало от сърцето. Този звук се изтръгна от гърдите на Резидиля и тя избухна внезапно в бурни хълцания, които вече не бе в състояние да овладее. Сетне захлупи лице в шепа и напусна стаята с висок плач. Пирнеро погледна след нея изплашено, докато изчезна зад вратата.

– Мътните го взели, това пък какво беше? – заговори той на себе си. – Че то бяха вопли и ридания, каквито в Пирна никак не са на мода. Тя не иска и да знае за него, това вече е от сигурно по-сигурно. Клетото дете! Трябва ли наистина да я привързвам към някого, който не ще? Не! Ще ѝ кажа, че може въобще да не поглежда към Черния Жерар.

Той се надигна да отиде в кухнята, но не стигна далеч, беше му съдено да си спести това отиване, тъй като влезе онзи, за когото стана дума преди малко – Лешоядовия клон, ловецът-янки. Дрехите му бяха изпоплескани с кръв, показателен белег, че е взел храбро участие в

битката. Пирнеро спря и го огледа от главата до петите.

– Исусе, как само изглеждате! – възкликна той.

Американецът му метна един немного радушен поглед.

– Предполагам, че изглеждам по-другояче от някой, който си е стоял в собата, докато край нашите глави свиреха куршуми. Дай ми един джулеп, ама чевърсто, че това ти е единствената възможност, да не изгубиш напълно моето дълбоко уважение!

– Джулепа ще го имате, ала от дълбокото ви уважение не се нужда. Аз съм си достатъчно известен като дипломат и военен специалист, че да разчитам специално и на вашето удивление! – След тази декларация Пирнеро закри с гордо вдигната глава към тезгяха да налее ракията и поставяйки я сетне пред клиента, запита:

– И как стана изобщо, че се вяснахте при мен? Запитаният се вгледа в съдържателя с изумление.

– Идвам заради джулепа, предполагам.

– Но точно сега?

Американецът присви устни, процеди плюнката толкова близо край носа на Пирнеро, че оня отскочи шокирано и запита:

– А защо не точно сега?

– Струва ми се, че в тоя момент всички се намират във при индианците.

– Pshaw! Откак се помня, съм виждал достатъчно индианци.

– Но не и церемония като днешната.

– С церемония или без, считам, че индианецът при всички случаи си остава индианец. Сега обаче трябва да поговоря с Хуарес. Той къде е?

– Горѐ, в стаята си.

– Ще имаш ли добрината да ми кажеш къде е тая стая?

– Ще ви отведе. Следвайте ме, сеньор Лешоядов клон! – Пирнеро действително прояви любезността да поведе ловеца. Горѐ почука на вратата, зад която бе настанил президента. Не се чу обаче никакъв отговор, а когато отвори предпазливо, намери стаята празна. Той поклати неохотно глава.

– Да не е отишъл при индианците? – изказа предположението си. – В такъв случай май ще съм единственият, който не е напуснал своя пост. Там отсреща чувам гласове. Струва ми се, че долавям и този на президента.

– Кой е отсреща?

– Там лежи Черния Жерар, почти убит в боя. Ще почукам.

– Че бива ли да се месиш?

– О, и още как. Ние с Хуарес си имаме такова доверие, че не е необходимо да се съобразяваме един с друг.

Пирнеро наистина приближи до вратата и почука. Отвори Мариано и попита какво желаят.

12. ПРЕД ПОРТАТА НА СМЪРТТА

На излизане от стаята си Хуарес среща Стернау, който се бе отбил за кратко при апачите и сега се връщаше да погледне ранения. Няколко бегли забележки, които размениха, дадоха повод на президента да се предостави на графа за желания разговор. Двамата влязоха при него. В течение на започнатата беседа президентът научи всяка случка, отнасяща се до фамилията Родриганда.

– Човек би могъл да сметне всичко за невъзможно – рече той. – И се питам с погнуса, нима действително съществуват такива ужасни хора като този Хенрико Ландола и двамата Кортейо. И тъй сеньор Мариано, вие сте убеден, че сте племенник на граф Фернандо?

– В това дори не мога да се усъмня – заяви запитаният. – А и дон Фернандо е на същото мнение.

– В такъв случай остава да се внесе яснота в тези точки, които сега все още са забулени в мрак. Каквото мога да допринеса в това отношение, със сигурност ще го сторя.

– Да разчитаме на вашата подкрепа, за нас ще бъде от най-голямо предимство – увери Фернандо.

– О! – възкликна скромно Хуарес, – На моята подкрепа сега все още малко може да се разчита. Но се надявам много скоро да докажа съчувствието си, изпитвано към вас. На господството на французите по всяка вероятност е отреден къс срок. С тях ще рухне и клатушкащият се трон на ерцхерпога. След това аз отново ще бъда господар на страната и първата ми заповед при завръщането в столицата ще бъде да се разкрие криптата на Родриганда. Тогава да се надяваме този Пабло Кортейо, с когото и аз имам значителни сметки за уреждане, да ми падне в ръцете.

– Може би не представлява трудност да се залови – подметна Стернау.

– Пабло Кортейо вече не е в столицата. Нещо е закопнял да става президент.

– Наистина ли? Та това е направо смехотворно! Нима е намерил поддръжници?

– Пантерата на Юга вербува за него.

– Това ме учудва. Все пак Пантерата на Юга ми е известен като патриот. Мисля, че той веднага ще се присъедини към вас, след като прикрепите победата към вашите знамена.

– Аз също си мисля за верността и предаността, които необузданият Хуан Алварес още преди години твърдо оказваше на мен и делата на Мексико.

– Нямате ли представа къде се намира понастоящем Кортейо?

– От столицата е заминал за южните области, в които Алварес притежава една почти неограничена власт.

В този миг разговорът бе прекъснат от почукалия на вратата Пирнеро.

– Сеньор Лешоядовия клон желае да разговаря със сеньор президента – оповести той и се оттегли. Хуарес пристъпи няколко крачки.

– Лешоядовия клон, скаутът? Със секретна мисия ли идвате?

– О, не! – отговори запитаният. – Тези джентълмени вече знаят какво имам да ви казвам, сър.

Хуарес огледа внимателно северноамериканска.

– Седнете, сеньор! – каза той, посочвайки един стол. – Някакво известие ли имате за мен?

Ловецът измери президента също така старателно, както бе огледан от него и присви уста да изплюе струя тютюнев бульон. Тогава обаче му дойде на ума, че все пак може би не е съвсем благовъзпитано да се освободи от излишъците в устата си пред президента на Мексико по толкова неизискан начин.

– Предполагам, че правилно отгатнахте, сър. Действително известие имам да ви предам.

– От кого? – осведоми се Хуарес.

– От един англишман.

– Аз наистина очаквам от един такъв много важна вест.

– Предполагам, че е тази, която нося.

– Как се казва англичанинът?

– Лорд Хенри Дридън, граф Нотингам. – По лицето на Хуарес се изписа изненада.

– Дридън? Преди известно време ми се удаде да му окажа една услуга. Щом той ми праща вест, сигурно ще е лична. Къде се намира?

– В Ел Рефугио, близо до устието на Рио Гранде.

– Но именно оттам трябва да дойде очакваното известие!

– Правилно! А аз съм този, който го носи. Лорд Дридън е тайният пълномощник на Англия, когото вие очаквате.

– Кой би го помислил! Той ще бъде добре дошъл! Но я кажете. Какво носи?

Спокойното иначе лице на президента изрази голямо напрежение.

– Щастие! – подчерта американецът. – Подочух един разговор, от който разбрах, че лордът е хвърлил доста усилия да повлияе в Лондон за вас. Той много е допринесъл Англия да се включи в заплахата на Съединените щати към Франция. Сигурен вече в успеха, той твърди, че приближава времето, когато французите ще бъдат принудени да изтеглят войските си от Мексико.

Хуарес въздъхна дълбоко:

– Де да е така!

– Нямайте грижа! – отвърна ловецът с категоричен тон. – Сър Хенри ме натовари, тъй като той самият още не може да потегли, да ви предам утешителното уверение: В случай че французите не си тръгнат доброволно, Англия и Америка ще се съюзят да ги изгонят със сила и ще издействат на президента Хуарес признаване и легитимност.

Тогав президентът протегна десница на пратеника и произнесе:

– Ето ръката ми, сеньор! Това послание за мен е по-скъпо от милиони звънкови монети, въпреки, че и парите ми са крайно необходими.

Лешоядовия клюн разтърси предложената ръка и продължи:

– Не се безпокойте, сър! За пари също е погрижено!

– Да. Неотдавна получих от Съединените щати значителна сума, която ми дойде тъкмо навреме. Ловецът се усмихна многообещаващо.

– Така ли? – рече той. – Нима мислите, че Англия ще остане по-назад? Имат ли Съединените щати пари, то и Англия определено ги има! Сър Хенри е донесъл за вас няколко бъчонки с лъскави златни английски лири, хубави парици, сър.

– Какво щастие! Сега мога да плащам и избирам нови попълнения!

– Да, можете. Освен това знаа, че президентът на Щатите ви изпраща от Калифорния цял отряд способни мъжаги, които и от дявола не се страхуват.

– Идват ми точно навреме. Няма да им липсва нищо. Ще ги екипирам добре.

– Що се отнася до това, само ще си губите времето! На президента и на сън няма да му хрумне да ви прати невъоръжени хора. Впрочем сър Хенри пристигна с един кораб, който е натоварен с оръжия и муниции за вас. Аз лично видях всичко.

– Какви са оръжията?

– Единадесет оръдия с принадлежностите им, няколко хиляди револвера и патрони за тях, също толкова саби, десет пъти повече ножове, и, което е най-главното, осем хиляди добри пушки, които ще ви свършат чудесна услуга. – Лицето на президента засия от радост.

– Аз бях търпелив и страдах, защото знаех, че моето време ще настъпи – заговори той развълнуван. – Стоях до границата на страната, за чието добруване бих дал живота си и само шепа бяха верните хора край мен. Аз отново ще развея своето знаме и веднага щом прозвучи гласът ми, всички верни приятели на отечеството ще се съберат около мен, за да изхвърлим врага. Началото е положено, първите три роти на неприятеля са унищожени и нищо няма да ми попречи да продължа започнатия ход. Оттук ще потегля към Чиуауа, за да освободя този напуснат от по-голямата част на гарнизона град, а сетне и целия щат с това име от тиранията на французите. В Чиуауа са затворени като заложници и няколко от моите най-верни привърженици. Но по-напред трябва да знам кога и къде да чакам лорда.

Каква заръка ви даде той?

– В това отношение никаква. Аз трябва да чуя вашето желание и да му го отнеса.

– Значи очаква вашето завръщане?

– Да.

– Колко време ви е необходимо да достигнете до Ел Рефугио?

Янки протегна мускулестите си ръце и огледа постниците си.

– Аз гребя добре. За шест дни ще бъда долу.

– А от колко време се нуждае човек да дойде срещу течението до тук?

– Това изцяло зависи от превозното му средство, сър!

– Е, добре, лордът с какви плавателни съдове ще си послужи?

– Той има на палубата два малки, плитко газещи и бързоходни парни катера. Сега е зает да ги монтира. Предназначението им е да теглят срещу течението лодките с качения на тях товар на кораба и вероятно ще изпълнят дълга си.

– Какъв път оставят за един ден?

– Мисля, че за девет-десет дена могат да бъдат тук.

– Прибавено към шестте дни, необходими ви надолу, прави шестнадесет дни. Толкова много време не бива да губя, преди да съм превзел Чиуауа.

– Кой казва, че трябва да чакате толкова? Имате при себе си храбри ловци и петстотин апачи. Тези хора са напълно достатъчни да завземат града. За колко време, считано от днес, можете да бъдете в Чиуауа?

– За четири дни.

– Е, добре. След шест дни аз ще съм пристигнал в Ел Рефугио, ще тръгнем веднага, ще плаваме по реката до Белвил и ще завием по Рио

Саладо, която е плавателна за нашите плоскодънни лодки. Ще ви чакаме там, където се влива Себинас. Сметката е направена добре, предполагам, и пиене не бихме могли да намерим по-подходящо място за нашата среща.

Президентът се замисли.

– Имате право, сеньор. Но как стоят нещата със сигурността на пътуването ви?

– О, не се тревожете, сър! Събрал съм няколко храбри boys²⁷, които знаят как да се грижат за безопасността. Впрочем малко опасения буди цялото това разстояние. Индианци там едва ли има, а и господата французите надали ще ни се мярнат по пътя.

– Такова е и моето мнение, – След тези думи президентът се обърна към Стернау: – Сеньор, всички вие ми разказахте съдбата си, но забравяхте да споменете какво възнамерявате да правите.

Стернау отвърна:

– Смятаме да яздим до хасиендата дел Ерина и да пипнем тоя Кортейо за перchema, но същевременно търсим възможност да изпратим новината, че сме още живи и отново свободни до родината.

– Вие тук ми оказахте такава неоценима услуга, че бих съжалявал да изгубя помощта ви. Последвайте ме до Чиуауа и до лорд Дридън, после ще получите пълната ми подкрепа. И понеже бързата езда би изтощила дамите, ще ги оставим временно с капитан Унгер тук при Пирнеро.

– Този план е добър, сеньор – рече Стернау.

– В такъв случай се споразумяхме – заяви Хуарес. – Кога ще отпътувате, сеньор Лешоядов клюн?

– Веднага щом е възможно – отговори траперът. – Най-добре веднага да се кача в канута си.

– Сега, посред нощ?

– Да. Нямам време за губене.

– О, виждам, че вземате присърце задълженията си и не желая да ви препятствам. Ще отида до стаята си да напиша няколко думи, които ще връчите на лорда. Елате!

Двамата излязоха.

– А аз – обади се Стернау – ще навестя Черния Жерар. Състоянието му е толкова критично, че не бива да го изоставям.

Докато горе се водеше този разговор, Пирнеро отскочи до кухнята

27. boys (англ) – момчета – Б. пр.

и в магазина да потърси дъщеря си, но не я намери. Поради това се върна с понижено настроение, седна до отворения прозорец и се загледа в тъмната нощ. В селището беше тихо и безлюдно. От далечината, от време на време прозвучаваше многогласен рев. Бойният вик на апачите за падналите войни се редуваше с ликуващ възглас за скалпираните французи.

В един момент вратата се отвори и влезе Резидиля. Баща ѝ отначало се престори, че не я забелязва. Тя плъзна безшумно из стаята, намирайки си работа, а той продължаваше да се вира през прозореца, въпреки че не можеше да види нищо в тъмнината. По едно време се прокашля неловко на няколко пъти.

– Непроницаем мрак!

Резидиля не отговори. По тая причина той повтори с по-висок глас:

– Дяволски мрак!

– Да, човек и дланта не би могъл да види пред очите си.

– Това е вярно. Но толкова повече пък може да чуе.

– Че какво ще чуе? Та навсякъде навън е така тихо.

– Тихо? Слушай само! Чуваш ли тоя вой?

– Да, сега го чувам.

– Такива работи при нас в Пирна не се случват.

– Ама там няма и индианци.

– Няма, я. Там никой не скалпира хора. Най-много да цапардосат някой с крака на стола по кратуната и черепът му да изкънти, особено по сватби, кръщенета и помени. Знаеш ли кой от тези три празника е най-хубавият?

– Мога да си го представя. Погребението.

– Погребението? Погребението да е най-хубавият празник? И защо?

– Защото на човек му е най-добре, когато е мъртъв. Резидиля беше настроена много сериозно и поради това говореше по този начин. Баща ѝ обаче не можа да го проумее. Той я изгледа изпитателно и възрази:

– Най-добре, когато е мъртъв? Ти не си с ума си. Не, не, най-красивият от тези три празника си остава сватбеното тържество. Присъствала ли си някога на такава?

– Да. – Ето на. То е едно ядене и пиене, скачане и танцуване, едно прегръщане и целуване, най-вече между булката и младоженика. Когато аз се женех за твоята майка, бях оглупял от щастие. По-късно отново се вразумих. Такава една невяста е за завиджане, тъй като нейният годеник става зет. Бих желал най-сетне да знам, дали и ти нямаш план да станеш булка. Какво ще речеш? – Резидиля мълчеше. Ето защо той продължи:

– По този въпрос и досега не съм наясно. Винаги съм се надявал, че ти ще ми доведеш някой зет. Но ти не желаш? Нали тъй?

– Да – отвърна Резидиля едва чуто.

Пирнеро намери сили да продължи сериозно:

– Аз поразсъдих и ти давам право. Не ми е тупнал тоя зет и, ако ми натресеш някой, ще го изхвърля през вратата.

С тая гръмка декларация той се изправи, пристъпи към Резидиля и добави с повишен тон:

– И на първо място ти забранявам да се омъжваш за Черния Жерар. Не мога да го понасям тоя тип. Ясно? Сега знаеш моята твърда воля. Това е положението!

С горди крачки той тръгна към вратата.

Резидиля погледна пламнала след него. Тя не можеше да си обясни промяната в убежденията. В ушите ѝ – garrotteur. В нейния живот нямаше нито едно петно; беше си представяла мъжа, който ще притежава сърцето ѝ също така чист и безупречен, а всичко се бе оказало толкова различно. Тя беше простила на любимия, знаеше колко тежко е заплатил грешките си, че никога не би се провинил в престъпление, но думата garrotteur така и не бе могла напълно да се заличи от съзнанието ѝ.

Днес той ѝ бе доказал колко я обича. Сега лежеше горе прострелян и изпонамушкан, а искрицата живот едва мъждееше в него. Сега, сега най-сетне звученето на фаталната дума бе заглъхнало в нея и тя чувстваше, тя знаеше, че трябва да бъде негова, без въпроси, без колебание, с непоклатимо, непоколебимо доверие. И все пак не беше отишла при него. Защо ли?

Душата на жената е вечна загадка. Но в случая в решението ѝ не бе залегнала никаква латентност. Резидиля чувстваше как тази любов я връхлита като безкраен, непреодолим порой. Осъзнаваше, беше сигурна, че трябва да се хвърли към любимия и да задържи с високи вопли гаснещия му живот, ала тъкмо това би могло да го тласне безвъзвратно към смъртта, ако все още съществуваше надежда да бъде спасен. Тя се плашеше от мощта на своята любов и ето как лежеше той там горе, сякаш нямаше сърце, което да отправи една-единствена голяма молитва за неговия живот.

Така седеше Резидиля, притиснала здраво ръка към гърдите. Но ето че вратата се отвори. Тя помисли, че баща ѝ се връща, но когато вдигна очи, погледът ѝ срещна Стернау.

– Извинете, сеньорита! – каза той. – Идвам като просител.

Тя се изправи и го погледна въпросително. Стернау беше познавач

на хората. Защо тя не отговори? Очите му се впиха изпитателно в нея и по лицето му плъзна лека усмивка.

– Имате ли малко ленено платно за превръзки? – попита той.

– Да, веднага! – С тези думи Резидиля побърза към кухнята, а когато се върна и му предаде поисканото, запита: – Не са ли вече всички превързани? Кой ангажира вниманието ви?

– Жерар!

Тя пребледня.

– Толкова ли е зле положението му? – осведоми се с треперещ глас.

– Много зле – изрази съжалението си той.

– О, Боже, няма няма никакво спасение? – Само тези думи успя да промълви и очите ѝ се изпълниха със сълзи на страх и мъка.

– Бог е милостив. Но освен него тук може да се очаква спасение само от още един лекар.

– И кой е той?

– Любовта.

Резидиля пребледня още повече. Сетне по лицето ѝ плъзна тъмна червенина и поток от сълзи заля страните ѝ. Стернау я улови за ръцете и произнесе настойчиво:

– Резидиля, той искаше да умре!

– Жерар? – попита тя с хълцане.

– Да. Той тръгна съзнателно, преднамерено към смъртта. Докато ние останалите се биехме зад укреплението, той остана отвън.

– О, Господи, защо?

– Не знам. Но вие знаете или най-малкото се досещате. Той се остави доброволно на куршумите на неприятеля. Защо го мразите?

– Да го мразя? Него да мразя?

При тези думи Резидиля скри лице зад ръцете си, а хлипанията почти задавиха гласа ѝ.

– От дълго време ли го познавате? – поднови въпросите си Стернау.

– От неотдавна, но достатъчно дълго.

– Знаете ли къде е живял по-рано?

– В Париж.

– И какъв е бил там?

– Да, сеньор, той беше искрен. Нима и вие го знаете?

– А мога ли да узная също, защо не сте му простила?

– О, ама аз отдавна съм му простила!

– И въпреки това го отбягвате, когато толкова много се нуждае от помощ!

– Аз не бива да отивам при него! Аз... аз сигурно... не мога да го изговоря – отвърна тя.

– Нещо не проумявам, но както и да е. Когато днес започна битката, той ме помоли да ви предам неговия поздрав, ако загине. Той е още жив, но аз все пак ще ви го предам и това е поздравът на един мъртвец.

С тези думи Стернау се обърна и закричи към вратата. Тогава Резидиля се спусна след него и помоли със сърцераздирателен тон:

– Сеньор Стернау! Ама аз не бива да отивам при него, защото сигурно бих го убила.

По лицето на Стернау отново пробяга мимолетна усмивка и той постави ръка на главата на момичето.

– Нямате вяра в силата на самообладанието си?

– Моят плач би отнел остатъка от живота му.

– Мое дете, вие не се познавате, жената е силна в страданието. Елате! Вие няма да го убиете, напротив, ще му вдъхнете живот.

Сернау я улови под ръка и я изведе от стаята. Резидиля не бе в състояние да сеprotиви и го последва безволево до вратата, зад която лежеше любимият. Но там спря нерешително, изпълнена със страх и каза, почти треперейки:

– Сеньор Сернау, не смея!

– Почакайте, аз ще надникна предварително! Той влезе, оставяйки я с неизразими чувства в сърцето. След малко лекарят отвори вратата.

– Влезте, сеньорита! – помоли той тихо.

Резидиля пристъпи вътре. Там лежеше Жерар, омотан в бинтове и платнени ивици. Главата му също бе превързана с бяло сукно. Само лицето оставаше открито и бледнината на смъртта страшно контрастираше на гъстата черна брада. Страните бяха дълбоко хлътнали, а очите затворени. Ледени тръпки побиха Резидиля. Да, Сернау имаше право. Тя си бе мислила, че при първия поглед върху него ще се строполи. Сега усещаше, че това е невъзможно, сякаш тялото ѝ бе от лед, а краката тежаха като олово. Голямо усилие ѝ костваше да се движи, струваше ѝ се, че мина цяла вечност, преди да стигне леглото.

Сернау сне превръзката на главата и сложи нова. Резидиля му помагаше. При движенията ръката ѝ леко докосна бледата страна на Жерар. И сякаш разпознал любимата по това докосване, той прошепна тихо:

– Резидиля!

– Отговорете! – помоли Сернау. – Откак лежи тук, не е отварял очи.

Тя се наведе над ухото му.

– Добри ми, скъпи, Жерар! – изрече тихо. Тогава той бавно повдигна клепачи и безсилният мъртвешки поглед се спря на нея.

– О, сега няма да умира! – промълвиха устните му. Резидиля не се посвени от присъствието на Стернау. Нежно прилепи уста към безкръвните устни на болния и проговори.

– Не, ти не бива да умираш, мили Жерар, защото без теб и аз не бих могла да живея. Ти ще оздравееш и ще видиш, че си ми по-скъп от всичко на земята.

– О, Господи, това трябва да е Раят! – изговори полека Жерар сетне отново затвори очи.

Внезапното щастие се оказа прекомерно за неговите слаби сили и съзнанието му отново потъна в мрак.

– Сеньор, сеньор, той умира! – извика Резидиля, обхваната от страх.

Но Стернау я успокои.

– Не се плашете, сеньорита! Той е само в безсъзнание. Това не му вреди, напротив, укрепва го. Останете ли при болния, не губя надеждата, че ще оздравее.

13. ЗАВЗЕМАНЕТО НА ХАСИЕНДАТА

Няколко дни по-късно равнината, простираща се северно от Монклова, потрепери под ударите на копитата на галопиращи коне. Триста ездачи препускаха по откритата, обрасла с къса нежна трева прерия. Бяха облечени кой как намери и различно въоръжени, но както изглежда образуваха един съпринадлежащ отряд.

Начело язدهа трима мъже – двама възрастни и един по-млад. Единият от възрастните беше Пабло Кортейо, а младият – Хосефа, неговата дъщеря, облечена в мъжки дрехи, а и по мъжки маниер седеше на седлото. Това изглежда не й беше леко, както се разбираше от несигурната й стойка. Третият не беше чак на годините на Кортейо. Лицето му имаше неприятни и отблъскващи черти. Беше въоръжен до зъби и с вид на човек, с когото не можеше безнаказано да се отнасят. По всичко личеше, че в момента физиономията му е придобила по-мрачен израз от обичайния. Пронизващите му очи обхождаха със зорък поглед хоризонта и се връщаха недоволно на близката околност.

По едно време мексиканецът изрече едно проклетие и подхвърли:

– Кога ще има край тая проклета езда, сеньор Кортейо?

– Потърпете само още малко. – отговори онзи – Сега ще завием наляво и ще можем да слезем от конете.

– Къде? Та аз не виждам хасиендата!

– Погледнете отсреща наляво! Виждате ли тъмната ивица? Това е гора.

– Гора? Значи смятате, че трябва да отсядаме в някаква си гора? Аз Ви доведох хората си, за да струпат хубава плячка покрай службата си при вас, а не да се мотаят по горите.

– Че кой Ви е казал пък това? Става въпрос за кратък престой, а не за дълго пребиваване в гората.

– Дори и този престой не е нужен.

– Така ля мислите? А какво ще стане, ако в хасиендата има французи?

– Детоаю, това е вярно! Те са плъзнали навсякъде наоколо. Но според мен хасиендата дел Ерина е разположена доста изолирано. Какво ще правят там французите?

– Да, разположението й е уединено, но все пак северно от окупираната Монклова. При това положение е близко до ума, че неприятелят ще

я завладее, за да разположи едно отделение като аванпост.

– То навярно не би било голямо.

– Действително се очаква да е така. Същевременно е вероятно в този случай неприятелят да укрепил хасиендата.

– Хм, може би имате право. Да изпратим тогава един съгледвач да събере сведения. А сега да ускорим ездата, та да стигнем по-бързо гората!

Макар и да имаше същия вид от по-ранните години, хасиендата дел Ерина днес предлагаше един не много миролюбив изглед. На всеки ъгъл бяха изкопани окопи, в които стоеше на пост по един френски часовой, а из двора се търкаляха известен брой войници, определени да бранят хасиендата под командата на един капитан. Последният седеше горе в трапезарията и разговаряше с хасиендерото и неговата приятелка Мария Хермоес.

Арбелец лежеше уморено в един хамак. Откак изгуби детето си, той доста се бе състарил. Косите му бяха дълги и снежно бели, с почти прозрачния нюанс на лед. Фигурата му бе изсушена и сгърбена. И на старата Мария се бяха отразили годините, но изглеждаше далеч по-живнена от своя господар.

Офицерът не беше много възрастен, ала посредствен човек – нито добър, нито лош, не умен, но не и глупав. Току-що напусналият го войник му бе връчил някакво запечатано писмо, доставено от един кавалерист.

– Ще ме извините, но трябва да го отворя! – каза той на Арбелец – Службата преди всичко.

Капитанът разпечата плика. Докато го четеше, лицето му прие напрегнат израз. Сетне сгъна отново листа, прибра го и подметна:

– Получих една новина, която ми е както приятна, така и неприятна.

Арбелец го погледна, без да го подкани с някой въпрос да говори. Б присъствието на французите той се пазеше да не заподозрат, че е привърженик на Хуарес.

– Понеже знам, – продължи французинът, – че не сте враждебно настроен към нас, ще си позволя да ви кажа за какво се касае. Сигурно ви е известно докъде са окупирани страната нашите войски?

– До Чиуауа – отговори хасиендерото с потисната въздишка.

– Така е. А може би сте чул, че бившият президент Хуарес е забягнал досами границата на страната?

– Да, до Ел Пасо дел Норте.

– Да го прогоним и оттам, беше нашата задача. Трябваше или да бъде пленен, или изтичай в Северна Америка. Ето, че това вече се е случило.

– Ах, наистина ли? Той е... пленен?

– Не, за жалост не.

– Значи прогонен?

– Да. Пасо дел Норте е наше притежание, както ме известяват тук. Освен това навярно знаете онзи разположен край Рио Гранде форт, който се казва Гуаделупа?

– Да, зная го – отвърна хасиендерото, ставайки още по-внимателен.

– Той също е паднал в нашите ръце. Следователно сега цялата северна граница е в наша власт. Там, както прочетох, сме извоювали няколко победи. Пасо дел Норте и Гуаделупа са наши. В едно сражение сме унищожили един отряд от хиляда ловци и враждебно настроени апачи и накрая в ръцете ни паднал известният генерал на Щатите – Ханърт, който трябваше да отнесе пари на Хуарес.

Педро Арбелец се постара да прикрие уплахата си.

– Значи са спипали парите? – запитва.

– Разбира се, пишат ми, че са доста милиончета.

– В такъв случай ви желая щастие, сеньор капитане.

– Благодаря, мосю! Та то и друго не се очакваше, освен пълна победа навсякъде. Нашата славна армия е получила школовката си по всички кътчета на земята. Ние пожънахме победи в Африка, Азия и Америка; Европа трепери пред нас; някакъв си Хуарес с шепа диваци, просто ще бъде пометен и смазан от нас.

В този момент влезе един ушерофицер, водещ някакъв безобидно изглеждащ човек и доложи:

– Капитане, този мъж току-що пристигна. Исква да говори със собственика.

По време на това съобщение очите на капитана бяха отправени към унтерофицера. Непознатият използва възможността да даде на хасиендерото незабелязан знак. Вярно, Арбелец не разбра знака, но си каза, че човекът е воден насам от някакво намерение, което трябва да остане скрито за французите и реши да го подпомогне. Офицерът се обърна към човека:

– Ние сме аванпост и не бива току-тъй всеки да се пропуска. Кой си?

– Аз съм беден вакуеро от околностите на Касташоела, сеньор – увери тържествено запитаният.

– Каква работа имаш насам?

– На моя господар се случи нещастие. Няколко от най-добрите му стада побягнаха заедно с бизоните и той сега вече не се нуждае от толкова пастири, колкото по-рано. Освободи известен брой хора, сред които за жалост съм и аз. Познавам сеньор Арбелец като човек, който плаща добре и се отнася както трябва с хората си. Ето защо, дойдох да питам, мога ли да постъпя на работа при него.

– Имаш ли някаква легитимация или документ за освобождаване?

По физиономията на човека пробяга особена усмивка, но той отговори смирено:

– Сеньор, във Франция може да се постъпва така, но в Мексико никой не пита за такива неща. Да поискам такъв документ, означава да стана за смях.

– За съжаление, аз трябва да се придържам не към вашите порядки, а към моите предписания. Тук мога да допусна само хора, които са в състояние да се легитимират.

Тогава хасиендерото се намеси. Той наистина не познаваше човека, ала въпреки всичко каза:

– Сеньор, за този човек не е необходима легитимация. Аз гарантирам за него.

– Това е нещо друго, мосю. А знаете ли и как се казва?

Хасиендерото реши да назове първото хрумнало му име.

– Този вакуеро се казва Овидио Ребандо. Брат му работеше навремето при мен и аз бях много доволен от него.

– В такъв случай сигурно имате намерение да го наемете, мосю? Добре, давам ви моето разрешение, а аз ще впиша името му в домашния регистър, който водя за хасиендата.

– Благодаря, сеньор, и моля за извинение, задето ви създавам толкова грижи.

– Е-ех, де да се изчерпваха с това грижите – отвърна офицерът, като се надигна да си върви, – щеше да е приятно и лесно да си комендант на аванпост. Другото, което още трябва да ви кажа, че може би скоро ще се сбогувам с вас.

– Ще съжалявам, сеньор! – насили се да каже Арбелец.

– Изглежда, подготвя се съсредоточаване на войскови части за някой голям, силен удар. Писмото съдържа заповед да поддържам готовност.

– Толкова скоро ли се очаква, сеньор?

– Днес или утре, още не. Та нали минават дни, докато една заповед

от Главната квартира стигне до тези отдалечени райони. Адио, мосю!

Офицерът тръгна. Не му бе минало през ума, че големият войскови удар и неговата собствена готовност за марш никак не се връзват с извоюваните победи, за които бе споменал.

Сега Арбелец и Мария Хермоес се озоваха насаме с така наречения вакуеро.

– Е, драги ми приятелю, надявам се, че си доволен от мен – каза му хасиендерото. – Заради теб изрекох една неистина, нещо, което иначе никога не правя.

– Благодаря ви, сеньор – отговори човекът. – Надявам се да мога да оправдая тази малка неистина. Не ми беше безразлично да видя хасиендата заета от французите.

– Не го ли знаеше?

– Не. А когато разбрах, все пак не ми се вярваше, че ще бъда разпитван официално от французите. Легитимация, удостоверение в Мексико!

Човекът се разсмя от сърце и Арбелец се присъедини.

– А сега ми кажи кой си! – подкани последния.

– Името ми е Армандо, сеньор. Идвам от Оаксака.

– От Оаксака? Я гледай, където сега се е вдигнало голямо въстание?

– Да. А чувал ли сте за генерал Порфирио Диас?

– Твърде много. Той е най-кадърният и храбър генерал, съществувал някога в Мексико и при това честен мъж, което за съжаление е рядкост.

– Е, в такъв случай сигурно ви е известно и, че Диас се надигна срещу знамето на Франция. Той подхвана французите от юг и желае Хуарес и неговият генерал Ескобедо да подемат от север.

– Само да пожелае Бог това да се осъществи!

– Защо да не се осъществи? Диас ми повери важни сведения, които да отнеса на президента.

– Охо, значи ти си куриер на генерала? – удиви се Арбелец.

– Така е, сеньор. Идвам от Юга и съм яздил без прекъсване дотук. Беше необходима немало хитрост и предпазливост, докато премина през окупираните от враговете провинции. Полумъртъв съм от напрежение и се нуждая от един-два дена почивка. Вие ми бяхте описан като верен патриот и аз реших да се позова на гостоприемството ви.

– На това напълно можеш да разчиташ. При мен си добре дошъл и няма защо да се опасяваш за себе си и писмата, независимо от

намиращите се тук французи. Трябва ли да съхраня документите ти?

– О, не, сеньор. Не е необходимо. Те са така добре скрити у мен, че никой не може да ги намери. Благодаря ви много за добрата воля.

– Беше казано с добро намерение. Къде смяташ да срещнеш Хуарес.

– До северната граница.

– При това положение ще трябва да ти съобщя една лоша вест. Преди малко капитанът получи известие, че французите са изтласкали президента от Ел Пасо.

– Мътните го взели! Сега задачата ми става два пъти по-трудна.

– Вярно е, скъпи приятелю. Сигурно ще искаш да узнаеш къде се намира Хуарес?

– Налага се да отида до Ел Пасо, а там се надявам да разбера.

– Рискувало е.

– Навикнал съм на опасности, сеньор.

– Вярвам. Ако беше страхлив, Диас нямаше да ти повери една толкова важна мисия. Конят ти добър ли е?

– Може да се каже, но от дългия път много се изтощи.

– Избери си от стадата ми някой по-добър!

– Благодаря, сеньор, ще похваля отношението Ви пред Хуарес. А сега ще имате ли добрината да ми кажете къде да се настаня?

– Това зависи изцяло от теб. Ти действително ли си само вакуеро?

– Хм! Принуден съм да се представям за такъв.

– Добре, тогава ще трябва да си играеш тази роля. Аз те приех на работа, следователно ще бъдеш сред моите вакуероси. Те нощуват в едно помещение в приземния етаж или на открито пред къщи.

– Ще мога ли безпрепятствено да излизам и влизам?

– Разбира се. И понеже за другите си вакуеро, не бива и да нареждам да те обслужват тук. За храна и напитки ще се погрижат моите хора. А когато имаш някое друго желание, необходимо е само да ми го съобщиш.

– Благодаря, сеньор. Не се нуждая от нищо друго, освен от почивка и от по-добър кон. Тия две неща Вие вече ми предложихте. Доволен съм.

Той се оттегли. Когато беше затворил вратата зад себе си, Мария заговори:

– Знаете ли, сеньор, че се впускате в опасно начинание? Ако французите открият, че човекът е пратеник на Диас?

– Би било много жалко. Но какво ще напакости на мен?

– Та нали заявихте, че познавате и него и брат му.

– Вярно е. Но в това все още не съзирам никаква опасност. Нима мога да знам, че човекът, който иска да постъпи при мен на работа, е, тъй да се каже, шпионин?

– Хм. Огледахте ли го внимателно? Хареса ли ви се?

– Да ми се е харесал? Я стига, да не съм жена, сеньора – пошегува се Арбелец.

Мария Хермоес бе принудена да се усмихне, но продължи загрижено:

– Не това имах предвид. Разгледахте ли очите му? Неговият поглед не е добър. Такъв един непрекъснато шарещ.

– Хмм, да. Очите му бяха доста неспокойни, обхождаха стаята, сякаш търсят нещо, а не го намират.

– Това и на мен направи впечатление. Имаше двулични, вероломни очи. Аз не бих му оказала доверие.

– Няма и да е необходимо. Той ще си почине и отново ще тръгне. Дали е добър или лош, не ни влиза в работата.

Междувременно Армандо се бе присъединил към каубоите, които обитаваха приземния етаж. Той получи храна и питие и в хода на разговора разбра всичко, което го интересуваше. По-късно напусна къщата и се отправи при другите пастири, които бяха насядали по обичая край огъня. Тук допълни сведенията си и до вечерта беше достатъчно осведомен. Сега се опъна на тревата, уви се и даде вид, че ще спи. Никой не го беше грижа за него и това му бе добре дошло.

Така настъпи полунощ. Вакуеросите спяха и Армандо можеше да се отдалечи, без тръгването му да обърне на някой внимание. Той направи един завой, да не го забележат френските часови и като се намери срещу входа, закричи в права посока в нощта. Не беше стигнал кой знае колко далеч, когато съгледа някаква тъмна маса пред себе си.

– Стой! Кой е там? – запита полугласно един глас. Тъмната маса се състоеше от хората, които търсеше.

– Аз съм, Армандо! – даде да го разпознаят той.

– Най-последно.

Този възглас дойде от устата на Кортейо, който стоеше недалеч и сега приближи с дъщеря си и мексиканеца, яздил през деня до него.

– Как стоят нещата? – запита той.

– И зле, и добре – обясни шпионинът. – Хасиендата е окупирана от французи. Преброих към трийсетина човека.

– Че то, тогава съвсем не е толкоз лошо. Кой е предводителят им?

– Някакъв капитане, който хич не изглежда да е голям герой.

– Ще му видя сметката. А ти не разбра ли как им е шукнало да се насадят точно в хасиендата?

– Третират я като аванпост.

– Това не е добре. И въобще всичко е, както го предвиждах. Хасиендата е разположена до границата. Ако им я отнемем, скоро ще имаме нова визита и ще трябва здравата да се тупаме.

Мексиканският предводител – до този момент мълчал – се обади:

– Налага се да се примирим. Нещата си имат и добрата страна. Заемем ли този преден пост, ще получим пряка връзка с Рио Гранде. Това е от голямо предимство за нас.

– Имате право. Необходимо е само да разположим достатъчно силен гарнизон в хасиендата, че да не могат да я заемат отново. Та нали тя ще образува базата, от която ще се зачеват моите мероприятия. Добре ли се пази?

– Доста небрежно – отвърна шпионинът. – На четирите ъгъла са изкопани окопи. Във всеки стои по един часовой, това е всичко. Останалите се търкалят из двора и хъркат.

– И капитане?

– Не, той се е наместил в една стая в постройката.

– А с вакуеросите как стои въпросът?

– Неколцина спят в приземния етаж, други на открито.

– Говори ли лично с хасиендерото?

– Да. Той е наивен човечец и повярва на всичко, което му надрънках. Освен това нямаме причина да се опасяваме от неговата храброст. Той е болен и слаб, свит, сякаш смъртта върви подире му.

– Значи няма да ни е тежка задачата – обобщи предводителят. – Конете ще оставим временно и ще се промъкнем пеша. Ще наръгаме четиримата часови, да не вземат да вдигнат тревога, след което се нахвърляме върху останалите. Но как ще постъпим с вакуеросите? И тях ли да пречукаме?

– Непременно! – обади се Хосефа.

– В действителност това не е нужно – отвърна Кортейо. – Аз ще стана собственик на хасиендата и тези хора ще са ми необходими за закрила на стадата.

– Тогава от мен да мине, ще ги оставим да си живуркат – изрази великодушие мексиканецът. – Няма да седнем да трепем само за развлечение, я. Най-главното е да се сдобием с плячка и тук споразумението, че всичко, което се намира в хасиендата, ни принадлежи, си остава.

– С изключение на Арбелец и Мария Хермоес – вметна Хосефа.

– Съгласен! И тъй, да започваме!

Няколко минути по-късно хората настъпваха към хасиендата. Тя бе обкръжена, след което мексиканците започнаха да прехвърлят предпазливо оградата. Но не им било писано да осъществят неусетно намеренията си.

Един от часовите се бе изправил на бруствера и се вираше в почти непроницаемия мрак, когато му се стори, че долавя някакъв неясен, странен шум. И понеже не можеше да вижда поради тъмнината, легна на земята и се заслуша. Сетне шумът стана по-отчетлив. Той приближаваше и звучеше като стъпки на много хора и точно пред него заскърца и оградата.

– Halte-ia! Qui vive? – Извика той силно. – Стой! Кой е там? Остана предпазливо на земята, стиснал пушката готова за стрелба и зачака отговор. Такъв не последва. В продължение на няколко секунди всичко беше безмълвно. После скърцането се поднови.

– Кой е там? – запита повторно. – Отговаряй или стрелям! – В същия момент видя право пред себе си да се появява над оградата една глава. Някакъв човек искаше да се спусне вътре. Вдигна рязко пушката и натисна спусъка. Изстрелът шумно раздра ношта. Разбудени, войниците наскочаха от постелята и сграбчиха оръжията, ала твърде късно – Едва бе прозвучал изстрела, силен глас извика отвън:

– Sagamba! Ама че глупаво! Хайде вътре, напред! – Беше мексиканският предводител. Хората му се подчиниха. Веднага щом чуха призива, прехвърлиха палисадата и се спуснаха към французите, които независимо от тъмнината различаваха от своите хора. Екнаха няколко безполезни изстрела, разнесоха се проклетия, тук-там прозвуча агонизиращ крясък, после настана тишина.

Няколко прозорци на хасиендата се осветиха. Един бе отворен. Стреснат посред сън, капитанът бързо запали свещ и погледна надолу. Главата му ясно се открояваше на светлината.

– Какво става там долу? Защо се стреля? – провикна се той.

– За да си покажеш тиквата, дървеняко! – отзова се мексиканецът.

С тези любезности се прицели и дръпна спусъка. Куршумът прониза главата на офицера. Нито един от французите вече не беше между живите.

Спящите в приземния етаж вакуероси наставаха при първия изстрел и запалиха незабавно няколко трески борина. Втурнаха се да излязат, ала на вратата ги пресрещна Кортейо:

– Назад! Ние сме приятели!

– О, Dios! Сеньор Кортейо! – позна го един стар каубой.

– Да, аз съм. Ние пометохме французите. Надявам се, че сте добри мексиканци и държите за нас. Къде е Арбелец?

– В своята спалня вероятно.

– Дай борината!

Старият остави да вземат от ръката му дългата треска. Когато видя кой следва Кортейо, възкликна изненадан:

– Сеньорита Хосефа! Какво чудо!

Девојката не обърна внимание на удивлението му. Тръгна след баща си. Педро Арбелец естествено се бе разбунил от изстрела. Скочи от леглото и запали свещ. Пропукаха още няколко изстрела. Следователно се касаеше за сериозен инцидент. Нахлузи набързо дрехите и вече се канеше да напусне стаята, когато влезе Мария Хермоес.

– О, сеньор, какво може да се е случило? – запита разтревожено.

– Не зная – отговори той.

– Но това е битка! Чувате ли виковете?

– Битка? С кого ли пък ще се бият французите? Кой ще нападне ха-сиендата? Сигурно е възникнало някакво недоразумение.

– О, в такъв случай изстрелите биха престанали. Чухте ли онзи крясък? Боже мой!

– Santa Madonna, това беше предсмъртен крясък!

– Сега отново и още един!

– По стълбите се качват хора. Кои ли може да са? – Педро Арбелец поиска да излезе, ала вратата вече се отваряше. На прага застанаха две особи, осветени от парче борина.

– Кортейо! – извика Арбелец стъписан.

– Хосефа! – възкликна Мария Хермоес. Въпреки предрешването веднага позна девојката.

В ръката си Кортейо имаше запънат револвер, дъщеря му също. Зад тях се виждаха мрачните лица на неговите мексиканци.

– Да, аз съм. – потвърди, като влезе и затвори след себе си и Хосефа вратата.

– Боже мой, какво искате? – запита Арбелец.

– Веднага ще разберете. Нека поседнем!

– Да, да седнем! – добави Хосефа, когато се намести на един стол и огледа студено изплашените хора с кръглите си кукумявски очи. – Кой ще води разпита, татко?

– А-а, искаш да си направиш шега – ухили се той. – Добре, говори

ти!

Давайки й думата, Кортейо се изтегна на един хамак и хвърли горящата борина на пода. Тук тя беше безполезна, тъй като гореше свещ. Докато си играеше с револвера, очите му се спряха с израз на жлъчна ирония и ненавист на Арбелец и Мария. През това време дъщерята спусна предпазителя на оръжието и се обърна към Арбелец:

– Питате какво искаме? Ще проведем над вас и онази там съд – Хосефа посочи Мария Хермоес.

– Шегувате се, сеньорита – рече Арбелец. – Ние нищо не сме ви сторили. Учуден съм да ви видя тук, сеньор Кортейо. Ще имате ли добрината да обясните появата си в моята хасиенда?

– Аз ще ви дам обяснението вместо татко – отвърна Хосефа. – Чухте ли напоследък нещо за нас?

– Да – потвърди старецът. – Но необходимо ли е да го споменавам? И бездруго не повярвах.

– Кажете го! Заповядвам ви! Стариият отстъпи крачка назад.

– Заповядвате? Във всеки случай аз съм този, който раздава заповеди тук!

– В това отношение много се заблуждавате – отговори Хосефа надменно. – Сега аз съм господарка на хасиендата дел Ерина, която искахте да ни отнемете с измама!

– Ако смятате да продължавате с тоя тон, ще повикам вакуеросите!

– Повикайте ги! – подигра се Хосефа.

Арбелец пристъпи към вратата. Но когато я отвори, го изгледаха дивите лица на неколцина гуерилияси, застанали тук по заповед на Кортейо. Той отскочи стреснато.

– Какви са тези хора? Какво търсят тук?

– Това е моята почетна гвардия – поясни Хосефа. – Ще ми се да ви кажа, че нападнахме хасиендата с триста мъже. Французите са избити и вие се намирате в наши ръце.

– Аз? Във ваши ръце? Лъжете се, сеньорита. Може да сте нападнали и избити французите, аз обаче съм свободен мексиканец, комуто не можете да сторите нищо!

– Вие сте, който се лъже! Не сте свободен мексиканец, а наш пленник. Отбележете си това! Отговорете на предишния ми въпрос: Какво чухте за нас напоследък?

Педро Арбелец можеше само да влоши положението си. Пленник бил на тези хора? По-преди би се отбранявал, ала сега бе стар, слаб и болен, липсваше му силата на прежните години. Виждаше оръжиата в

ръцете на двамата, чуваше дивашките резове, викове и ликуващи крясъци, носещи се от помещенията на хасиендата и това увеличи неговото объркване.

– Отговаряйте! – повели Хосефа. – Какво сте чули?

– Че сеньор Кортейо иска да става президент – отговори Президент, Ха! Цяло Мексико ще принадлежи на него и мен! Тази хасиенда бе завзета най-напред, защото си е наша собственост.

– Моя е! Аз съм я купил!

– Докажете го!

– Вече съм го доказал, притежавам покупен акт.

– Който е фалшифициран. Не сте купил хасиендата, по-скоро тя ви бе подарена, а покупният акт е издаден само за очи.

– Дори и така да е: хасиендата е мое притежание. А даже и да са невалидни правата ми, ще се върне на граф Родриганда, не на вас!

– Ба! Каквото принадлежи на графа, е и наше! Това не можете да разберете наистина!

– О вече добре го съзнавам! – кипна Арбелец.

Гневът го бе завладял и започна да става по-смел.

– Съзнавате го? Хайде бе! – подигра се тя. – Само колко умно от ваша страна!

– Да, съзнавам го, – прогърмя. – Познам вашата низост и прозирам цялата чудовишна измама. Подхвърленият граф Алфонсо е един Кортейо. Ето защо вярвате, че онова което принадлежи на Родриганда, принадлежи и на вас. Или ще отречете?

– Да отричаме? Пред вас? Та вие не сте с ума си. А каквото надрънка един побъркан, не е нужно нито да се потвърждава нито да се отрича. Значи наистина сте купил хасиендата, скъпи ми сеньор Арбелец, и имате документ?

– Да. И който е добре съхранен.

– Дошла съм да го изискам от вас.

– Не е в къщи!

Хосефа подскочи от стола, сви юмруци и изсъска на Арбелец:

– Аха, няма го в хасиендата? Къде тогава?

– Документът се намира в сигурни ръце заедно с моето завещание.

Не си правете труда!

Гневът на Хосефа нарасна, очите и мяхаха мълнии.

– Съставил сте завещание? И сте определили наследник, комуто да принадлежи хасиендата? Кой е той?

– Тайната на завещанието си човек не разтръбява, сеньорита.

– Ще ви натикам в най-дълбокия зимник. Ще ви измъчвам, изтезвам и инквизирам по всички методи. Бавно ще гаснете от глад.

– Не се страхувам от смъртта.

Хосефа се изсмя сардонически.

– Старостта те е докарала до немощ – каза, – и вече не знаеш какво говориш. Но когато ударите на бича започнат да късат месата на гърба ти, поне ще можеш да изречеш това, което искам да чуя. С теб приключих. Сега тая!

Старата почтена Мария Хермоес бе изслушала този разговор с трепет и страх. Познаваше Хосефа, знаеше какво може да се очаква от нея и, че не се стъписва пред никоя жестокост. Сега идеше нейният ред.

– Защо напусна Мексико сити? – запита Хосефа.

– Исках да дойда в хасиендата – отговори Мария. – Сеньор Арбелец с мой приятел.

– Тъй, тъй, и в столицата нямаше приятели? Нима нямаше нас?

Старата жена сведе смутено очи. Можеше ли да каже, че страхът я бе пропъдил от Мексико сити? Но Хосефа ѝ се притече на помощ:

– Страхуваше се от нас? Така ли? Мария мълчеше. Хосефа продължи:

– Имала си право, дърта вещице. Ако беше останала в Мексико сити, вече да не си между живите. Столицата е нездравословно място за хора, проникнали в чужди тайни. Умно беше, дето избяга... Днес имам няколко въпроса към теб. Отговориш ли съобразно истината, поне съдбата ти няма да е толкова ужасна като на тоя вироглав пиргиш. Знаеше ли, че е направил завещание?

– Да – отвърна Мария.

– Знаеш ли кой ще е наследникът?

– Не.

Фрапиращо несигурно изговорено, това „не“ обърна внимание на Хосефа и тя се сопна старицата:

– Не лъжи! Знаеш ли кому е завещал хасиендата?

– Да – профъфли старата колебливо. – На едни роднини.

– Знаеш ли кои са тези роднини?

– Мъжът е търговец във форд Гуаделупа, казва се Пирнеро.

– Пирнеро, това име трябва да се запомни. И този Пирнеро ще наследи хасиендата?

– Не той, а дъщеря му.

– Какво рече? Има дъщеря? И знае ли тя, че ще става наследница?

– Да, неотдавна сеньор Арбелец изпрати един вакуеро да извести.

– Вярно ли? И то наскоро? Значи човекът още не се е върнал?

– Да.

– Това е добре. Ще го изчакаме. Какво послание трябваше да предаде?

Мария погледна нерешително Арбелец. Той забеляза и каза:

– Продължавайте! Спокойно можете да кажете, каквото знаете. Не бива да измъчват и вас заради мен, сеньора.

– Нали чу, хайде говори! – подтикна я Хосефа.

– Вакуерото трябваше да помоли сеньорита Резидиля да ни посети.

Физиономията на Хосефа изрази ликуване.

– Така, наследницата ще бъде достойно посрещната. Ще и пожелаеш участие по случай наследството. Ти присъстваше ли, когато Арбелец състави завещанието? Къде го изготви?

– В тази стая.

– И кой още присъстваше?

– Трима сеньори, дойдоха на коне и престояха два дни.

– Откъде бяха?

– Не зная.

– Не лъжи старо!

– Сеньорита, мога да се закълна с най-святата клетва, че не зная.

– Но сигурно си чула имената им?

– Единият беше наричан сеньор *mandatario*, другият – сеньор *advocatore*, а третият – сеньор *secretario*²⁸.

– Значи тези тримата са споменали пред вас само професиите си. Да не би някой от тях да взе завещанието?

– Да, сеньор *mandatario*. На сбогуване каза на сеньор Арбелец, че ще сложи завещанието на сигурно място.

– Може би все пак някой от прислугата и вакуеросите го е познавал?

– Никой не го познаваше.

До този момент Кортейо се бе люлял удобно в хамака и играеше ролята на мълчалив слушател. Сега започна и той да взема участие.

– Остави това, Хосефа! – посъветва. – По този начин няма да узнаеш нищо. Самият Арбелец трябва да се принуди към откровения. Ще го тикнем в зимника и няма да му даваме нищо за ядене и пиене. Гладът и жаждата ще го пречупят и ще му развържат езика. Ще ни каже къде се намира покупният акт, дори ще ни състави писмено удостоверение, че

28. Мандагньор, адвокат, секретар (исп.). – Б. пр.

трябва да бъде връчен на нас.

– И смяташ да чакаш, докато го принудят гладът и жаждата? – запита тя.

– Да. Или знаеш нещо по-добро?

– Определено. Надявам се да ме оставиш да действам, както намеря за добре, татко!

– Първо трябва да знам, какво е?

– Ще узнаеш. Но сега имам още един въпрос към тоя тук.

Хосефа се обърна отново към Арбелец:

– Mandatario наистина ли притежава завещанието?

– Да.

– Откъде е и къде живее?

– Няма да ви се удаде да го установите. Моето нещастие ме направи предпазлив, подозирах, че още не се е изчерпало и ето защо помолих онези трима сеньори да дойдат инкогнито. Те изпълниха желанието ми.

– В такъв случай този mandatario сигурно съхранява и покупния акт?

– Това няма да кажа.

– След няколко дни така или иначе ще го зная, понеже ще отредя да те затворят и да погладуваш, додето проговориш. Така че те питам за последен път!

– Да наредите да затворят мен, старият човек! Вие сте фурия, презряно същество, което не заслужава да го грее слънцето.

– Чуваш ли го, татко – запита Хосефа вбесена. – Да го затворят, ама преди това да му теглят един пердах!

– Има време и за това, Хосефа. Нека по-напред опитаме с глада.

Хосефа закричи към вратата, отвори я и разпореди да влязат двама гуерилияси.

– Тези хора да бъдат заключени в зимника. – произнесе тя.

– Вие ще се погрижете за тая работа. Вържете ги!

Двамата мъже се спогледаха, сетне единият заговори:

– Добре. Само, че ще се съгласите, сеньорита, че ние не сме ваши слуги.

– А какво друго? – запита тя грубо.

– Обещахме да се бием за вашата кауза, но по никой начин не сме обвързвали с подобна служба.

– Ще ви заплатя.

– Това можеше да се чуе по-рано. Колко предлагате, сеньорита?

– Всеки ще получи по една златна монета.

– Достатъчно е. Но не забравяйте и друго – поискайте да застанем в готовност до тази врата. През това време останалите плякосват къщата и ние няма да получим нищо от онова, което заграбят.

– Имате предвид, че трябва да ви обезщетят? Ако ми се подчиняват, няма да получите по-малко, отколкото ви се следва.

– И колко ще е то, сеньорита?

– Нека първо видя каква плячка ще сдобият другите. Ще останете доволни от мен.

Двамата мексиканци се съгласиха и вързаха ръцете и краката на Арбелец и Мария Хермоес. Те се оставиха, без да окажат съпротива. Арбелец не мърдаше. Беше в безсъзнание. Под вълненията на този неочакван поврат, сломеният от горест мъж бе рухнал.

– Мъртъв ли е? – запита безчувствено Хосефа.

– Нека видим!

Гуерилия се наведе и прегледа хасиендерото.

– Не е мъртъв. – поясни после. – Още диша.

– А ето предплатата.

Хосефа измъкна една копринена кесия и извади две златни монети.

– Благодаря, сеньорита! – произнесе събеседникът ѝ. Какво да правим с тоя?

– Отнесете и двамата! Все ще има място в някой зимник, където да го напъхате на топло, заедно със старата кранта. Нека двамата гладуват, докато ги напусне последният дъх.

Единият взе Арбелец на ръце, другият – Мария Хермоес, а Хосефа ги последва. Промъкнаха се през вилнеещата сган към един зимник, където затвориха двамата пленници. Ключа взе Хосефа.

– Още днес ще получите обезщетението си. – каза на двамата си съучастници. – Не е нужно всеки да знае, какво се е случило. За мълчание ще бъдете двойно възнаградени.

Тръгна по тъмните стъпала и мъжете бавно я последваха. Когато бе изчезнала, единият спря и измърмори:

– Любопитен съм колко ще ни плати сеньорита Кортейо. Другият замълча. Поради това първият продължи:

– Е, защо не отговаряш?

Запитаният пое дълбоко дъх и отвърна:

– По дяволите да върви цялата тая история!

– Как тъй? Че малко ли ти беше тая златна пара? Бързичко беше спечелена.

– Бих искал да не съм я спечелил!

– Saramba, не мислех, че си съзлив и ти се мотаят такива бръмба-ри в главата!

– Слушай, ти ме познаваш. Не съм фасонлия и много ме е яд на някой да реве на друг шуротията, наречена съвест. Запрых стария с най-голямо удоволствие, защото ми беше платено. Ама като си помисля, че трябва да пукне от глад, все пак ми става жал за него.

– Глупости! Впрочем сеньоритата има право. Не е необходимо всеки да знае, какво се е случило.

– От мен със сигурност никой няма да узнае.

– От мен също. Ама и тая девица е истински демон. Горко на народа, ако баща ѝ стане президент!

– Президент? – изсумтя другият. – Това няма да стане през целия си живот. Макар, че хич не ми дреме кой ще управлява страната. Тръгвали сме с тоя Кортейо, заради добрата заплата и да изживеем някое приключение. Това е всичко. Но да участваме във всяка мерзост на тоя честолюбив глупак, няма да я бъде.

– Ти си прав. Но да видим все пак дали няма да закачим нещо и от плячката. Всяко нещо си е с времето, угризенията на съвестта също. Ще ида да хвърля едно око какво мога да откъсна. Мъжете се разделиха. Единият тръгна да дири плячка. А другият с мрачна физиономия си проправи мълчаливо път през суетящите се насам-натам грабители, зави зад ъгъла на къщата и промърмори:

– Тоя старец няма да го забравя през целия си живот. Струва ми се, че и насън ще ми се явява.

Продължи да върви замислен, потръпна и продължи:

– Насън? Хм, може би дори в последния ми час.

– Последния час? Някои казват, че тогава свършва всичко, други пък, че тепърва почва нов живот. Saramba, ако човек трябва да замъкне на оня свят всичко, с което тук се е накиснал! И тоя Арбелец ще ми се овеси там горе, и все ще ми е пред очите, защото аз ще съм причина да хвърли топа от глад. От глад? Хмм, все пак не е задължително това да се случи!

Закрачи зад къщата, оглеждайки зидарията, а когато стигна до малък отвор, разположен ниско над земята, спря отново и изръмжа:

– Това ще е сигурно отдушникът на килията. Какво ли, ако спусна нещо за ядене? Могат да се доставят и няколко шишета с вода, стига човек да има предвидливостта да ги върже на някоя връв. Да, довечера, когато навсякъде стане тъмно, ще го сторя, заради смъртния си час и стареца, когото иначе през целия си живот няма да мога да залича от

Бенито Хуарес

паметта си.

14. ФАТАЛНА ВЕСТ

Хасиендата се намираше във властта на Кортейо, ала всичко, което не бе надлежно закрепено, мексиканците обявяваха за своя собственост. Едва когато всеки задели своето, помислиха за отстраняването на мъртвите французи. Те бяха зарити край потока.

На следващия ден допълнително пристигнаха наемници, изпратени след Кортейо от доверените му хора. Тук той вече бе стъпил здраво с крак и въпросът сега бе да заздрави позиции и на север. По тая причина пое със сто ездачи по пътя за Рио Гранде да проведе възнамерявалата експедиция срещу лорд Дридън. Хосефа остана да го замества, доколкото можеше.

– Вярно ли? И то наскоро? Значи човекът още не се е върнал?

Щастлив от носената новина, Анселмо пришпорваше коня да бърза, въпреки очевидната му умора. Но следващият ден мина и едва вечерта стигна в близост до хасиендата. Сега отново смушка коня с шпори и пристигна в галон до портата, която намери затворена. Потропа.

– Кой е там? – запита непознат глас. Вакуерото назова името си.

– Не те познавам – изръмжа се отвътре.

– В такъв случай сигурно си отскоро тук? – запита Анселмо.

– Да.

– Е, хайде тогава отваряй! Аз съм вакуеро на сеньор Арбелец и идвам от форт Гуаделупа, където сразихме французите.

– Форт Гуаделупа! Французите сразени? Да, да, ти действително си от нашите. Влизай!

Портата бе отворена и резетата отново паднаха след вакуерото. В тъмнината той не забеляза промените, настъпили тук в негово отсъствие. Скочи от коня, пусна го да върви свободно и се упъти най-напред към помещението на вакуеросите. Искаше да им се обади, че се е върнал и после да отиде при Арбелец на доклад. Едва отворил вратата и се закова стъписай, виждайки помещението изпълнено с непознати въоръжени мъже. Той също бе веднага забелязан.

– Ей, кой е онзи? – викна един. – Навярно пак някой нов? С тези въпроси вакуерото бе подхванат и вмъкнат вътре. Смаян до немай-къде, се огледа и предизвика по тоя начин подигравките на останалите.

– Не му сече май много пипето – обади се предишният. – Човече, за да се биеш за Кортейо, трябва да си нещо по-различно.

– Кортейо? – удиви се Анселмо.

– Да. Или идваш по някаква друга причина? При кого всъщност искаш да идеш?

– При моя господар.

– Тъй, тъй. И кой е господарят ти?

Разговорът имаше изгледи да се превърне в разпит.

– Дон Педро Арбелец. – отговори запитаният.

– Педро Арбелец? А, да, това беше предишният собственик на хасиендата.

– Предишният? – слиса се вакуерото. – Че сега друг ли има? Кой пък ще е?

– Сеньор Кортейо от Мексико сити. Човече, струва ми се, че се постресна. Не ти ли допада този сеньор?

– Ох, ще ми се само да знам по кой начин из един път стана господар.

– По кой начин? Ами че много просто: пристигна тук с нас и отне хасиендата на тоя Арбелец.

– Santa Madonna! И къде се намира сега сеньор Арбелец?

– Той ли? Никой не знае. Изчезна.

– Боже мой, при това положение веднага трябва да тръгвам!

Вакуерото понечи да излезе, ала десетина ръце го сграбчиха здраво.

– Я чакай, дядка! С теб нещо не е наред. Ще трябва първо малко да те поразпита човек.

– Да ме разпитвате? Че защо? Аз съм един честен вакуеро.

– Така твърди всеки. За кого се сражаваш? За Базен, Макс, Хуарес или Кортейо?

– За никого. Аз съм вакуеро на моя сеньор Арбелец и се подчинявам единствено на него. Какво ме засягат другите неща?

– Чувате ли го, другар? Човекът е за Арбелец. Трябва да го отведем горе при сеньоритата. Дръжте го здраво! Ще отида да й съобщя.

Съпротивата можеше само да влоши положението на Анселмо. Ето защо се примири и сега само любопитстваше, коя ли ще е сеньоритата, при която щеше да бъде отведен. Хосефа седеше в един хамак в стаята, която си бе избрала и пушеше цигара. Днес отново носеше дамско облекло, от което бе помъкнала цял един самар. В този момент влезе мексиканецът, кош о току-що бе водил долу разговора.

– Извинете, сеньорита! – поде той. – Налага се да направя едно съобщение. Пристигна някакъв, който искал да се сражава за Арбелец. Бил вакуеро на тоя Арбелец.

– Изпрати го горе!

– Аз лично ще го доведа.

Гуерили тръгна и се върна с още един. Двамата водеха Анселмо, комуто бяха вързали ръцете. Онзи стрелна с изпитателен поглед девойката. Той не я познаваше лично и понеже не бе споменато името ѝ, всъщност бе в невидение пред кого се намира.

– Сеньорита, умолявам ви да ми помогнете – заговори. – Тук явно се касае за някакво недоразумение.

– Кой сте вие? – попита тя.

– Вакуеро на работа при сеньор Арбелец. Господарят ме бе изпратил с една мисия и сега като се връщам не го заварвам, затова пък чужди люде, които не познавам.

При тези думи Хосефа се сети какво бе казала Мария Хермоес за вакуерото, изпратен до форт Гуаделупа и запита:

– Бил сте до форт Гуаделупа?

– Да – отговори Анселмо.

Хосефа се обърна към двамата пазачи:

– Излезте и чакайте пред вратата! Вакуерото, изглежда, е почтен човек. Сама ще говоря с него.

Мъжете излязоха и Хосефа реши да измъкне с хитрост сведенията, които този човек искаше да съобщи на господаря си.

– През време на вашето отсъствие настъпи малка промяна – подхвана. – Познавате ли известния Кортейо?

– Да. – отвърна той. – Чувал съм много за него, а и съм го виждал тук.

– Що за птица е?

Анселмо беше достатъчно искрен и непредпазлив да отговори на този въпрос.

– Един почтен, честен човек не би искал да знае за него. – Хосефа присви големите си, кръгли кукумявски очи. Но самообладанието ѝ изкуството ѝ в преструвките бяха на висота и тя съумя да каже с любезен глас:

– Тук ви давам право. Кортейо е човек, за когото няма нищо свято. Аз го ненавиждам. Той направи и мен и семейството ми нещастни и, ако го следвам, то е само, за да го погубя.

Хосефа се постара да изобрази гняв по лицето си и вакуерото ѝ повярва.

– Да го погубите? – попита. – Тая работа май трудничко ще ви се удаде. Тоя обесник е толкова хитър, че е невъзможно да бъде измамен.

Но я кажете, къде е сеньор Арбелец?

– Избяга от Кортейо.

– И защо? Аз нищо не зная. Идвам си вкъщи и веднага ме улавяли и вързват ръцете.

– Е, нека тогава ви обясня. Но ще трябва да говоря тихичко, за да не ме чуят ония двамата там пред, вратата.

С тази забележка Хосефа целеше да вдъхне вяра на вакуерото.

– Сеньор Арбелец е съмишленик на президента Хуарес. Това сигурно ви е известно? Но Кортейо също има амбицията да стане президент. Той е събрал около себе си известен брой привърженици, с които тръгна на север да покори тази част на страната. Започна с хасиендата дел Ерина.

– Значи е нападнал хасиендата? – запита вакуерото мрачно.

– Да. За щастие сеньор Арбелец успя да избяга. Той сподели с мен накъде отива, но забрани да издавам.

– Как стана тъй, сеньорита, че тъкмо с вас е бил така откровен?

– Много просто. Той и баща ми бяха добри познати. По вина на Кортейо татко изгуби живота си. Аз не дадох вид, че този факт ми е известен и се присъединих към него, за да си отмъстя. В неговия отряд има няколко честни мъже, които тайно са свързани с мен и само чакат подходящ миг, да се опълчат срещу Кортейо. Когато пристигнахме в хасиендата, познах сеньор Арбелец и с помощта на тези хора му създадох възможност да се изплъзне.

– В такъв случай ми имайте доверие и ми прошепнете на ухо къде се намира! Имам да му направя важни съобщения.

– Не зная дали ще ви е възможно, дори да знаете местонахождението му. Та вие тук сте пленник. Няма да ви освободят веднага. Най-добре ще е да съобщите на мен, каквото имате да казвате на сеньор Арбелец. От мен ще го узнае най-бързо и сигурно. Тъкмо се канех да пратя вестonosец до него.

– Ах, не бих ли могъл аз да съм, сеньорита?

– Избийте си го от главата! Кортейо отсъства за известно време. Вас ще задържат, докато се върне и реши съдбата Ви. Дали дотогава ще ми се удаде да Ви освободя, не зная. А дали онова, което искате да предадете на вашия господар, търпи отлагане, вие най-добре си знаете. Помислете добре!

Анселмо се замисли. Наведе глава.

– Хм. Ама наистина ли мога да ви имам несъмнено доверие, сеньорита?

– Правете това, което намерите за най-добре – отвърна тя с накърнена гордост.

– Мога ли да узная името Ви?

– Баща ми беше полковник Рамирес.

Полковникът – всеизвестен привърженик на Хуарес – беше убит преди известно време при едно пътуване. Хосефа се възползва от това благоприятно обстоятелство да измами почтения вакуеро.

– Полковник Рамирес? – попита Анселмо. – Той беше честен мъж.

– Освен това, – забеляза тя – мога да ви докажа, че сеньор Арбелец ми оказва доверие. Той ми разкри всичко за вас. Мога да ви съобща каква работа сте имал във форт Гуаделупа. Сеньор Арбелец е съставил завещанието си и е определил дъщерята на Пирнеро за единствена наследница. Трябвало е да ги информирате и същевременно да помолите сеньоритата да посети вашия господар в хасиендата.

– Действително, вие го знаете! Само моят господар е могъл да го каже. Не ми се сърдете, че имах известни резерви! В днешните времена човек трябва да бъде много предпазлив.

– Простено да ви е. Ще дойде ли сеньоритата?

– Възможно е да направи една визита, макар и вече не като наследница. Не би могла да приеме наследството, тъй като същинската наследница се появи.

И лековерният човечец започна да разправя всичко, което знаеше. Човек може да си представи как известията се отмерваха с неумолима сигурност върху Хосефа, като удари с боздуган. Беше принудена да призове цялото си самообладание, за да не се издаде. Значи всички ония, за чиято смърт би положила клетва, бяха все още живи! А Ландола бе играл с подправени карти! Но с каква цел? Сигурно да потърси своята изгода, да има оръжие срещу братята Кортейо, в случай че поискат да го изиграят. Нещо друго не беше мислимо.

Разказвачът така и не обръщаше внимание какви чувства се изписват по лицето на Хосефа. Първо невяра, после съмнение, уплаха, убеждение, ужас и накрая ярост, се редуваха да променят чертите ѝ. Когато разказът, отнел значително време, свърши, Хосефа задълго остана смълчана. Размишляваше. Чутото се бе стоварило твърде неочаквано върху нея. Щом нещата стояха така, значи тя отново се намираще в началото, както преди шестнадесет години. Не беше спечелена ни най-малка позиция и борбата трябваше да се поднови. Да захвърли оръжията, не биваше и на ум да ѝ идва; не и преди враговете ѝ да са се простили с живота! Нямахме никакво време за губене. Трябваше да последват удар след

удар, ако не искаше всичко да иде по дявола. И с тоя глупав човек, който й даде първото оръжие в ръка, щеше да положи началото.

– И това, което ми разказахте, е чистата истина, сеньор? Можете ли да се закълнете?

– С всички клетви, ако поискате.

– Така, ако тия негодници бъдат разобличени, ще станат още по-силни отпреди. Сега Кортейо е могъщ политически лидер. В скоро време ще стане президент на Мексико, следователно най-могъщият човек в цялата държава.

– О, не си въобразявайте, сеньорита! Съществува и генерал Базен.

– Базен? Него ще прогонят.

– А Максимилиано от Австрия?

– Псевдорегентът? Суетният император? В крайна сметка той сам ще драсне!

– Но Хуарес, президентът?

– Индианецът от племето запотеки? Той просто ще увисне на някое въже да го кълват лешоядите.

Лицето на Хосефа бе приело мрачен, почти демонски израз. Анселмо навярно го забеляза и видимо бе в недоумение какво да мисли за нея.

– Не го вярвайте, сеньорита! – каза. – Виждала ли сте някога Хуарес?

– Да, дори доста често в столицата Мексико.

– Когато беше още Върховен съдия?

– Да, к по-късно като президент.

– Е, по онова време той беше мъж, когото хората уважаваха. По-късно бе прогонен. Принуден бе да бяга, а това променя хората. Кое по-рано бе хрущял, се превърна в кост. Не мисля, че ще се остави да го окачат на бесилото. По-скоро смятам, че там ще увиснат онези, които му тъкмят въжетото, най-първо тоя Кортейо, който хилядократно е заслужил конопената вратовръзка. Също и оная хубостница дъщеря му!

– Вие виждал ли сте я?

– Не, но хич нямам и мерак. Нека се пази да не ми се мярка пред очите!

Тогава Хосефа смъкна цялата съдържаност. Пристъпи към вакуерото изсъска:

– И все пак щете не щете, ще я видите, макар и истината да се окаже по-различна, отколкото ви е приятно!

Очите й изпусаха искри, самообладанието и притворството никакви ги нямаше.

– Но, сеньорита – продума Анселмо удивен, – не ви разбирам!

– О-о, веднага ще разберете и мен, и всичко останало! Нали казахте, че вие с вашия хасиендеро държите за Хуарес. Е, ако всички привърженици на Хуарес са толкова гламави като вас и вашия господар, няма съмнение, че скоро ще обтегне въжето. Знаете ли къде е Арбелец?

– Ее, избягал е, мисля – изрече с труд вакуерото, слисан от внезапната промяна, настъпила с девойката.

– И се оставихте да ви занасят с тия бабини деветини? Ама вие наистина сте от глупав по-глупав!

Анселмо позабави отговора. Беше твърде честен, за да може да се ориентира мигновено в подобна шарлатания. Сетне се тросна:

– Че нали вие самата го казахте?

– Е, да, да, но не мислех, че сте толкоз изветрял да повярвате. Нима действително смятате, че Кортейо ще има непредпазливостта да остави Арбелец да офейка?

– Нали се е случило с ваша помощ!

– Тъкмо напротив, с моя помощ Арбелец е затворен!

– Затворен? – очите на Анселмо се уголемиха, устните се стиснаха.

– Да. Натикан е долу в зимника. Съдено му е да умре бавно от глад.

– Не си правете зловещи шеги, сеньорита!

– О, ако знаехте коя съм, не бихте го сметнал за шега! Налагаше се да Ви заблудя и измъкна по тоя начин всичко, което ме интересуваше. Удаде ми се блестящо. Отгатнете коя съм!

С тази подкана Хосефа отправи самохвален поглед на вакуерото. Вярно, той беше скромен, простоват човечец, но не и някой слабоумник. Озари го внезапно прозрение.

– Боже Господи, правилно ли е предположение то ми? – възкликна изплашен. – Вие... вие сте... Небеса, ако това е истина! Вие сте сеньорита Хосефа...

– Да! – възтържествува онази. – Аз съм дъщерята на Кортейо.

– Светата Мадона да се смили над мен! Какво направих!

– Да, да, нека бъде милостива към вас! Аз узнах всичко, всичко онова, което не биваше да научавам. И знаете ли какво те предприема? Ще пратя хора до Ел Рефугио да пречукат лорд Дридън.

– Дано не успеете! – простена вакуерото. – Аз бих бил виновен!

– Да, вината ще носите вие! По-късно ще издебна Хуарес и всички ония край него. Вкупом ще опънат петалата!

Иначе бледото лице на Хосефа се озари от такава злостна, пъклена радост, че Анселмо се ужаси. Вдигна заклинателно вързаните си ръце.

– Сеньорита, спомнете си, че на небето има един Бог, който възнаграждава и наказва всеки, според добрите и лошите постъпки!

– Това са празни приказки!

– О, не богохулствайте!

– Празни приказки! – повтори тя. – Нима не виждате, че точно мен закриля Бог? Той остави да узная вашите кроежи. Но аз изобщо не се нуждая от неговата помощ. И сама знам какво да правя. Само, че вие имате ли представа какво ще ви се случи?

– Аз съм в Божиите ръце! – натърти старият Анселмо благочестиво.

– Напротив, преди всичко се намирате в моите ръце. Ще залюлеете въжето като всички привърженици на Хуарес.

– Достатъчно дълго живях. Дните ми бездруго са преброени. Щом искате да увеличите греховете си с един стар вакуеро, сторете го!

– Да, ще го сторя! Но няма да бъдете обесен веднага, ще ми се първо да си доставя малко удоволствие. Ще бъдете принуден да гледате как се топи от глад Арбелец. Също и тая Мария Хермоес ще чезне пред очите ви. Те не получават ни храна, ни вода. Ще ви тикнем при тях и все ще издържите, докато пукнат. После ще бъдете обесен.

Лицето на вакуерото почервения, мускулите се изпънаха.

– Вие сте сатана, който трябва да бъде унищожен! – кресна той – В пъкъла дано заминете! – Данданията привлече пазачите.

– Дим да те няма, негоднико, – изсъска Хосефа яростно на вакуерото – скоро ще узнаеш какво ти се пече! Водете го в зимника!

Анселмо бе уловен от мъжете и изтикай навън. Те го повлякоха две стълбища надолу и го затвориха в зимника, където лежах Арбелец и старата Хермоес. Старият вакуеро още в първия миг настъпи някаква фигура, която изглежда лежеше на земята. Беше съвсем тъмно и не можеше да различи нищо. Изчака, докато крачките на палачите заглъхнат и повика:

– Сеньор Арбелец!

Отговори тихо стенание.

– Дон Педро Арбелец!

Стенанието се повтори, но дума не се чу.

– Сеньора Мария Хермоес!

– Ето ме. – въздъхна седналата до стената фигура – Кой сте вие?

Анселмо назова името си. Мария подскочи от студеното място с най-голяма бързина, която допускаха вървите и извика:

– Възможно ли е! Как се озова при нас?

– Затворник съм. – поясни той.

– Боже мой! Вече си мислех, че можем да очакваме спасение чрез теб.

– Ако Бог не стори чудо, спасението е невъзможно.

– Santa Madonna! И ти ли си вече отчаян? – проплака Мария.

– Отчаян? Не, защото Бог съществува, а той единствено може да ни спаси.

– Ох, тогава нека го стори по-скоро, иначе сме изгубени. Каква я свърши във форт Гуаделупа и как попадна в ръцете на Кортейо?

– По-късно ще разкажа. Нека поговорим най-напред за настоящето! Това сеньор Арбелец ли е? Зле ли стоят нещата с него?

– Следствие на вълнението получи срив и изпада от едно безсъзнание в друго. Наясно ли си вече какво се случи?

– Да, Бог ще отплати на този сатана в Съдния ден! Обрекъл ви е на глад! Значи нямате нищо за ядене и пиене?

– О, напротив! Някакъв милостив самарянин ежедневно ни спуска през отдушника хляб и шише вода. Появяват се и други неща. За жалост нищо не помага, нали сме вързани. Не мога да ползвам ръцете си.

– Също както и аз. Значи още нищо не сте закусили?

– Нищичко.

– Боже мой! И в това тясно помещение? Трима души едва ли биха могли да легнат. Ах, сетих се, в себе си имам нож.

– Нож? Не те ли обезоръжиха?

– Вярно, но забравиха да претърсят джобовете ми. В левия джоб на панталона е пхнато сгъваемото ми ножче. Остро е като бръснач, но не мога да стигна с ръка джоба.

– Може би аз ще успея, ако се приближиш.

– Да опитаме!

Вакуерото пристъпи към Мария Хермоес, която бръкна с вързаните си ръце в джоба и извади ножа.

– А сега какво? – попита тя. – Не мога да го отворя.

– Дръжте само здраво дръжката, аз ще стисна острието със зъби.

Така и направиха и след многобройни опити успяха.

– Тъй. – рече накрая Анселмо. – Сега ще взема ножа в дясната ръка и ще прережа вашите върви. А като освободите ръцете си, вие ще срежете моите ремъци.

И това стана, и макар да мина дълго, дълго време преди да бъде постигната целта, двамата стояха със свободни крайници.

– Хвала и слава на Бога! – възкликна Мария. – Сега мога да погледна нашия добър сеньор или поне да го пипна. Внимавай само да не

настъпиш нещо от нещата, които ни е спуснал непознатият благодетел!

– О хайде най-напред да проверим какви са те! – отвърна вакуерото.

Двамата коленичиха и заопипваха с ръце наоколо.

– Едно хлебче – обади се Мария.

– Шише с вода – оповести Анселмо.

– Още един хляб. Ах, тук пък намерих една лоена свещ.

– Наистина ли, сеньора? Е, в такъв случай непременно ще е спуснат и кибрит. Аха, тук се търкаля нещо, увито в кожа. – вакуерото разтвори пакетчето и опипа съдържанието. – Действително кибрит, все още сух, а и някаква бележка е прибавена! Да запалим свещта, сеньора Мария, и да се поогледаме!

Скоро бе запалена и на светлината откриха още две свещи и още едно шише с вода, а после трето, че и четвърто.

– Слава Богу, все пак няма да умрем от жажда. – въздъхна облекчено Мария. – А сега преди всичко останало да видя какво пише на бележката.

Тя я поднесе към свещта и прочете:

„От един, който е прегрешил спрямо вас. Днес трябва да замина, но съм намерил кой да ви спуска всеки ден вместо мен свещ, хляб и вода. Молете се за мен и ми простете!“

– Кой ли може да е? – попита Мария.

– Най-вероятно един от двамата, които са ви затворили.

– Да, най-вероятно. Господ да му прости! Той е бил длъжен да се подчини. Ама, света Майко Божия, та ние изобщо не мислим за нашия господар!

Те осветиха Педро Арбелец. Тъжна гледка представляваше той. Очите му бяха затворени, а лицето безжизнено и бледо. Не помръдваше. Добрите хорица избухнаха в сълзи.

– О, Небеса, скъпият ми, милият сеньор! Докато нареждаше, хълцайки, Мария взе главата на стареца в ръце, а Анселмо стисна гневно юмруци.

– Какво да правим? – извика Мария. – Нашият добър господар навярно Ще умре.

– Тези неща са божиите ръце. Но много жалко би било.

– Да, добрият, милият сеньор! – хлипаше тя.

– О, не само защото е толкова мил и добър, а и по една друга

причина. Има хора, които сигурно ще ни освободят, стига да успеем да издържим известно време. Знам да речем един сеньор Стернау...

Вакуерото преднамерено спря поред изречението и зачака.

– Стернау? – мигновено запита Мария. – Кой е той?

– Един мъж, когото срещнах във форт Гуаделупа. Той е лекар и същевременно изключителен воин.

– Мили Господи, сещам се за онзи немски лекар, който толкова нещо преживя навремето в хазиендата. Той също се казваше Стернау. Но той е мъртъв!

– Знаете ли го със сигурност? По-натам във форта беше и някой си сеньор Мариано, сетне някакъв сеньор Унгер със своя брат, после някой си сеньор Бизоново чело, друг някакъв пък сеньор Мечешко сърце, още някак...

В този миг Мария сграбчи ръката на вакуерото.

– Слушай, да не искаш на всичкото отгоре и да ми се надсмиваш?

Той обаче стисна здраво ръката ѝ и продължи:

– Още някаква си сеньорита Ема Арбелец...

Сега Мария изтръгна със сила ръцете си и се разгневи:

– Мълчи! Нашето нещастие е достатъчно голямо. Словата ти не са в състояние да смекчат тъжната картина. Онзи продължи несмутимо:

– Насетне видях някой си граф Фернандо де Родриганда и Севиля, за когото се говореше, че бил починал. Той обаче е още жив и се връща къщи да възнагради старата, вярна Мария Хермоес.

На възрастната жена ѝ дойде прекалено много.

– Умолявам те, в името на Божието милосърдие, – произнесе – да си признаеш честно, че ми говориш всичко това, само за да ме утешиш!

– Дори и през ум не ми минава!

Тогав старата, вярна душа нададе крясък, който би трябвало да има значение на радостно ликуване. Чутото бе твърде велико, твърде могъщо нахлу в нея. Почувства се буквално съкрушена под масата на щастието, под което и мислите за настоящето положение бяха принудени да отстъпят. Докато ридаше тихо, вакуерото започна да разказва беседата си с Хосефа.

Междувременно Хосефа бе седнала край масата и пишеше. Когато привърши, повика един от доверениците си и запита:

– Татко сподели ли с вас маршрута си?

– Да, секретно, сеньорита.

– Значи ще го намерите, ако ви пратя след него?

– Със сигурност. Но ще са ми необходими четири дни.

– Ако стигнете до него за четири дни, считано от сега, ще получите триста дурос в брой. Наемате ли се с газии мисия?

– Да! – засия лицето на човека.

– Но татко се нуждае от повече хора. Можем ли да се лишим от петдесет души?

– Да, без проблеми.

– В такъв случай вземете с вас петдесет добре въоръжени мъже! По-късно ще узнаете защо. Мога да ви кажа, че се касае за експедиция, която ще ви донесе награди и добра плячка. А това писмо не бива да попада в други ръце, освен в тези на татко!

Писмото гласеше следното:

„Скъпи татко!

Малко след твоето потегляне узнах извънредно важни неща, онзи стар вакуеро, когото Арбелец изпратил до форт Гуаделупа, се върна и беше заловен и разпитан от мен. Удаде ми се да измъкна с хитрост от него следното:

Хенрико Ландола е играл с нас двойна игра. Никой от нашите неприятели не е мъртъв, всички до един са живи. Били са свалени на един пустинен остров, от който са се спасили. Понастоящем се намират във форт Гуаделупа и ще поемат насам под закрилата на Хуарес. Касае се за: Стернау, Марияно, двамата Унгер, Бизоновото чело, Мечешко сърце, Ема Арбелец и Каря. С тях е също така и граф Фернандо, комуто се е удало да се измъкне от робството.

Хуарес е разбил три роти французи. При водослива на Сабинас с Рио Саладо искат да се срещнат с лорд Дридън.

Ти сам ще прецениш, какво трябва да се предприеме. Задължително е всички да умрат, в противен случай сме изгубени. Взemi бързи мерки, за тая цел ти изпращам още петдесет човека. Действай колкото може по-експедитивно, за да се върнеш час по-скоро.

Твоя Хосефа“

Още същата нощ петдесетимата мъже препуснаха устремно през портата на хасиендата. Предводителят носеше грижливо скътаното писмо.

15. ДЕКРЕТЪТ ОТ 3 ОКТОМВРИ

За да се вникне по-добре в следващите събития, трябва да се върнем във времето²⁹, непосредствено свързано с тях. Преминаваме през парадния вход на Palacio imperial³⁰ в столицата Мексико, изкачваме стълбището и се отправяме към кабинета, където Макс имаше навика да се съветва с главите на своите ведомства.

В този миг императорът се бе облегал с гръб на една от масите. Очите му се плъзгаха по един голям документ, който държеше в ръце. Тези очи блестяха, страните се бяха зачервили, целият му душевен мир изглежда бе обхванат от могъщо вълнение. Пред него стоеше един от министрите, приковал дебнеш поглед към повелителя. В едно кресло недалеч от прозореца седеше в цялата си младост и красота императрицата. Тя оставяше впечатление, че притежава повече енергия от императора. Той, мечтателен и отстъпчив, тя, стремяща се към блясък, почести и слава; той унесен в идейни проекти, тя пламенно домогваща се до земните ценности.

Министърът явно бе говорил, тъй като император Макс отвърна:

- И искате моето окончателно решение? Още сега?
- Длъжен съм да помоля за това, Ваше Величество.
- Становището ми е...
- Да не би да не одобрявате? – запита бързо императрицата.

Макс се обърна усмихнато към нея:

- Както разбирам, вие вече имате решение, скъпа моя?
- Да.
- Мога ли да запитам какво гласи?

– Победният, убедителен тон на току-що представения извънредно важен замисъл, не оставят място за съмнение в решението. Аз съм съгласна.

Макс кимна и обръщайки се към министъра, заговори:

– Виждате как бързат да предрешат одобрението ми. Все пак искам да ви кажа, че не само съм готов да подпиша този декрет, а и лично ще го нанеса дума по дума на хартия и ще го представя на господата министрите за подпис.

– Благодаря, Ваше Величество! – отвърна министърът с дълбок

29. Октомври 1865 – Б. нем. изд.

30. Palacio imperial (исп.) – Императорския дворец Б. нем. изд.

поклон. – Задачата на моето призвание и живот е да влагам всички сили и мисли за благо на Мексико и неговия император. Убеден съм, че с тази крачка ще отменим всичко онова, което е смущавало и пречило досега пътя ни. Така или иначе беше крайно необходима.

– Имате право, драги мой. Аз ще...

В този момент се появи дежурния адютант.

– Генерал Мехия! – съобщи той.

– Да влезе веднага! – заповяда императорът. Странно бе, че императрицата тутакси се надига и изчезна зад една врата, докато Макс се сбогуваше с министъра. Последният се засече при вратата с прочутият генерал. Двата се поклониха студено един на друг, ала без да разменят поглед.

– Добре дошъл, генерале! – поздрави Макс влезлия. – Днес идвате в добър час.

Сериозното лице на индианеца се усмихна, когато забеляза ведрите черти на своя владетел.

– Щастлив съм да го чуя, Ваше Величество – увери искрено индианецът. – Дано Бог дори Негово Величество и държавата с много такива часове!

– Надявам се отсега нататък все така да бъде.

– Мога ли да узная, дали тази надежда почива на основателна причина?

– Да. Възнамерявам да издам важен декрет.

– Ако има споменатият резултат, действително е важен.

– Ето, убедете се сам! Четете!

– Императорът подаде на Мехия проекта и се оттегли до прозореца, оставяйки генерала на спокойствие да проучи документа. Колкото повече четеше индианецът, толкова повече веждите му се смръщваха, увеличаваше се гневния блясък в очите, свиваха се устните му. Сетне Макс чу зад себе си шумоленето на хартия и когато се огледа, видя генерала да стои внушително, със смачканата хартия в ръка – картина на върховен гняв.

– Ваше Величество, кой състави тази... този „бисер“? – запита той.

В изпълнението си не се и сещаше за правилата на дворцовата етикетия. Императорът, иначе толкова благ, не можеше да подмине с мълчание подобна проява.

– Генерале! – обади се сурово.

– Ваше Величество! – отвърна Мехия, покланяйки се при тези думи в знак на извинение.

– Къде е проектът ми?

– Ето, Ваше Величество.

Генералът изгледа доколкото бе възможно листа и го подаде на императора.

– Ах, в какво състояние само! Да не би моите документа да са програма за котийон³¹?

Макс беше истински ядосан. Мехиа отвърна:

– Най-покорно моля за милост, Ваше Величество. Каквото прегреших, дължа на усърдието си за добро на императора.

– Вашето усърдие не е нищо друго, освен ревност³². – Лицето на Мехиа прие своеобразен израз. Макс го познаваше. Щом той се появяше, значи в гърдите на генерала бушува вулкан.

– Ако не може да ми бъде простено, сам ще си произнеса най-голямото наказание. – заяви – Позволете ми, Ваше Величество, да се оттегля?

Недочакал отговора, Мехиа тръгна назад към вратата.

– Чакайте!

При този повик на императора генералът спря.

– Прочетохте ли декрета докрай?

– Да, Ваше Величество.

– Назовахте го „бисер“. Значи няма вашето одобрение?

– Не. Мога ли да изкажа мнението си откровено, Ваше Величество?

– Ще ви помоля.

– Ако най-върлите врагове на държавата поискат да издадат декрет от името на Негово величество, с цел да го погубят, ще изберат този тук.

– Виж ти какво схващане!

– Правилното, Ваше Величество.

– Трябва веднъж завинаги да покажа на поданиците си, че съм император.

– Само дето няма да повярват.

– Охо, генерале, та това кажи-речи звучи като оскърбление.

– Негово Величество ми заповяда да кажа истината. За всеки декрет Мексико ще мисли, че е издаден от французите.

– Така може да се каже и за този тук. Но аз при всички случаи ще изпълня намерението ся.

– Ваше Величество, умолявам ви, главата ми вземете, но оставете

31. Котийон (фр. Cotillon) – вид бален танц, състоящ се от няколко самостоятелни танци и игри. – Б. пр.

32. Ревност – игра на думи. Немската дума Eifer означава: усърдие, ревност. – Б. пр.

този декрет да си стои в папката. Познавам своя народ и зная какви последици ще повлече след себе си публикуването на един такъв документ. Из цялата страна ще се разнесе крясък на възмущение.

– Генерале!

Очите на генерала също проблеснаха. Макс знаеше какво дължи на Мехиа. Поразмисли и рече:

– Изслушайте моята защита!

– О, Ваше Величество, щом един декрет се нуждае от защита, то...

– Вие май сериозно искате да ме разгневите!

– Добре, ще си мълча.

– Тогава слушайте!

Овладей се, императорът започна да се защитава.

– Както обикновено, вие гледате твърде черно на нещата. Страната е в наша власт. Хуарес избяга в Ел Пасо. Дори се говори, че бил напуснал мексиканската земя. Време е, с един твърд, суров манифест да заемем позицията, която винаги възнамеряваме да задържим?

– Омиротворителна и същевременно съкрушителна. Въпреки, че страната се намира в моя власт, известни къртици се осмеляват да подриват почвата. Такъв е онзи Пантерата на Юга, онзи Кортейо я разни други. В декрета заявявам, че от днес ще наказвам всеки републиканец като най-обикновен престъпник, бандит и пладнешки разбойник. От днес републиканците се обявяват извън закона. Всеки републикански отряд третирам като банда и всеки заловен член на такава банда ще бъде разстрелван в рамките на двадесет и четири часа.

Мехиа поклати глава.

– Бандити? Пладнешки разбойници? Вън от закона... разстрели? О, Ваше Величество, повтарям молбата си: Нека Ваше Величество вземе главата ми, но да изостави мисълта да подпише този декрет.

– Запазете главата си! Аз пък ще запазя декрета си! Във всяка своя част той е грижливо обмислен от вещи хора.

– Ох, тези вещи хора, дето не познават Мексико. Те са обмислили всичко, само не и онова, което бих искал да ревна с гръмотевичен глас на Негово величество, но не смея.

– И защо?

– От нищо друго не се страхувам, освен от немилостта на моя император.

– Говорете без страх, генерале!

– Е, добре! По този начин Негово величество ще издаде собствената си смъртна присъда!

Кръвта се оттегли от страните на императора. Видът му напомняше силно изплашен човек. Но бързо се съвзе и отвърна:

– Смъртната си присъда? Говорите за една невъзможност, която е същевременно една чудовищност, като за нещо, разбиращо се от само себе си.

– Да, така е, Ваше Величество. Ще признаете, че истинският, исконният мексиканец е законният собственик на тази земя...

– Признавам го – вметна императорът.

– ...който има и пълното право – продължи генералът, – да отбрани земята си срещу една чужда, несправедлива окупация.

– Окупация? Несправедлива? Доста силен израз, който сигурно може да бъде значително смекчен.

– Говоря, както говори всеки републиканец. Мексиканецът брани своята страна, своето родно място, своето стадо от чуждите нашественици. И по тая причина той е бандит, който трябва да бъде разстрелян в срок от двадесет и четири часа?

– Ние станаме с меч господари на страната. Всеки мексиканец е длъжен да се примири с това обстоятелство.

– Добре, Ваше Величество. Сега ще се обърна не към своя император, а към този, за когото десет пъти бих жертвал живота си. Да приемем правилността на следното изречение: Мечът решава; който победи е господар; победените се примиряват. Но следва ли наистина, че човек трябва да третира противника си като бандит?

– След като другите са капитулирали – да.

– Добре, да приемем и това. Но кой казва, че победеният няма да се надигне и да стане победител?

– Общо взето не е изключена и тази възможност.

– Ее, в такъв случай той ще обърне оръжието към по-раншния победител и ще гледа на него и ще се отнася с него като към бандит.

– Наистина ми става горещо от приказките ви, генерале.

– По-добре, отколкото по-късно Негово величество да стане студен!

– Рисуват от дръзки по-дръзки картини!

– Тогава няма да говоря повече. Позволете само още един въпрос: Ще подпишете ли декрета?

– Да, утре.

– Умолявам Негово величество да не го прави.

– Вече е решено, той е необходим. Това ще стане, генерале.

Мехиа се отпусна на колене пред императора и заговори:

– От мига, в който се появи декретът, зейва гробът на Ваше величество. Аз няма да напусна Негово величество, поради което от този ден ще бъда един мъртвец. Но не за себе си моля, а за Негово величество.

– Станете, генерале – отвърна разсърден Макс.

– Не, ще остана на колене, докато...

– Станете, заповядвам ви! Добре си фантазирате! – Гласът на императора звучеше ледено студено, с лека язвителна нотка. Най-малко това можеше да понесе Мехиа, честният герой и воин. Той скоочи, метна един състрадателен поглед на императора и извика:

– Значи да изоставя всяка надежда. Ваше Величество?

– Всяка. Дори императрицата е съгласна с мен. Лицето на генерала стана един нюанс по-бледо.

– При това положение, действително млъквам – отвърна. – Но за да не се забравя този час и думите, които изрекох, ще ги скрепя със стомана!

Той изтегли кинжала си, запрати го със сила към ламперията, в която потъна до ефеса, поклони се дълбоко пред императора и се отдалечи с бързи крачки. Макс се загледа след него, а после в мястото, където бе забит кинжалът.

– Дали това не е предзнаменование? – рече си той. – Дали пък, не се заблуждавам?

Прословутият с лошата си слава декрет действително се появи. Макс го бе написал със собствената си ръка и подписа така смъртната си присъда.

От този момент войната се превърна в зверско клане, поне от страна на французите, които се отнасяха със своите републикански противници като с разбойници, докато е неоспорим фактът, че Хуарес и повечето негови генерали се държаха с голяма умереност към своите пленници.

За Базен се знае само, че с чувство на фанатизъм изискваше изпълнението на декрета. На дузини, със стотици бяха избивани републиканците. Безпощадно бяха разстрелвани изтъкнати генерали като Салазар и Артеага, многооплаквани мъченици за независимостта на своята страна. Но плодът на Немезида³³, обикновено едва кретащ и куцукащ, този път беше бърз и уверен.

По равнината, лежаща между Сан Хосе де Паррал и Чиуауа, препускаше отряд ездачи. Бяха два ескадрона френски *chevauxiegiers*³⁴.

33. Немезида (гр. Nemesis) – богиня на отмъщението. – Б. пр.

Вероятно бяха оставили дълга езда зад себе си, тъй като конете бяха уморени, а и ездачите не можеха да се похвалят с горда стойка. В един момент в далечината се появиха очертанията на Чиуауа и ефектът веднага си пролича. Ездачите се изпънаха, конете зацвилиха и размахаха опашки, сабите задрънчаха по-весело.

Начело яздеше покрит с белези, немного възрастен офицер. Носеше отличителните знаци на полковник. На първата улица на града нареди да се спре, попита за Главната квартира, изпрати вестоносец напред, след което музикантите заеха място отпред. Тук и там се показваше по някоя любопитна женска глава и тутакси изчезваше.

Пред Главната квартира двата ескадрона дефилираха. Това беше същата постройка, от която избяга Черния Жерар. Строяването тъкмо бе приключило и излезе Главнокомандващият. И той носеше знаците на полковник, но беше далеч по-възрастен от своя другар. Беше онзи, получил такъв паметен урок от Черния Жерар. Взеха му за почест, след което другият пристъпи към него.

– Полковник Ларамел, другар – извести. – Яздим към Виля дел Фуерте. Нося депеша от Щаба на корпуса.

– Добре дошъл! Ще починете ли все пак някой друг ден тук?

– Разбира се. Два или три, ако позволите. Само ще помоля да настаните хората ми.

– Нищо по-лесно. Имам само един ескадрон в града. Останалите квартири са празни. Те са на ваше разположение.

– Нареща се отлично. Мога ли да ви представя моите офицери?

– Ще ви помоля.

И това стана. После съставът се оттегли, отправяйки се към бързо определените жилища. Командващият прояви любезността да покани офицерите на чаша вино. Те приеха и скоро седяха в залата, в която преди време бе разпитван Жерар.

– Как стана, другар – попята полковник Ларамел, – че оголихте толкова града от войски? Вие се намирате на един от най-опасните постове в страната.

– Имате право, по бях принуден да действам съгласно получената заповед. Това за съжаление не винаги е приятно.

– Надарил ли сте се?

– Не може да се каже точно така. Хората, общо взето, не е трудно да се държат за юздите. Има обаче един шпионин, който изглежда с

дявола е сключил съюз. Той е безогледно дързък и хитър мъж. Как ля не се старее човек да го спина, но все не успява. Той с навсякъде и никъде; осведомен е за всичко, сякаш е всезнаещ и вездесъщ.

Полковник Ларамел поклати глава.

– Звучи невероятно, другар. Човекът е, и си остава човек, дори да притежава най-изтъкнати качества. Не считам за кой знае какъв фокус, още по-малко пък за невъзможно да се залови един шпионин.

– Вярвам ви. Но вие не познавате Черния Жерар.

– Черния Жерар? Действително си имате един сериозен противник. Много съм слушал за него. Името му често се споменава даже в Главната квартира. Значи този човек се намира в околностите на Чиуауа?

– От дълго време. Знаем със сигурност, че дори посещава града и има съюзници в него.

– Я гледай, и откъде го знаете?

– Черния Жерар сам ни призна.

– Той самият? – удиви се полковникът. – Странно! Как е могло да се случи?

– Беше в Чиуауа, в тази зала тук. Бяхме го заловили.

– Значи все пак. Не е ли определена награда за главата му?

– Да, значителна.

– Аха, което означава, сте я спечелил?

Командантът се озова в неловко положение.

– Е, да, почти я бяхме спечелили.

– Как тъй, разбрах, че сте заловили нехранимайкото?

– Да, заловен и вързан посред всички офицери в тази зала тук, отделно присъстващите дами и господа. Човекът се държеше много арогантно и опърничаво и... внезапно, другар,... му се удаде да се освободи. Повали ме с удар пред цялото мнозинство и скочи през прозореца.

– *Nom d'un chien!* Офейка ли?

– За жалост! Тези прерийни ловци сякаш имат дявол в тялото си. Години наред се преборват с опасности. Постоянно гледат в очите насилствената смърт, оперират с различни цифри от нас. Сега съм придвижил значителни сили към форт Гуаделупа. Това е причината да намерите толкова лесно квартири. Тези хора са храбри и са в подчинение на добър командир, но въпреки всичко очаквам, че ще дадат големи жертви при превземането па форта.

– Толкова ли е укрепена Гуаделупа?

– Съвсем не. Но този Черен Жерар много вероятно да е отгатнал намеренията ни и да е залегнал нейде в засада с отряд апачи, където човек

най-малко очаква. Да не беше нашата сеньорита Емилия, отдавна да сме били принудени да изоставим Чиуауа.

– Сеньорита Емилия? Коя е тя?

– Ах, вие не познавате нашата най-добра и изобретателна шпионка?

– Не.

– Ее, значи не ви е известна най-голямата красавица на Мексико.

– Diable! Какво говорите! Най-голямата красавица на Мексико? Би ли могъл човек да я види, другар?

Полковник Ларамел беше известен като един от най-безогледните и жестоки офицери от френската армия. Беше станал убиецът на голям брой мексиканци, попаднали в ръцете му. Безумно дързък, стигащ до крайности, човешкият живот за него не значеше нищо. Сега го изпращаха през Чиуауа до Виля дел Фуерте, където да разчисти от републиканци, превеждайки в изпълнение кървавия декрет на Максимилиан. За тая цел той беше най-подходящият човек. Но от друга страна полковник Ларамел бе поклонник на красния пол. Ето защо се изненада да чуе тук за девойка, която била най-красивата дама в Мексико.

– Това зависи изцяло от вас – усмихна се комендантът. – Ако желаете да се запознаете с нея, нищо по-лесно. Аз и бездруго имах намерение да посрещна вас и останалите другари при мен. Ще наредя да поканят няколко дами и господа, сред които ще бъде и сеньорита Емилия.

– Благодаря ви. Не ми се иска да се върна в родината, без да имам възможността да разкажа, че съм видял дамата, която заслужава приза за красота сред всички мексиканки. Нарекохте я сеньорита Емилия. Откъде е родом?

– Както изглежда, от Франция.

– Я виж ти, та това би било странно.

– Действително. Около дамата се простира някаква тайна, коя! о тя не си дава труда да разбули. Вероятно е ръководена от желанието да разпалва по този начин още повече любопитството, проявявало към нея. Докато едни я смятат за родена мексиканка, други казват, че е италианка, испанка, французойка.

– А какво е вашето мнение, другар? – осведоми се Ларамел.

– Присъединявам се към последното схващане, понеже говори френски като истинска парижанка. Освен това моето мнение се подсилва и от изключителното усърдие, с което се посвещава на нашата кауза.

– Което би било за учудване, ако беше мексиканка. В сърцето си тези дами са настроени твърде републикански.

– При нея е тъкмо обратното. Въпреки че мой принцип винаги е

бил да не се доверявам много-много на женския свят, тя ни е дала многобройни доказателства, че можем да разчитаме на нея.

Клетият човек не подозираше, че тези „доказателства“ се изфабрикуват само, за да тласнат французите към гибел. За фаталната съдба на изпратените до форт Гуаделупа войски още нищо не бе научил. Полковник Ларамел вметна:

– Човек трябва да признае, макар че една жена-шпионин – при положение че притежава красота и необходимия гъвкав ум – постига съвсем различен резултат от шпионин от мъжкия пол. Но, да се върнем на въпроса за Черния Жерар, не сте ли взел мерки, приложил репресии?

– По моему направих всичко възможно, а и наредих да се арестуват четиридесет жители на града, за които със сигурност знаех, че имат републикански убеждения.

– И тези хора са ваши заложници?

– Да, разпорежданията ми предизвикаха тук доста вълнения.

– Това не бива да безпокои един честен войник. Какво ще предприемете спрямо тях?

– Човек би следвало да прекара всички тия предатели под ножа и така, веднъж завинаги би се освободил от тях.

– Защо не го сторите?

– По две причини. Екзекуцията на шейсет мирни граждани, ще предизвика бунт, срещу който в момента се чувствам твърде слаб. Вече казах, че понастоящем разполагам с малко сили.

– Предоставям ви на разположение моите.

– Това би било само моментна подкрепа. Та нали продължавате пътя си.

– О, моите пълномощия не ми забраняват да остана тук, додето се възстанови спокойствието, или се върнат вашите отделения от Гуаделупа.

– Това действително е една добре дошла помощ. Но втората ми причина е свързана с несигурността, която изпитвам. Не зная мога ли да разполагам с живота и смъртта на толкова цивилни лица. Изправен съм пред отговорност, каквато вероятно нямам право да поема.

– Що се отнася до това, мога да ви освободя от всички грижи. Вие имате не само правото, а и най-строгото задължение да разстрелвате на място всички републиканци. В Декрета от 3 октомври миналата година император Макс заповядва да се разглежда всеки републиканец, бил той генерал или просяк, просто като бандит и да се постъпва като с такъв, което означава да се екзекутира на място.

– Декретът ми е известен, но не съм мислил да си позволявам прекомерно голяма строгост при изпълнението. Той по скоро би трябвало да служи за сплашване.

– Заблуждавате се, другар. Аз съм натоварен да ви връча една разпоредба за действия, изготвена от щаба на корпуса. Този документ отстранява всяко съмнение по отношение задължението, което имате да изпълнявате.

Полковникът извади от джоба на куртката си голям, многократно запечатан плик и го предаде на коменданта. Онзи го прие с думите:

– За мен работата е много важна и ще помоля да ме извините, че ще пристъпя към запознаване още във ваше присъствие.

– Четете спокойно, другар!

Комендантът отвори плика и се зачете. Лицето му приемаше суров, решителен вид. Накрая сгъна документа и заяви:

– Сега не може да има и място за съмнение. Чувствам се направо облекчен.

– И какво все пак ще извършите?

– Моят дълг! – обяви късо полковникът – Ще наредя да разстрелят заложниците.

– Кога?

– Хм! Мога ли да разчитам на вас?

– Напълно. Ще остана, докато престанете да се нуждаете от нас.

– Смятате, присъдата де се приведе в изпълнение колкото може по-скоро?

– Да. Вие може би ме познавате или поне сте слушал за мен. Досега мексиканец от мен пощада не е получил. Не мразя наистина тази нация, но я презирам. Вие ще ми окажете огромна услуга, ако позволите да присъствам на екзекуцията на тези хора.

– Мога да ви предоставя това удоволствие – дигна рамене комендантът.

– Но кога? Да се надяваме още утре.

– Не става. Все пак трябва да се проведе съд, да се произнесе присъда.

– Не е нужно, другар. Тая пасмина не заслужава чак такава церемония.

– Може би имате право. При това пълномощията ми гласят, че мога да действам по свое усмотрение. Човек застрелва бандита, щом го мерне на мушката си.

– Значи утре?

– Все пак, не. На хората трябва да се даде време да се подготвят за Небето. Жителите на тази страна са толкова религиозни, че известието да умрат с греховете си, въздейства хиляди пъти по-лошо от самата вест за екзекуцията. Трябва да им бъде разрешена изповед и опрощение.

– Е, добре. За тая цел един ден е достатъчен. И тъй, вдругиден?

– Да, вдругиден, и то в ранни зори, може би още, преди настъпване на деня.

– Заради зрителите?

– Да. Процедурата трябва да премине без много шум. Предварително никой не бива да разбере какво ще се извършва. Ще бъдат уведомени само изповедникът и неизбежно необходимите лица. Пред свършения факт, който с нищо не може да се промени, народът ще се обезсърчи. Ще осъзнае, че е твърде късно за противопоставяне.

Докато французите навлизаха в града откъм южната страна, от север се бе приближил самотен ездач. Яздеше някаква кранта, беше накачил невзрачни оръжия по себе си и въобще във всяко едно отношение, никак си не правеше впечатление на способен човек на прерията, въпреки че от пръв поглед се разбираше, че е ловец. Беше дребен, със сухо телосложение. Нямаше определен път пред себе си, а бавно обикаляше отдалеч града и изпитателните погледи, които му хвърляше, даваха да се разбере, че го върши, за да опознае Чиуауа, без да влиза в нея. Това бе Малкия Андре, изпратен от Хуарес да разузнае възможностите на французите в града. По едно време спря коня и отправи очи към кулите на централната църква. Поклащайки бавно глава, измърмори:

– Проклетата история! Скитам се ден из ден в околността да науча каквото желае президентът, а не намирам никого, когото да подпитам. Сигур французите са забранили на жителите дори да излизат от града. Та това си е направо обсадно положение.

Като се намества известно време напред-назад по седлото, продължи:

– А трябва да очаквам днес Хуарес вече да е тръгвал насам. И какво ще му кажа не знам нищо, страшно се изложих. Ама пък да вляза? Хмм!

Андре поклати замислено глава.

– Рисковано е. Какво ли, ако тези французи наистина ме сметнат за шпионин? Добрият Андреас Штраубенбергер би могъл зле да си изпати.

Сега и конят поклати глава и изцвили.

– Няма да си изпатя? – рече ловецът. – Ти си на друго мнение? Може би имаш право. Ако продължавам да се мотая пред града, няма да узная нищо, значи трябва да вляза. Освен това – добави с известна

гордост, – аз съм малкия Андре и имам оръжия. И друго, трябва да се видя и говоря със сеньорита Емилия.

Дребният мъж насочи коня към града. Действително дръзна да навести неприятеля. Строго погледнато това рисковано начинание не бе тъй опасно, както при Черния Жерар. Онзи бе известен на французите като враг, Базен дори беше определил за главата му награда от пет хиляди франка. После той бе принуден да се промъква тайно в тъмата на нощта. Друго бе положението при Андре. Никой французин не беше го виждал някога като враг, още повече че по името човек разпознаваше в негово лице един ловец от Севера. Даже и да възникнеха някакви съмнения, че е шпионин на Хуарес, това по никой начин не можеше да се докаже. Поне се предполагаше, че не поставя живото си на карта.

В началото на първата улица, където по-рано имаше караул, днес нямаше никой. Комендантът бе сметнал тези предохранителни мерки за ненужни. Беше изпратил срещу врага едно многочислено отделение и това бе причината да счита, че вече нищо не заплашва останалият в тила град. Ето как Андре влезе необезпокоявано в селището. Завил веднага във втората улица, за да избегне главната артерия на движението, той се озова пред малка вента, чиято широка порта гостоприемно гледаше към него.

На слизане от коня забеляза една висока, дълга сграда, издигаща се срещу вентата. На балкона ѝ в този момент се намираще една дама, над чието лице бе спуснат лек воал, предпазвайки го от влиянието на слънцето и вятъра. Ако имаше възможност да надникне зад него, щеше да забележи, че очите и се спряха с известно любопитство на него, а когато изчезна с коня зад портата, тя влезе обратно в стаята и посегна към звънеца. На подадения сигнал се появи една прислужница.

– Желая да разговарям със съдържателя на вентата, ала без много шум.

При тези думи на господарката, слугинята отново се отдалечи и скоро един стар, посивял мексиканец закрачи към вентата отсреща. Този човек беше майордомът на споменатата импозантна постройка. След кратко търсене намери съдържателя в двора, който го забеляза и тръгна да го посрещне.

– А, сеньор, кого търсите? – попита.

– Вас. – отговори старият. – Ще ви помоля да дойдете при сеньоритата.

– В такъв случай сигурно очаква някаква компания и желае да поръча при мен нещо за ядене.

– Не. Наредено ми е да ви кажа, че иска да разговаря с вас без много шум.

Съдържателят пристъпи към стария и запита, този път шепнешком:

– Да не би да се пристигнали новини за Хуарес?

– Не съм чул нищо.

– Е, после може би ще го разбере. Кажете на сеньоритата, че ще се явя!

Старият кимна и се отдалечи. Съдържателят влезе а салона, където Андре седеше съвсем сам.

– Добре дошъл, сеньор. – поздрави съдържателят.

Андре го стрелна с бърз, изпитателен поглед и отвърна на развален испански:

– Благодаря, сеньор. Какво имате за пиене?

– Всичко, каквото душата ви пожелае.

– Аха, това е добре! И бира?

– Не.

– Вино?

– Не.

– Шоколад?

– Не. Сутринта имаше, но свърши.

– Тогава поне една лимонада?

– Не, захарта привърши.

– Или един джулеп?

– За жалост, също не. Шишето се изпи, трябва да купя друго.

– Но, дявол да го вземе, сам казахте, че мога да получа всичко, каквото ми пожелае душата. А сега, когато ви съобщавам какво искам, излиза, че няма абсолютно нищо налице.

– За това сам сте си виновен, сеньор. Защо душата ви пожелава тъкмо онова, което нямам!

Андре се засмя.

– А-а, така ли стоят нещата! Е, я кажете тогава, какво имате!

– Имам всичко, ама точно сега някои неща са свършили. Но с чаша пулке с готовност ще ви обслужа.

– Нейсе, носете я, сеньор! Пак по-добре, отколкото нищо.

Съдържателят напълни една чаша от някаква голяма стомна. Сервира я на Андре и онзи я поднесе до устните си. Но едва направил глътка, изкриви лице, сякаш е погълнал жарава и извика:

– Дяволска работа!

– Охо, да не искате да кажете, че пулкетото не си го бива? – запита

съдържателят.

Андре отвърна предпазливо:

– О, сигурно е добро, дори отлично за един мексиканец.

– Ама за вас не?

– Не. Не съм й навикнал на тази напитка.

– Значи не сте мексиканец?

– Не. Не се ли досетихте по езика ми?

– Човек може да се заблуди. Мога ли да ви запитам какъв сте?

– Ловец съм.

– Така си и помислих. Но какъв ловец по-точно? Ловец на бизони, ловец на змии или някакъв друг?

– А, да, забравих, че в тая хубава страна ловджийството следва мексикански привички. При нас един ловец стреля по всичко, каквото мерне.

– Значи сте северняк?

– Да.

– Янки?

– Не.

– Тогава канадец?

– Също не.

– Какъв друг, щом сте от Севера?

– Че само янки и канадци ли се скитат из Скалистите планини? Та там се срещат честни мъжаги и нехранимайковци от всички обществени слоеве. Що се отнася до мен, аз съм немец.

– Немец? А-а! Следователно привърженик на нашия добър император Максимилиан?

Дребният ловец метна остър поглед към мършавото лице на мексиканеца.

– Я оставете тези глупости? – отреза. – Много добре зная, че когато сте сред свои, прикачвате съвсем други епитети на тоя „добър император Максимилиан“.

– О, Dios! Не го вярвайте! Всички ние тук сме със здрави императорски разбирания!

– Което означава – добре разположени към французите?

– В голяма степен, та нали на французите сме задължени за нашия добър *emperador*.

– Много се радвам за вас, сеньор. Страшно много се радвам и се надявам, че всячески се стремите да се отблагодарявате на французите за това благодение.

– Разбира се! Благодарни сме им от сърце.

– И знаете ли как най-добре можете да го докажете? Пригответе колкото може повече пулке, ама от тоя сорт тук и го давайте на французите да го пият с бурета! Ясно?

– Ясно, ала не върви, защото французите не обичат пулке, те искат само вино и пак вино.

– И го получават?

– Да. Какво да прави човек? Не го ли получат, сами ще си го вземат.

– Което означава, вземат го със сила?

– Хм, не това исках да кажа! Човек трябва да внимава в думите си.

– Аха, така ли било? Император Максимилиан е толкова добър, че ви принуждава да бъдете внимателни в изразите си?

– За Бога, по-тихо, сеньор! – помоли съдържателят.

– А, трябва да се говори и тихо?

– Слушайте, драги мой, каквото ми повери човек, не ходя да го гърмя с топове по света.

– Това е, което желая. Такива хора са необходими. Значи не сте приятел на французите?

– Хм, стигаме до хлъзгав терен. Сред французите, разбира се, има много порядъчни хора, на които желая всичко добро. Що се касае за останалите, могат да вървят по дяволите. Не е ли тъй? Помислете за хилядите, които паднаха, спомнете си за смелите мъже, напъхани по затворите! Само преди няколко дни тукашният командващ отново тикна зад ключалки и резета четиридесет глави на семейства.

– И какво ще правят с тези хора?

– Не знам, но всички са много разтревожени. Смятат, че това тук дълго не може да продължава така. Съвсем определено се надяват на... на...

Ораторът спря предпазливо посред изречението.

– Е-е, и на какво или на кого се надяват? – запита Малкия.

– На Хуарес.

Съдържателят даде този отговор, затулил с длан уста, и то така тихо, че ловецът едва успя да го разбере.

– На Хуарес? – направи се на неосведомен Андре. – Защо на него?

– Все пак той е нашият заколен президент. Ние сме си го избрали и се чувствахме много добре под негово управление.

– Хуарес обаче избяга.

– Принуден беше, ако не искаше цялата страна да плувне в кръв.

– А-а, ето причината. А по-малко кръв ли ще коства, ако се върне?

– Естествено. Нашествениците не познават страната. Тя много по-бързо ще стане отново наша, отколкото им се удаде на тях окупацията. Когато нахълтаха, ние нямахме никакви войски, помощ отникъде. Сега е друго. Съединените щати ни подпомагат, зачуват се и гласове от други страни, които този Наполеон трябва да взема под внимание. Хуарес искаше да ни пощади, изчакваше времето. А появи ли се веднъж, то е сигурно, че това време е настъпило.

– И къде се намира?

– В Ел Пасо дел Норте, както се говори.

– А не се ли говори, и че бил напуснал страната?

– Говори се, но никой не го вярва. Той в никой случай няма да ни изостави. Ако е тръгнал от Ел Пасо дел Норте, значи се намира някъде, където присъствието му е необходимо за наше добро. Впрочем ние тук за известно време се освободихме от по-големия брой французи. Няколко стотици заминаха. Накъде, не се знае точно. Всичко се извърши тихо-мълком, ала хората все пак се досетиха.

– Колко има още тук?

– Един ескадрон.

– *Saramba!* Хуарес трябва да го научи! – извика зарадван малкият ловец.

– Тихо, тихо, сеньор! Да знаех къде се намира, сам щях да отърча да му кажа. А мъже като мен, тук има стотици.

– Е-е, може би ще го узнае и без вас.

Подчертано произнесени, думите направиха впечатление на съдържателя. Той сграбчи ръката на ловеца и се наведе към него:

– Слушайте, сеньор, какво мисля! Вие знаете точно къде се намира Хуа...! Пратен сте от него? Трябва да съберете сведения за Чиуауа?

– Не се обременявайте с трудни мисли! Бихте могъл да се излъжете.

– Не вярвам да се заблуждавам. Имате вид на мъж, комуто може да бъде поверена такава мисия.

– Ба! Хуарес сигурно си има хора за тая цел. Аз не се интересувам от подобни неща, по-скоро съм доволен, когато ме оставят на мира.

– Много жалко, че ми нямате доверие. И въпреки всичко ми се иска да ви попитам, за колко време ще останете в Чиуауа.

– Вероятно само до довечера.

– Няма ли да останете да нощувате при мен?

– Не. Купувам си муниции и отново на път.

– В такъв случай, май действително съм се заблудил. Иначе бих ви предложил една скрита стаичка, след което бих се погрижил да узнаете всичко, което ви е необходимо.

– Благодаря, сеньор, но не съм шпионин. Да бях такъв, вашето предложение щеше да ми бъде добре дошло.

– Хм, ето как човек може да се излъже. Но, извинете, не желаете ли да изпием още една чаша пулке?

– Не. Още не съм привършил и първата.

– Питам само от съображение. След малко не бих могъл да ви обслужа, тъй като точно сега ми се налага да изляза. Обичам да бъда внимателен с клиентите си.

– Вървете в името Божие! Мога да ви дам уверение, че няма да съм си изпил чашата, когато и де се върнете, дори това да стане в Съдния ден. Парен каша духа.

Съдържателят се отдалечи, прекоси с бързи крачки улицата, за да мине колкото може по-незабелязано отиването му отсреща и влезе във вратата на голямата къща. Там го чакаше майордомът.

– Вървете горе, сеньор! – напъти го. – Слугинята е във вестибула.

Съдържателят последва подканата и бе въведен от прислужницата в стаята, в която Черния Жерар се бе срещнал със сеньорита Емилия, красивата съюзница на Хуарес.

– Прощавайте за безпокойството, сеньор! – посрещна Емилия съдържателя.

– О, сеньорита, нали знаете, че винаги съм на вашите услуги – отзова се той.

– Преди малко приехте непознат посетител. Мексиканец ли е?

– Не, сеньорита. Той е ловец от Севера.

– Ах, янки?

– Не, немец.

– Спомена ли името си?

– Не. За съжаление не го питах.

– Колко време ще остане тук?

– Само до вечерта.

– Тогава вероятно съм се заблудила!

Съдържателят намигна, изпълнен с разбиране и подхвърли:

– Сеньорита, да не би да допускате, че е някой от нашите?

– Да, така помислих.

– В такъв случай много грешите. Аз го подпитах внимателно, но напразно. Този човек или е съдържан или нехае за нас.

– Въпреки това искам да съм сигурна. Попитайте го все пак дали не е Малкия Андре!

– Малкия Андре? Ще го запомня. Кой е този човек?

– Пратеник на Хуарес, когото очаквам.

– Ах, и онзи отсреща е дребен човечец.

– Да, така е, а и останалото описание, което ми дадоха, отговаря. Видях го, когато идваше и затова ви повиках. Ако е той, трябва час по-скоро да говоря с него. В този случай го пратете насам!

– Ще се погрижа. Адиос, сеньорита!

Съдържателят тръгна. Когато стигна долу на улицата, забеляза значителен брой френски войници, които тъкмо се разпределяха в отделни къщи. И към неговата се бе запътил един унтерофицер. По време на престоя си в Мексико, онзи бе научил криво-ляво испански.

– Вентата на сеньор Монтарио? – запита.

– Правилно, съдържателят съм аз.

– Квартира!

– За колко време?

– Знае ли някой!

– Колко сте?

– Достатъчно да покосим провинцията. Командва полковник Ларамел.

Съдържателят свъси вежди, но все пак се въздържа.

– Известен ми е полковникът. Трябва да е много... храбър мъж, както съм чувал.

– Храбър? Е, да, всеки французин е храбър. И тъй, моят подслон, сеньор!

– Влезте в общия салон!

– Нямате ли някоя по-специална стая за мен?

– Ще получите. Дотогава обаче ще ви помоля да се задоволите с общия салон.

Французинът влезе надменно, подрънквайки оръжия. Когато забеляза малкия ловец, му метна един презрителен поглед. След като се настани самоуверено на един стол, съдържателят му поднесе чаша пулке. Той сръбна от напитката, избълва я мигновено и запокити чашата с останалото съдържание на пода, при което тя се разби.

– *Fi done!*³⁵ – извика. – Ама че питие! Съдържател, вино!

– Няма никакво, сеньор – извини се Монтарио.

35. *Fi done!* (фр.) – изразява погнуса, отвращение, презрение. – Б. пр.

– Идете и вземете от някой! – разпореди се французинът.

– Мога да го сторя, но позволете ми по-напред един въпрос, сеньор. Като на квартира ли смятате да си пиете виното или като посетител, който си плаща?

– Morbleu! Да не мислите, че трябва да си плащам виното?

– Да, това имах предвид действително.

– А не знаете ли, че сте длъжен да ме продоволствате?

– Знам го много добре. Но знам и също така, че виното не влиза в продоволствието ви. Длъжен сте да ядете и пиете, каквото аз самият ям и пия.

– А ако поискам вино?

– Ще го получите веднага, щом го платите. Или нямате и представа колко е скъпо виното в Мексико, още повече сега и тук в Чиуауа?

– Виното от Бордо и Мозел е евтино.

– Бордото го плащам тук по петнадесет пезети за бутилка, което прави седемдесет и пет франка. Мозелското изобщо не се намира. Вие май не знаете, че и император Максимилиан напразно мечтае за бутилка вино?

– Какво ми влиза в работата вашият Максимилиан! Аз съм французин и пия вино. Покажете ми стаята и ако не получа вино, ще си изпатите!

– Стаята ви е едни стълби по-горе. Камериерът е там. Вървете и поискайте да ви я покаже! Когато яденето стане готово, ще наредя да ви повикат. Ако пък наистина желаете вино от Бордо, заплатете седемдесет и пет франка.

– Ще видим.

С тези думи прежаднелият за вино представител на „Великата нация“ закрачи към вратата и излезе. Съдържателят направи един жест след него и извести:

– Остана на сухо.

– Още не – отговори Андре. – Убеден съм, че ще има и епилог.

– Ще го дочакам спокойно, – усмихна се невъзмутимо Монтарио – но я ми кажете как всъщност се казвате?

– Андреас Щраубенбергер.

– Ан...дереас... Щр-ррр... рау... дяволът да отнесе тези немски имена! Никой не е в състояние да ги произнесе! Мисля, че спокойно можете да се казвате Андре.

– Андре? Хмм, и така ме наричат сегиз-тогиз. Андре и Андреас е едно и също.

- Да не би пък да се окажете и Малкият Андре?
Сега бе ред да се удиви дребничкият ловец.
- Ascuas, откъде знаете как се казвам? – запита той смаяно.
- Значи наистина сте вие? Но в такъв случай преди малко сте ми казали една неистина, когато Ви рекох, че сте привърженик на Хуарес?
- Какво ви хрумна? Каква работа имам аз с Хуарес?
- С мен можете да говорите откровено. Аз съм пламенен поклонник на моето отечество и президента Хуарес. Та нали вече видяхте по какъв начин се отнасям към французите, независимо, че би могло да стане опасно за мен. Но нека представя един по-добър аргумент. Чувал ли сте някога за сеньорита Емилия?
- Сеньорита Емилия? Сигурно много дами посят това име. И какво тази сеньорита Емилия?
- Кажете първо дали я познавате?
- Слушал съм за нея.
- Но още не сте я виждал? Е добре, още сега ще имате възможността да я видите, сеньор Андре.
- Ах, къде?
- В нейното жилище. Налага се да отидете при нея.
- Да не би да живее отсреща в голямата къща? Когато пристигнах една дама стоеше на балкона. Но откъде ме познава?
- Не знам. Направете ми услугата да отидете веднага при нея!
- Как да процедирам?
- В коридора ще намерите майордома, който ще ви осведоми. Няма ли да оставите тук пушката и другите оръжия?
- И през ум не ми минава. Един уестман никога не се разделя с оръжията си.
- С тези думи дребосъкът метна пушката на рамо и тръгна. Отвъд срещна майордома, който го упъти нагоре. Слугинята го посрещна и съпроводи до стаята, в която преди това бе седял съдържателят. При вида на Емилия спря изумен, а когато тя се изправи, възкликна:
- Дявол да го вземе, вие действително сте страшно красива, сеньорита!
- Тъй ли? Наистина? – усмихна се тя.
- Да. – отвърна ловецът. – Бога ми, толкова красиво момиче още не съм виждал.
- За мен вашите думи имат по-голяма стойност, отколкото ако ги бе казал някой граф или генерал. Нали съдържателят отсреща ви прати при мен?

– Да.

– Тогава вие сте Малкият Андре?

– Същият. Но откъде ме познавате, сеньорита?

– Веднага ще разберете. Имайте само добрината преди туй да седнете!

– Щом вие нареждате, длъжен съм да се подчиня.

Андре се приготви да се настани на един стол до вратата.

– Не, не там. – каза тя. – Ще седнете до мен на дивана.

– Сеньорита, аз? На оная коприна с вехтите си кожени панталони?

Не ми се сърдете, ама тия неща не си пасват!

– Ще видите, че ще бъдат във великолепна хармония.

– Е, да рискувам тогава!

Андреас приближи бавно и колебливо, изгупа с ръце онази част от старите си панталони, която щеше да влезе в досег с коприната и седна така, че докосваше само ръба на дивана.

– Не, не така, а както трябва! – извика тя и го натисна дълбоко навътре в меката мебел.

– Ауше – проклятие! – възкликна той, подскочил донякъде. – Та тук човек се чувства направо като във вода. Струва ми се, че на тоя диван могат да се провеждат уроци по плуване.

– Не се страхувайте, сеньор, няма да се удавите. А що се отнася до пиенето, бих могла да се погрижа. Ще позволите ли да ви предложи нещо?

– Хмм – подсмихна се ловецът, – да не би пулке?

– Допада ли ви тази напитка?

– Чашата ми стои пълна във вентата отсреща.

– Не ви ли хареса?

– О, хареса ми, но как! Някоя смес от сладник³⁶, алое, син камък, нишадър, спирт, бъзови зърна и сапунена вода май би имала същия вкус.

Емилия се разсмя сърдечно на изложената рецепта.

– Обичате ли да пиете вино?

– С голямо удоволствие, сеньорита. На ловеца толкова рядко се удава да вкуси глътка от този вид питие, че кажи-речи му забравя името.

– Е, нека ние тогава една бутилчица...

– За Бога! – прекъсна я той. – Всичко друго, само това не, сеньорита. Седемдесет и пет франка за бутилка!

36. Сладник (бот.) – *Glycyrrhiza gibra.* – Б. пр.

– Да, скъпичко е, но вие бъдете спокоен. На мен не струва и пфенинг. Подарък ми е.

– И все пак според мен не бива да начевате никаква бутилка. Не съм човекът за тая цел.

– И защо? Вие сте привърженик на Хуарес, значи мой приятел, а за един приятел човек винаги има шишенце вино вкъщи.

– Хм, щом е така, заради приятелството се примирявам.

Емилия позвъни и скоро пред тях искреше бутилка токайско. Наля, и Андре отпи.

– Как го намирате?

– По-добро, много по-добро от нашата пфалска реколта.

– Ах, вие сте от Рейн-Пфалц?

– Да, сеньорите.

– Е, тогава може би имате право с „реколтата“. Я кажете, какъв сорт пием?

– О, аз дяволски малко разбирам от това, което хората наричат сорт.

– Той е токайско.

– Всички дяволи!

– От избата на императора.

– Макс? – удиви се той.

– Да, на император Макс. Не се учудвайте, че дори виното на императора е заблудило пътя си до тази отдалечена точка. Господа французите умеят да си угаждат. Пък и самият Макс има нужда от бутилка хубаво вино. Императорът е сърдечен, честен човек, който за свое нещастие се е доверил на император Наполеон. Наполеон е парвеню. Много нещо тежи на съвестта му. Да не дава Бог да прехвърли нещо от нея и на този император на Мексико Макс! Но да си дойдем на нашата работа, сеньор! Чух, че ще останете само до тази вечер?

– Действително! Първоначално бе решено Черния Жерар да дойде, ала той пожела да се заеме с отбраната на форт Гуаделупа.

– Как стоят нещата с форта? Не сте ли чул?

– Нито дума. Все пак съм убеден, че французите са смлени. Та те и понятие си нямаха, че ще намерят форта защитен, нито пък, че ще се счепкат с Хуарес и неговите апачи. Освен това там има хора, толкова храбри и опитни воители, че един-единствен от тях е равностоен на десетина французи.

– Да не би бели ловци? Кои са?

Андре разказа на Емилия за срещата със Стернау и спътниците му

и заключи:

– Впрочем определено вярвам, че ще видите тези хора. По мои пресмятания Бенито Хуарес ще пристигне тук или още утре или вдругиден.

– Ах! Толкова скоро? Уговорили ли сте си среща?

– Това се подразбира. Трябва да чакам отряда на два часа път надолу по рекичката.

– Приятно ми е, че ще дойде толкова скоро. Сигурно знаете, че комендантът държи затворени значителен брой граждани?

– Съдържателят ми каза.

– Всичко може да се случи на тези хора.

– Нима допускате, че се намират в смъртна опасност? Без право и съд все пак не може да се действа.

– Кой французин пита в Мексико за право и справедливост? Казвам ви, сенyor Андре, почти се съмнявам...

В този момент Емилия бе прекъсната. Влезе прислужницата и предаде картичка, пхната в изящен плик, след което отново се отдалечи. Емилия я извади и прочете следните редове:

„Скъпа сенyorита! В чест на моите току-що пристигнали другари – полковник Ларамел и неговия офицерски корпус, имам намерение тази вечер да дам една бляскава тертулия. Тъй като ще бъдат поканени най-сияйните звезди на местния дамски небосклон, лелея надеждата, че Вие – Слънцето на този блестящ небесен свод, няма да ме лишите от Вашето присъствие, толкова повече, че полковникът с голям копнеж очаква познанството с Вас.

Комендантът“

По устните на Емилия заигра пренебрежителна усмивка. Сетне запита седящия до нея ловец:

– Справяте ли се с френския?

– Да, може да се каже сносно – отвърна той. – Родното ми място е разположено толкова близко до френската граница, че поне това умение съм придобил.

– Е, тогава четете! – Емилия му подаде поканата и той я прочете бегло.

– Ще отида на тертулията и предполагам, че ще узная нещо, което да е от голяма полза за президента.

– Кога ще се приберете?

– Към полунощ. И след като поговорим още веднъж, можете да напуснете града.

– Добре, нека бъде така, сеньорита.

– Ако по-рано се появи нещо важно, ще наредя да ви съобщят. Но при всички случаи ще ви чакам някъде малко след полунощ. Със здраве дотогава, сеньор!

– Със здраве, сеньорита!

Андре пое ръката на Емилия и галантно я целуна. Когато се озова отсреща в салона, завари съдържателят все още сам. Онзи махна съчастнически на трапера:

– Е, и говорихте ли с дамата?

Човекът от прерията се настани и кимна.

– В такъв случай си признайте откровено, че сте пратеник на президента!

– Добре де, от мен да мине! Сеньоритата каза, че може да се разчита на вас. Хуарес е на път за насам. Когато го напуснах, се придвижваше към форт Гуаделупа, за да посрещне там французите, тръгнали да го превземат.

– Значи все пак правилно сме предугаждали, че този поход е насочен към форта. Но дали Хуарес ще се справи?

– При всички случаи. Сега със сигурност е на път за Чиуауа.

Монтарио подскочи от радост.

– Насам? Слава и хвала на Бога! Най-сетне му се вижда краят на това злочестие. Кога ще дойде?

– Може би утре.

– Толкова скоро? Сеньор, вие ми създавате радост, за която не мога достатъчно да ви се отблагодаря. Ще донеса една бутилка от моето вино за специални случаи.

– Благодаря, току-що пих вино.

– При сеньоритата? А-а да не мислите, че съм по-малко предан на президента, отколкото тя? Ще ида да донеса две бутилки. Но тук не бихме могли да пием. Много ми се иска времето Ви да позволяваше, ние...

– Ще остана за по-дълго – прекъсна го Малкия. – След полунощ имам още един разговор със сеньоритата.

– Това е добре. Дотогава така ще ви подслоня, че никой няма да поздере присъствието ви, скъпи ми сеньор.

– Но конят ми...

– О, за него никой французин няма да пита, той също ще бъде добре обслужен. Ще имате ли добрината да ме последвате? Тъкмо днес

няма кой да ни види.

Над конюшната имаше една малка, потайна стаичка, към която се отправиха двамата. Съдържателят домъкна две бутилки от „специалното“ и те започнаха да бъррят на чашка, додето дойде известието, че салонът все повече и повече се изпълва с французи.

– Сега за жалост тръгвам – рече Монтарио. – От сърце съжалявам, че ви оставям тук в самота.

– Хич и да не ти е мъка, сеньор! – ухили се траперът. – Хора като нас умеят достатъчно добре да се забавляват.

– Ама вие все пак нямате тук никакъв компаньон.

– О, напротив, имам си, и то извънредно добър и пристроен.

– Че кой пък?

– Ее, мен самият. Ще си прекарам времето отлично с тоя човек, накратко казано, ще поспя. Но ще ви помоля към полунощ да ме събудите.

– Нямайте грижа! Ще дойда да ви повикам точно навреме.

Разделиха се. Слънцето тъкмо беше в заход. Андре погледна през прозореца и промърмори:

– И на днешния ден му върви като на нашите две бутилки тук – и той и те свършват. Я да гавъртнем и последните капки! В главата си имам сякаш стадо коне, които галопират, а в краката... ох, те стават все по-меки и замаяни.

Андре се заклатушка към постелята от сено, след като бе зарезил вратата опъна се и скоро заспа. Необичайното вино бързо бе станало господар на храбрия трапер, който чудесно си поспа, додето го разбуди хлопане по вратата.

– Сеньор, сеньор! – повика се полугласно отвън. Траперът се надигна. Около него цареше мрак, ала въпреки това моментално се ориентира къде се намира, изправи се и закрачи към вратата.

– Кой е?

– Аз. Отворете!

Позна гласа на съдържателя и отвори. Монтарио влезе с малък фенер в ръка и попита:

– Добре ли спяхте, сеньор?

– Отлично. Кое време е?

– Току-що мина полунощ.

– Тръгнаха ли си посетителите ви?

– Да. Стана голямо сбиване, ама няма значение. Президентът е наблизо, а сетне ще се освободим от подобни клиенти. Ще ме последвате

ли?

– Да, по... хм, не бихте ли бил така добър преди туй да ми почистите костюма от сеното? Знаете, когато човек отива при дама...

– Зная, зная сеньор.

– Съдържателят бързо изчисти своя малък приятел от сламките и го изведе на улицата.

– Вратата отсреща е отворена – осведоми тихо. – Сеньоритата се върна пред пет минути.

– Тогава трябва да побързам.

– Да, вървете! Аз ще изчакам завръщането ви в общия салон.

Андре като сянка прекоси тъмната улица. Когато влезе в коридора вратата зад него незабавно щракна.

– Кой е там? – попита изненадан.

– Приятел – му бе отвърнато. – Аз съм майордомът. Имах заръка да ви чакам.

В същото време запали клечка кибрит и после свещ. Андре сега разпозна стария, който го отведе при Емилия. Тя все още носеше празничните дрехи, с които беше на тертулията.

– Ето, че сте отново тук. – посрещна го приятелски. – Как прекарахте междувременно?

– Спах – усмихна се той.

– И добре сте направил, тъй като нощта ще ви е необходима за езда.

– Значи смятате, че вече мога да потегля?

– Да, дори сте длъжен.

– Случило ли се е нещо, сеньорита?

– Да, нещо много лошо.

– И засяга президента?

– За щастие не непосредствено, но затова пък затворниците.

Тя уведоми, че полковник Ларамел е донесъл заповед, според която през следваща нощ, малко преди разсъмване, те ще бъдат разстреляни на позование известния Декрет от 3 октомври.

Дребният мъж пребледня.

– Боже мой, кой може, кой ще отговаря за това! – извика.

– Тая работа не ни интересува. Пред нас по-скоро стои въпросът как да съумеем да го предотвратим. От утре предобед осъдените тайно, без някой от жителите на града или близките им да има и представа, ще се подготвят за смъртта. В два часа през нощта ще бъдат изведени тихо-мълком от града и разстреляни. Хуарес може ли дотогава да бъде тук?

– Да, възможно е.

– Или вероятно?

– Сеньорита, ще потегля веднага и ще му съобщя всичко.

– Не е ли пристигнал за срещата, препуснете да го пресрещнете! Аз ще чакам до утре в полунощ. Ако дотогава все още нямам вести от президента ще опитам да спася клетниците по друг начин.

– Какво смятате да предприемете?

– Ще издира с най-голяма бързина техните роднини и всички верни привърженици на президента. Ще имам два часа на разположение. Време достатъчно да се събере необходимия брой мъже за сразяване на ексукеционния отряд.

– Колко души ще наброява той?

– Едва един ескадрон. Но ще присъстват всички намиращи се в Чи-ауа офицери. Искат да бъдат свидетели на това мерзко представление.

– В случай че Хуарес не успее да дойде, няма ли да е по-добре, порано да извикате тази помощ?

– Длъжна съм да чакам колкото може по-дълго, преда да тласна гражданите към бунт и кръвопролитие. Та нали Хуарес може да дойде в последния миг.

– Имате право. Незабавно ще потегля.

– Сторете го, сеньор, и помнете, че животът на много мъже зависи от вашата благонадежност! От нещо нуждаете ли се?

– Не, благодаря, сеньорита. Необходимо ли е съдържателят Монтарио да знае как стои работата?

– Не. Той е верен, ала тя е твърде важна.

– Ще изпълня дълга си. Разчитайте на мен! Значи най-късно до полунощ?

– До полунощ! – кимна тя.

– Добре! Адиос, сеньорита!

И преди Емилия да успее да отговори, изскочи през вратата, втурна се покрай слугинята и буквално полетя надолу по стълбите.

– Бързо, за Бога, по-живо! – викна на майордома, който приближи да отвори вратата.

Със същата скорост пресече улицата и се изсипа в салона на вентата, където съдържателят още седеше при мъжdivия пламък на една лое-на свещ.

– Е? – запита онзи. – Тръгвате ли?

– Да, и то на мига. Беше ли конят ми порядъчно нахранен и напоен? – осведоми се припряно Андре.

– Разбира се. – потвърди Монтарио. – Но какво ви е? Та вие сте

целият възбуден.

– Трябва да тръгвам, бързо! Конят ми! – Хукна към двора. В миг крантата бе оседлана, юздите сложени и измъкната па двора.

– Що за бесове са ви прихванали, сеньор? – смая се съдържателят.

– Бесове да яздя. А защо, по-късно ще узнаете. Ето за пиячката. – Андре бръкна в джоба и извади торбичката.

– Глупости – протестира мексиканецът. – Нищо няма да взема от вас.

– Я стига! Ето!

При тези думи Андре тикна нещо в ръката на Монтарио, смушка коня с шпорите, който се изправи високо на задните крака и се стрелна през портата на улицата. Когато спусналият се след него съдържател стигна там, ударите на копитата вече отзвучаваха в следващата пряка.

– Каква беше тая работа? – промърмори. – Как само се беше разбързал! И на себе си, и на коня може да строши черепа в тая тъмница. Нещо особено трябва да се е случило.

Сетне поднесе ръка към светлината.

– О, Santa Madonna, нъгит, голямо колкото лешник! Като нищо струва двацет дурос. Човекът има злато! О, Господ да го закриля тази нощ да не си счупи нейде врата и краката!

16. НАПРЕГНАТА ЕЗДА

Оставил града зад себе си, Андре полетя като Яростния ловец³⁷ по протежение на рекичката Чувискар. За щастие по време на скитанията си през последните дни се бе запознал подробно с околността. До мястото на срещата – отстоящо на два часа път от града – достигна едва за половин. Тук спря и на няколко пъти имитира крясъка на горска кукумявка.

– Все още не са дошли. Напред! Да ги пресрещнем. Дребничкият трапер продължи да язди със същата бързина, само при Алдама съкрати малко завоя. Към два часа просветля дотолкова, че поне можеше да вижда малко по-надалеч, а един час по-късно Андре достигна мястото, където реката се влива в Рио Кончос. Спря и промърмори:

– Преминаването бе определено за тук. Трябва да се поогледам.

И доколкото позволяваше дрезгавината, започна старателно да претърсва местността.

– Още ги няма – гласеше резултатът.

Сетне Андре отново възседна, преплува Рио Кончос и пое между реката и Ляно де лос Кристианос а посока север-североизток. Вече се разсъмна. Сега имаше възможност да оглежда внимателно равнината, по която яздеше. Не се забелязваше и следа от търсените. Така продължи да язди до късните часове на предобеда. Конят му бе близо до рухване. Едва си поемаше дъх. Дребосъкът разбираше, че спре ли ездата, животното ще се строполи, ето защо го пришпорваше отново и отново. Ето че наближи предпланините, зад които протича Рио Гранде дел Норте. В един момент забеляза дълга, тъмна линия, проточваща се от една долина между две възвишения. Изправи се, за да може да вижда по-добре и възкликна ликуващо:

– Те са!

И в същото време смушка с шпори клетото животно в слабините. То вече не галопираше, а препускаше лудешки. Линията ставаше все по-отчетлива, приближаваше. Сега можеха да се различават отделни фигури.

Отпред язدهа главатарите Бизоновото чело. Мечешко око и

37. Яростния ловец – Вотан (В скандинавските страни един германски бог, почитан като инициатор на културата, военното изкуство, пророчеството, руническата магия и поезията. – Б. пр.

Мечешко сърце като съгледвачи. На известно разстояние пи следваше Хуарес, задълбочен в момента в сериозен разговор със Стернау и граф Фернандо. Зад тях язدهа белите ловци и индианците в дълга, змиеподобна индианска нишка. Отдавна бяха забелязали ездача.

– Кой може да е? – запита Хуарес.

– УФ! – извика Мечешко сърце. – Малкият мъж! Стернау се вгледа по-внимателно и потвърди:

– Да, действително, това е Малкия Андре, когото сте пратил до Чиуауа, сеньор.

– Защо ли идва да ни пресрещне? – попита Хуарес.

– Трябва да се е случило нещо важно.

Дребничкият трапер вече бе съвсем близо. Конят му бе провесил дълъг език. Очите му бяха кървясали. Пъхтеше като локомотив и се придвижваше с отделни отчаяни скокове. И ето, почти до Хуарес, скочи за последен път. Но Малкия Андре вече бе напуснал седлото с невероятна смелост и се намери на земята, докато животното се преметна и остана да лежи. Той измъкна хладнокръвно револвера си и тегли един куршум в сляпото око на изтощеното до смърт животно.

– Какво ви е дошло на ума, сеньор Андре? – запита президентът. – Та това трябва да е била дяволска езда.

– Действително, сеньор – отвърна дребосъкът задъхан. – Но до няколко минути целият ни отряд ще се носи в подобна езда. Сеньорита Емилия ме праща. Преди девет часа потеглих от дома й.

– Невъзможно!

– Погледнете коня ми! Яздих го до смърт. Белите ловци склочица наоколо кръг, докато индианците се държаха невъзмутимо по-далеч.

– Отнася се до Декрета на Максимилиан, според който всеки републиканец трябва да се третира като разбойник и да бъде убиван – осведоми останал без душа малкият ловец.

Очите на президента запламтяха.

– По този начин той повторно подписва смъртната си присъда.

– Само, че по-напред на други хора. Вчера в Чиуауа дойде заповед всички републиканци да бъдат избити...

– Наистина ли? – подскочи Хуарес.

– Да, предишните двадесет и още четиридесет заложници трябва да бъдат разстреляни следващата нощ в два часа.

– Дължни сме на всяка цена да ги спасим! Къде ще се състои това зверско клане?

– Край града, най-вероятно до реката.

– Колко време сте яздил, казвате?

– Девет часа.

– Значи ние се нуждаем от единадесет, ако не искаме да съсипем до смърт конете. Каква войскава част е определена за извършване на екзекуцията?

– Един ескадрон и целият офицерски състав.

– Аха, това е добре. И ще се осъществи тайно?

– Да. Само сеньорита Емилия го знае.

– И ви изпрати?

– Да.

– Ако не бяхте ни срещнал навреме?

– Намерението ѝ е да чака до полунощ, сетне да свика републиканците.

– Това би предизвикало голяма кървава баня, защото изглежда в Чиуауа малцина сеньори са герои. Ще можете ли да издържите на езда-та обратно?

– Да, сеньор Хуарес.

– Добре! Преди всичко трябва да се уведоми колкото може по-скоро сеньорита Емилия, че помощта идва, за да не предизвика градски размирици. Друго, най-бързите ни ездачи да препуснат напред и стигнат града преди два часа, та да предотвратят екзекуцията. С мисията до сеньоритата ще се заеме сеньор Андре. Моят брат Мечешко око познава ли Чиуауа?

– Моето око познава цялата страна – заяви вождът.

– Е, тогава нека моят брат отведе с помощта на другите вождове най-бързите воини до града, където ще ги срещна до реката. Останалите, чиито коне не са толкова бързи, ще дойдат по-късно. Вие, сеньор Андре, вземете един от нашите запасни коне!

Андре сне от мъртвото животно седлото и юздите и веднага започна да стъкмява предложения му кон.

– Аз ще придружа Андре. – обади се Стернау. Хуарес смушка коня си към него.

– Добре, сеньор – рече полугласно, – изпълнете в такъв случай една моя молба. Не бих желал да се нахвърля ей тъй изневиделица върху французите.

– А-а, вие сте по-благороден от онези!

– Зачитам международното право. Вие ще отидете преди мен в Чиуауа. Искате ли да бъдете мой пратеник?

– Имате предвид да потърся коменданта като ваш пълномощник?

Ще се отнесат ли с мен като към такъв?

– Предлагам на французите свободно изтегляне. Всичко друго предоставям на вас.

– Трябва ли да дам да се разбере, че знаем за планираната екзекуция?

– С нито дума. Но, сеньор Стернау, да приемем, че ви задържат?

– Не се безпокойте за мен. Дори и да ми се случи нещо, мога да разчитам на приятелите си. Адиос, сеньорес!

Стернау пришпори коня и препусна до Андре. След като бяха яздили няколко минути, се обърна и забеляза отряда на ездачите с по-добри коне, който ги следваше.

– Сега е десет часа сутринта – каза на немски. – Ще яздим единадесет часа, значи ще бъдем в Чиуауа към десет часа вечерта. Имаме достатъчно време. Знаете ли добре мястото, където трябва да се проведе екзекуцията?

– Не. – отговори Андре. – Но сеньоритата сигурно го знае.

– Ще дойда с вас при нея. Бих ви питал някои неща във връзка с родината, ала няма време. При бързината на ездата ни е за предпочитане да се мълчи. Да яздим един след друг!

Продължиха по най-краткия обратен път. Предобедът мина, слънцето достигна връхната си точка, отново започна да се спусна, без двамата ездачи да позволят почивка на конете си. Животните положително щяха да станат неизползваеми, но днес на това не биваше да се държи. Вече се свечеряваше, ала едва когато стигнаха Рио Кончос спряха да поемат дъх конете и да не ги вкарват сгорещени във водите на реката. Сетне отново продължиха в галоп.

Когато се озоваха в близост до града, Стернау се обърна към дребния трапер:

– Има ли тук някъде сигурно скривалище за животните?

– Да. Но пеша ли ще вървим до града?

– Разбира се. По-добре е да влезем колкото може по-незабелязано.

– Там вдясно има гора, в която бихме могли да ги вържем. Така и направиха. После двамата мъже взеха оръжията си, закрачиха към града и стигнаха до улицата, по която вчера Андре бе влязъл и излязъл. Той сви мълчаливо по пресечката и Стернау го последва.

– Тук вляво е вентата, в която бях отседнал, хер – прошепна дребният мъж.

– А къщата на сеньоритата?

– Тук вдясно – високата, масивна сграда.

– Не се вижда светлина, но при всички случаи трябва да влезем!

– Стаите имат кепенци, които вечер се затварят.

На улицата бе много тъмно. До този момент двамата мъже не бяха попаднали на човек. Намериха входната врата затворена, но не заключена и влязоха. В коридора цареше мрак, но появата им явно бе забелязана, тъй като един глас запита:

– Кой идва?

– Кой е там? – отвърна с въпрос малкият ловец.

– Майордомът.

– Аз съм, Андре.

– О, слава Богу, сеньор! Очаквахме ви с тревога. Затворихте ли вратата?

– Да.

– В такъв случай мога да запала свещта. Не вярвах, че ще дойдете.

– Сеньоритата вкъщи ли е?

– Да. Намира се в състояние на трескава възбуда. Свещта пламна и старият освети двамата мъже.

– О, още един сеньор! – възкликна майордомът. – Упълномощен съм да отведе само вас, сеньор Андре.

– Този сеньор е добър приятел. Наложително е да говори със сеньоритата.

– Тогава ме следвайте!

Служителят поведе Андре и Стернау нагоре по стълбите. Когато стигнаха вестибула, в която се намираше слугинята, отсрещната врата се отвори и се появи Емилия. Беше доловила стъпките и нетърпението я подтикна да избърза към идващите. Андре бе пропуснал Стернау да мине пръв. Още щом попаднаха очите ѝ върху високата фигура, спря изненадано.

– Кой е това? – попита. – Кой идва? Някакъв непознат? – Стернау леко се поклони.

– Да, непознат, сеньорита. Но ето един, който ще ме извини.

При тези думи отстъпи встрани. Емилия сега забеляза своя познайник.

– Сеньор Андре! – възкликна, отдъхвайки, дълбоко. – Добре дошъл, хиляди пъти добре дошъл! Влизайте! Хайде, влизайте по-скоро при мен!

– Позволете преди това да ви представя сеньора! – помоли Малкия.

– Това е сеньор Стернау, за когото вчера ви споменах.

– Сеньор Стернау, бъдете добре дошъл!

Емилия въведе мъжете в стаята, където вчера Андре на два пъти бе

приет.

- Сядайте, сеньорес, и кажете каква вест ми носите!
- Добра – акцентира Андре, бързайки да разпръсне тревогите ѝ.
- Слава Богу! Значи Хуарес идва?
- Да. Ще пристигне навреме. Осъдените са спасени.

– Дължат го на Вас, сеньор Андре. Помислете какви стракове и страдания са изживели! Те са убедени, че отиват на сигурна смърт и ще бъдат потайно и коварно избити, без дори да приведат нещата си в ред, че и без да се простят с близките си. Беше ли вече Хуарес на мястото на срещата?

- Не, наложи се да яздя срещу него.
- Навярно далеч?

– Прилично разстояние – отвърна дребосъкът скромно. В този момент думата взе Стернау.

– Нека ви кажа какво се разбира под „прилично разстояние“, сеньорита. Сеньор Андре ни среща при Рио Гранде дел Норте, което означава на петнадесет географски мили³⁸! Оттук, преминал го е за девет часа, кажи-речи все през нощта, а сетне повторно и с мен за единадесет часа. Това е едно, почти извън човешките възможности постижение. Когато стигна при нас, конят му се строполи под него. Без тази пожертвователност не бихме били в състояние да доведем помощ.

Емилия протегна и двете си ръце на ловеща.

– Благодаря ви, сеньор – произнесе с проблеснали от влага очи. – Вие доказахте, че един дребен мъж може да има голямо сърце. А сега да ви запитам, какви мерки трябва да се вземат за спасението на клетниците?

– Ние избързахме напред да ви кажем, че помощта идва. – осведоми Стернау. – Останалото зависи от обстоятелствата. Известно ли ви е точно мястото, където трябва да се състои екзекуцията?

– Да. Ако се върнете обратно по улицата, по която сте дошли и от края на града поемете надясно към реката, ще стихнете до мястото, където прави завой, наподобяващ полукръг. Полето се вдава, образувайки един вид полуостров и на него е определено да бъдат разстреляни хората.

– Реката там дълбока ли е?

– Дълбока и буйна. Поради това французите възнамеряват да хвърлят разстреляните във водите ѝ и тя да ги отнесе.

38. географска миля – 7,42 км. – Б. нем. изд.

– Значи затворниците не се надяват на никаква милост?

– Ни най-малка, още повече че присъства полковник Ларамел.

– Полковник Ларамел? Що за човек е този офицер?

– Той е прословут със своята жестокост, намира удоволствие в избиване на враговете и с пълно право би могъл да бъде наречен палачът на републиканците.

– Това е достатъчно!

Само тези думи изговори Стернау, но в тях звучеше някакво решение, което накара Емилия да се вслуша.

– Какво имате предвид, сеньор?

– Да поговоря с този човек.

– След битката, ако я преживее?

– Вероятно и по-рано.

– Сигурно ще бъде невъзможно, сеньор.

– Защо? Не би ли могъл човек да го намери при коменданта?

– Е, да. Днес имах всички причини да се осведомя подробно и чух, че всички офицери са се събрали при коменданта да изчакат при него часа на екзекуцията.

– Това е добре! Значи ще видя всички заедно.

– Как? Нима искате да отидете при тях? – уплаши се тя.

– Действително – заяви Стернау спокойно.

– Не бива да го правите! Та по тоя начин бихте се погубил!

– Не вярвам. Идвам като пълномощник на Хуарес и се надявам на свободен пропуск.

– Грешите, сеньор! Ще ви кажат, че нито с Хуарес, нито с някой негов пълномощник ще водят преговори, тъй като той е републиканец, а това означава бандит. Вие отивате срещу собствената си гибел!

Стернау се надигна от мястото си.

– Сеньорита, нима Ви изглеждам на някой, към когото е достатъчно само човек да протегне ръка, за да го спипа и разстреля?

– О, не, не! Вие ми приличате на една от онези фигури, за които разказват старите епически сага. Но какво е и най-силният исполин срещу малкия, коварен куршум?

– Подобни мисли не могат да ме разколебаят. Дал съм дума на Хуарес да отида при коменданта и ще я удържа.

– След като не можете да изпълните молбата ми, удовлетворете поне едно малко мое желание. Идете там под опеката на един познат!

– Кой е той?

– Не е никаква високопоставена личност, а старият вратар яа

кметството. Но той е честна и предана душа – рече Емилия с топлота. – Също като брат си, – моят майордом – се числи към най-непоколебимите привърженици на президента. Копнее за мига, в които Хуарес ще стане господар на Чиуауа и на драго сърце ще стори всичко да ускори този миг. От него чух, че офицерите са се събрали при коменданта.

– Мислите, че ще съумее да ми издейства безопасен вход и изход?

– Да, определено. В него се намират всички ключове на сградата.

– Е, добре. В края на краищата нищо не вреди да поговоря с него, но не бива да губя време.

– Тогава позволете да повикам по-напред майордома. Той ще ви заведе при своя брат...

Всичко бе обсъдено в подробности и скоро Стернау напусна къщата със своя водач. Двамата преминаха по няколко улици, без някой да ги види. Беше толкова тъмно, че едва ля биха могли да бъдат видени. По едно време стигнаха до някаква врата, пред която майордомът спря.

– Намираме се откъм задната врата на кметството, сеньор, – уведоми.

– И пред тази врата ще ме изчакате? – попита Стернау.

– Да. Почакайте малко! Ще се обадя на брат ми. Той се изгуби зад ъгъла и Стернау остана сам. Мина четвърт час до завръщането на майордома.

– Видяхте ли се? – запита Стернау.

– Да. Веднага даде съгласието си. Само че пое по друг път. Чувате ли? Ето че се появи.

Наистина, от другата страна на вратата се долови шум като при слизане по стълби. После в ключалката внимателно бе пхнат ключ и вратата се отвори.

– Влизайте! – прошепна се.

Сернау незабавно влезе и майордома го последва. Вратата бе отново заключена и се появи малък фенер, който вратарят носеше под дрехата си. Той вдигна светлината по Сернау и каза:

– Брат ми донесе известие, на което почти не мога да повярвам. Истина ли е, че Бенито Хуарес е наблизко?

– Така е. Той идва към Чиуауа.

– Светата Дева да Ви благослови за тези думи! Поставям се на вашите услуги за всичко, което е по силите ми да свърша. Моят брат ми съобщи за какво се касае. Той ще ви чака тук, а ние ще изкачим тези стълби. Да вървим! Ще ви покажа пътя.

Вратарят поведе Сернау, осветявайки напред с фенера, първо по

стълби те, сетне през четирите стаи и накрая спря пред една врата да се ослуша.

– Няма никой. – обясни. – Погледнете!

– Той откряна малко вратата и Стернау видя само един оскъдно осветен коридор, по който не се мяркаше жива душа. Насреща се виждаше друга врата.

– Обърнете внимание, – забеляза вратарят, – офицерите се намират зад онази врата. Там ще Ви въведат, а аз ще Ви чакам тук. Наложил ли се да бягате превъртете ключа отсреща и тичайте насам. Аз ще изляза и по-късно ще им отворя. Заклучвайте след себе си всички врати и напуснете сградата по стълбището, Главния ключ и фенера предайте на брат ми.

– Хубаво, значи можем да започваме? – отвърна Стернау.

– Вървете в името Божие, сеньор!

Стернау се спусна по стълбите обратно при майордома и закричи сетне към другата страна на сградата. Нямаше часовей пред входа. Вратата на караулното в коридора също бе отворена и когато поискала отминие, един унтерофицер пристъпи и попита вежливо:

– Извинете, мосю, какво желаете?

– Комендантът приема ли?

– В такъв напреднал час?

– За вас това е без значение! Питам дали комендантът си е вкъщи!

Тази грубост оказа въздействие.

– Oui, monsieur³⁹ – отговори човекът.

– Бихте ли доложили за мен?

– С удоволствие. Какво име да спомена?

– Доктор Стернау.

– Много добре! Последвайте ме!

Господата седяха горе на ананасово боле⁴⁰, бистреха политиката по свойствения за французите маниер – леко и шеговито – и строяха въздушни кули, без каквато и да е стойност. В този момент влезе унтерофицерът и съобщи:

– Отвън има един мосю, който желае да разговаря с мосю коменданта.

– Толкова късно? – попита споменатият раздражено. – Кой е той?

– Нарече се доктор Стернау.

39. Oui, monsieur (фр.) – Да, мосю. Б. пр.

40. Боле (фр. bolee) – напитка, приготвена от различни питиета, плодове и захар – Б. пр.

– Немско име. Сигурно е фелдшер или хирург на някой от белгийските или императорските батальони. Може да дойде.

– Влезте! – произнесе гърлено унтерофицерът, напускайки стаята.

Всички погледи се насочиха към вратата. Вместо очаквания „мехлемаджия“ се появи един исполин, облечен в живописен мексикански костюм.

– Добър вечер, мосю. – поздрави той с поклон. Впечатлени от външността му, офицерите се надигнаха и отвърнаха на поздрава.

– Пратен съм при мосю коменданта от Чиуауа.

– Аз съм този. – рече споменатият. – Бихте ли седнал? Преди това обаче ще си позволя да Ви назова имената на тези месю.

При всяко име Стернау кимаше леко и изискано. Но когато бе споменат полковник Ларамел, се вгледа по-внимателно в лицето му. После се настани.

– На какво дължа неочакваната чест, да видя мосю доктора при мен? – запита комендантът.

– На едно необикновено обстоятелство, което за мен бе също така неочаквано, както днес за вас моето присъствие, мосю комендант – отговори Стернау. – Нека поясня най-напред, че съм немец.

Офицерът кимна хладно.

– Досетих се по името.

– По причини, които не касаят предмета на разговора и следователно не им е тук мястото за разяснение, дълго време аз се намирах из Южните морета. Едно задължение от семеен характер ме принуди да отпътувам оттам за Мексико и поех пътя, който се спуска при границата на Ню Мексико в Съединените щати.

– Eh, bien! – обади се французинът заинтригуван.

– По време на един почивен ден имах непредвиденото удоволствие да се запозная с един мъж, чието име е най-гясно свързано с историята на Мексико. Навярно отгатвате, месю, за кого говоря?

– Diable, вероятно Хуарес! – извика полковник Ларамел възбуден. – Правилно ли отгатнах?

– Да, мосю колонел.

– Великолепно! Най-сетне човек да чуе нещо конкретно. Къде се спотайва?

– Ще помоля най-напред за разрешение да продължа въведението си – каза Стернау учтиво.

– Има време за това. Отговорете първо на въпроса ми? То е по-важно.

Тонът бе безцеремонен, ала Стернау продължи непринудено:

– Да, Хуарес беше човекът, с когото се запознах, и то в продължение на...

– Питам къде се намира Хуарес! – викна властно полковник Ларамел.

Тогава Стернау се обърна усмихнат към него, но в тази усмивка се съдържаше всичко, което би могло да оскърби един Ларамел.

– Мосю колонел, не се намирате пред фронта на някоя дисциплинарна рота, а седите пред мъж, който е свикнал да говори както му харесва. Не обичам да бъде прекъсван. А ако все пак се наложи, етиката изисква това да стане по по-възпитан начин. Липсва ли тази учтивост, ще отбележа, че съм дошъл само, за да разговарям с мосю коменданта на Чуауа, не с вас.

Подобен упрек навярно никога не е бил отправян към полковника. Той се изправи, уловил сабята си.

– Мосю, да ме оскърбите ли желаете? – ревна.

– В никакъв случай, – отвърна Стернау спокойно. – имах само намерението да си издействам дължимото на всеки културен човек, внимание.

Комендантът вероятно се опасяваше да не стане сериозен инцидент и се намеси:

– Това действително е достатъчно. Мосю докторът обясни, че не е искал да обиди мосю колонел Ларамел, а аз умолявам най-любезно мосю колонел да остави мосю доктора да се изкаже. Така всичко е уредено. Продължавайте, моля!

Последните думи се отнасяха до Стернау и тъй като бяха възпитано произнесени, той се поклони вежливо и продължи:

– И тъй, казах, че се запознах с Бенито Хуарес. Това се случи по време на един малък излет, който той бе предприел от Ел Пасо дел Норте. Не мисля, че съм извършил някакво политическо престъпление, но признавам, изпитах живо съчувствие към този мъж и имах щастието да видя как отвръща на това добро мнение по най-приятелски начин.

– Да не искате да кажете, че сте приятел на Хуарес? – комендантът изговори този въпрос с голяма сериозност.

– Нищо друго и не исках да кажа – отвърна Стернау, без да го е грижа.

Комендантът смръщи чело.

– Изглежда сте склонен към голяма откровеност!

– Навикнал съм да гледам на откровеността като добродетел.

– Тази добродетел, при дадени обстоятелства, лесно може да се превърне в непредпазливост.

– Надявам се, че до този момент не съм бил непредпазлив?

– Тъкмо обратното! Вие се окачествихте като привърженик на Хуарес.

– Не зная нищо подобно. Не е трудно да си приятел някому и без да му засвидетелстваш политическа преданост. Така, че да отменим мирно този въпрос! Повтарям, имах щастието да се запозная с Хуарес и спечеля неговото доверие. Присъствието ми тук е доказателство за това твърдение, понеже идвам като пратеник на запотека.

– Охо! – възкликна комендантът удивено. – Като негов пратеник? Може би дори пълномощник?

– Да. Имам пълномощия да преговарям с вас. – Полковник Ларамел се изсмя презрително-подигравателно, а комендантът отбеляза:

– Присъединявам се към своя другар, който чрез смеха си даде да се разбере, че намира думите ви повече от ексцентрични. Действително ли мислите, че Хуарес е човек, с когото някой французин би водил преговори?

– Не се съмнявам! – отвърна Стернау съдържано.

– В такъв случай изпадате в голямо заблуждение. На никоя власт няма да хрумне да преговаря с един престъпник срещу короната, един държавен изменник. Това знае всеки що-годе образован човек.

– С готовност се присъединявам към това гледище, но бих желал все пак да запитам, дали под престъпник срещу короната и държавен изменник разбирате моя доверител Хуарес.

– Самопонятно. – отговори комендантът сухо – Той се занимава с комплоти срещу нас, оказва въоръжена съпротива.

– Странно. – леко поклати глава Стернау. – Хуарес е на същото мнение като вас.

– О! – възкликна се наоколо.

– Да. – наблегна неустрашимо Стернау. – Хуарес твърди, че е още президент. Избран е на този пост от Мексико и не е отзован. Твърди, че французите подстрекават срещу него и му оказват въоръжена съпротива. Твърди още, че е престъпник срещу короната, ала политически, а не безчестен злодей, докато французите са нахлули насилствено в Мексико, както, да речем, би проникнал с взлом един крадец в някой недостатъчно охраняван дом.

Тук полковник Ларамел подскочи, сложи ръка на сабята и извика гневно към коменданта:

– Другар, нима ще изтърпите това оскърбление? – Комендантът също се надигна от мястото си.

– Не. – отговори. И обръщайки се към Стернау продължи: – Вие окачествихте всички нас като крадци с взлом.

– Това и през ум не ми е минавало. – отвърна немецът. – Вие охарактеризирате Хуарес с прозвище, което той решително отхвърля и ми разреши само да ви намекна по какъв начин съди за въпросното обстоятелство. За моето мнение и дума не е ставало.

– Не бихме го и позволили. На вашата визита гледам като на безполезна и изпълнена с риск. Безполезна за Хуарес, тъй като с него няма да преговаряме и рискована за Вас, мою.

Стернау го изгледа невярващо.

– Рискована за мен? Как така, мою?

– Защото по този начин рискувате свободата си, та дори и живота. Хуарес е обявен извън закона. Аз няма и вчера получих подновена строгата заповед да се отнасям със всеки негов привърженик като с бандит, което означава да заповядам да ю разстрелват.

– По дяволите, – разсмя се Стернау – да не би да имам удоволствието и аз да бъда разглеждан като бандит?

– Доста близо сте до тази опасност. Съжалявам, че трябва да ви кажа, но първо не признавам един пълномощник на бившия президент като дипломатическо лице и второ ще бъдете задържан като мой пленник.

Стернау сложи крак върху крак и отвърна спокойно:

– По втората точка нека засега не водим спорове, все ще се намери и по-късно време. Но що се отнася до първата, аз при всички случаи и въпреки отказа Ви, ще изпълня възложеното ми поръчение. Длъжен съм да ви кажа, че...

Той бе прекъснат, полковник Ларамел пристъпи крачка по-близо и ревна ядно:

– Стой! Нито дума повече! Всяка следваща сричка би била оскърбление.

Стернау дигна рамене.

– Както вече изтъкнах, дошъл съм да разговарям с коменданта на Чиуауа, а не с някой друг. Ако всички вие не искате и да знаете за един пълномощник на Хуарес, все пак нищо не би навредило да се изслуша един човек, чието съобщение би могло само да допринесе полза.

– Вашите съобщения с нищо не могат да ми бъдат полезни! – отвърна сурово комендантът.

– Поне бихте могли да се предпазите от по-нататъшни големи

поражения, макар и да не сте в състояние да предотвратите събитията. След като не признавате Хуарес като лице, с което можете да водите официални преговори, той сам ще си извоюва това признаване посредством силата на фактите.

– И що за факти са? – подигра се комендантът. – Да нямате предвид неговото бягство, безсилие, безпомощност?

– Бягство? Той не е бягал, той се е изтеглил. Безсилие? Наричате безсилен един човек, който осуети неотдавнашното ви начинание?

– Мосю, сдържайте си езика! – изфуча комендантът. – Не зная какво разбирате под думата „осуети“, но три мои роти действително са на път, за да поставят натясно привържениците на Хуарес.

– Вярвате ли, че това начинание ще успее?

– Безусловно.

– Сега аз ще ви кажа, че се намирате в голямо заблуждение. Тяхната стратегия претърпя пълен провал. – Офицерът направи движение на уплаха.

– Как тъй? Какво знаете за моето начинание?

– О, Хуарес отдавна бе уведомен и взе превантивни мерки. Нападението на форт Гуаделупа наистина се състоя, ала бе отбито.

Сега и останалите офицери, седели до този момент, подскочиха.

– Невъзможно! – извика полковникът. – Кой го е осуетил?

– Хуарес.

– Значи се е намирал във форт Гуаделупа?

– Отправи се нататък, веднага щом бе уведомен за намерението Ви.

Аз бях при него.

– Присъствал сте на нападението?

– Да.

– Е, успехът на бившия президент е бил моментен и няма да трае дълго. Може да не сме постигнали изненада, но въпреки всичко моите храбри поделения ще превземат форта, а него, ако не го пленят, поне ще изгонят от страната.

– За съжаления трябва да кажа, че това не стана. Вече нямате поделения за тая цел. – Комендантът пребледня.

– Как го разбирате? – попита замрял.

– Поделенията Ви са разбити и унищожени.

– Мосю, капани ли смятате да ми поставяте?

– Не, казвам ви истината.

Няколко мига наоколо цареше дълбока тишина, сетне полковник Ларамел извика:

– Това е една нагла лъжа!

Стернау не го удостои с поглед, но каза на коменданта:

– Моля да ме вземете под закрила срещу подобни оскърбления, в противен случай ще бъда принуден да си помогна сам.

– Лъжа! – повтори Ларамел яростно. – Този човек е лъжец!

Едва бе изговорил последната дума и вече лежеше безжизнен на пода. Стернау се бе изправил светкавично и с един удар на постника си го беше повалил. Ужасът от тази постъпка изпървом вцепени всички, после комендантът пръв се съвзе и извика заплашително:

– Мосю, какво си позволявате? Вие ударихте и проснахте един полковник командир? Знаете ли, че такова деяние наказваме със смърт? Ще заповядам незабавно да ви арестуват.

С тези думи той пристъпи една крачка към вратата.

– Останете! – викна Стернау заповеднически.

Офицерът спря посред движението и се вторачи в Стернау.

– Мосю, да не би да не сте с всичкия си, та ми държите такъв тон? – провикна се той, като изтегли сабята си, а и останалите оголиха остриетата.

– Оставете оръжията си на мира, месю! – отвърна Стернау. Дойдох, за да бъда изслушан и ще ви принудя да ме изслушате. Вашите саби не ме плашат, но моите куршуми не може да не ви стреснат – те при всички случаи са по-бързи и опасни от вашите остриета.

С това изявление измъкна двата си револвера и насочи дулата към французите. Могъщото му телосложение, мятаните мълнии очи и повелителния тон в този миг упражняваха въздействие, на което никой не би могъл да се противопостави. Комендантът отскочи стъписал.

– Наистина ли искате да стреляте? – запита.

– И още как. Давам думата си, че ще тегля куршума на всеки, който понечи да ме нападне или викне за помощ. Вие сте въоръжени само със саби, така че аз имам надмощие с револверите си.

Офицерите съзнаваха истинността на тези думи.

– Нечувано! – сведе комендантът заплашително вдигнатата сабя. Въпреки това сте изгубен?

– Още не. По-скоро смятам, че вие сте изгубени, ако не изпълните искането ми да седнете спокойно.

Стернау имаше толкова заплашителен вид, че офицерите машинално насядаха. Немецът продължаваше да държи револверите, готови за стрелба.

– Споменахте за една заповед, според която всеки привърженик на

Хуарес да се третира като бандит – поде наново Стернау. – Ще се подчините ли?

– Безусловно!

– При това положение Хуарес Ви обръща внимание. Той нареди да Ви предам, че той също ще третира всеки попаднал в ръцете му французин като бандит. По-нататък трябва да ви предложи незабавно да напуснете Чиуауа с войските си.

Комендантът изпусна дрезгав смях.

– Та това звучи направо като фарс!

– Но все пак е казано много сериозно. Хуарес ще ви остави спокойно да се изтеглите, ако зачетете неговите изисквания. Комендантът отново се надигна.

– Искания? Ама, че изрази дръзвате да използвате! – извика. – Заявявам, че ще изпълня най-строга получената заповед.

– Жалко, и то най-вече за самия вас.

– Ба! Още днес ще започна да изпълнявам своя дълг. И знаете ли кой ще е първият, когото тази нощ ще разпоредя да разстрелят като бандит?

– Досещам се. – усмихна се Стернау, – Имате предвид мен?

– Точно така. Вие сте мой пленник. Предайте се доброволно. Първият Ви изстрел може би ще убие един от нас, сетне обаче ще бъдете уловен, преди да успеете да дадете втори.

– Май трудничко ще ви се удаде да го докажете, но аз не обичам да проливам ненужно човешка кръв. Ето защо прибирам оръжията си.

С тези думи Стернау тикна револверите в шала, който му служеше за пояс.

– Добре. Значи се предавате?

– О, не. Само желая да се сбогувам с вас. Той направи дълбок, по-дигравателен поклон и с три бързи крачки стигна вратата.

– Стой! Хванете го! Арестувайте го! – изкряска комендантът и скочи незабавно към вратата, но когато се озова до нея, Стернау, вече я бе затворил след себе си.

– Той бяга! След него!

С тези викове французите се стълпиха при изхода, но намериха вратата заключена. На никой не му дойде на ума да отвори някой прозорец и да викне надолу една заповед, а всеки обедини усилия с другите да обработва вратата с юмуци. Едва след сравнително дълго време тя се отвори. Старият вратар стоеше отвън. Придавайки си удивен вид, възкликна:

– Dios mío!⁴¹ Кой ли пък е заключил сеньорес?

– А ти къде се беше дянал? – запита комендантът.

– Долу при вратата, сеньор – отвърна старият.

– Не видя ли някой да напуска сградата?

– Да, сеньор. Чужденецът, който преди малко влезе.

– Имаш предвид високия, плещест мъж в мексиканско облекло? В каква посока тръгна?

– Не тръгна, а препусна.

– Препусна? – прозвуча удивеният въпрос. – Кон ли е имал наблизо?

– Да, сеньор. Аз си стоях на вратата. Той премина вихрено край мен и едва-що стъпил на улицата, изсвири някакъв сигнал. Тогава чух конски тропот. Приблужи един ездач, водещ свободен кон. Той се метна пъргаво на седлото и препусна лудешки.

– Аха, но тогава би трябвало да го чуем и ние!

– Че аз самият едвам го чух. Сеньорес така здравата се бяха раздумвали, че много трудно би могло да се долови нещо друго.

– Така да е. В каква посока препусна?

– Наляво.

– Значи все пак няма да ни се изплъзне. Трябва час по-скоро да се впусне по петите му една група с добри коне. Кой иска да се заеме?

Обадиха се няколко от по-младшите офицери. Комендантът направи избора си и скоро един лейтенант галопираше в съпровод от десет кавалеристи в указаната посока.

41. Dios mío (исп.) – боже мой! – Б. пр.

17. ЗАВЛАДЯВАНЕТО НА ЧИУАУА

Когато превърташе ключа на вратата, Стернау веднага бе забелязан от очакващия го вратар. Онзи приближи от срещуположната врата и тикна фенера в ръката му.

– Бързо, сеньор! – прошепна. – Ключа дайте на брат ми. Стернау се вмъкна отсреща и прекоси забързано помещенията, заключвайки всички врати след себе си. Майордомът стоеше на своя пост.

– Слава Боже! – зарадва се той. – Вече бях доста разтревожен.

– Било е напразно. Ето ключа и фенера. А сега трябва да вървя.

Стернау тръгна и напусна незабелязано града. Намери коня на мястото, където го бе вързал. Още се двуомеше дали да чака тук или не, когато чу да приближават тихи стъпки. Притисна се до едно дърво, човекът, който идваше, леко се покашля и Стернау го позна.

– Андреас! – повика.

– А, вече сте тук! – отвърна дребосъкът. – Извинете, че се бях отдалечил! От загриженост за вас не можах да остана дълго при сеньоритата. Нещо ме подтикваше навън от града. Побързах значи да се измъкна и да се осведомя дали нашите не са наблизно.

– Това едва ли е мислимо.

– О, тези апачи яздат великолепно, а Хуарес се е равнявал по тях.

– Как? Нима е вече тук с тях?

– Да. Конете им са полумъртви от ездата.

– Кои са?

– Хуарес, двамата вождове на апачите, Вашите спътници и към стотина воители с най-добрите коне. Онези с по-калпавите са още назад.

– Сто воители? Охо, достатъчни са! Хайде, бързо! Двамата мъже отвързаха юздите на конете и излязоха от горичката. Не след дълго стигнаха апачите. Поради тъмнината хората можеха да се разпознават само по гласовете. Хуарес пристъпи към Стернау.

– Сеньор, това май беше най-ужасната езда, която съм правил през живота си. Но аз съм длъжен да покажа на моите мексиканци, на чуждите нашественици, че за свободата на отечеството сме готови да принасяме всякакви жертви. Сеньор Андре ми каза, че сте бил при коменданта.

– Да. Говорих с него в присъствието на всичките му офицери. Издаденият срещу републиканците декрет е отново потвърден. С вашите привърженици ще се отнасят като с бандити. Вас не признават за лице, с

което могат да се водят преговори. Поискаха да задържат и мен и още тази нощ да ме разстрелят.

– Казахте ли им, че ще отмъщавам?

– Да, но те се изсмяха.

– В такъв случай още не са знаели, какво се случи при форт Гуаделупа?

– Нямаха и понятие. Аз им го съобщих, ала не можах да дочакам пълното впечатление, тъй като бях принуден да се погрижа по най-бързия начин за своята безопасност.

– Тогава не остава нищо друго, освен да дочакаме момента и да осуетим убийството. – заяви рязко Хуарес. – Ще обкръжим в подходящ миг ексекюторската команда и ще ги покосим.

– Ако имате желание да пощадите невинните, зная един, може би по-добър и кратък път. Ние просто ще пленим офицерския състав на гарнизона и ще ги принудим да предадат Чиуауа без бой.

– Caramba! Де да беше възможно!

– О, никак не е трудно, сеньор! Офицерите сега са събрани при коменданта. Промъкваме се вътре и ги залавяме. Чух, че имаме налице стотина воини. Половината са достатъчни да пленим целия стан.

– Ще съумеем ли да се промъкнем неусетно?

– Напълно. Ключарят на кметството е наш съюзник. Благодарение на него се измъкнах преди малко.

– Как се добрахте до този човек?

– Майордомът на сеньорита Емилия е негов брат.

– Може ли без риск да се поговори със сеньорита Емилия?

– Да. Поемам ангажмента да ви заведа при нея и със същата сигурност да ви отведе обратно, ако пожелаете да ми се доверите.

– Да вървим! – нареди запотекът късо.

Двамата мъже напуснаха отряда и закрачиха към града. Стигнаха до къщата на сеньоритата, без да бъдат обезпокоени по някакъв начин. Не ги бе срещнал никой. В тъмния коридор стоеше майордомът.

– Кой идва? – попита.

– Отново аз – Стернау. Как се развиха събитията в кметството?

– Много добре, сеньор. Брат ми казал на коменданта, че сте имал на разположение кон и сте препуснал в южна посока. След вас изпратили преследвачи.

– Това е било разумно хрумване, което е отклонило следите от нас. Сеньоритата приема ли все още?

– Вас ще приеме по всяко време, сеньор. Да запалят ли фенера?

– Не, нали познавам пътя.

Той тръгна с Хуарес по стълбите. Горее минаха край слугинята директно в стаята на сеньоритата. Когато съгледа президента, тя възкликна радостно и му протегна ръка:

– Поздравявам Ви с добре дошъл в столицата на щата и се гордея, че съм първата, която има възможността да го стори. Нека вашето влизание тук, донесе плодовете, които страната и народът очакват от вас!

– Благодаря ви, сеньорита. – отговори Хуарес сериозно. – А за това, че най-сетне можах да дойда, вие самата доста допринесохте. Всъщност би трябвало да Ви разреши почивка, ала намерението ми е да Ви прата до Мексико сити при императора.

Страните й се зачервиха от възторг.

– Официално?

– Вашето поръчение е от страна на държавата, но трябва да се осъществи тайно. Но да се върнем сега на настоящето. Що за човек е комендантът на Чиуауа?

– Посредствен, сеньор. Малко нещо храбър, малко боязлив, донякъде честолюбив, донякъде повърхностен. Няма лично обаяние, нито пък сред подчинените си някой самостоятелен, добросъвестен човек.

– Значи сред офицерите му няма бързо реагиращи хора?

– Не. Дори полковник Ларамел, който пристигна наскоро, би могъл да бъде наречен по-скоро изверг, отколкото военно величие. Той е едно голямо чене.

Хуарес навъси чело.

– Ще го поогледам внимателно. Сеньор Стернау не иска да изчакваме часа на езекуцията, а да нападнем френските офицери в кметството.

Очите на Емилия ярко заблестяха.

– Много добре. – отвърна тя – С офицерите пада в ръцете Ви и гарнизонът, и целият град. С този удар ставате господар на щата.

– Необходимо е само да се прати майордома до неговия брат, – додаде Стернау – за да ни отвори онзи задната врата.

Немецът разказа на президента как се е измъкнал от кметството. Този реши:

– Сто апачи са достатъчни да пленят офицерите и държат в подчинение гарнизона, докато пристигнат останалите.

– Мога ли да направя едно предложение, сеньор? – попита Стернау. – Да използваме петдесет човека за заемане главните изходи на града. Предводители за тези постове имаме. Имам предвид малкия ловец,

Мариано, Бизоновото чело, двамата главатари на апачите. След като са взети тези мерки, промъкваме се в кметството с останалите петдесет и залавяме офицерите. Ще ги изненадаме по начин, изключващ оказване на съпротива. Заплахата, че ще бъдат убити на място, в случай че не изпълнят исканията ни, ще достави в ръцете ни всичките им налични сили. Докато ние държим в окупация кметството до утрото, когато с развиделяването по-лесно може да се види какво има да се прави, ще са пристигнали изостаналите ни части и блокадата на града ще е напълно завършена.

– О, не бива да разчитате само на себе си – вметна сеньоритата. – Сред четиринадесетте хиляди жители на града има стотици верни мъже, които при известието за пристигането на президента, на часа ще грабнат оръжията. Познавам ги до един. Веднага ще ги уведомя или поне най-изтъкнатите от тях.

– Добре – съгласи се Хуарес. – Само че по други съображения желая вие да стоите настрана от тази игра, сеньорита. Предложете някой мъж!

– Тогава ще ви насоча към един човек – много скромен, но готов да умре за вас. Той познава всички жители с национални убеждения.

– Кой е?

– Монтарио, съдържателят на вентата срещу моята къща.

– В такъв случай да взема необходимите мерки. Сеньор Стернау, надявам се, че и сега бих могъл да разчитам на вашата помощ.

– Разбира се, – отговори утвърдително немецът – изцяло съм на ваше разположение. Определете какво да сторя!

– Опитайте да доведете насам незабелязано петдесет души. После ще се отправим към кметството. Изпратете ми горе майордома.

Стернау тръгна, а след малко влезе и майордомът. Понеже в коридора беше тъмно, не бе познал президента. И когато сега очите му се спряха на него, трепна от радостна изненада.

– Боже Господи, президентът! – възкликна. – Ох, сеньор, възможно ли е?

– Познавате ли ме лично?

– Видях Ви, когато тръгнахте оттук за Ел Пасо дел Норте. Ама, сеньор, знаете ли колко рискувате да дойдете така сам в Чиуауа?

– Градът ще падне още днес в ръцете ми, като разчитам при това на Вашата помощ.

– О, каквото мога да направя, ще го свърша с най-голяма готовност.

– Тогава вървете при Вашия брат и му кажете да ми отвори задната

врата!

– Искате да идете при офицерите? Ще Ви пленят, сеньор!

– Ще водя със себе си петдесет индианци и аз ще пленя офицерите.

– Петдесет индианци? О, достатъчни са, това е нещо друго. Този ход ще успее, след което Чиуауа е Ваша. Ще побързам да осведомя брат си, сеньор. Той ще Ви отвори всички врати.

– Хубаво. Преди това се отбийте във вентата и предайте на съдържателя да дойде незабавно тук!

Майордомът се отдалечи и скоро Монтарио влезе с всички признаци на едно радостно вълнение. Беше щастлив да види Хуарес и да отбележи по негова заръка имената на най-изтъкнатите републиканци.

От неговото излизане бе минало малко време и Стернау се върна да съобщи, че апачите са готови.

– Да потегляме тогава – повели Хуарес. Емилия ги помоли да бъдат предпазливи и Хуарес вече крачеше към вратата, когато се обърна рязко към нея и запита:

– Сеньорита, ще имате ли смелостта да ни придружите?

– Определено – отвърна тя без да се двоуми. – След като съм с вас, няма да ме мъчи и безпокойството, което бих изпитвала, ако останех тук.

– Понеже ще бъдете изпратена при императора, необходимо е и да се представяте за негова привърженичка. Задачата ще получите утре. Сега ще влезете преди нас при офицерите. Кажете им, че сте чула от някакъв ваш шпионин, че съм на път за Чиуауа и мога да пристигна всеки миг, по-нататък ще премина през града, без да се бавя, за да превзема кметството. Посъветвайте ги незабавно да вземат предохранителни мерки. В даден момент аз ще се появя.

Когато няколко мига по-късно тримата напуснаха дома, навън бе твърде тъмно, за да се различи някой от стаените на земята пред къщата индианци.

Последните се стекоха с приглушени крачки по няколко улици до задната [???

– Всичко наред ли е? – осведоми се Хуарес.

– Да, сеньор – отвърна старият.

– Вашият брат?

– Очаква ви на стълбите с потайния фенер да ви поведе, докато аз пък ще заключа вратата след последния.

– Офицерите все още ли са заедно?

– Да.

– Индианците? – обърна се Хуарес към Стернау. До този момент още не бе забелязал апачите. Едва бе задал въпроса, до него изплува една тъмна фигура и прошепна:

– Тук!

В миг всичките петдесетима червенокожи стояха до него. Да беше огледал внимателно някой горния етаж на кметството минута по-късно, щеше да съзре едно бледо сияние да проблясва бързо през този или онзи прозорец. Светлината идваше от потайния фенер на вратаря, който водеше промъкващия се отряд.

Междувременно полковник Ларамел се бе посвзвел от юмручния удар, нанесен му от Стернау. Беше възвърнал съзнанието си отдавна, ала силно разтърсеният мозък продължаваше да се бори с мрака.

– Само да ми падне този тип! – даваше воля на гнева си той. – Ще наредя да го пердашат до смърт.

– Сигурно ще го заловим, – утеши го комендантът, – а сетне ще бъде наказан със строгост, която няма начин да не ви удовлетвори.

В този миг на врата та припряно се потропа и когато веднага след това се отвори, всички офицери се надигнаха удивено от столовете си – влезе Емилия.

– Сеньорита, вие тук? – запита комендантът на испански. – В толкова късен час?

– Вярно, времето е необичайно за визити, – отвърна тя – но въпреки това дългът ми повелява да Ви потърся.

– Дългът? Звучи сериозно.

– И си е много сериозно, сеньорес. Имам да Ви съобща нещо важно.

– Седнете и говорете!

Комендантът предложи на Емилия кресло. Тя отклони:

– Извинете, сеньор, но няма да сядам! Както ме виждате, дошла съм с най-голяма бързина да Ви предупредя, че сте застрашен от ужасна опасност.

Учтиво усмихнатото лице на коменданта се угрожи.

– Опасност? Каква би могла да бъде?

– Хуарес приближава!

– Ох! Това ли било! – отговори онзи. – Първо помислих, че носите някоя много по-лоша вест.

– Изненадвате ме. Нима това не е най-лошата новина, която бих могла да донеса.

– Не. Впрочем подготвен съм за известието. Тази вечер ми казаха,

че Хуарес е напуснал Ел Пасо дел Норте, за да си възвърне Чиуауа. Но тоя индианец, въобразяващ си, че е президент на Мексико не е опасен за нас.

– Заблуждавате се, сеньор, коронел. Преди малко ме уведомиха, че Хуарес е разбил вашите части.

– Това вече го казаха и на мен. – отговори той.

– И го приемате с усмивка?

– Да, защото е лъжа, разпространявана, за да ни сплашат. Комендантът в действителност и сам не вярваше да е лъжа, но не искаше да го признае пред сеньоритата. Тя продължи настойчиво:

– Убедена съм, че е истина. Човекът, който ми донесе новината е изпитан. Знаете, създадена съм навсякъде връзки, с които да ви бъде полезна. Сред тези хора фигурира и един мексикански гамбузино. Напоследък е бил във форт Гуаделупа и е присъствал на състоялата се битка.

– Ах! И къде е сега?

– У дома. Тази вечер пристигна при мен.

– Навярно мога да поговоря с него?

– Да. Утре ще ви го пратя, дано не е вече късно.

– Ама това звучи направо сериозно.

– Опасността също приближава. Човекът е яздил от форт Гуаделупа дотук без прекъсване и заяви, че Хуарес го следва по петите.

– Такива неща може да надрънка само един златотърсач. Хуарес няма да се подхвърли на риска да бъде заловен и разстрелян от нас.

– Мислите, че идва със слаб ескорт, полковник?

– Най-много да се е присъединил към него някой и друг авантюрист.

– Тук отново се лъжете. Той има повече от сто апачи при себе си.

– Ба! И няколко хиляди не са в състояние да превземат Чиуауа. Индианците не са способни да завземат някой град, още по-малко пък с големина и брой на населението като нашия.

– Но могат да се промъкнат потайно.

– Какво ли значение има! – пренебрежително дигна рамене комендантът.

– Ох, а кой Ви гарантира, че Хуарес вече не се намира в града с апачите си? Тук той има многобройни привърженици. В този момент се намеси полковник Ларамел:

– Моите уважения към Вашата новина, сеньорита, но дори и Хуарес да е вече в града, достатъчна е само една моя заповед и моите червени панталонковци ще сметат и него и привържениците му.

– Опитайте все пак! – прозвуча в същия миг откъм вратата. Там бе застанал облечен в мексиканска носия мъж, чието лице не будеше съмнение в индианския му произход. Очите му се вираха пронизващо в компанията, а на устните играеше ядовита усмивка.

– Я гледай ти! Кой пък се осмели да влезе! – запита комендантът. – Кой сте вие?

– Хуарес, президентът на Мексико – обяви човекът просто.

– Diable! – подскочи полковник Ларамел и изтегли сабята си. Да, той е! Виждал съм портрета му. Заловете го!

– Сеньорес, предайте се доброволно! Съпротивата няма да помогне – заповяда зловещо запотекът.

– Глупости! Хванете го!

С този възглас Ларамел се втурна към Хуарес. Онзи отстъпи встрани, така че да могат да видят какво има зад гърба си.

– Напред! – изкомандва той.

Едва бе дадена командата и залата вече се бе изпълнила с апачи. Преди офицерите да се опомнят, бяха така притиснати между червенокожите, че за съпротива не можеше и да се мисли. Всеки един за миг беше измъкнат от останалите и се намери между четири или пет червенокожи. Мигновено му бе изтръгнато оръжието, а малко по-късно всички лежах на пода вързани и със запушени уста.

– Сеньор Стернау! – извика Хуарес.

Повиканият влезе. Когато Ларамел го видя, надигна се както бе вързан и изпусна през носа едно яростно сумтене. Да можеше да си отвори устата, какви ли бесни проклетия щеше да избълва.

– Оставете ми десет души! – каза Хуарес на Стернау. – На мен са достатъчни, а вие се отправете с останалите към караулното и заловете намиращите се там французи! Но нека преди това видим какво ще правим с тази девойка.

Той се обърна сетне със смръщено лице към Емилия, избутана в най-отдалечения ъгъл, привидно обладана от голям страх:

– Долових някои ваши думи. Коя сте?

Емилия премълча, сякаш изпаднала в най-дълбоко смущение.

– Отговорете! – тросна се той.

– Наричат ме Емилия – отговори девойката с пресипнал като от страх глас.

– Сеньорита Емилия? А-а много добре ми е познато това име. – рече Хуарес с блеснал от задоволство поглед. – Вие сте ми навредила повече от цяла бригада французи. Ще се постарая да ви направя безвредна.

Къде са намира жилището ви?

На Strada del Emyrado.

– Хората ми ще претърсят внимателно това жилище. Открит ли нещо предателско, ще наредя да Ви обесят като първия срещнат шпионин. Сеньор Стернау, вземете тая фуста с Вас. Да бъде вързана и държана под най-строго наблюдение, докато реша какво ще правя с нея!

Стернау смъкна ласото си и го омота и стегна около Емилия, създавайки впечатление, че я връзва истински.

– Навън! – заповяда й грубо.

Сетне я изблъска през вратата и даде знак на апачите да го следват. Но вън незабавно сне ласото и помоли:

– Простете, сеньорита! Бях принуден да процедирам сурово.

– Друго не съм и очаквала, сеньор – отвърна тя. – А сега какво ще разпоредите за мен? Мога ли да остана с вас?

– Ще Ви помоля да се откажете. Не се знае дали онези, които смятаме да изненадаме, няма да се отбраняват. Ей къде е вратарят. Нека Ви придружи до стаята си, където скоро ще разберете как са се развили нещата!

Емилия последва нареждането, а Стернау се отправи към караулното. Там нямаха и понятие какво е станало един етаж по-горе. Изненадващото нападение над офицерите се бе провело с такава виртуозна бързина, че никой от тях не бе могъл и да помисли да нададе вик за помощ. Войниците седяха по пейките, увлечени в казармени вицове, и се шокираха немалко, когато вратата се отвори и нахълтаха четиридесет апачи, които в миг овладяха накачените по стените пушки. Кой стиснат за гърлото, кой ударен по главата, французите скоро бяха извадени от строя и вързани. После Стернау заключи входната врата, така че всичко, което бе станало и предстоеше да стане в кметството, да мине незабелязано.

През това време Хуарес горе провеждаше разговор с коменданта. На онзи бе свалена кърпата от устата, за да може да говори. Докато останалите лежах по земята, на него бе позволено да седне на един стол. Хуарес поде:

– Вие ли сте комендантът на Чиуауа?

– Да – отвърна запитаният късо.

– Добре, нека поговорим.

Комендантът обаче вметна бързо:

– Не очаквайте да кажа и една дума, преди да са свалени ремъците ми! Само при варварите има обичай да се връзват офицери.

– Имате право, мосю. – отговори спокойно Хуарес. – Французите са

връзвали мои офицери, сред които дори двама генерали и са ги разстрелвали без съд, значи просто са ги убивали. Тази причина ми дава всички основания да гледам на тази нация и се отнасям с нея като с варварска. Разбраният човек ще го осъзнае и няма да се оплаква.

– Сравнението е погрешно. Разстреляните бяха метежници.

– Метежник ли ще бъда, ако прогоня човека, проникнал в моя дом, за да посегне на имуществото ми? Не ставайте смешен. Намерението ми бе да се отнасям колкото е възможно по-внимателно, тъкмо защото не съм французин, нито варварин. Но щом желаете да провалите това намерение, ще си носите и последствията.

– Не се плаша от последствията! – изръмжа другият.

– Изпадате в крайно злощастно заслепение, полковник. Изглежда се намирате в неведение по отношение на моите възможности и настоящето си положение.

– На този въпрос няма да отговоря, ще го сторят моите поделения.

– Я стига! В момента държа Чиуауа в обкръжение, тъй че нито някой може да излезе, нито пък да влезе. Караулното и всички вие се намирате в моя власт. Изпратените срещу мен войскови части са унищожени. При вестта за моето присъствие, градското население ще се вдигне като един. Шепата Ви хора за пет минути ще бъдат смазани. Ще разговаряте ли с мен или не?

– Не мога да преговарям с вас.

Веждите на запотека се свиха мрачно.

– Това изявление вече сте направили пред моя пълномощник. Дори сте се осмелил да го заплашвате с пленничество и смърт, а с мен, законният владетел на Мексико, искате да се отнасяте като с бандит. Нещата обаче стоят наопаки. Вие сте нашествениците, вас мога да нарека аз бандити. И след като не желаете да ме признаете като политическо и равностойно лице, ще отбележа, че аз съм този, който дълбоко се унижава, че изобщо беседва с вас.

– Ще се наложи да го докажете! – извика комендантът.

– Няма да ми е трудно. – обърна се грубо към французинът Хуарес. – Вие сте опозорен.

– Morbleu! Да не бях вързан, щях да Ви покажа как един френски офицер отвръща на подобни оскърбления.

– Ха! За оскърбление не може и дума да става. Черния Жерар Ви е нанесъл юмручен удар. За някой цивилен нещата биха могли да останат и без последствия за неговия престиж, ала един офицер по тоя начин бива опозорен. Жерар дори Ви е откъснал пагоните – най-голямото

безчестие, което може да сполети един офицер. Аз слизам твърде ниско, дето въобще ви удостоявам с поглед. С полковник Ларамел случая е същият. Той е бил повален от сеньор Стернау с постник. Трудно е да се каже, че понастоящем се намирам в избрано общество. Сега Ви питам отново: Желаете ли да разговаряте с мен или не?

Офицерът мълчеше подтиснато.

– Вашето мълчание, струва ми се, намеква, че ми давате право – продължи Хуарес – Впрочем тук изобщо не стои въпросът, кой от двама ни е достоен за преговори. Фактите говорят. Вие се намирате в ръцете ми и ще направите добре, ако се откажете от високомерието си, докато сте мой пленник. Получихте ли новата разпоредба във връзка с Декрета от 3 октомври?

Командантът осъзнаваше, че се намира в неизгодно положение и, че е по-добре да се примири с неизбежното.

– Да. – отговори.

– Кой Ви я предаде?

– Полковник Ларамел.

– И Ви е дадена заповед да гледате на нас като на бандити и да ни избивате?

– Така е.

– И бяхте готов да се подчините?

– Подчинението е дълг на войника. – оправда се французинът.

– Вече сте издал заповед, намиращите се във ваше ръце мои верни привърженици, да бъдат разстреляни тази нощ?

– Откъде знаете?

– Моя тайна. Аз Ви изпратих предварително свой пълномощник. Вие не само не сте го зачел като такъв, ами сте поискал да отнемете и живота му. Каза ли Ви той, че ще се разплатя?

– Да.

– Вие въпреки това не сте променили отношението си. От този момент обявявам всеки чужденец, проникнал с оръжие в ръка в Мексико, за бандит. Мексико дължеше определени суми на Англия, Испания и Франция. Част от този дълг беше резултат на прокарана измама. Независимо от туй се предявяваше иск за изплащане. Страната се намираше в период на революция и аз бях избран от гласа на народа за президент. Приех този пост. Той беше труден, но аз чувствах в себе си сили да оправя неразборията в страната. Успях. Донесох на страната мир и спокойствие и изплащах редовно дълговете. Но когато отказах да платя мошенническите милиони, Англия, Франция и Испания се сдружиха, за да

ме принудят да ги издължа. Англия и Испания отстъпиха, понеже осъзнаха, че имам право. Франция обаче не пожела да признае тази несправедливост. Тя изпрати своите легиони, срещу които в момента бях твърде слаб, и насъбра чрез заеми за ордите си няколко милиона долара, които трябваше да плащаме ние, въпреки, че бяхме напълно непричастни към тези заеми. А сега всеки мексиканец, който не желае да бъде длъжник, ще бъде окачествяван за бандит, заслужаващ примката. Нима у вас е угаснало всякакво чувство за право и справедливост? Може ли кметът на един град да снесе от пост колегата си от друг? Може ли един френски регент – при това самият той се е възкачил незаконно на престола – да свали един американски президент? Не! Никога!

Човек може да отстъпи пред силата на бруталността, пред мощта на оръжията, да изчака своето време, но който ми казва че вече не съм президент на Мексико, или е неспособен да си направи сметката, или няма съвест и принадлежи към грабителите на нашето законно имущество. В Стария завет е писано:

„Око за око, зъб за зъб!“ Трябва ли да употребя този закон срещу вас, сеньор? Трябва ли да отмъстя за мъртвите, паднали, откак е стъпил вашия крак в моята страна? Трябва ли да отмъстя за невинните, избити въз основа на този декрет? Трябва ли да обърна съдържанието на декрета срещу неговите съставители? Трябва ли да се отнасям с вас, Базен и онзи, когото наричате император на Мексико като с бандити, след като сте паднали в ръцете ми и да нареда да ви избеся г или разстрелят? Вие се наричате деца на народ, който стои начело на цивилизацията, а пък на мен прикачвате епитети като „индианец“, „запотек“, „червенокожия“. Вие, синовете на цивилизацията, наситихте със смърт. С какво заслужавате да ви отвърне запотекът? Жал ми е за Вас. Дарявам Ви със своята милост, защото себелюбието и жаждата за слава объркаха Вашите представи и Вие се кандилкате в поводите на един човек, който е един от най-големите въжеиграчи в световната история.

Но световната история е и световен съд. Не хилядолетието, не това столетие, не и това десетилетие, а още настоящата година ще проведе съд над вас и вашата маниакалност за слава, над вашето себелюбие, незачитане на никакви закони и права, и ще наложи своята присъда, която ще върне запотека на неговия народ. Но бъдете ли съдени от световната история, не е необходимо да бъда Ваш съдник. Запотекът стои пред убийците на своя народ и опустошителите на своята страна. Желаете ли да чуете моя глас – добре, ако ли пък не – ръката ми ще се стовари върху Вас с цялата си тежест.

Сега аз съм господар на Чиуауа. Ако имате желание да ме признаете за такъв и да се оттеглите обратно в главната квартира на Базен, с обещанието, разбира се, нито Вие, ни го местните войски да се бият отново срещу мен, ще разреша на Вас и войниците Ви – след обезоръжаването им – свободно изтегляне. Не се ли съгласите, ще унищожа гарнизона. Вие самите обаче няма да бъдете разстреляни, а издавели в реката, и то в часа и на мястото, определени за разстрела на мирните граждани. Давам Ви десет минути срок, за да се посъветвате помежду си. До всеки обаче ще застане по един апач с нож в ръка. Онзи, който направи опит за освобождение, в следващия миг острието ще е в гърдите му. Предлагам Ви ръка към спасението и ви съветвам да не я отблъсвате. Вляза ли отново, искам да чуя само едно кратко „да“ или „не“. Повече нищо!

Човекът с пламенно патриотично сърце и желязна воля даде съответната заповед на индианците. Незабавно до всеки офицер застана по един от тях и освобождавайки устата с лявата ръка, с дясната изтегли ножа си, готов за удар. Сетне Хуарес напусна стаята и се отправи към караулното помещение. Там лежаха вързани по пода тридесетина войници. Стернау седеше до масата в очакване на президента. Край него и отчасти в коридора стояха апачите, очаквайки мълчаливо продължението на събитията.

При влизането на Хуарес Стернау се надигна.

– Толкова бързо ли приключих! е, сеньор? – учуди се той.

– Да съм приключил? О, не! – рече ядно запотекът. – Отстраних се, за да могат французите необезпокоявани да обсъдят помежду си нещата.

– Предоставил сте им избор?

– Да. Не желая името ми да се опетнява по начина, по който опетниха своето моите врагове.

– Мога ли да попитам какъв избор сте им оставили?

– Или офицерите да бъдат удавени на определеното за заложниците лобно място, а гарнизонът разстрелян или, да се изтеглят към Главната квартира с обещанието да не се бият повече против мен.

– Тежък избор. Мисля, че сеньорите ще направят опит за преговори.

– Няма да допусна такъв опит. Дадох им десет минути да решат и няма да добавя секунда повече. Справедливостта налага това предопределение. Ще бъде ли възможно изпълнението по същото време?

– Да. Изявявам готовност с помощта на двадесет апачи да отведе офицерите до реката, без някой да забележи.

– Сеньор, толкова способен мъж, като вас рядко се среща. Ако е по

силите ми да Ви бъде полезен, знайте че съм на Ваше разположение, в който и да е час.

– Ще го имам предвид, и то още на момента, сеньор.

– О! Имате някакво желание?

– Да, при това много настойчиво. Осъдените на смърт хора се намират в ужасно положение. Наш дълг е да ги освободим час по-скоро от смъртния страх.

– Те къде се намират?

– Не зная, но веднага ще попитам вратаря.

– Сторете го! А ето че изтекоха девет минути и половина.

Трябва да се качвам горе.

Хуарес се отдалечи, а Стернау потърси вратаря. Онзи седеше в своята стая със съпругата си в тревожно очакване. Емилия беше при тях.

– Как стоят нещата, сеньор Стернау? – попита бързо последната, когато го видя да влиза.

– Добре, надявам се. – отговори й той. И когато се обърна към вратаря, продължи: – Къде са тикнали затворниците, които трябваше да бъдат разстреляни? В затвора?

– Не. Бяха там до вчера вечерта. Когато се стъмни ги докараха тук, понеже има караул и по-лесно могат да бъдат пазени.

– Значи тук в кметството? Това е много добре. В кое помещение?

– В едно сводесто подземие, където са приковани към стените.

– Има ли пазачи при тях?

– Да. Заедно с тях са заключени пет войника и трима френски военни свещеници.

– Френски свещеници? Каква жестокост! Осъдените на смърт са пожелали да се изповядат и да им опростят греховете. Ама тук изповедникът и изповядващият се надали могат да се разберат. Ще отида да взема няколко апачи, след което ще ме заведете долу в затвора!

След късо време Стернау доведе десетина индианци, снабдени с ремъци за връзване. Слязоха по едни каменни стъпала и стигнаха до яка желязна врата, съоръжена с две масивни резета.

– Има ли някаква светлина в подземие? – прошепна Стернау на ключаря.

– Да, сеньор.

– Тогава угасете или затворете фенера си! Светлината му в противен случай би издала моите индианци, а е по-добре да бъдат разпознати, когато за войниците ще е твърде късно.

Ключарят пхна фенера в джоба и избута резетата. Когато отвори

вратата, пред тях се разкри просторно помещение, оскъдно осветено от висяща от потона лампа. Десетима индианци се шмугнаха в този полумрак. Един, втори... четвърти, пет високи крясъка прозвучаха почти едновременно; последва някакво шумолене и приглушен шум, после настана тишина.

– Уф! – обади се един от индианците.

Искаше да каже, че са си свършили работата. Стернау влезе и помоли вратаря да извади пак фенера си. Онзи го стори и сега можеха да се огледат по-добре „квартирантите“ на помещението. По стените наоколо имаше забити куки, за които бяха вързани с въжета затворниците. Здравно завързани лежаха на земята и петимата войници и тримата духовни.

– Освободете заложниците, – нареди Стернау – но така, че да не се повредят въжетата, ще ни послужат за други хора!

– Santa Madonna! Да не би вече да ни откарват на дръвника? – запита един мексиканец.

– Не! Вие сте свободни! – отговори Стернау.

– Свободни? – изтръгна се ликуващо от устните на неколцина.

– Да, свободни. Хуарес пристигна навреме да ви освободи от сигурна смърт.

– Хуарес! – възторжено се провикнаха шестдесет души. И стотици възгласи и въпроси заваляха един през друг.

– Сега млъкнете, сеньорес! – помоли Стернау – Градът още не е в наши ръце, трябва да бъдем предпазливи. Ще имате ли готовност, ако наредя веднага да ви въоръжат, да се биете за президента?

Прозвуча едно всеобщо, радостно „Да!“.

– Добре тогава! Действайте бързо с въжетата! Който е развързан, да помага за освобождаването на другите. Войниците лежат горе вързани. Ще ги свалим тук и ще га завържем на ваше място, заедно с тези техни другари. Оръжията им ще получите вие. Да побързаме!

С треперещи от радост ръце мексиканците се освободиха един-друг и последваха Стернау нагоре, където се натъкнаха на Хуарес. Той търсеше Стернау и току-що бе узнал къде се намира.

Когато президентът бе влязъл преди туй при офицерите, те все още заемаха същото си положение, държани в подчинение от апачите. По даден негов знак в устата им, с изключение на коменданта, отново бяха напъхани кърпите. Индианците имаха такъв опит в тази насока, че никакво стискане на зъби не помагаше.

– Времето изтече, сеньор – отбеляза сурово Хуарес. – Смятате ли да сложите оръжие?

– Вашите условия са много жестоки. Надавам се, че...

– Да или не! – избухна Хуарес.

– Нашата смърт ще бъде незабавно откъсната!

– Подобни заплахи ме размиват. Сигурно си мислите, че няма да имам куража да заповядам да черпят френски офицери с мексиканска вода, додето пукнат? О, ние мексиканците се наслаждаваме на френски обноси, докато водата стигна до шията ни!⁴². Само че отказваме да я погълнем, предпочитаме да я предоставим на вас. Но за да разберете, че говоря сериозно, не ми се ще да чакам до уречения час и ще ви дам възможност да предвкусите съдбата си.

– Sacre!⁴³. Какво се каните да правите? – запита комендантът. Обхвана го истински страх.

– Полковник Ларамел, – отговори президентът рязко – е убиец на стотици мои съотечественици и дори в честна борба никога не знае пощада. Той носи вината, че тази нощ отново трябваше да се състои една масова екзекуция на почтени граждани. Държи се като бандит и като с такъв ще бъде постъпено. Ще наредя да го обесят, без предварителен съд и произнасяне на присъда, ей на онази кука там.

– Няма да посмеете! – викна комендантът. – Един френски полковник!

– При тези обстоятелства, един френски полковник е също толкова голям мерзавец, колкото всеки друг злодей.

– Настоявам за редовен съд!

– Заради един бандит? Хайде де! – Хуарес се обърна към индианеца, застанал до полковника, на езика на апачите: – Ни ти песетлох гос акейа ат-его лариатдаса – повеси този човек с ласото там горе!

При тези думи посочи една закривена кука, завинтена в центъра на тавана, на която при тържествени случаи се окачваше канделабър.

– Уф! – отвърна апачът.

За миг размота ласото си. Сетне улови полковника и го изтика в средата на стаята. Със същата сръчност нахлузи примката около врата му, В този момент комендантът се провикна:

– Стой! Това е убийство! Повдигам възражения!

– Възражението Ви ми се вижда доста смехотворно! – забеляза остро Хуарес. – Капитулирате ли?

Комендантът стрелна с въпросителен поглед Ларамел. Онзи

42. игра на думи. В преносен смисъл немският израз означава: Затънал съм в дългове. – Б. пр.

43. Sacre! (фр.) – Проклятие! – Б. пр.

отговори със свиване на юмруци и поклащане на глава. Този заслепен човек все още смяташе за невъзможно, някой да дръзне да обеси един френски полковник.

– Не капитулираме, а и едно такова отношение дълго няма да търпим! – заяви не по-малко заблуден комендантът.

– Ето моят отговор! – прогърмя Хуарес и даде на апача знак, който метна ловко средната част на изплетеното от осем отделни ремъка ласо нагоре и го закачи на куката. Обра хлабината... мощен напън, втори, трети и полковникът увисна на тавана.

– Убийство! Убийство! – изрева комендантът.

Останалите също се загърчиха яростно във вървите си.

– Ще Ви спестя възможността да ревете. – каза хладнокръвно Хуарес.

Един знак бе достатъчен, комендантът да се намери отново с кърпа в уста. Апачът пък, който бе принуден да удържа ласото, го върза здраво за решетката на камината, за да не се напруга излишно.

Сега Хуарес напусна стаята и отиде да потърси Стернау. Не го намери в караулното, но разбра, че е слязъл в подземие то да освободи затворниците. Попадна на тях, когато изкачваха стълбите. Сиянието от фенера на вратаря не бе достатъчно да освети широкия коридор. По тая причина президентът не бе разпознат.

– Я гледай, тези честни хора са били затворени тук в сградата? – попита той.

– За щастие, да – отговори Стернау. – Беше лесно да се освободят.

– Бяха ли пазени?

– От пет войника и трима свещеници. Сега самите тези осем сеньорес са вързани на мястото, което преди това пазеха.

– Добре. Но тук виждам няколко бели мъже с пушки в ръце?

– Имам намерението да въоръжа тези сеньорес с пушките на войниците. Те са готови да се бият и умрат за вас.

– Благодаря ви, сеньорес! – каза президентът. – Това е една голяма, добре дошла помощ, от която ние навярно добре ще се възползваме.

С тези думи той им протегна ръце и те едва сега разбраха кой стои пред тях. Изрази на радост и страхопочитание прозвучаха от всички уста и всички ръце посегнаха към неговите да ги разтърсят. Но на това въодушевление не можеше да се отдели дълго време. Хуарес разпореди:

– Въоръжете се най-напред, сеньорес, след което ще ви покажа как умея да наказвам за извършена неправда.

Хуарес отведе освободените в караулното, където се снабдиха с

пушки и щикове. Разставените там индианци получиха заповед да отнесат французите в зимника, а Хуарес се отправи със Стернау и мексиканците обратно при офицерите.

При вида на висящия от тавана полковник Ларамел, влезлите едва успяха да подтиснат един вид на ужас.

– Тук, сеньорес, виждате началото на съда, които ще проведе – заговори Хуарес. – Този мъртъв французин беше най-злостният ни враг. Той носи най-голямата част от вината, да бъдете разстреляни. Въпреки това аз бях готов да му подаря живота, както и на останалите. Но в своето заслепение те отхвърлиха искането ми да напуснат града и аз наредих да го обесят, за да км покажа, че не съм и мислил да се шегувам с тях.

Въпреки гледката, която предлагаше, обесеният, се чуха възгласи на задоволство.

– Останалите, – продължи Хуарес – скоро ще бъдат издавели, и го на завоя на реката, където трябваше да бъдете разстреляни вие. Длъжен съм да проведе този акт на справедливост, заради онези, които проляха, кръвта си под ръцете на французите, както и за всички, над които виене опасността да бъдат представени за обикновени бандити, защото са се възползвали от изконното за всеки от нас право да се брани, когато разрушават домашното му огнище и искат насилствено да ограбят неговото законно придобито имущество.

Тези думи направиха дълбоко впечатление на всички присъстващи. Стернау се обади:

– Вие нарекохте пленените офицери само заслепени, сеньор? Безумие е да се съпротивляват срещу нас. Местната Главна квартира е в наши ръце, ние владеем града. Какво са шепа французи срещу нашите петстотин апачи. Сложим ли в сметката и белите ловци и горски скитници, както и доблестните граждани, които само чакат нашия зов, за да грабнат оръжията, то съпротивата е невъзможна.

Това изявление, което Стернау не бе направил самоцелно, не пропусна да окаже въздействието си. С мимики и движения на тялото, комендантът даде да се разбере, че иска да говори. По знак на президента един индианец освободи устата му.

– Какво имате да кажете? – попита Хуарес сдържано.

– Поддържате ли все още направеното предложение?

– Аз Ви дадох десет минути, а Вие оставихте този срок да изтече, без да се възползвате. Последствията падат върху Вас!

Офицерът зърна позорната смърт да приближава неумолимо. Това видение сломи последния остатък от самоувереност.

– А, ако Ви помоля, не заради себе си, а за войниците, които трябва да умрат?

Хуарес забави отговора. Сетне се обърна към Стернау:

– Какво ще кажете по въпроса, сеньор?

– Моето мнение е, – отвърна запитаният – че прошката е по-християнска постъпка от отмъщението.

– Съгласен съм с Вашето становище. – отвърна Хуарес. И като се обърна към коменданта, продължи: – Както чухте, склонен съм да проявя снизхождение. Но Ви съветвам да не ми възразявате! В противен случай неминуемо ще станете жертва на заплашващата Ви съдба. И тъй, предавате ли Чиуауа, без да правите опит за подтикване подчинените си към съпротива?

– Да.

– Предавате ми оръжията и всички боеприпаси, които имате в наличност?

– Да.

– Напускате града и се изтегляте в бърз марш обратно през Пресидио, Дуранго, Сакатекас и Гуанахуато към Мексико сити?

– Да.

– Обещавате никога занаят да не воювате срещу мен? Под това „вие“ разбирам не само вашата персона, а всички френски части, намиращи се понастоящем в Чиуауа.

– Обещавам.

– Ще съставим по този пункт харта, която Вие ще гарантирате писмено с честната си дума, а и всички останали офицери ще скрепят с подписите си?

– Да.

– В такъв случай ми идва на ум само още едно. Дамата, която заварих при вас, се намира в мои ръце. Вие сте я използвал като шпионка?

Запитаният смутено премълча.

– Вашето мълчание е най-показателният отговор. Като шпионка тя заслужава въжето. Но убиването на една заблудена жена, едва ли би ми донесло някаква слава. От друга страна не мога да я търпя и на моя територия.

– Мога ли да изразя една молба? Умолявам Ви да дадете разрешението си тази дама да се присъедини към нас. Ще я отведа със себе си в Мексико сити.

– Хм! И пътем да я оставите някъде да действа отново срещу мен?

– Няма да го направя. Давам честната си дума, че ще пусна

мадмоазел Емилия да си върви едва в столицата.

– Е добре, приемам предложението Ви. Заявявате ли съгласието си да напуснете Чиуауа заранта?

– Да.

– При това положение ще наредя да развържат Вас и другарите Ви. Нека Ларамел бъде единствената жертва, до която доведе вашата упоритост. Документът ще бъде незабавно изготвен.

По негова заповед апачите свалиха ремъците и освободиха устата на офицерите. Намери се хартия и на часа бе пристъпено към съставяне на споразумението. Когато бе подписано, Хуарес разпрати индианци да свикат всички групи, които владееха изходите на града. Те се разставиха пред кметството. Сега комендантът трябваше да издаде нареждане да се барабани за утринна заря и не след дълго френските войници се намираха на път за Главната квартира на Чиуауа с цялото си бойно снаряжение. Тъй като бяха събудени в необичаен час, всеки бе убеден, че се е случило някакво изключително събитие.

– Трябва ли да се строят на плаца? – запита комендантът.

– Не! – отговори Хуарес – Навън е тъмна нощ и човек много не бива да ѝ се доверява. Поставете двама свои офицери на входа! Нека тези сеньорес пращат всеки явил се войник горе в залата.

Това стана, а Хуарес междувременно изпрати появилия се Андре да повика съдържателя на вентата. Монтарио дойде веднага и получи задачата да свика всички лица, които бе отбелязал като благонадеждни.

Залата беше достатъчно голяма за да побере френските военни сили. Тези хора останаха до немай-къде удивени, когато разбраха как стоят нещата. Виждаше се, че само със съпротива биха предали оръжията си. Но при броя на присъстващите индианци, никой не се осмели открило да се противи и ще не ще, преглътна гнева си.

През това време Хуарес се намираше при сеньорита Емилия, за да ѝ даде своите директиви за Мексико сити.

Жителите на града се бяха разбунили от ударите на барабана. Те предугадиха някакво фатално събитие, но само най-смелите от тях дръзнаха, макар и с известна боязън, да се приближат до кметството. Пред него сега бе светло. От осветените прозорци струеше светлина и падаше върху групата ловци и индианци, стоящи долу. Гражданите се събраха на безопасно разстояние от тях да огледат положението.

В един момент от групата на индианците се отдели една фигура и закричи към тях. Беше Мариано. Когато стигна до тях, запита:

– Сигурно давате мило и драго да научите какво става тук,

сеньорес?

– Така е. – отвърнаха неколцина мъже. Мариано им описа събитията и народът бе обхванат от безкрайна радост.

– Да живее Хуарес! – прозвуча тогава от всички гърла. – Ура за републиката!

Мисията, с която бе натоварен съдържателят на вентата, се оказа напълно излишна, защото когато утрото посивя, край кметството и по околните улици се бяха събрали почти хиляди мъже, готови да се поставят като бойци на републиката на разположение на президента.

За да не предизвика сензации, малка група ездачи пое по една съседна уличка към южната врата. Сред тях се намираше и една дама, чието лице бе покрито с воал. Това бе Емилия, принудена да напусне града по този начин, за да не бъде разпозната от привържениците на републиката и компрометирана пред французите. Трябваше да избегне опасността и двете страни да гледат на нея като на предателка.

Малко по-късно и французите се изтеглиха през същата порта, начело със своите офицери. Не бе лек път за тях, тъй като по протежението му мексиканците се бяха строили в дълги редици и наблюдаваха това зрелище със сияещи очи. Тук-таме от някоя уста се откъсваше клетва или проклятие, ала иначе мина без нападателни действия.

С това бе поставено началото и северната граница на страната, прочистена от неприятели. Славният ход па запотека бе започнал.

Но в мексиканския столичен вестник, който се намираше под френско влияние, известно време по-късно можеха да се прочетат следните редове:

„За предотвратяване зложелателно преиначаване на фактите с приложеното публикуваме, че стратегически съображения на Главното командване бяха причина, Чиуауа постепенно да бъде напусната. Тази провинция наистина е част от империята, но там цари несмутимо спокойствие и ред, а жителите са толкова предани на трона, че не бе трудно да се вземе решение за изтеглянето на разположените там войскове части в други райони, където е необходима една по-силна военна мощ.“

Хуарес сега мислеше за лорд Хенри Дридън, с когото искаше да се срещне при река Сабинас. Неговата дружина от предани хора бе нараснала на няколко хиляди. Ето защо, на каузата с нищо не бе навредено, когато си отдели двеста конници за конвой. Стернау се присъедини към

него със своите приятели. Но онзи, който най-много жадуваше за срещата с англичанина, беше Мариано. От него щеше да получи най-достоверни сведения за своята любима. Жива ли беше още? Дали не се бе омъжила за някой друг? Желанието да получи сигурен отговор на тези въпроси, го подтикваше да ускорява ездата по всякакъв начин.

18. СКРИТОТО ПИСМО

Щагът Коауила е извънредно богат има гори и има местности, в които придвижването на по-големи групи е възможно единствено по реките. Непосредствено при вливането на Сабинас в Рио Саладо, където искаше да акостира Дридън, се простират ширни гори, докато в източна посока тесни прерийни ивици се връзват в хилядолетните лесове, за да вземат по-нататък северно направление. По тази причина бе препоръчително да се използват тези прерии и макар ездачите да поеха по един привидно много обиколен път, той въпреки това ги водеше по-бързо до целта, отколкото правата посока през горите. Навярно щяха да яздят през хасиендата дел Ерина, ала там положението бе напълно неясно. Няколко съгледвачи бяха уведомили за чужди кавалерийски отделения, каквито бяха принудени да избягват. Почти цялата компания имаше свежи коне пред себе си и тъй като в онези райони хората са свикнали да яздят в галон, разстоянията буквално изчезваха под копитата на профучаващите коне.

Днес бяха потеглили в ранни зори, а сега слънцето клонете към залик. Начело яздеха двамата главатарии на апачите с Бизоновото чело, а по-назад ги следваха Стернау, Хуарес и Мариано. Те бяха задълбочени в сърдечен разговор, ала бяха прекъснати, тъй като Мечешко сърце спря внезапно коня си и скочи от седлото да огледа внимателно земята.

– Стой! Нито крачка повече! – извика Стернау на следващите го мексиканци.

– Касае се за следа, която не бива да заличаваме!

Той продължи да язди бавно към главатарите и също слезе от коня.

– Вижда ли моят бял брат тази диря? – запита Мечешко сърце и показа една следа. – Тя е широка, каквато оставят само белите мъже.

Междувременно Мечешко око бе измерил ширината. Той извести:

– Оттук са яздили над десет пъти по четири конници.

– Движат се по нашия път и ще се натъкнат на англичанина. – добави Мечешко сърце. – Кои ли може да са?

Сега и Стернау огледа старателно конските отпечатьци.

– Забелязват ли моите братя, – каза – че е минало малко време, откак са минали тези хора?

– Да. – потвърди Мечешко око – Минало е най-много половината от времето, което бледоликите наричат час.

– Правилно. Не бива да оставяме без внимание тези ездачи, длъжни сме да ги последваме.

Ездата продължи. Постепенно следата ставаше по-свежа, което бе сигурен признак, че отрядът язди по-бързо от преследваните. Мина около половин час. Слънчевият диск се бе спуснал зад небосклона и не след дълго щеше да настъпи нощ. В този миг Мечешко сърце се надигна от седлото и посочи напред:

– Уф! Това са те!

– Ще се помъчим ли да ги настигнем? – попита Хуарес.

– Не! – отвърна вождът. – Трябва да ги подслушаме, за да разберем какви са намеренията им. Аз ще се заема.

Той смушка коня си. По съвета на Стернау останалите се разделиха и го последваха в равни интервали. По този начин преследваните нямаше как да забележат, че имат зад гърба си ездачи с числено надмощие. Така продължи ездата още известно време. Сетне Мечешко сърце спря коня си, остави другите да приближат и съобщи:

– Изчезнаха в гората.

– В такъв случай не можем да продължим. Да слизаме, сеньор Хуарес. – посъветва Стернау.

– Тук? Посред прерията? – възрази предпазливият президент.

– Да. Няма никаква опасност. Вие ще останете тук, а аз и Мечешко сърце ще продължим напред да видим къде се дянанах онези хора.

Сернау хвърли поводите на Гърмящата стрела и закрачи напред. Мечешко сърце, който също бе слязъл, го последва. Прерията тук не беше широка. Тя образуваше само една тясна ивица, чиято периферия граничеше с млада гора, избуяла между стволите на исполински дървета. Преследваните бяха изчезнали навътре. Сернау се насочи към крайнината на гората и се запромъква по протежението ѝ. Апачът го следваше плътно. Тук под дърветата бе почти тъмно, а след няколко минути се спусна и нощта. Скоро забелязаха право пред себе си някаква ярка светлина, която се процеждаше между дърветата.

– Там е. – обади се вождът. – Да се разделим, така ще стане по-бързо.

– Къде ще се срещнем?

– Под дървото, до което стоим в момента, стига да не се засечем по-рано от другата страна.

– Как ще вървим?

– Ти надясно, аз наляво. Да опитаме, преди всичко, да узнаем къде са конете! Пръхтенето им може да ни издаде.

Миг по-късно апачът беше изчезнал. Стернау продължи да се промъква сам. Преминаваше безшумно от дърво на дърво и се заслушваше дали хората от лагера са още в движение или са насядали. Изглежда бе последното. Той приближи дотолкова, че видя ясно всичко пред себе си. Преброи петдесет души облечени в носията на страната, но имаха вид на хора, събрани от кол и въже от различни краища. Стернау легна на земята и запълзя напред, докато стигна толкова близо, че между него и тях оставаха само няколко дървета и можеше да чува всяка дума. Двама, които седяха недалеч от него, разговаряха високо помежду си.

– Аз пък ти казвам, че сме объркали пътя – рече единият.

– Глупости! Вече съм бил в тая местност и я познавам.

– Въпреки това щеше да е по-добре, ако бяхме поразпитали, а не да се осланяме само на теб. Какво ще каже сеньор Кортейо!

Стернау трепна като чу това име. Някакъв Кортейо ли имаше тук? Да не би техният враг Пабло?

– Кортейо? Я стига! – отговори другият с явно пренебрежение.

– Или пък неговата дъщеря, очарователната сеньорита Хосефа.

Стернау отново потрепна. Бяха споменали Кортейо и неговата дъщеря Хосефа.

– Какво ли пък ще ми влиза в работата – чу да казва другия.

– Струва ми се, че май си влюбен в нея, а? – прозвуча ухилено.

– Трябва да съм си изгубил акъла.

– Ама все носиш портрета ѝ в себе си.

– Така, както и всички вие – да мога да удостоверя, че съм Негоио привърженик.

– Да, и да станеш министър, когато оня стане президент на Мексико.

– Я не се занасяй! Макари да не съм по-глупав от останалите, а министър обикновено избират не измежду най-умните. Впрочем не е съвсем невъзможно той да постигне нещо. Защо ли тръгна на север?

– Ами най-напред, за да отмъкне парите на оня англичанин.

– И пушките.

– Които са предназначени за Хуарес, ха-ха-ха. Запотекът здравата ще освирепее, като разбере, че противникът му го е изпреварил.

Стернау вече бе чул достатъчно, за да се ориентира в нещата. Ето защо запълзя обратно към дървото, под което трябваше да се срещне с апача. За някой друг би било трудничко да го открие сред тоя мрак. Но не е и за вярване какво умение притежава в това отношение един опитен ловец. Той е ръководен от един първичен инстинкт, който в много

случай оказва прекрасна помощ на острия ум. Не се наложи да чака дълго и Мечешко сърце приближи.

– Моя брат може да тръгва. – прошепна той.

Те се измъкнаха от гората на открито в прерията, която вече също тънеше в мрака на нощта.

– Пет пъти по десет мъже. – произнесе апачът.

– И аз преброих точно толкова. – извести Стернау – А конете?

– Вързани са в гората на два пъти повече от десет пъти по десет крачки от огъня.

– Моят брат подслуша ли хората? Чу ли той нещо важно?

– Един говореше за някакъв хасиендеро, който бил осъден да умре от глад. Каза, че постоянно вижда пред себе си лицето на затворника.

– Нехранимайкото сигурно е подхванал някое злодеяние и сега съвестта го терзае. Нещо друго иначе чу ли моят брат?

– Не. Трябваше да потърся животните и после дойдох при теб.

– Да вървим тогава бързо при нашите.

– Моят бял брат повече ли е подслушал от своя червен приятел? запита апачът, докато крачеха нататък.

– Да, много повече. Ще го съобщя на Хуарес, тогава ще го чуе и моят брат.

Мечешко сърце се задоволи. След късо време се натъкнаха на своите хора, които ни очакваха с нетърпение.

– Открихте ли ги? – осведоми се Хуарес.

– Да, много лесно. Говореха толкова високо в гората, че се чуваха отдалеч. – отговори Стернау – Привърженици на Кортейо са.

Сега ги информира какво беше подслушал.

– В такъв случай трябва непременно да ги заловим! – реши Хуарес.

– Да. И добре стана, че се отказахме да ги настигнем в прерията и да питаме за намеренията им. Нямаше да узнаем нищо. Кога ще пожелаете да ги спипаме?

– Колкото е възможно по-скоро. Не бива да губим време, нали фактически срещата ни със сър лорд Дридън ще се състои още тази вечер.

– В такъв случай ще помоля за заповедите ви.

– Аз не съм военен и още по-малко ловец. Предоставям всичко на Вас.

– Тогава Ви моля конете да останат тук, където ще намерят по-добра паша. В гората, освен, че няма какво да пасат, могат да ни издадат. Ще ги вържем за колчета и е достатъчно да оставим десет души да ги пазят. Останалите ще се разделим. Половината ще вода аз, другите

Мечешко сърце, тъй като ние двамата познаваме добре бивака. Ще ги обкръжим, а останалото ще дойде от само себе си.

– Ако онези са умни, няма и да се стигне до битка. Не бих желал да се пролива кръв, още повече, че от мъртвите нищо не бихме могли да научим.

– Ще Ви направя едно предложение, сеньор. Един или двама от нас да яздят до лагера и да се представят за ловци. Не мисля, че ще се подхвърлят на кой знае каква опасност. По някое време аз ще имитирам кръска на кукумявка. Той ще е сигналът, че обкръжението е приключило. Сетне двамата ще дадат да се разбере кои са и ще поискат обесниците да сложат оръжие. По този начин ще избегнем нападението, което при всички случаи ще коства кръв.

– Имате право сеньор. Но ролята на тези двама все пак си е опасна. Кой е съгласен да я поеме?

– Аз? – обади се много уста.

– Виждате, че имаме достатъчно смели мъже. – забеляза Стернау.

– При това положение направете сам избора! – отвърна Хуарес.

– Не е лесно, понеже не ми се ще да обидя никой. Индианците се изключват. Смятам, че най-добре би било да пратим приятелите ни Мариано и Гърмящата стрела.

Двамата с радост заявиха, че са готови. Отвързаха конете от колчетата, метнаха се на седлата и препуснаха.

– За какви ще се представим всъщност? – попита Мариано по време на кратката езда.

– За ловци. – отвърна Антон Унгер.

– Това да, но от какъв произход?

– Е, аз съм немец и си оставам такъв.

– А аз френски трапер.

– Добре, значи запазвам си името Унгер. Заради тия безделници няма да променя и една-единствена буква.

– А аз се казвам Лотрьовил, нали тъй бях наричан по-рано. Идваме насам от Тексас.

– Да, чудесно. Прехвърлили сме Рио Гранде дел Норте при Игл-Пас и искаме да... да отидем, аха, искаме да отидем при французите за да се бием срещу тоя проклет Хуарес.

– Отлично! – засмя се Мариано – Хайде, напред! Двамата описаха в галоп една дъга, така, че привидно да се появят от срещуположната страна, откъм север. Сетне забавиха ход и започнаха да яздят плътно до крайнината на гората. На едно място забелязаха да се мержелее между

дърветата някакво сияние. Можеха да се чуят и гласове, разговарящи помежду си. Спряха, и Унгер се провикна:

– Хола! Какъв е пък този огън в гората? Разговорът тутакси замлъкна, а след няколко мига бе запитано:

– Кой е там?

– Двама ловци. Бива ли да дойдем при вас?

– Почакайте първо!

Няколко души от бивака се надигнаха и приближиха с главни в ръка за да осветят новодошлите. Един от тях запита, свъсил надменно лице:

– Да няма и други зад вас?

– На никой не му е хрумнало! – ухили се Мариано.

– Все пак може и да не сте ми дотрябвали.

– Но вие на нас.

– И за какво?

– Bless my soul!⁴⁴ – захили се Унгер. – И още питаш? Че не се ли радва човек да види себеподобни в дивата гора?

– Май напразно се радвате!

– Не бъди глупак! Яздили сме цял ден. Тъкмо се канехме да преносваме тук някъде, видяхме вашите огньовете. Сигурно нищо няма да ви навреди, ако се постопим малко на тях.

Човекът освети внимателно отново двамата:

– Хайде елате! Но се пазете! Търгувате ли с вмирисана риба, няма да ви стане гешефта при нас.

Двамата слязоха и поведоха конете след крачещите отпред мексиканци. Когато стигнаха огньовете, междувременно се бяха изправили и останалите, за да огледат неканените гости. Унгер и Мариано поздравиха безгрижно, разкопчаха седлата и ги сложиха до огъня, за да ги ползват като възглавници. Сетне се изтегнаха удобно. Онзи, който ги беше разпитвал, бе предводителят, комуто Хосефа Кортейо бе предала писмото. По негов знак конете бяха отведени и всички отново налягах. После се обърна към Унгер:

– Сигурно ще разрешиш някой и друг въпрос, сеньор? Ловци ли сте?

– Да?

– От къде?

– Откъде ли не. Човек търси дивеч, където го има. Не е ли тъй?

44. Bless my soul (англ.) – Я гледай! Б. пр.

- Имах предвид друго. Откъде сте родом?
- Немец съм и се казвам Унгер.
- А твоят другар?
- Французин, казва се Лотрьовил.
- Откъде идвате?
- Отвъд Рио Гранде.
- И накъде смятате да вървите?
- Трябва ли наистина да го знаеш? Е, хайде, ще ти сторя тая услуга.

Вие да не сте хора на Хуарес?

- Дори и през ум не ни минава. На индианци не служим.
- Та моят другар е французин и му се дощя да види съотечественици. Пък аз от едно време имам сметки за уреждане с оня Хуарес, както имат навика да казват хората, и ето как стигнахме до идеята да тръгнем за Мексико и на място да видим но кой начин може да се смъкне кожата на запотека.

- Което ще рече, искате да станете наемници?
- На такова прилича.
- Но защо точно при французите?
- Защото са съотечественици на моя другар.
- Това действително е причина. Ама Базен не се нуждае от хора.
- Значи ездата ни е била напусто.
- Аха, сигурно ще е напусто, ако не приемете един добър съвет. Така нареченият капитане бе загубил недоверието си.
- Един добър съвет човек изслушва на драго сърце. – вметна Мариано.

Мариано.

- Та, ето какво мога да ви кажа, къде веднага ще намерите служба. Тук, при нас.

- При вас? Хм! Че какви сте вие?
- Може би сте чували за Пантерата на Юга?
- Охо, повече от достатъчно.
- А за Кортейо?
- Не мога да се сетя веднага.
- Е, тия двамата обединиха сили, та Кортейо да стане президент.
- Neigh day. Човекът не изглежда да е глупав! – отсъди Унгер.
- Той вербува хора. Успее ли, всеки, който сега му служи, може да разчита на някое добро местенце или челно друго подобно. Нямате ли желание да постъпите?

– Хм. За тая работа все пак човек трябва предварително малко да поразмисли. И къде се намира сега тоя Кортейо?

– В хасиендата дел Ерина.

Унгер едва не подскочи, от изненада. Наложил се да извика цялото си самообладание, за да остане привидно спокоен. С Мариано беше същото.

– Дел Ерина? – запита Унгер. – Тя негов имот ли е?

– Позната ли ти е?

– Да. Преди години преспях там една нощ. Ама ио онова време притежателят на хасиендата. Мисля, че се казваше... казваше се... Арбелец. – подсказа човекът.

– Да, да, вярно! Арбелец. Да не е хвърлил петалата?

– О, не, но все пак нещо подобно.

– Не е мъртъв, ами подобно? Значи болен?

– Може и така да се каже. Ние просто му конфискувахме хасиендата. Кортейо получи къщата, а ние останалите всичко, което се намираще в нея.

– Caramba!

Очите на ловеца заискриха. С какво удоволствие би теглил един куршум в главата. Онзи обаче го разтълкува погрешно:

– Де да се беше паднало нещичко и на вас, а?

– Така е. И какво каза оня... оня Арбелец за цялата тази работа?

– Много нещо умно не надрънка, защото беше затворен.

– Затворен? – сепна се Унгер. – Истината ли казваш, сеньор?

– Да. Питай човека, който седи до мен.

Унгер замълча. Беше принуден да употреби цялата си енергия за укротяване на бушуващите чувства. Човекът, споменат от предводителя се обади:

– Да, аз трябваше да го заключа. Той ще умре от глад.

– По чия заповед? – попита Мариано, давайки си сметка за яростта па Унгер.

– На сеньорита Хосефа.

– Тя пък коя е? – направи се на неосведомен Мариано.

– Дъщерята на Кортейо.

– Тя в хасиендата ли е?

– Да. От няколко дни.

– И Кортейо?

– Не. Преди известно време напусна хасиендата.

– И накъде се запиля?

В този миг, привидно от далечината прозвуча крясъкът на кукумявка, осведомявайки двамата ловци, че спътниците им са наблизил.

– Искате да знаете твърде много. – рече капитане резервирано. – Вие сте чужденци. Постъпете при нас, пък после можете да питате!

– Е, да, но поне трябва да знаем накъде ще яздим!

– Бих могъл да ви кажа и това. Отивам до Рио Гранде дел Порто да понапердашим един англичанин, в случай, че не пожелае да се раздели с парите си.

Унгер стисна зъби и процеди едва чуто:

– Май трудничко ще ви се удаде!

– Как го рече? – учуди се капитана. – Не разбрах.

– Тогава ще бъда по-ясен. Върви в пъкъла, негоднико! – Той повече не можеше да се сдържа. Още докато изговаряше тези думи, измъкна светкавично револвера си и насочил цевта към слепоочието на капитане, натисна спусъка. Изстрелът проехтя и човекът се строполи мъртъв. Няколко секунди останалите стояха вцепенени. Това даде на Унгер време да изпрати още няколко куршума. Мариано също започна да гърми, следвайки примера на спътника си. Сетне обаче, сащисаните нехранимайковци сграбиха оръжията си и скочиха да отмъстят за неочакваното нападение. Но не стигнаха чак дотам тъй като в този миг прокълът гласът на Стернау:

– Напред!

Двеста срещу петдесет – не е за чудене, че за миг бяха надвити.

– Защо стреля? – попита Стернау Унгер.

– Не чу ли какво разказа оня?! – гневеше се Гърмящата стрела.

– Не. Бях при конете и се върнах тъкмо, когато прозвуча първият ти изстрел. После дадох командата.

– Е, тогава нека ти кажа, че тези негодня десетократно заслужават смъртта си. Нападнали са хасиендата дел Ерина и тикнали моя гъст в зимника.

Траперът трепереше от гняв. Стернау се изплаши.

– Вярно ли?

– Да. Главатарят на негодниците го разказа.

– Значи това е разбойническа банда? Мислех че са хора на Кортейо.

– И си е така. Кортейо е нападнал хасиендата и е наредил да я плякосат, а дъщеря му пък заповядала да затворят Арбелец и да оставят старият човек да умре от глад.

– Боже мой, каква вест! Но за това после. Нека по-напред проверим дали тези хора са добре вързани.

През цялото това време, Хуарес стоеше безмълвно облегнат на ствола на едно дърво. Наблюдаваше мълчаливо как хората му

претърсват победените. Мнозина от тях бяха ранени. Един тежко ранен простенваше, колчем го докосваха, поглеждаше със стъклен поглед онзи който го държеше невъзмутимо и хриптеше:

– Ох, ох, това е лицето на хасиендерото.

– Какво казва този човек? – осведоми се Хуарес.

– Говори за лицето на хасиендерото. – доложи запитаният мексиканец.

– Това е онзи, който е затворил моя тъст – добави Унгер.

– А-а, Мечешко сърце спомена – намеси се и Стернау. – Имало някакъв, който твърдял, че постоянно му се привижда лицето на стария хасиендеро. Трябва да е този човек.

– Той е. – потвърди апачът.

– Опитайте да му запазите живота! Може би ще узнаем нещо от него. Как е ранен?

– Получил е куршум в гърдите.

– Покажи! – Стернау се наведе към човека и разкопча жилетката и ризата. След кратък преглед обяви – Няма спасение!

– Не! – изхърка раненият в полусъзнание. – Ох, това лице! Физиономията му изразяваше угнетителен ужас. След няколко мига отвори очи. Погледът му падна на лежащия до него капитане.

– Мъртъв! Също мъртъв! – изгъркори. – Ох, писмото! Кой ще се погрижи за писмото?

– Какво писмо? – запита Стернау.

– До Кортейо – прозвуча, като от устата на удавник.

– Къде е Кортейо?

– Край... край... край Сан Хуан.

– А писмото?

Огнят осветяваше умирация. Страните му бяха бледо-жълти. Мълчеше. Не бе в състояние да даде отговор. Стернау го разтърси и викна силно:

– Писмото. Къде е?

Човекът отвори бавно очи.

– В ботуша.

– В чий ботуш?

Запитаният затвори очи. Никакво раздрусване, никакви въпроси не помагаха. От устата му бликна кръв. Изглежда вече щеше да издъхне, но внезапно виталните сили се върнаха още веднъж в него. Понадигна се и извика изпълнен със страх:

– Господи... Господи... прости! ...Аз... на тях... нали вода...

вода... вода и... хляб давах!

Сетне падна възник. Беше покойник.

– Какво ли искаше да каже? – попита Мариано след известна пауза мълчание.

– Кой знае! Ще отнесе тайната в гроба си. – обади се Антон Унгер.

– Може би не? – рече Стернау. – Съвестта го заставаше да вижда лицето на затворника, и за да я успокои, каза, че му е давал вода и хляб. Сеньор Арбелец е бил хвърлен в зимника. Този мъртвец може би го е снабдявал с провизии. Заслужавало си е да го пощадим. За съжаление, сега е твърде късно.

– Но каква беше тая работа с писмото? – попита Хуарес.

– Някакво писмо до Кортейо. – отговори Стернау. – Той се намира при Рио Сан Хуан, за да залови лорд Дридън. Тези хора са имали задача да го открият и му предадат едно писмо.

– От кого?

– Вероятно от дъщеря му, която е в хасиендата.

– Значи е пхнато в някой ботуш, но в чий?

– При всички случаи, трябва да търсим у капитана. Той беше предводителят и следователно се предполага на него да са поверили писмо.

От трупа на споменатия бяха събути ботушите и в кончовата на единия се намери писмото на Хосефа.

– Ето, сеньор! – подаде го Стернау на Хуарес. – Четете! Хуарес разгърна листа и приближи до огъня. След като го бе прегледал набързо, забеляза:

– Сеньорес, длъжен съм да сведа до вниманието Ви тези редове. Слушайте! – Той го прочете гласно, след което каза: – Това писмо трябва да бъде съхранено. То съдържа признание за тежки престъпления. Всичко ни е ясно, всичко. Но сега какво да правим?

– Най-належащата ни задача е да отидем до река Сабинас, – отговори Стернау – понеже преди всичко друго трябва да знаем дали лорд Дридън е пристигнал.

– А затвореният Арбелец, моят тъст? – запита Унгер.

– Ще идем и в хасиендата. Спасим ли пратката на лорда и пленим Кортейо, спечелили сме играта. До река Сабинас имаме да яздим най-много още два часа.

КРАЙ

© 1992 Любомир Спасов, превод от немски
© 1992 Венка Спасова, превод от немски

Karl May
Benito Juarez, 1882–1884

Сканиране и разпознаване: Неизвестен любител на автора
Редакция: Voman, 2007

Публикация:
Издателство „Калем-90“, Пловдив, 1992

Benito Juarez (Band 53)
Karl May – Verlag, Bamberg

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3601>]